

BENS CULTURALS D'INTERÈS LOCAL. Segon grup

Art. 6.- Definició.

Comprèn els edificis de valor històric o artístic que han de conservar-se en els seus elements bàsics. Són edificis incorporats al Catàleg d'edificis d'interès històric o arquitectònic. Les fitxes annexes descriuen la llista dels edificis inclosos en aquesta categoria, assenyalant en les fitxes corresponents els elements més valuosos a conservar.

Art. 7.- Condicions d'ordenació i edificació.

1. No es permet la substitució de la façana ni tampoc alterar l'estructura funcional i compositiva, admetent-se les obres d'esgotament del sostre edificable quan per les normes urbanístiques se'n donin però subjecte a les condicions especials que fixen les normes del pla especial incorporades al pla i les que la corporació imposi tant a la forma com als elements arquitectònics a emprar per a garantir-ne la seva preservació. Es permeten les obres de manteniment i de millora, inclús de reestructuració interior quan no afectin a elements i estances d'especial interès per la decoració i ornamentació de l'època, així com es permeten les obres de modernització de les instal·lacions i dels serveis.

2. No s'admet la segregació de parts de la parcel·la adscrita a l'edifici que afecten en cada cas les condicions particulars de les actuacions a fer.

3. En els supòsits que per l'estructura de l'edificació objecte de restauració o transformació no es poden emplaçar els estacionaments exigits per a la norma per a l'ús d'habitatge, s'exonerà de la seva exigència per la prevalença dels aspectes relacionats amb la seva rehabilitació

4. Caldrà mantenir i cuidar els espais de la parcel·la no ocupats per l'edificació lliures d'edificació encara que ho admetin les condicions generals d'edificació de la zona on es trobin. Es tindrà una especial cura en la protecció de l'arbrat d'interès i de les característiques arquitectòniques de l'espai lliure privat annex a l'edificació.

5. S'estableixen com a condicions d'edificació les actualment existents, llevat els casos en què el plànol 1/2.000 d'ordenació estableixi altres condicions.

6. Les obres de millora han de respectar els elements a conservar assenyalats al Catàleg per a cada edifici.

Art. 8.- Condicions d'ús.

S'admeten els usos actuals d'habitatge, i els col·lectius, de servei, residencials o representatius. I s'admeten en el sòl urbà els usos següents:

- a. Els usos propis del sistema d'equipaments.
- b. L'habitatge, tant per habitatges unifamiliars com plurifamiliars.
- c. El comercial.
- d. Les oficines

e. L'ús artesanal.

Els masos catalogats admeten els usos que s'especifiquen en la seva fitxa.

FITXES DELS MONUMENTS D'INTERÈS LOCAL DINS DE L'ÀMBIT DEL PLA ESPECIAL

Obres d'enginyeria

(E)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

E-01/1

DENOMINACIÓ: la font de la Fira	
LOCALITZACIÓ: plaça de la Fira, s/n	
CRONOLOGIA: segles XV-XX. Reformada l'any 1966-1967.	
ESTIL: enginyeria gòtica.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1900.	
	
CONTEXT: element definidor dels espais públics per excel·lència de la vila de Cardona moderna, la Fira de dalt i la de baix, que segueix l'eix determinat pel carrer homònim de la Fira.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: font, abeuradors i cisterna per l'aigua de planta rectangular amb volta.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: -----
TIPOLOGIA: una única planta (part soterrània i part exterior).	COMPOSICIÓ: -----
ESTRUCTURA: parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats disposats regularment i morter de calç).
COBERTA: volta de pedra.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: l'antic dipòsit de la font i l'actual font.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: pública (font); i privada (l'antic dipòsit).	
PROTECCIÓ EXISTENT:-	
RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona i Associació del Fons d'Aimines.	
VALORACIÓ: la font de la Fira és un dels espais públics per on brollava l'aigua conduïda des de la font de Martins, la Mare de la Font, essent un element més d'una obra d'enginyeria gòtica, la vàlua de la qual s'ha de comparar forçosament amb el Rec Comtal de Barcelona (segle XI) o la sèquia de Manresa (segle XIII).	

NOTICIA HISTÒRICA: l'any 1403, ja se'ns parla de la bassa d'aigua que havia en la Fira (*bassam Fira dicte villa*), la qual servia per recollir les aigües pluvials i abastir la vila amb aquella, juntament amb dues altres, una a Capdevila i l'altra a Graells. Pel que fa a la font, l'any 1447, el comte Joan Ramon Folc II, a petició dels Cònsols de la vila, va concedir les aigües de la font de Martins (actual Mare de la Font) per a que aquestes fossin conduïdes fins la vila. Amb aquesta conducció es pretenia aconseguir l'abastament d'aigua per la vila, superant la dependència que els vilatans tenien de les fonts properes a la vila com, Fontcalda, Pomalla i Canconills, i de la mateixa aigua de pluja. Els treballs per a canalitzar i conduir l'aigua de la font, al llarg de 1.468 metres, fins la vila es van portar a terme en un període de temps curt si tenim en compte l'abast de les obres. Així sabem que, l'any 1451, els Cònsols de la vila havien presses unes feixes de terra a causa de l'obra de la font de Martins, l'aigua de la qual ja arribava fins a Cardona. Per a la seva distribució dins la vila, els constructors van aprofitar dues de les tres basses preexistents a la conducció per fer brollar l'aigua, és a dir, les de Capdevila i Fira, i van bastir una de nova davant el portal de Barcelona. Per tant, l'origen de la font del Fira es troba en aquella bassa aprofitada a mitjan segle xv per fer brollar l'aigua portada des de Martins. Així, l'any 1523, ens trobem que la casa que feia cantonada entre la plaça de la Fira i el carrer de Cambres Jussà, propietat de la família Ferrer des del 1408, aleshores representada per Agustí Ferrer, confrontava per la part de la Fira amb el pati que hi havia entre la casa i la bassa d'aigua de la Fira, pel darrera amb la casa de Pere de Fontestar, per la part superior o nord amb el carrer de Cambres, i per la part inferior o meridional amb la casa de Gabriel Olzina, prevere i oficial del bisbe d'Urgell a Cardona (*totum illud hospicium sive domum cum suis iuribus et pertinentiis universiis quod seu quam nos dicti coniunges habemus et tenemus in dicta ville Cardone in capite vici vulgo dicti lo carrer de Cambres Jussà, videlicet al costat de la Fira davant la bassa, et affrontatur dicta domum de parte ante cum patio quod est inter dictam domum et bassa, a parte retro cum domo Petri Fontestar, paratoris, a parte vero superiori cum dicto vico, et a parte inferiori cum domo venerabilis Gabrielis Olzina, presbiterum et officialis dicte ville*). A la fi del segle XVIII, Domènec Costa i Bafarull deia que la vila «hállanse dichas fuentes la una en la plaza del Vall, la otra, que es la principal, en la de la Fira, y la tercera cerca de la puerta de la Piedad». La fesomia actual es deu a les obres de reforma practicades en la plaça i als baixos d'Aimines en els anys 1966 i 1967.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.1.1; XVIII.1.

D. COSTA Y BAFARULL, *Memorias de la ciudad de Solsona y su iglesia*, 2 vols., Barcelona, 1959

M. JUAN VERDEJO-A. GALERA PEDROSA, «El proveïment d'aigua potable a la vila de Cardona (Bages, Barcelona): La conducció de la "Mare de la Font" segles xv al xx», *La vida medieval als dos vessants del Pirineu (Actes del 3r curs d'Arqueologia d'Andorra, 1991)*, Andorra, 1995, p. 263-279.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema viari

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general i formalització arquitectònica

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

E-02/1

DENOMINACIÓ: la font del Vall.	
LOCALITZACIÓ: plaça del Vall, s/n.	
CRONOLOGIA: segles XV-XX. Reformada els anys 1962, 1970 i 1972.	
ESTIL: enginyeria civil gòtica.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: emplaçada a l'extrem de ponent de l'indret conegut tradicionalment com el Vall, aprofitant la depressió que conforma el terreny en aquesta àrea de la vila, tot just sota la casa Sitjes.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: font, abeuradors i cisterna per l'aigua de planta rectangular amb volta.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: -----
TIPOLOGIA: una única planta.	COMPOSICIÓ: -----
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats i morter de calç).
COBERTA: volta de pedra.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: pública (font).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona (Pl. de la Fira, 1-Cardona).	
VALORACIÓ: la font del Vall és un dels espais públics per on brollava l'aigua conduïda des de la font de Martins, la Mare de la Font, essent un element més d'una obra d'enginyeria gòtica, la vàlua de la qual s'ha de comprar forçosament amb el Rec Comtal de Barcelona (segle XI) o la sèquia de Manresa (segle XIII).	

NOTICIA HISTÒRICA: l'any 1436, trobem per primera vegada referències al «bassalet del portalet de Capdevila», un dels tres bassals d'aigua que hi havia dins la vila. L'any 1458, se'l denomina com a *bassal del portalet*. L'any 1459, el tornem a trobem com a «*lo bassal del portalet de Capdevila*». L'any següent de 1460, se l'anomena *lo bassal del portalet del vayll*. Tres anys després, el 1463, trobem «*el basall del portalet del vall de Cap de Vila*». Finalment, l'any 1474 el trobem com *lo bassal del vall de Capdevila*. Segons això, a la Vall de Capdevila hi havia una de les basses d'aigua de la vila, a més d'un portalet o porta petita oberta en la muralla que donaria pas a l'exterior, als camins que menaven a la font de Canconills i als Collars (actual zona de la Pietat). Pel que fa a la font, l'any 1447, el comte Joan Ramon Folc II, a petició dels Cònsols de la vila, va concedir les aigües de la font de Martins (actual Mare de la Font) per a que aquestes fossin conduïdes fins la vila. Amb aquesta conducció es pretenia aconseguir l'abastament d'aigua per la vila, superant la dependència que els vilatans tenien de les fonts properes a la vila com, Fontcalda, Pomalla i Canconills, i de la mateixa aigua de pluja. Els treballs per a canalitzar i conduir l'aigua de la font, al llarg de 1.468 metres, fins la vila es van portar a terme en un període de temps curt si tenim en compte l'abast de les obres. Així sabem que, l'any 1451, els Cònsols de la vila havien pressos unes feixes de terra a causa de l'obra de la font de Martins, l'aigua de la qual ja arribava fins a Cardona. Per a la seva distribució dins la vila, els constructors van aprofitar dues de les tres basses preexistents a la conducció per fer brollar l'aigua, és a dir, les de Capdevila i Fira, i van bastir una de nova davant el portal de Barcelona. Per tant, l'origen de la font del Vall es troba en aquella bassa aprofitada a mitjan segle xv per fer brollar l'aigua portada des de Martins. El 21 de novembre de 1703, Joan Carreras, de Cardona, venia als Cònsols de la Universitat 8 pams de terra d'amplada, d'aquella peça de terra que tenia fora i annexa als murs de la vila, propera al portalet de la font dita del Vall de l'Estudi, per la qual peça de terra passaven les canonades de la font. L'any 1864, la Junta d'Aïmines va fer un pou de prova sota la font del Vall, darrera la muralla i junt a ella, trobant aigua a 80 pams. L'any 1970, l'Ajuntament reformava el dipòsit antic de la font i el 1972, es feien les obres d'urbanització del seu entorn.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.1.1; XVIII.1.

M. JUAN VERDEJO-A. GALERA PEDROSA, «El proveïment d'aigua potable a la vila de Cardona (Bages, Barcelona): La conducció de la "Mare de la Font" segles xv al xx», *La vida medieval als dos vessants del Pirineu (Actes del 3r curs d'Arqueologia d'Andorra, 1991)*, Andorra, 1995, p. 263-279.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

E-02/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic. Sistema viari
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum general i formalització arquitectònica</p>

<p>Relació amb l'espai urbà</p>

<p>INTERIOR</p>

<p>Estructura portant</p>

<p>Estructura funcional</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

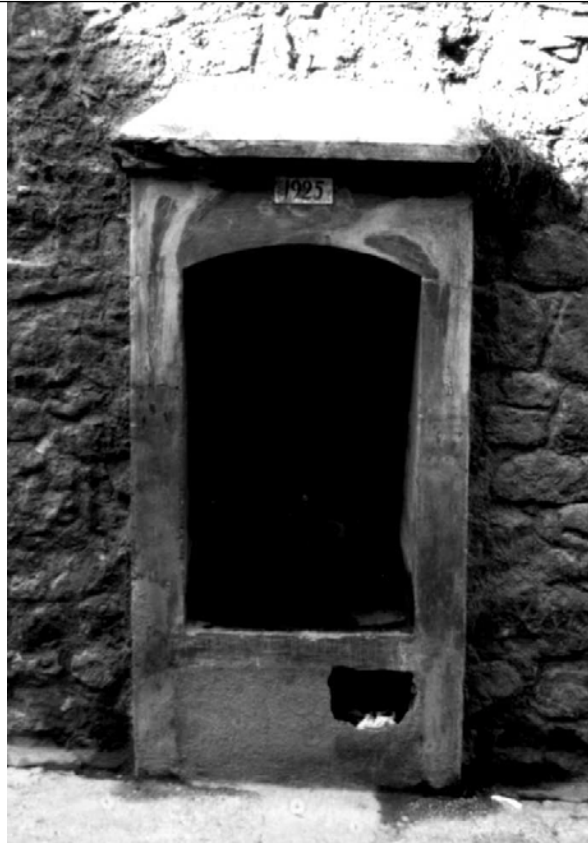
PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

E-03/1

DENOMINACIÓ: la font del carrer Sant Miquel.	
LOCALITZACIÓ: carrer Sant Miquel, s/n.	
CRONOLOGIA: any 1925.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: situat en el tram final del carrer de Sant Miquel, en la seva banda nord, a prop de la cruïlla amb el carrer de la Creu, en un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: font pública.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: -----
TIPOLOGIA: -----	COMPOSICIÓ: -----
ESTRUCTURA: canella i pica.	MATERIALS: : maçoneria arrebossada amb formigó.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la font
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradada.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: pública (font).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona.	
VALORACIÓ: es tracta d'una de les fonts bastides en el decurs de la segona meitat del segle XIX i al llarg del present segle (Santa Eulàlia, Sant Jaume i Filadors) i distribuïdes a les àrees perifèriques de la vila com a complement de les tres fonts per on brollia l'aigua de la Mare de la Font (Vall, Fira i Fonteta), i que més enllà de l'arquitectura s'han de valorar com un element d'embelliment públic i pel seu caràcter de servei públic.	

E-03/2

NOTICIA HISTÒRICA: font pública bastida al començament del present segle xx, l'any 1925 segons consta a la placa de ceràmica que hi damunt d'aquesta.

BIBLIOGRAFIA:

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

E-03/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema viari

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Formalització, textura i materials

INTERIOR

-

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

E-04/1

DENOMINACIÓ: Forn Jussà.	
LOCALITZACIÓ: plaça de Santa Eulàlia, 11-carrer de las Fonteta, núm. 14. Referència cadastral 1 09-13-7 (02-26).	
CRONOLOGIA: segles XIII-XX.	
ESTIL: enginyeria gòtica civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçat a la façana sud de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XI-XIII l'espai públic designat com la plaça de Cardona (actualment de Cardona), amb la galeria coberta a manera de porxades per l'aixopluc de les activitats comercials, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, juntament amb la plaça del Mercat.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: -----	DESCRIPCIÓ FAÇANA: -----
TIPOLOGIA: -----	COMPOSICIÓ: -----
ESTRUCTURA: -----	MATERIALS: pedra vista.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el forn.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (magatzem).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Alfonso Roca Serra, Encarna Urgelles Bertrina i Magdalena Pares Mata.	
<p>VALORACIÓ: element que es correspon a les restes d'un dels dos forns comunals de coure pa existents en la vila i que servia per a satisfer les necessitats dels habitants de la part jussana de la vila de gran interès per al coneixement de la història de l'alimentació en època medieval i moderna, essent un magnífic testimoni de l'enginyeria gòtica civil.</p>	

E-04/2

NOTICIA HISTÒRICA: el 27 d'octubre de l'any 1346, Ramon Botxes i la seva esposa Elisenda van signar àpoca a favor de Pere d'Albesa, cambrer de Sant Vicenç, pels 120 diners del preu de la venda que li feren d'un parell de gallines censals que dit Botxes rebia tots anys per Carnestoltes sobre una situada sobre el forn de la plaça (*in dicta villa Cardone, in vico quod est subtus furnum platee dicte ville*). L'any 1422, el Cònsols de la Universitat van comprar a Bernat d'Argençola l'obrador i casa que aquest tenia a la plaça pública inferior, la qual estava al costat de l'edifici on es trobava la Batllia de Cardona, de l'edifici on hi havia el forn jussà i del carrer que anava fins el portal de Barcelona. Aquest forn era un dels dos forns públics de coure pa que hi havia a la vila, contraposat al que, uns anys després, trobarem a la zona de creixement de la vila, a prop de la Serra i del Capdevila, el forn de pa sobirà o de Capdevila. El primer abastava les necessitats de la zona inferior o primerenca del nucli urbà, i per això amb el temps, per diferenciar-lo del de Capdevila, se li dirà jussà. El segon abastava les necessitats de la vila en la nova zona de creixement, raó per la qual es de dir de Capdevila o sobirà. El 10 de novembre de 1460, Joan Ramon Folc III, comte de Prades i fill primogènit de Joan Ramon Folc II, comte de Cardona, a prec del Cònsols de la vila, va concedir i donar a aquests els forns de coure pa de la vila (*furna et clibana predicta que sunt intus dicta villa Cardone una cum domibus, casis et casalibus atque edificiis*). La vila va prendre possessió dels forns el 6 d'abril de 1473, i per això mateix a partir de l'any 1474 l'arrendament anual de cadascun d'aquells forns va ser anotada en el Llibre del Consolat. Si hom estudia les anotacions d'aquest, troba que, en dit any de 1474, se'ls denomina com *lo ffor de la plaça* i *lo ffor de Capdevila*, si bé, després, en els anys 1475, 1476, 1477 i 1478 rebran el nom de *lo forn sobirà* i *lo forn jussà*. El 2 de novembre de 1521, els Cònsols van establir a Vicenç Ballarà la casa comprada l'any 1422 a Bernat d'Argençola, la qual amenaçava ruïna i es trobava dins la vila de Cardona, en el carrer que hi havia als peus de la costa del castell, sobre el forn jussà i confrontava d'un costat amb el carrer per on es pujava al castell, amb l'edifici de l'escrivania de la Cúria de la batllia de Cardona, amb la casa del forn jussà, i amb la casa del fuster Jaume Vilar. Segles després, quan el 17 de novembre de 1711, les tropes de Felip V van entrar dins la vila, al forn jussà hi havia 6.000 pans cuïts i 4.000 pastats. Dit forn va restar inútil per causa de la batalla. Per això mateix, quan l'any 1712, aquell forn va ser arrendat per la vila a Miquel Terme, se'l va obligar a refer-ho de nou i cobrir les teulades.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.1.1; XVII.1.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

P. BERTRAN I ROIGÉ, «L'assortiment de pa a Cardona (1379)», *Cardener*, 2, Cardona, 1985, p. 119-124.

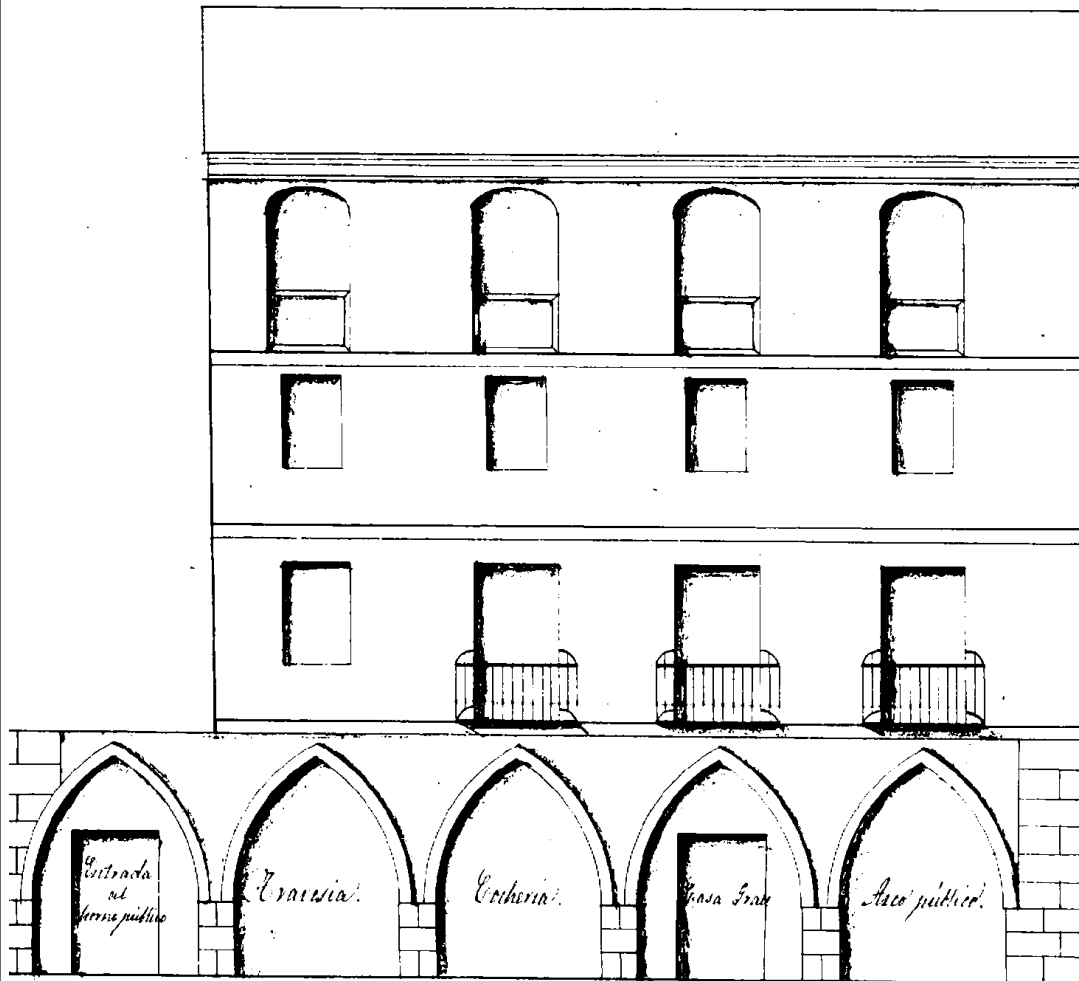
J. SERRA VILARÓ, «La vila, el veïnat i els castells», *Història de Cardona*, llibre II 1ª part, Tarragona, 1968.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Anys 1865 i 1866.

Perfil y elevacion de la casa de Antonio Piny, sita en la calle de la Testeta.

5 10 20 30 40 50 60 70 80 *Plancha catalana.*

E-04/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Casc antic (clau 1)

ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR

-

INTERIOR

Restes del forn

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

E-05/1

DENOMINACIÓ: el forn sobirà o forn de la Muniçió.	
LOCALITZACIÓ: carrer del Forn de la Muniçió, núm. 8; i carrer de les Rodes, núm. 24.. Referència cadastral 2 06-13-4 (02-05).	
CRONOLOGIA: segles XIV	
ESTIL: enginyeria gòtica civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: emplaçat en el carrer del Forn de la Muniçió o simplement de la Muniçió, l'indret conegut tradicionalment com la Serra, una de les àrees urbanitzades a la fi del segle XIII i principi del XIV, entorn el conjunt defensiu que conformarien la torre de la Fortesa i la Bestorra.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: ----	DESCRIPCIÓ FAÇANA: ---
TIPOLOGIA: -----	COMPOSICIÓ: -----
ESTRUCTURA: -----	MATERIALS: pedra vista i maçoneria arrebossada.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: arc diafragmàtic i el forn.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: --	
RÈGIM JURÍDIC: Josep Serra Duocastella.	
VALORACIÓ: Element que es correspon a les restes d'un dels dos forns comunals de coure pa existents en la vila i que servia per a satisfer les necessitats dels habitants de la part sobirana de la vila de gran interès per al coneixement de la història de l'alimentació en època medieval i moderna, essent un magnífic testimoni de l'enginyeria gòtica civil.	

NOTICIA HISTÒRICA: el 16 de març de 1370, trobem a Sibil.la, vídua del difunt Ramon Voltet, al seu fill Pere i a l'esposa d'aquest, Elisenda, venen a Guerau de Garrigosa, fuster, una casa amb un pati al darrera, situada al carrer Major, la qual confrontava amb el carrer Major, amb el carrer que anava al carrer del forn sobirà (*cum vico quo tenditur apud vicum clibani*), amb la casa que fou de Pere Porter i amb el pati del difunt Guillem Colom. El preu de venda fou de 650 sous. Així mateix, l'any 1391, Romeu del Mas, sots-col·lector dels drets i rèdits del comte de Cardona, rebia de Romeu Bertran, *fornerio furni capitivis ville*, 24 florins per l'arrendament del forn. El 10 de novembre de 1460, Joan Ramon Folc III, comte de Prades i fill primogènit de Joan Ramon Folc II, comte de Cardona, a pres del Cònsols de la vila, va concedir i donar al Comú els forns de coure pa de la vila (*furna et clibana predicta que sunt intus dicta villa Cardone una cum domibus, casis et casalibus atque edificiis*). La vila va prendre possessió dels forns el 6 d'abril de 1473, i per això mateix a partir de l'any 1474 l'arrendament anual de cadascun d'aquells forns va ser anotada en el Llibre del Consolat. Si hom estudia les anotacions d'aquest, troba que, en dit any de 1474, se'ls denomina com *lo fform de la plaça* i *lo fform de Capdevila*, si bé, després, en els anys 1475, 1476, 1477 i 1478 rebran el nom de *lo forn jusà* i *lo forn sobirà*. El forn va funcionar, juntament amb el de la plaça de Santa Eulàlia i el més modern de la plaça del Vall (construït l'any 1716), fins a la segona meitat del segle XIX que fou amortitzat per l'Estat.

BIBLIOGRAFIA:

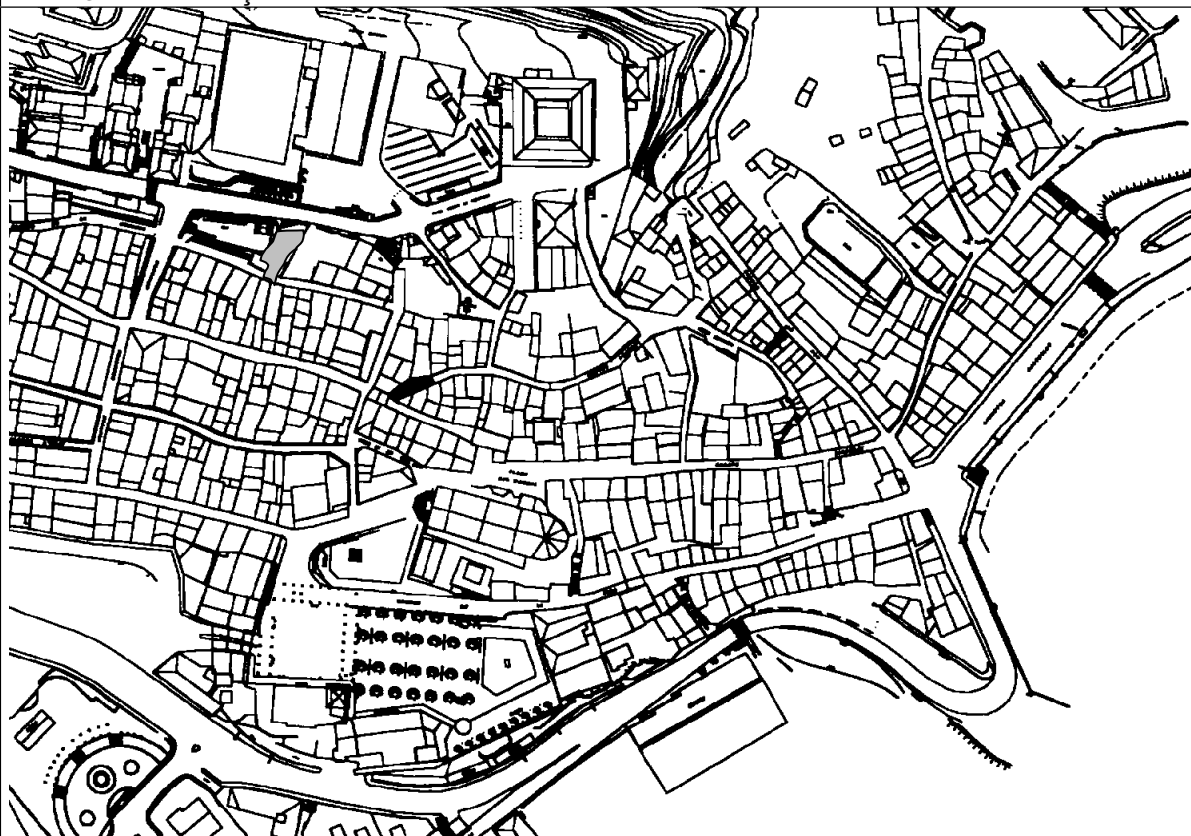
Arxiu Diocesà de Solsona, fons Cardona, núm. 4.

Arxiu Històric de Cardona, I.1.1; XVII.1.

P. BERTRAN I ROIGÉ, «L'assortiment de pa a Cardona (1379)», *Cardener*, 2, Cardona, 1985, p. 119-124.

J. SERRA VILARÓ, «La vila, el veïnat i els castells», *Història de Cardona*, llibre II 1ª part, Tarragona, 1968.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES:

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

INTERIOR

Les restes del forn i l'arc diafragmàtic

INTERVENCIÓ NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

E-06/1

DENOMINACIÓ: la font de Santa Eulàlia.

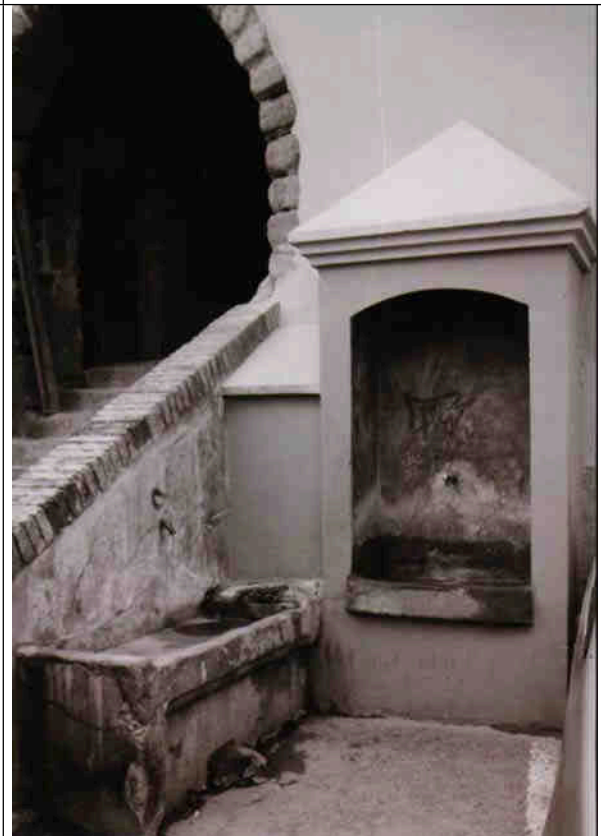
LOCALITZACIÓ: plaça de Santa Eulàlia, s.n.

CRONOLOGIA: anys 1866-1875.

ESTIL: enginyeria civil.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

CONTEXT: emplaçat a l'extrem de ponent de la plaça, annexa a les edificacions mitgeres amb el carrer Escasany i que foren l'antic Hospital de Pobres, tot just a tocar de la volta o passatge homònim.

DESCRIPCIÓ GENERAL: font pública.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: -----

TIPOLOGIA: -----

COMPOSICIÓ: -----

ESTRUCTURA: canella, pica i abeurador.

MATERIALS: maçoneria arrebossada amb formigó.

COBERTA: -----

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la font

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.

UTLITZACIÓ ACTUAL: pública (font).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona.

VALORACIÓ: es tracta d'una de les fonts bastides en el decurs de la segona meitat del segle XIX i al llarg del present segle (Sant Miquel, Sant Jaume i Filadors) i distribuïdes a les àrees perifèriques de la vila com a complement de les tres fonts per on brollia l'aigua de la Mare de la Font (Vall, Fira i Fonteta), i que més enllà de l'arquitectura s'han de valorar com un element d'embelliment públic i pel seu caràcter de servei públic.

E-06/2

NOTICIA HISTÒRICA: aquesta font i el seu abeurador foren inaugurats el 17 o el 18 de novembre de 1866, i s'abastaven de les aigües de la Fonteta, situada al capdavant del carrer homònim que conduïa fins el portal de Barcelona. Posteriorment, l'any 1875, també ens consta que la Junta d'Aïmines, arran dur a terme la conducció de les aigües residuals al carrer de la Fonteta, també va construir una font a la plaça de les Cols.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.

Arxiu Històric de Cardona, XXI.1 (R. PUIG I MOLINS, *Efemérides de Cardona*, llibre III).

A. FUENTES MARTÍNEZ, «Apunts per a una història de la Junta d'Aïmines de Cardona», *Cardener*, 4, 1987, p. 151-184.

J. SERRA VILARÓ, «La vila, el veïnat i els castells», *Historia de Cardona*, llibre II 1ª part, Tarragona, 1968.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema viari

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Formalització, textura i materials

INTERIOR

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

E-07/1

DENOMINACIÓ: la font dels Filadors	
LOCALITZACIÓ: carrer Fonteta-vall de la Pilota, s/n.	
CRONOLOGIA: Reconstruïda al 2004	
ESTIL: enginyeria civil	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: emplaçada en la secció del tram de muralla del que fou un dels portals majors de la vila, el de Barcelona o de Nostra Senyora de la Pietat, que donava sortida al camí ral de Manresa en direcció a Barcelona, en l'espai corresponent al vall o fossar	
DESCRIPCIÓ GENERAL: font pública.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: -----
TIPOLOGIA: -----	COMPOSICIÓ: -----
ESTRUCTURA: canella i pica.	MATERIALS: maçoneria i formigó.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la font
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradada.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: pública (font).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona.	
VALORACIÓ: es tracta d'una de les fonts bastides en el decurs de la segona meitat del segle XIX i al llarg del present segle (Santa Eulàlia, Sant Miquel i Sant Jaume) i distribuïdes a les àrees perifèriques de la vila com a complement de les tres fonts per on brollia l'aigua de la Mare de la Font (Vall, Fira i Fonteta), i que més enllà de l'arquitectura s'han de valorar com un element d'embelliment públic i pel seu caràcter de servei públic.	

E-07/2

NOTICIA HISTÒRICA: a la sessió del 6 de novembre de 1970, l'Ajuntament acordà fer aquesta font, portant l'aigua des de la canonada de la font de Santa Eulàlia.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, l.1.1.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema viari

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Formalització

INTERIOR

INTERVENCIÓ NECESSÀRIES

Reparació de l'element

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

E-08/1

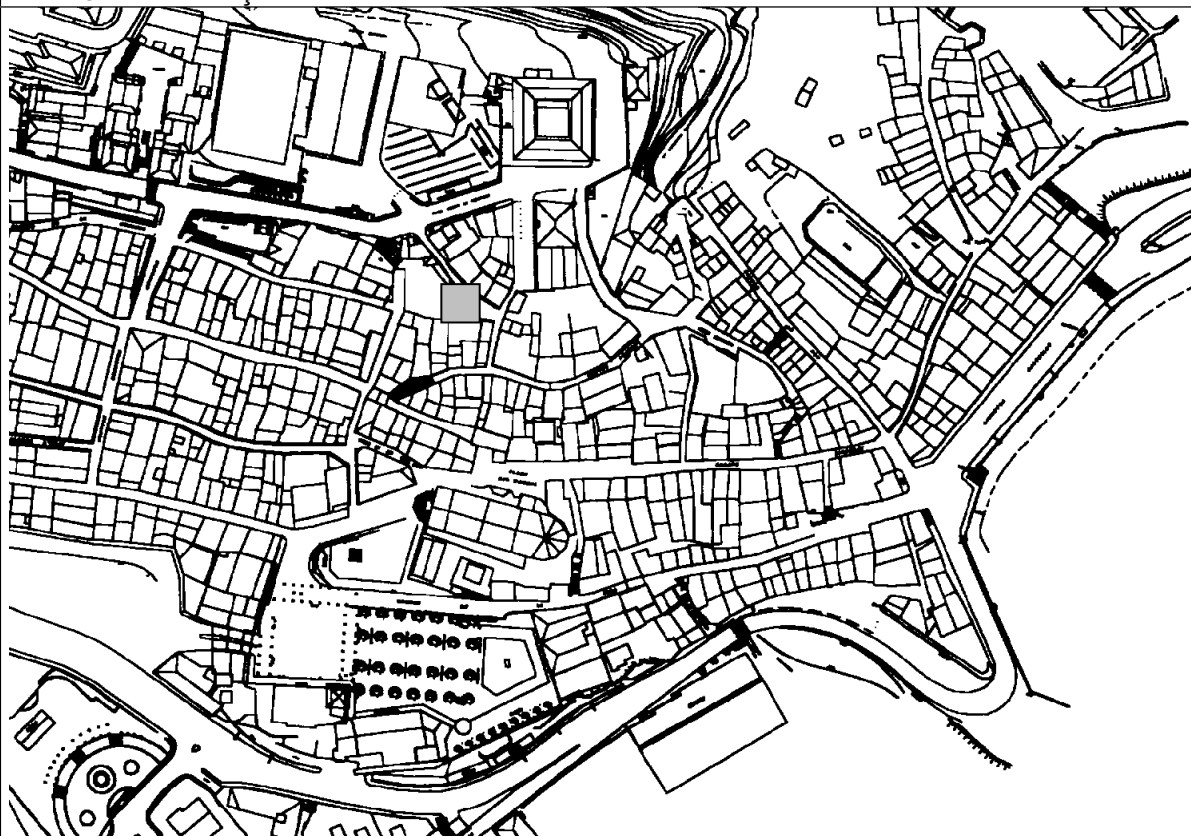
DENOMINACIÓ: font de Sant Jaume.	
LOCALITZACIÓ: plaça de Sant Jaume, s/n.	
CRONOLOGIA: segle XX (possiblement l'any 1925).	
ESTIL: enginyeria civil	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA:	
	
<p>CONTEXT: emplaçada en la part de ponent i al bell mig de la plaça coneguda antigament dita m de l'Oli per trobar-se en aquesta la botiga de l'oli, i designada modernament com de sant Jaume en relació amb l'hospital de Sant Jaume, en el sector de la Serra, una de les àrees urbanitzades a la fil del segle XIII i principi del XIV, entorn el conjunt defensiu que conformarien la torre de la Fortesa i la Bestorra.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: font pública.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: -----
TIPOLOGIA: -----	COMPOSICIÓ: -----
ESTRUCTURA: canella i pica.	MATERIALS: maçoneria, formigó i peça de ceràmica.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la font
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: pública (font).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona.	
<p>VALORACIÓ: es tracta d'una de les fonts bastides en el decurs de la segona meitat del segle XIX i al llarg del present segle (Santa Eulàlia, Sant Miquel i Filadors) i distribuïdes a les àrees perifèriques de la vila com a complement de les tres fonts per on brollia l'aigua de la Mare de la Font (Vall, Fira i Fonteta), i que més enllà de l'arquitectura s'han de valorar com un element d'embelliment públic i pel seu caràcter de servei públic.</p>	

E-08/2

NOTICIA HISTÒRICA: font bastida al començament del present segle XX (possiblement, ensems amb la del carrer de Sant Miquel l'any 1925). Dissortadament, l'estat malmès de la placa ceràmica que hi ha sobre la font no permet veure l'any del seu bastiment.

BIBLIOGRAFIA:

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema viari

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Formalització i materials

INTERIOR

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

Consolidació de l'element

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Edificis industrials

(I)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

I-01/1

DENOMINACIÓ: *farinera La Concepció.*

LOCALITZACIÓ: carrer de Sant Miquel, 59. Referència cadastral 1 04-12-0 (01-08).

CRONOLOGIA: 1919. Reformada els anys 1960 i 1980.

ESTIL: modernista.

AUTOR: ----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1930.

CONTEXT: situada a la banda esquerra del pany de mur del que fou portal de Sant Miquel, fa façana amb l'avinguda de la Pietat, un dels eixamplaments moderns de la vila de Cardona.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); baixos i dues plantes (coberts i indústria).

COMPOSICIÓ: obertures regulars i arrengrades.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: arrebossats i pintat.

COBERTA: a dues vessants, amb cabirons de fusta i teula àrab.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la muralla i la façana modernista, rematada per una cornisa formada per tres grans ondes, remarcades originalment en color vermell.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.

UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (indústria farinera en desús).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Joan Sitjes Carbonell.

VALORACIÓ: ultra del seu interès com a edifici industrial amb un discurs arquitectònic sota la influència modernista, s'ha de tenir en compte com a estructura superposada a la muralla de la vila.

I-01/2

NOTICIA HISTÒRICA: segons una relació de cases de la vila de Cardona, feta a la fi del segle XVII, Antoni Pujol, traginer, tenia una casa situada al carrer de Sant Miquel, valorada en 70 lliures, que consistia «en un passadís y estable peu pla, y sobre una saleta y dos aposentos», confrontant a l'E amb la casa de Manuel Camps, al S amb el seu hort, a l'W amb la muralla i portal de Sant Miquel i al N amb el dit carrer. Ja en el segle XVIII, la mateixa casa, llavors deshabitada, era valorada al Cadastre en 120 lliures, i consistia «en una entrada petita, un aposento petit y de mala qualitat, contiguo una estable, sala y dos aposentos, tots petits al primer sostre», repetint-se les mateixes confrontacions. Posteriorment, a la segona meitat del segle XIX, la casa era propietat de Domènec Pujol i Ribera (després del seu fill, Joan Pujol Claret). L'any 1919, en l'espai comprès entre aquesta casa i la muralla, fou aprofitat per a la construcció d'aquesta farinera, essent propietat de Ramon Sitjes i Combellas.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.2.3.

J. CODINA I COSTA, *Pasado y presente de la villa de Cardona*, Martorell, 1977.

M. GARRIGA I GAMISANS, «Itinerari modernista seguint el curs mitjà del riu Cardener des de la colònia Valls fins a Olius», XXIX, *Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos*, vol. I., Cardona, 1994, p. 255-276.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general principal

Façanes: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals

Coberta

INTERIOR

Estructura portant

Estructura funcional

INTERVENCIÓ NECESSÀRIES

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

I-02/1

DENOMINACIÓ: fàbrica de Cal Farot.

LOCALITZACIÓ: carrer de la Creu, núm. 21. Referència cadastral 8 04-12-0 (01-08).

CRONOLOGIA: 1911.

ESTIL: arquitectura industrial.

AUTOR: Josep Alsina, mestre d'obres.

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1950.

CONTEXT: edifici situat en l'extrem occidental de la vila amb sortida pel carrer de la Creu, a llevant, i avinguda Pau Casals, al sud.

DESCRIPCIÓ GENERAL: nau industrial en planta.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: baixos i planta (industrial).

COMPOSICIÓ: obertures arrencades i coronament amb ràfec a manera de cornisa.

ESTRUCTURA: d'encavallades.

MATERIALS: obra vista.

COBERTA: a dues aigües.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (garatge).

PROTECCIÓ EXISTENT: -----

RÈGIM JURÍDIC: Ramona Garriga Casas (C/ Cambras, 8-Cardona).

VALORACIÓ: nau industrial significativa com a exemple de l'embranchida industrial desenvolupada a la fi del segle XIX i començament del XX.

NOTICIA HISTÒRICA: L'any 1911, i com a conseqüència de l'arribada de l'electricitat a la vila, l'industrial Esteve Mascaró va construir una fàbrica del tèxtil dins la mateixa vila, en una zona sense edificar (només ocupada per horts) del carrer de la Creu. Amb data del 18 de febrer de 1911, aquest industrial de la vila, va sol·licitar al consistori «*que deseando construir un edificio en la calle de la Cruz para fabrica de telares y habiendo de tener la superficie indispensable [...] el correspondiente permiso para poder derribar un trozo de muralla que actualmente esta ruinoso y ponerla en linea recta con la pared divisoria de los huertos de Don Ramon Sitjas y Buenaventura Mascaró, conforme esta indicado en el plano, pero como que de dicha linea hay que adelantarla un poco de la actual sobre un rincon que media entre la muralla i la carretera. Propone al Excelentísimo ayuntamiento que todo el terreno que po dicho avance se ocupe, cederlo a otra parte para mejorar a una de las curbas que tanto carece de desarrollo para el paso de los carros de mas de dos caballerias como es la que forma desde la esquina del huerto de D. Ramon Sitjas hasta la rueda dels Xaloni*». La seva sol·licitud va ser aprovada el 9 d'abril de 1911. Una aprovació que testimonia la poca importància que en aquells moments tenien les muralles. El nou edifici industrial va rebre el nom de *Cal Faró*. L'any 1947 ocupava la fàbrica l'industrial Lluís Postils i Llimós. El 1956 hi treballaven 176 obrers, exercint de director des del 1927 Joan Fàbregas i Riu. Des del 1971 i fins a la seva reconversió en garatge, la fàbrica fou explotada per Manufacturas Valls

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7.

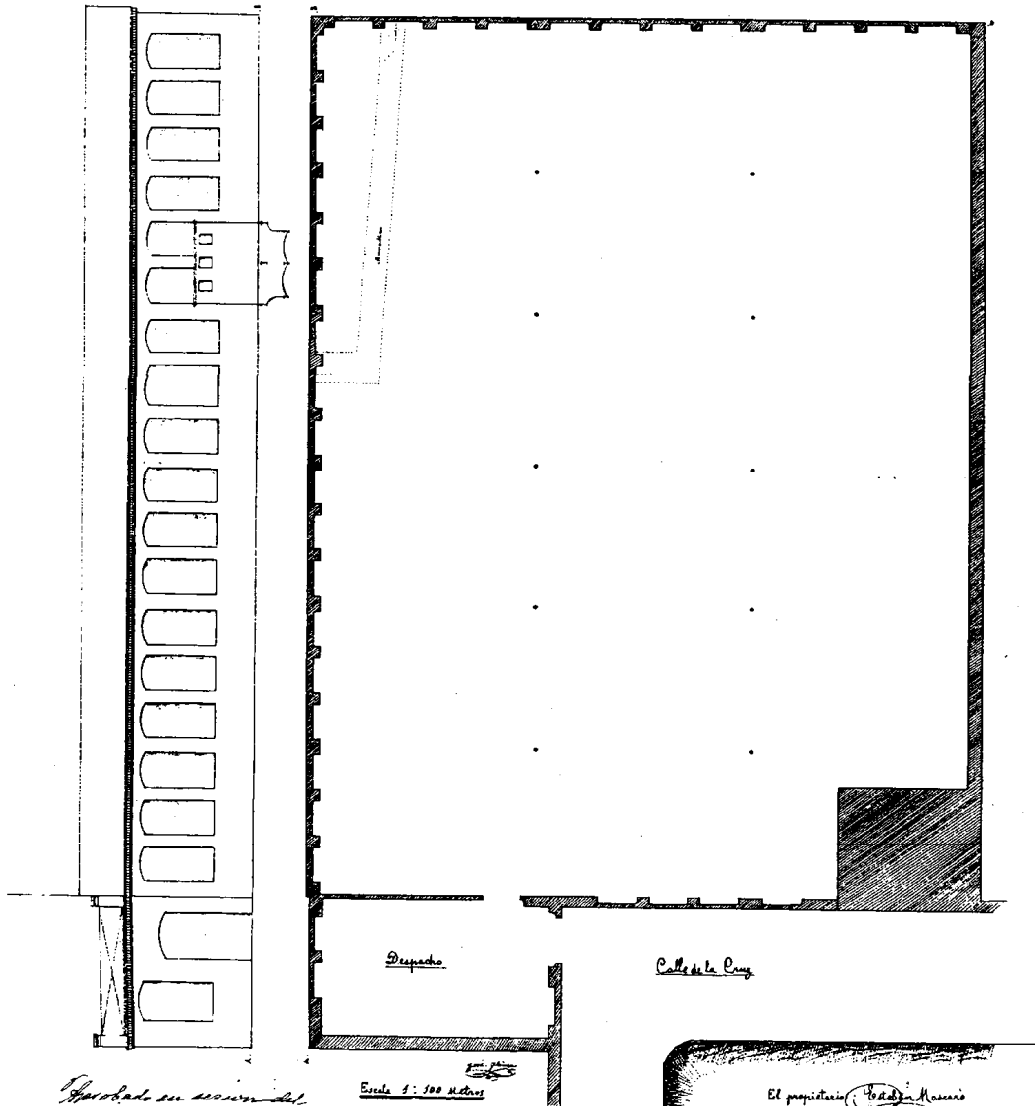
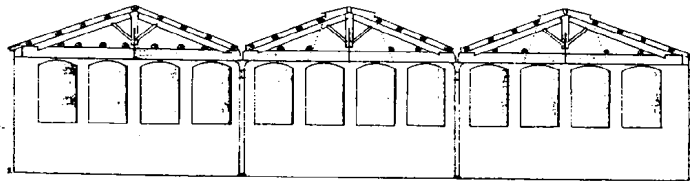
J. CODINA I COSTA, *Pasado y presente de la villa de Cardona*, Martorell, 1977.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1911.

Proyecto de un edificio para Fabrica en la calle de la Cruz de D. Esteban Mascaró en Cardona año 1911

Aprobado en sesión del

Escala 1: 100 Metros

El propietario *(D. Esteban Mascaró)*

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Casc antic (clau 1)

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum original

Façanes: formalització i homogeneïtat

INTERIOR

Estructura portant

Estructura funcional

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Supressió dels elements afegits a la façana a l'avinguda Pau Casals i recuperació dels forats originals d'aquesta façana.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

I-03/1

DENOMINACIÓ: <i>la Fàbrica Gran-Cal Fideuer.</i>	
LOCALITZACIÓ: carrer de Sant Miquel, 44 -Rodes, 25/27. Referència cadastral 13 05-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XIV-XXI.	
ESTIL: arquitectura industrial.	
AUTOR: ---	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: casa i pati emplaçat s al sector de tramuntana del carrer de Sant Miquel i al sud del carrer de les Rodes, en el marc d'un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila entre els segles XIII-XIV.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa; i dues planta pis superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: tapiera i paredat lliscats.
COBERTA: a dues aigües.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt integrat pel casal, la nau de l'antiga fàbrica i el seu pati.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatges).	
PROTECCIÓ EXISTENT: ---	
RÈGIM JURÍDIC: Ramon Planas i Tort.	
<p>VALORACIÓ: conjunt arquitectònic, que més enllà de les consideracions formals i estilístiques, té una especial significació dins la història social i econòmica de la vila de Cardona atès seu el protagonisme dins el procés de la mecanització de les manufactures tèxtils experimentat a Cardona a cavall dels segles XVIII i XIX que va culminar amb la industrialització del Cardener i les fàbriques vora el riu.</p>	

I-03/2

NOTICIA HISTÒRICA: les primeres referències documentals d'aquesta casa amb el seu pati d'hort, situada entre el carrer de Capdevila o de Sant Miquel i el carrer superior o de dalt (ara de les Rodes), són de la quinzena centúria, quan pertanyia a l'abat de l'església canonical de Sant Vicenç del castell, Joan Conill (†1508). L'any 1513, el seu successor i el Capítol de Canonges la van vendre a Joan Graells, *àlies Moni*, batlle de la vila de Cardona. L'any 1575, va ser comprada per Ermenter Soler i, després, al 1647, per Antoni Marbà. L'any 1653, era comprada per Joan Pallarès, negociant, que la va cedir en el 1657 a la seva filla, maridada amb el capità Gallicano del castell de Cardona, en dot. Heretada per la filla del capità Gallicano, la casa passà a mans de l'alferes Antoni Salvany, amb el qual s'havia casat. L'any 1703, els tutors legals dels fills d'en Salvany van vendre la casa i pati a Gabriel Salvat, escrivà e les Salines. De llavors ençà, i fins el 1793, els Salvat van mantenir la propietat. L'any 1793, es van vendre la casa i pati a mossèn Josep Ignasi Abad, prevere i rector e Bergús, que aquell mateix any se la venia a Manuel Flotats, negociant i industrial de la vila de Cardona, vinculat en la família i els negocis amb els Miralda de Manresa. Aquell mateix any, Manuel Flotats, juntament amb Salvador Pallerola, de la Seu, destinaven el pati annex a la casa per a la seva nova fàbrica d'indianes sota el nom social de *Manuel Flotats y Cia.*, amb el sobrenom popular de *La Fàbrica Gran*. Aleshores, Manuel Flotats i Salvador Pallerola es van destacar com a personatges innovadors en el primitiu processos d'industrialització de les filatures. L'any 1824, la casa-fàbrica de Manuel Flotats, aleshores un dels principats fabricants d'indianes de la vila, va ser llogada per a ocupar-la com a hospital militar de les tropes franceses de la guarnició de Cardona, amb una capacitat per a 30 o 40 malalts. En darrer terme, la casa-fàbrica va ser comprada l'any 1940, per Ramon Planas i Tort que li donà continuïtat com a fàbrica de pastes i fideus, d'aquí el nom contemporani.

BIBLIOGRAFIA:

LL. FERRER ALÒS, «La industrialització tèxtil de Cardona en el segle XIX», *XXXIX Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos*, II, Cardona, Patronat Municipal de Museus, 1997, p. 183-193.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general, formalització arquitectònica i pati

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIÓ NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

Edificis militars

(M)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

M-02/1

DENOMINACIÓ: la torre del Botxí.

LOCALITZACIÓ: camí de Comabella, s/n.

CRONOLOGIA: XIV-XX.

ESTIL: arquitectura gòtica militar.

AUTOR: ----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1890.

CONTEXT: la seva disposició com a cos avançat en forma de torre rectangular de la muralla, en el seu sector nord, juntament amb la seva funcionalitat inherent, feien que aquesta edificació estigués marginada en relació amb la vila, significat-se amb el pany de la muralla com el límit de dos móns: l'urbà (sector de Graells i Comabella) i el rural (sector de la Costa).

DESCRIPCIÓ GENERAL: torre avançada de la muralla.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: irregular.

TIPOLOGIA: planta baixa i dues plantes superiors.

COMPOSICIÓ: obertures regulars distribuïdes segons les plantes.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: pedra vista a les parets de càrrega de la primera planta i tàpia a la resta.

COBERTA: a dues aigües amb cabirons de fusta i teula àrab.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (en desús).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: ----

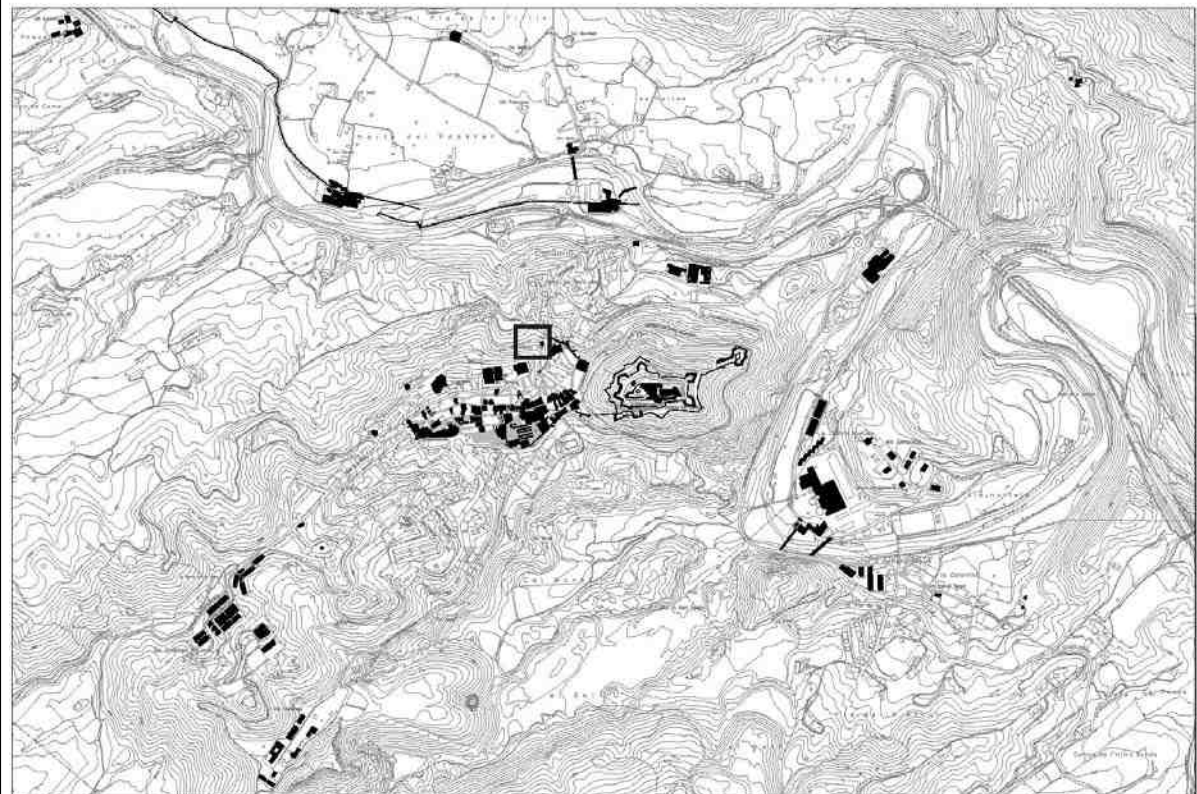
VALORACIÓ: edificació que, a més del seu interès intrínsec com a element de las muralles que ha perdurat, esdevé un símbol de la Cardona senyorial i de la jurisdicció que els seus senyors exercien al llarg i ample del seu senyoriu.

NOTICIA HISTÒRICA: Els vescomtes, comtes i ducs de Cardona com a senyors tenien la jurisdicció d'administrar justícia amb facultats no solament per a declarar el dret, sinó també per a portar a execució les sentències donades, facultat aquesta més coneguda com el *mer i mitx imperi*. Era anomenat *mer imperi* o alta jurisdicció la que afectava els procediments que portaven aparellada la sentència de pena de mort, pèrdua o mutilació de membres, bandejament i altres de gravetat. Hom anomenava *mitx imperi* la facultat de decidir en causes civils i en les criminals que portaven aparellades penes lleus. El castell de Cardona i la Cúria ducal, situada a la vila de Cardona, eren el centre d'aquesta administració judicial, encapçalada pels jutges, seguida pels escrivans i els procuradors, i closa per la persona que havia d'executar les imposades: el botxí. La figura del botxí i el seu paper, el convertien en un personatge rebutjat socialment, raó per la qual havia de viure exclòs de la comunitat, i això explica que la torre del Botxí estigui a tocar del nucli urbà, però extramurs. Cap a la fi del segle XVII, entorn el 1690, Josep Valls tenia una casa o torra situada en la muralla «*ab una petita entrada y sobra ella una petita sala que serveix de cuyna, y sobre esta un aposento y un porxo a teulada seca*», valorada en 25 lliures, que confrontava a l'E i W amb la muralla, al S amb terrasses de dit Valls i al N amb el camí que passava per darrera l'Hospital de Sant Jaume. La primera referència a la casa del botxí la trobem al Cadastre de l'any 1772, quan se'n diu que al carrer de Graells i Comabella hi havia una casa pròpia del duc de Cardona «*destinada para el verdugo, inavitada*», amb un valor de 20 rals. En aquest sentit la posada en escena de la justícia senyorial esdevenen en relació amb la torre del Botxí i al portal de Graells un exemple immillorable: sabem que fins l'any 1793 a una de les dues torres del portal hi havia penjada una gàbia de ferro on es col·locaven les restes dels condemnats, com ara Sansó Fonts, que, l'any 1571, fou degollat i esquarterat a la plaça de la Fira. Per la seva part, el cronista decimonònic Ramon Puig i Molins ens assabenta que, l'any 1820, «*la villa hace construir la torre abanzada exterior a la muralla de los Corrales al N y los contrarios del sistema nuevo político, hicieron correr que era para degollar curas, etc. Por cuia causa le ha quedado el nombre el degollador*».

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; XXI.1 (R. PUIG I MOLINS, *Efemérides de Cardona*, llibre III); XXI.1.8 (J. MARIA THOMASA I FRANC, *Recopilación de noticias sueltas históricas referentes a la villa de Cardona*, 1868).

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

M-02/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl no urbanitzable. Sistema de parcs i jardins urbans (clau P)

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general

INTERIOR

-

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

Consolidació de façanes i coberta

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Projecte de rehabilitació i reutilització

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

M-03/1

DENOMINACIÓ: tram muralles Raval de Sant Joan.

LOCALITZACIÓ: raval de Sant Joan, núms. 1, 3, 5, 7 i 9.

CRONOLOGIA: segles XIV-XX.

ESTIL: arquitectura gòtica militar.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1900.

CONTEXT: emplaçat entre el portal de Graells i l'inici de la costa del castell (on enllaçaria amb la coneguda com la Torre de les Bruixes), en la façana oriental de les cases bastides en el tram final del carrer de Graells, delimitant l'espai edificat d'aquest vial respecte del raval de Sant Joan, un dels eixamplaments moderns de la vila.

DESCRIPCIÓ GENERAL: pany de la muralla.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: -----

TIPOLOGIA: -----

COMPOSICIÓ: -----

ESTRUCTURA: -----

MATERIALS: pedra vista (carreus escairats i morter de calç).

COBERTA: -----

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el mur en si mateix.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.

UTLITZACIÓ ACTUAL: -----

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: -----

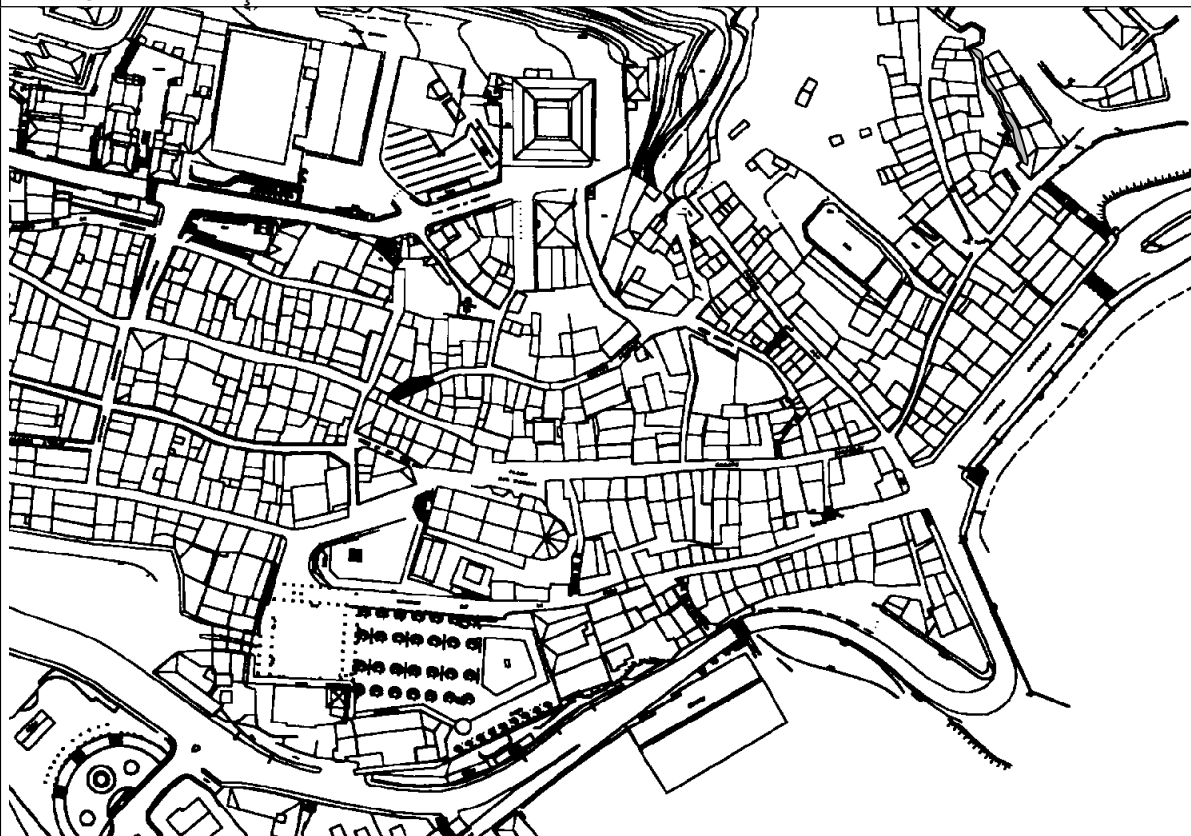
VALORACIÓ: fragment conservat del que fou recinte murat de la vila, de gran interès des del punt de vista arquitectònic i urbanístic com a element definidor del perímetre del centre històric de Cardona, i pel seu significat històric i social.

NOTICIA HISTÒRICA: el 2 de setembre de 1866, Joan Casals, administrador sots-altern de la propietat i drets de l'Estat del partit judicial de Berga, va procedir a efectuar la incautació de les muralles de la vila de Cardona. Per aquella ordre les muralles restaven propietat del ministeri d'Hisenda: «el lugar que las mismas ocupan, empezando por el Portalet, en donde la muralla tiene sesenta pies castellanos de largo y dos metros de ancho con una abertura que sirve de puerta dando paso publico; luego siguen las casas del Valle, de propiedad particular, que sirven de muralla, y una via publica por la parte externa hasta la puerta de S. Miguel, quedando intermedios algunos huertos de propiedad particular; se incauto tambien desde la torre superior de la puerta de S. Miguel a los Rediles, a poniente y norte de la villa, de ochocientos cincuenta pies castellanos de muralla de un metro a metro y medio de espesor sin glasis por pertenecer en la parte interior contigua a propiedad particular, y por la exterior a una via publica y cementerio viejo, y el edificio degollador intermedio; luego sigue la pared muralla sosteniendo fincas de un particular compradas a la desamortizacion, con un cercado, con un huerto y el hospital de San Jaime; en seguido se incauto desde este punto a casa Patracas que se midieron doscientos cincuenta pies al norte de la villa, sigiendo por la parte externa una cañada muy antigua, y por el interior tierras de propiedad de particulares; luego se incauto de otro pedazo de muralla que media el norte desde casa Petracas a la torre del Verdugo de noventa pies castellanos de longitud y un metro de altitud; en seguida, se le puso en posesion de ciento sesenta pies mas de la muralla, de dos metros de espesor, al este de la villa, que existe desde la torre citada a la otra torre de la puerta de graells propia de Esteban Pujol; de ciento cincuenta mas que hay del mismo espesor desde esta torre a la de la Llirona, perteneciendo la parte externa a propiedad particular, y la interna a las casas contiguas. Tambien incauto de ciento veinte pies mas que hay de murallas al este desde la espresada torre al primer cuerpo de guardia que hay antes de llegar a la puerta de Madoz, correspondiendo la parte externa al fuerte, y finalmente se incauto de ciento sesenta pies castellanos al sud de la villa que se han medido desde la torre por la qual se dirige al castillo hasta otra torre contigua a la puerta de Barcelona, dejando de hacerlo desde este punto al Portalet por servir de muralla las casas o las paredes de huertos de propiedad particular o de la plaza de la Fira de propiedad comunal. Y no resultando glasis alguno en las murallas de esta villa sino el terreno que las mismas ocupan, S. M. dio por concluido el acto de incautacion resultando a favor de Hacienda un muro de piedra de un metro a dos de espesor; de unos mil ochocientos cincuenta pies castellanos de longitud; y de tres a seis metros de elevacion aproximadamente».

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

M-03/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Restes de l'element

INTERIOR

-

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

Consolidació del mur

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

M-04/1

DENOMINACIÓ: tram de muralles del vall de la Pilota o dels Filadors.

LOCALITZACIÓ: ctra. del Miracle, s/n.

CRONOLOGIA: segles XII-XX. Modificat l'any 1929, arran l'obertura de l'Avinguda del Rastrillo.

ESTIL: arquitectura militar gòtica.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Any 1925.

CONTEXT: espai o ambient urbà situat a l'exterior de la vila, corresponent-se al vall o fossar del que fou un dels portals majors de la vila, el de Barcelona o de Nostra Senyora de la Pietat, que donava sortida al camí ral de Manresa en direcció a Barcelona.

DESCRIPCIÓ GENERAL:

DESCRIPCIÓ FAÇANA:

TIPOLOGIA:

COMPOSICIÓ:

ESTRUCTURA:

MATERIALS:

COBERTA:

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: pany de muralla

ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.

UTILITZACIÓ ACTUAL: espai públic i àrea d'aparcament.

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: -----

VALORACIÓ: fragment conservat del que fou recinte murat de la vila, de gran interès des del punt de vista arquitectònic i urbanístic com a element definidor del perímetre del centre històric de Cardona, i pel seu significat històric i social pel fet d'acollir activitats de caire lúdic com el joc de pilota o industrials com les rodes dels filadors dels gremi de corders de la vila, una de les activitats manufactureres més importants en la vila de Cardona en època moderna.

NOTICIA HISTÒRICA: respecte al recinte murat de la vila, ens consta l'existència d'una primera muralla entorn el nucli primigeni de la vila (conformat pels actuals carrers Escasany i Fira i per les places del Mercat i Cols). Tanmateix, ara com ara, desconeixem si el portal de Barcelona i el seu vall es corresponen amb l'esmentat primer recinte, o si pel contrari, són fruit de les obres d'ampliació dutes a terme entorn els anys 1372-1381 per tal d'abastar els ravals de Capdevila i de Graells. Només podem constatar que a la documentació del segle XV relativa a l'administració de la Universitat de la vila, aquest portal apareix esmentat com el de Barcelona; el de la Coromina o Sant Antoni de la Coromina; d'en Fortesa; i de Nostra Senyora de la Pietat. Així mateix, ens consta l'existència d'un portal menor o portalet, ja que, l'11 de desembre de 1461, Joan Martinic, va permutar el tros de terra o hort que tenia a prop de la muralla de la vila, en el lloc dit *vall o lo portalet de la Pomala*, amb l'hort i feixa de terra que Joan Pons tenia al costat del camí que anava a la font de la Pomala, on hi havia plantat un xiprer. Ja en època moderna, la vall del portal seria utilitzat pels militars del castell com frontó per al joc de pilota, originat-se així el seu nom. El 9 de maig de dit any 1738, Bernabé Armendariz, cavaller de Santiago, tinent coronel del Regiment d'Infanteria d'Àfrica i comandant del mateix, juntament amb d'altres oficials, exposaven que *«attendiendo que de antiquísimo tiempo se halla sitio e inmediato y contiguo a los muros de la presente villa de Cardona, serva de la puerta de Barcelona, un juego que sirve para la pelota, de quien cuydavan los Piores de la calle de la Fonteta, recogiendo su producto en beneficio y utilidad de dicha calle a fin y efecto de iluminar al Santísimo Sacramento en uno de los dias de la Octava de Corpus perteneciente a dicha calle; y attendingo que por lo angustiado y mal estado del referido paraje que sirve de juego de Pelota, no producía el beneficio que de presente, dendeque se halla puesto en mejor estado a costas de los señores oficiales del referido regimiento de África»*. Per això mateix, i atenent les despeses efectuades en les obres de millora, havien acordat amb els Priors del carrer de la Fonteta que la meitat dels ingressos pel Joc de la Pilota (els quals excedien en molt els ingressos totals que s'obtenien abans de fer les obres) se'ls emportarien per les seves necessitats per il·luminar el Santíssim en l'Octava de Corpus. L'altra meitat se l'emportaria el regiment que va acordar, destinar la meitat al pagament de les obres fetes i al manteniment del joc i l'altre meitat a la fundació d'un aniversari perpetu a celebrar en l'església de Sant Miquel pel rector i beneficiats en cadascun dels dies de l'Octava de Corpus per l'ànima dels difunts del Regiment. El portal de Barcelona fou enderrocat l'any 1929-1930.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Miquel, Q/1.

Arxiu Històric de Cardona, I.1.1, Llibre del Consolat.

J. BALLARÓ Y CASAS - J. SERRA VILARÓ, *Historia de Cardona*, Cardona, 1906.

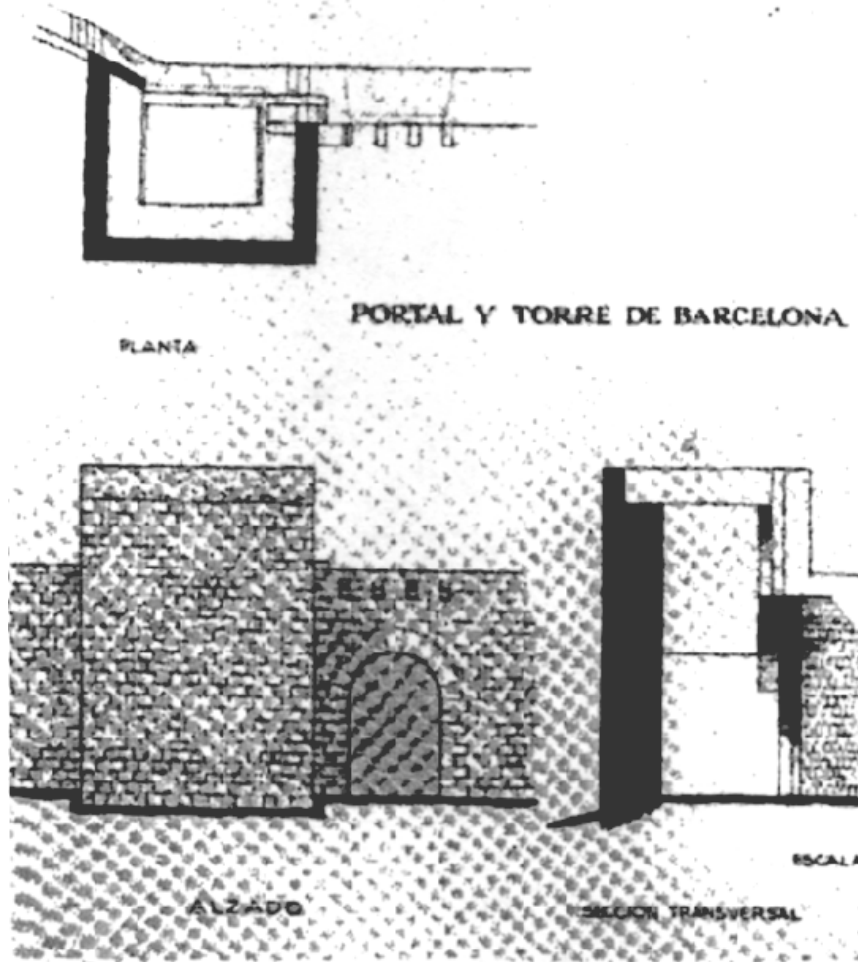
PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT.

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Any 1852.

Servei de Catalogació i Conservació de Monuments. Diputació de Barcelona.

M-04/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema de parcs i jardins urbans**ÀMBIT DE PROTECCIÓ****EXTERIOR**

Restes de l'element que es conserven

INTERIOR

-

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

Consolidació de les restes

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

M-05/1

DENOMINACIÓ: tram muralles de la Fira.

LOCALITZACIÓ: carrer de la Fira, núms. 2, 4, 6, 8 i 12 ; Balcó del Cardoner; plaça de la Fira, núms. 1, 2 i 21.

CRONOLOGIA: segle XIV-XX. Reformada els anys 1963 i 1966.

ESTIL: arquitectura gòtica militar.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1900.

CONTEXT: emplaçat en el sector meridional de la Fira, des de l'edifici de l'Ajuntament fins al carrer de la Fonteta, ressegueix les façanes posteriors del carrer de la Fira sobre la cinglera natural.

DESCRIPCIÓ GENERAL: pany de la muralla.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: -----

TIPOLOGIA: -----

COMPOSICIÓ: -----

ESTRUCTURA: -----

MATERIALS: pedra vista (carreus escairats i morter de calç).

COBERTA: -----

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el mur en si mateix.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.

UTLITZACIÓ ACTUAL: -----

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: -----

VALORACIÓ: fragment conservat del que fou recinte murat de la vila, de gran interès des del punt de vista arquitectònic i urbanístic com a element definidor del perímetre del centre històric de Cardona, i pel seu significat històric i social.

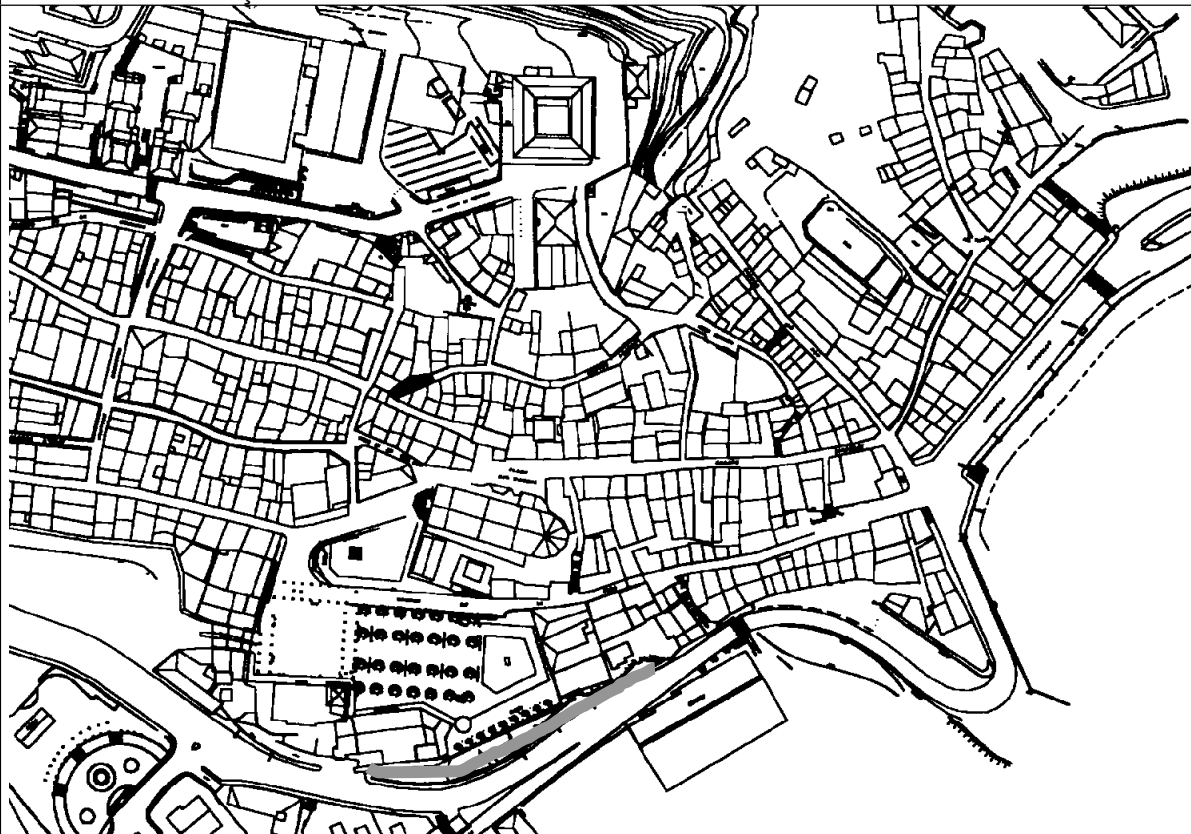
NOTICIA HISTÒRICA: l'any 1440, els Cònsols de la vila, a causa de no tenir 15 lliures per fer l'obres de la nova muralla de la Fira (*pro perficiendo opus muri novi quod operatur in Fira dicte ville*), van haver de vendre un censal mort de 15 sous i preu 15 lliures a la Comunitat de preveres beneficiats en l'església de Sant Miquel. L'any 1853, el governador del castell, Clemente Santocildes, descrivia les muralles de la vila i deia que: «*desde este punto toma el muro la direccion de O a S parandose a un octavo del lado del S. de la villa al que cubre dejando un intervalo de 600 pies sin otra defensa que las casas particulares, vuelve despues a seguir tomando la forma de terraplen sobre el que estan situados los edificios de aquella parte, y por ultimo en un pequeño angulo entrante se separa otra vez del muro aislado, suviendo a unirse al castillo en el baluarte del Rey a 450 pies de su primer punto de partida, quedando en medio el Portalet, que es la puerta por donde salian los antiguos condes a sus salinas y la puerta llamada de Barcelona*»a. Set anys després, al 1860, a la Memoria de la plaza y castillo de Cardona para la revista de inspección es deia: «*El [frente] del S lo constituyen en gran parte los mismos edificios de la poblacion, formando angulos rectos entrantes y salientes hasta unirse la muralla con el baluarte de Ysabel segunda en el castillo. Cerca de el se encuentra la puerta de Barcelona que conduce a las Salinas y antiguo camino de herradura de dicha capital*». El 2 de setembre de 1866, Joan Casals, administrador sots-àltern de la propietat i drets de l'Estat del partit judicial de Berga, va procedir a efectuar la incautació de les muralles de la vila de Cardona. Per aquella ordre les muralles restaven propietat del ministeri d'Hisenda: «*y finalmente se incauto de ciento sesenta pies castellanos al sud de la villa que se han medido desde la torre por la qual se dirige al castillo hasta otra torre contigua a la puerta de Barcelona, dejando de hacerlo desde este punto al Portalet por servir de muralla las casas o las paredes de huertos de propiedad particular o de la plaza de la Fira de propiedad comunal. Y no resultando glasis alguno en las murallas de esta villa sino el terreno que las mismas ocupan, S. M. dio por concluido el acto de incautacion resultando a favor de Hacienda un muro de piedra de un metro a dos de espesor; de unos mil ochocientos cincuenta pies castellanos de longitud; y de tres a seis metros de elevacion aproximadamente*». El mes de juliol de 1961, una tempesta d'estiu va provocar l'esfondrament del tram de muralla que feia les funcions mur de contenció de la Fira. Per aquesta raó, en el decurs dels anys 1963 i 1966, es va refer el mur, aprofitant-se l'ocasió per a bastir en aquell indret diferents locals d'ús municipal rematats per l'anomenat com a Balcó del Cardener.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, VII.1.3; XIII.1.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Miquel.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT.

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Any 1852.

M-05/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema viari

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Restes de l'element que es conserven

INTERIOR

-

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

M-06/1

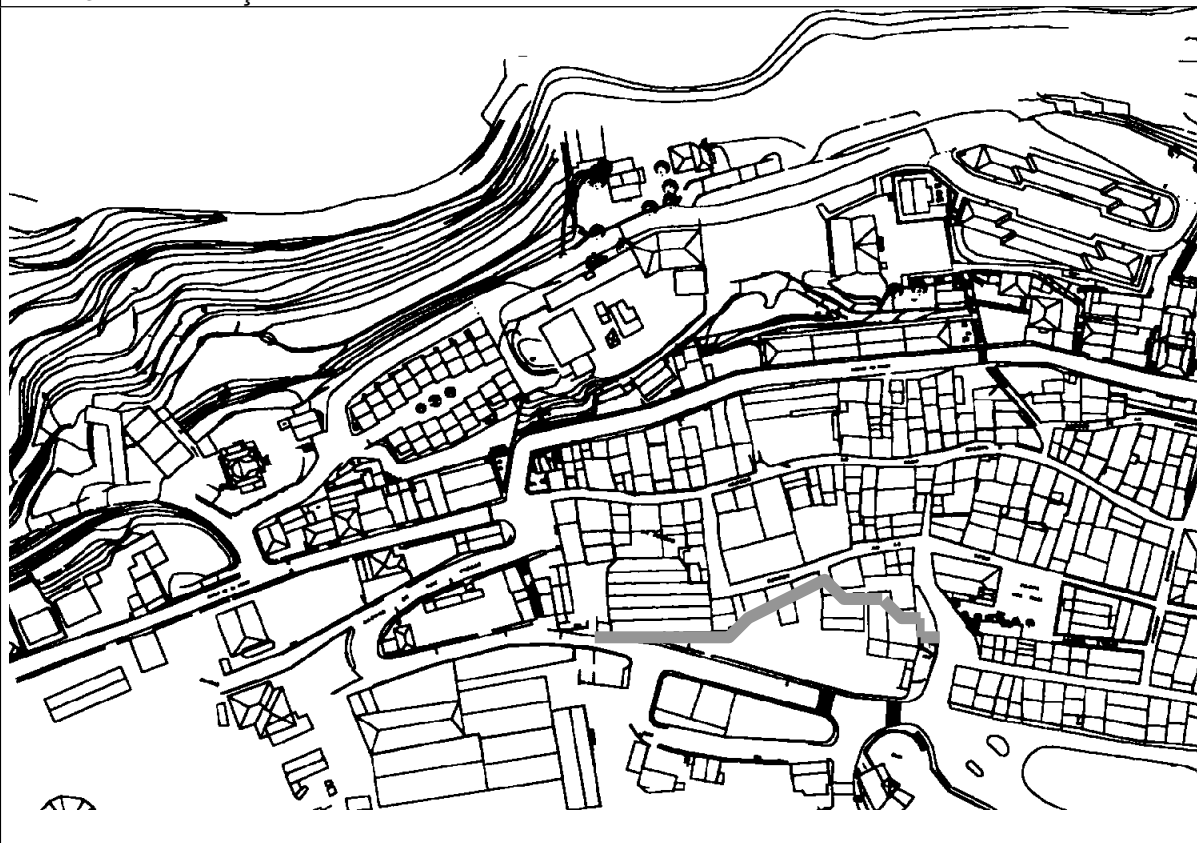
DENOMINACIÓ: tram muralles carrer de Pau Casals.	
LOCALITZACIÓ: carrer de la Creu, núms. 11, 13, 15 i 17.	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX.	
ESTIL: arquitectura gòtica militar.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.	
	
CONTEXT: en la façana meridional de les cases del tram mitjà del carrer de la Creu, a tocar d'un sector extramurs emprat històricament com a horts dels vilatans i no edificat fins el període contemporani.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: pany de la muralla.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: -----
TIPOLOGIA: -----	COMPOSICIÓ: -----
ESTRUCTURA: -----	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats i morter de calç).
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el mur en si mateix.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: -----	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: -----	
VALORACIÓ: fragment conservat del que fou recinte murat de la vila, de gran interès des del punt de vista arquitectònic i urbanístic com a element definidor del perímetre del centre històric de Cardona, i pel seu significat històric i social.	

NOTICIA HISTÒRICA: el 2 de setembre de 1866, Joan Casals, administrador sots-altern de la propietat i drets de l'Estat del partit judicial de Berga, va procedir a efectuar la incautació de les muralles de la vila de Cardona. Per aquella ordre les muralles restaven propietat del ministeri d'Hisenda: «el lugar que las mismas ocupan, empezando por el Portalet, en donde la muralla tiene sesenta pies castellanos de largo y dos metros de ancho con una abertura que sirve de puerta dando paso publico; luego siguen las casas del Valle, de propiedad particular, que sirven de muralla, y una via publica por la parte externa hasta la puerta de S. Miguel, quedando intermedios algunos huertos de propiedad particular; se incauto tambien desde la torre superior de la puerta de S. Miguel a los Rediles, a poniente y norte de la villa, de ochocientos cincuenta pies castellanos de muralla de un metro a metro y medio de espesor sin glasis por pertenecer en la parte interior contigua a propiedad particular, y por la exterior a una via publica y cementerio viejo, y el edificio degollador intermedio; luego sigue la pared muralla sosteniendo fincas de un particular compradas a la desamortizacion, con un cercado, con un huerto y el hospital de San Jaime; en seguido se incauto desde este punto a casa Patracas que se midieron doscientos cincuenta pies al norte de la villa, sigiendo por la parte externa una cañada muy antigua, y por el interior tierras de propiedad de particulares; luego se incauto de otro pedazo de muralla que media el norte desde casa Petracas a la torre del Verdugo de noventa pies castellanos de longitud y un metro de altitud; en seguida, se le puso en posesion de ciento sesenta pies mas de la muralla, de dos metros de espesor, al este de la villa, que existe desde la torre citada a la otra torre de la puerta de graells propia de Esteban Pujol; de ciento cincuenta mas que hay del mismo espesor desde esta torre a la de la Llirona, perteneciendo la parte externa a propiedad particular, y la interna a las casas contiguas. Tambien incauto de ciento veinte pies mas que hay de murallas al este desde la espresada torre al primer cuerpo de guardia que hay antes de llegar a la puerta de Madoz, correspondiendo la parte externa al fuerte, y finalmente se incauto de ciento sesenta pies castellanos al sud de la villa que se han medido desde la torre por la qual se dirige al castillo hasta otra torre contigua a la puerta de Barcelona, dejando de hacerlo desde este punto al Portalet por servir de muralla las casas o las paredes de huertos de propiedad particular o de la plaza de la Fira de propiedad comunal. Y no resultando glasis alguno en las murallas de esta villa sino el terreno que las mismas ocupan, S. M. dio por concluido el acto de incautacion resultando a favor de Hacienda un muro de piedra de un metro a dos de espesor; de unos mil ochocientos cincuenta pies castellanos de longitud; y de tres a seis metros de elevación aproximadamente».

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, XIII.1.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Any 1852.

M-06/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Restes de l'element que es conserven

INTERIOR

-

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

Consolidació del mur

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

M-07/1

DENOMINACIÓ: el portal de Sant Miquel.

LOCALITZACIÓ: carrer de Sant Miquel, s/n.

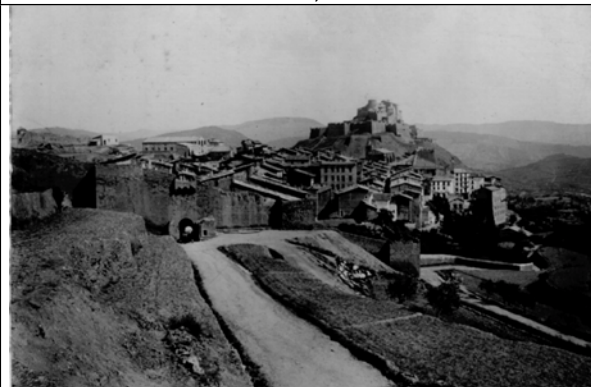
CRONOLOGIA: segles XIV-XX.

ESTIL: arquitectura gòtica militar.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.

CONTEXT: situat al capdamunt del carrer de Sant Miquel, antigament conegut com el carrer Major de Capdevila, un dels ravals que es conformaren entorn el nucli primigeni de la vila o burg del castell de Cardona en el decurs dels segles XIII-XI, aquest portal donava sortida al camí general que portava fins l'àrea de la Segarra, això és, Calaf i Torà.

DESCRIPCIÓ GENERAL: portal major de les muralles.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: -----

COMPOSICIÓ: -----

ESTRUCTURA: portal adovellat, mènsules i matacans, i torre quadrangular lateral.

MATERIALS: pedra vista (carreus escairats i morter de calç).

COBERTA: -----

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: les restes del portal i la torre.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.

UTILITZACIÓ ACTUAL: -----

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: -----

VALORACIÓ: es tracta de les restes del que fou un dels tres portals majors de la vila, conservant-se només part del pany de mur i la torre de tramuntana, a més de l'arrencada del portal.

M-07/2

NOTICIA HISTÒRICA: en relació al recinte murat de la vila, ens consta l'existència d'una primera muralla entorn el nucli primigeni de la vila (conformat pels actuals carrers Escasany i Fira i per les places del Mercat i Cols). Tanmateix, l'eixamplament d'aquest nucli arran la formació dels ravals de Graells, Cambres, i Capdevila, juntament amb les urgències defensives plantejades a tota Catalunya en el decurs de la segona meitat del segle XIV, més concretament a la dècada del 1370-1380, comportaren l'ampliació d'aquest primer recinte per tal d'abastar els esmentats ravals. Entre els anys de 1372 i 1381, als llibres de la Clavaria de la Universitat consta l'existència d'un clavari per a les obres de les muralles, efectuant-se diferents pagament pels materials i també pels enderrocs de cases fets aleshores. Posteriorment, trobem que, arran haver-se suscitat qüestió entre l'estament eclesiàstic de la vila (abat i canonges de Sant Vicenç, juntament el clergat de la vila), d'una part, i els Cònsols i prohoms de la Universitat de la vila, de l'altra part, amb motiu de la pretensió dels segons sobre la obligació dels primers en contribuir en les obres de les muralles i valls de la vila; considerant, però, els primers lo contrari, l'11 de juny de 1390, el comte Hug II, per intervenció de la seva esposa Beatriu i del bisbe d'Urgell, va acordar amb totes dues parts que aleshores els clergues pagarien la quantitat de 70 florins, però només llavors, acordant-se que el futur no se'ls farà pagar les imposicions de la carn per ells comprada a menut en la vila, mentre no excedeixi mitja lliura de pes, ni de pa, ni de vi ni de qualsevol altra imposició ordenada en la dita vila pel comte o pels Cònsols. L'any 1391, els Cònsols van pagar a Llorenç del Puig de Liùcol 93 sous per 62 quarteres de calç que havien estat comprades per les obres de les muralles. L'any 1391, Pere de Vilançosa tenia una casa al carrer Major que era al costat del portal que hi havia a Capdevila (*unum hospicium quod est in vico Maiori iuxta portale dicte ville in capud ipsius ville*). El portal fou enderrocat l'any 1936.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 4.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Sant Vicenç, núm. 20.

Biblioteca de Catalunya, Batllia de Cardona, B.XL.2.

F. DURAN CAÑAMERAS, «L'arquitectura militar catalana al segle XIV», *VIIº Congreso de Historia de la Corona de Aragón*, Barcelona, vol. VIII, Barcelona, 1962, p. 291-298.

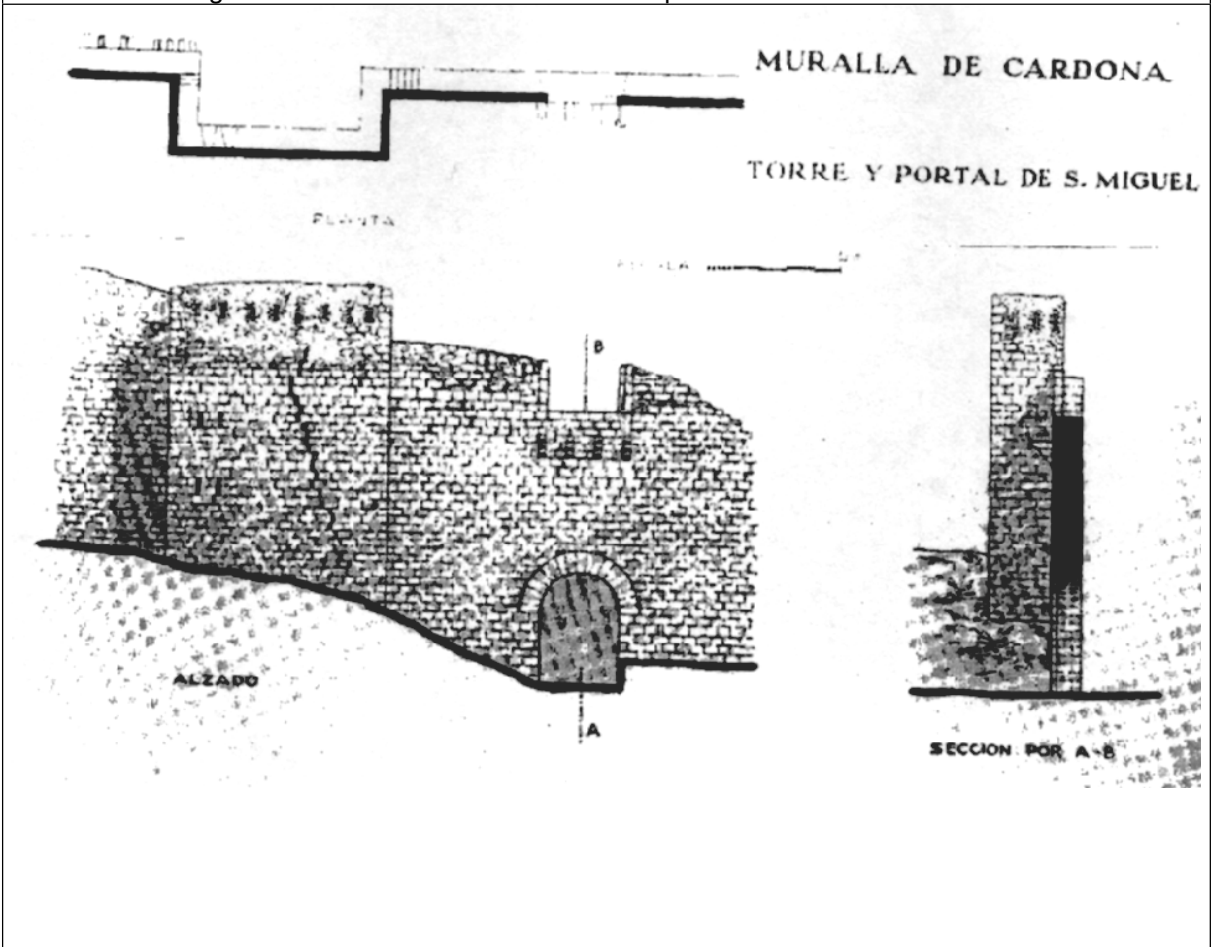
PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Any 1852.

Servei de Catalogació i Conservació de Monuments. Diputació de Barcelona.

M-07/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema viari

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Restes del portal i la torre

INTERIOR

-

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

Consolidació

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

Edificis religiosos

(R)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

R-01/1

DENOMINACIÓ: església parroquial de Sant Miquel de la vila de Cardona.	
LOCALITZACIÓ: plaça del Mercat, s/n. Referència cadastral 44 (08-13-0).	
CRONOLOGIA: segles XI-XX. Ha estat objecte de diferents intervencions entre els anys 1984 i 1991 per Albert Bastardes, Xavier Guitart, Jordi Balari i Antoni González, arquitectes.	
ESTIL: arquitectura romànica, gòtica, renaixentista, barroca i neoclàssica religiosa.	
AUTOR: ----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1900.	
	
CONTEXT: emplaçada al bell mig del centre històric de la vila, entre el Mercat i la Fira, tot just en l'extrem de ponent del nucli primigeni de la vila, en la intersecció dels vials que ressegueixen l'eix longitudinal d'aquest en direcció Est-Oest, això és, carrer i plaça Mercat i carrer de la Fira, amb els nous ravals de creixement, això és, Fira, Cambres i Major.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: conjunt d'edificis parroquials que aplega l'església parroquial amb la seva nau central i les seves ampliacions posteriors.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: una única planta.	COMPOSICIÓ: regular.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats disposats regularment amb morter de calç) a la nau central; la resta d'edificis amb maçoneria amb testimonis d'haver estat arrebossada.
COBERTA: plana a manera de terrat en la nau central i dues i quatre aigües amb teula àrab a la resta d'edificis.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: pública (edifici de culte).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Bisbat de Solsona.	
VALORACIÓ: l'església de Sant Miquel ha estat al llarg del temps el centre espiritual i social d'aquell grup d'homes i dones que en virtut dels seus estaments i oficis, -fossin mercaders o simples menestrals-, s'establiren sota l'empara i servei del seu castell i dels senyors d'aquest, els vescomtes, comtes i ducs de Cardona, esdevenint en si mateixa en l'eix vertebral de dos móns que, tot i la seva aparent contraposició, tenen més coincidències que diferències: per un costat el món feudal i l'ordre senyorial, representat pels senyors jurisdiccionals, els Folc, i la comunitat de canonges de Sant Vicenç i per l'altre la burgesia emergent de la vila crescuda a l'empar del seu castell.	

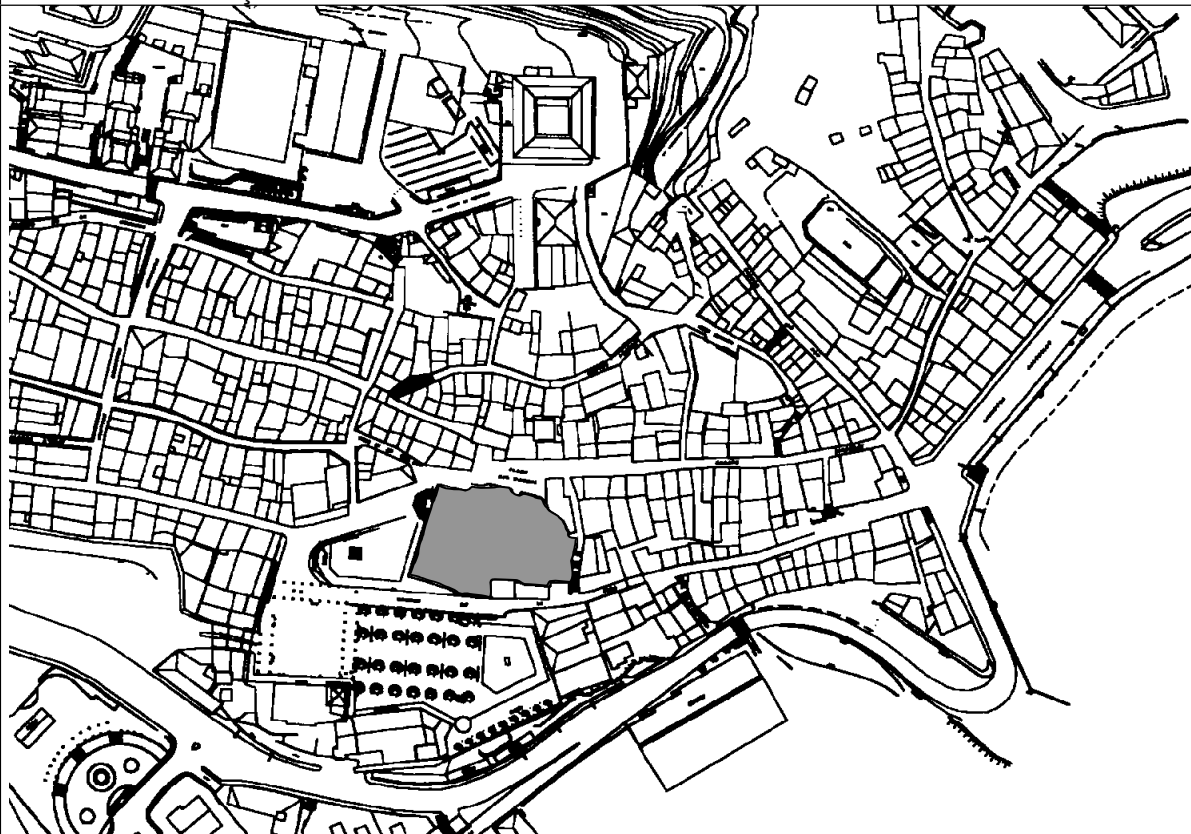
NOTICIA HISTÒRICA: documentada a partir de l'any 1013, l'església de Sant Miquel exercia la cura d'ànimes en el burg o vila del castell de Cardona com a filial de l'església canonical de Sant Vicenç, matriu de la parròquia de Cardona. Per això mateix, el sagristà de la canònica nomenava a un prevere, conegut com «*capellanus Sancti Michaelis*» o bé simplement com «*capellanus Cardone*», el qual, sota jurament d'obediència a l'abat i al sagristà de Sant Vicenç, havia de servir l'església de Sant Miquel, portant a terme les activitats pastorals entre els habitants de la vila de Cardona. Fou cap a la fi del segle XIII i començament del XIV, quan s'iniciaren els treballs per a bastir una nova església més d'acord amb la cultura del gòtic i que a la vegada fos el símbol de la nova realitat política, social, econòmica i cultural que representava la vila de Cardona. L'any 1322, les obres rebien el qualificatiu d' «*opus multum sumptuosum*». Els treballs es van perllongar a tot el llarg del segle XIV i la nova església no es va consagrar fins el dimecres 13 de juny de 1397, comptant per això mateix amb la presència, entre d'altres, de Joan, bisbe *Othoniense* i delegat del bisbe d'Urgell, Galceran de Vilanova (1388-1415). El resultat de les obres fou una bella i ampla església gòtica de 50 metres de llarg per 13,5 d'ample i 18,5 d'alçària, de nau única, amb abside poligonal de set costats i de la mateixa amplada de la nau, amb deu capelles laterals entre els contraforts, coberta per una volta de pedra amb tres crugies quadrades d'ogives i plementeria. L'obra es va finançar amb les donacions i els llegats pietosos dels fidels. En els segles següents l'obra original patiria diferents reformes, entre les quals cal destacar la construcció de la cripta dels Sants Màrtirs (any 1524) o les ampliacions barroques fetes en l'àrea del cementiri parroquial a partir de l'obertura de la façana de migdia (altars del Roser, l'any 1606; de sant Aloi i sant Martí, l'any 1637; de la Puríssima Sang de Crist, l'any 1674; dels Dolors, l'any 1742; i del Carme i de sant Antoni de Pàdua, l'any 1744). Durant la guerra civil (1936-1939) l'església va patir greus desperfectes com ara la destrucció del retaule major, peça excepcional del barroc, i de l'orgue. Per aquesta raó, l'any 1940, fou objecte d'una primera restauració. Posteriorment, entre els anys 1984 i 1991 s'han portat a terme diferents obres de restauració per part del Servei del Patrimoni Arquitectònic de la Diputació de Barcelona: excavació arqueològica del Cementiri Clos; reforma de les cobertes; consolidació del campanar; obres de la nova sagristia; i restauració de la capella del Santíssim.

BIBLIOGRAFIA:

J. SERRA VILARÓ, «L'església i parròquia de Sant Miquel de Cardona», *Història de Cardona*, llibre IV, Tarragona, 1962.

A. GALERA- M. JUAN-X. SOLÉ-A. ORRIOLS, *L'església parroquial de Sant Miquel de Cardona. El gòtic al mig Cardener*, Cardona, Centre d'Estudis del Bages (Monografies, 25), 2003.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema d'equipaments

ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR

- Volum general

- Façanes: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals

INTERIOR

- Estructura portant

- Estructura funcional

- Formalització arquitectònica

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

R-02/1

DENOMINACIÓ: volta i casa de la Rectoria.

LOCALITZACIÓ: carrer Flors, núm. 2; plaça del Mercat, s/n. Referència cadastral 43 08-13-0

CRONOLOGIA: XII-XX. Reformada els anys 1863 per Josep Marbà, mestre d'obres; l'any 1927, per Ramon Gras; i l'any 1990 per Xavier Guitart i Tarrés, arquitecte.

ESTIL: arquitectura gòtica civil.

AUTOR: ----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.

CONTEXT: emplaçada al bell mig del centre històric de la vila, entre el Mercat i la Fira, tot just en l'extrem de ponent del nucli primigeni de la vila, en la intersecció dels vials que ressegueixen l'eix longitudinal d'aquest en direcció Est-Oest -carrer i plaça Mercat i carrer de la Fira- amb els nous ravals de creixement -Fira, Cambres i Major-.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: planta baixa (magatzem i comerç); i quatre plantes superiors.

COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.

ESTRUCTURA: construït en part sobre vial i sustentat per una estructura d'arcs botants solidaris a l'església de Sant Miquel.

MATERIALS: pedra vista (carreus escairats) als arcs de la volta i maçoneria arrebossada i estucada a les façanes.

COBERTA: solució mixta a manera de terrat i teulada a una vessant amb teula àrab.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la volta amb els arcs i les dues façanes.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.

UTILITZACIÓ ACTUAL: públic (el passatge) i privat (rectoria).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Bisbat de Solsona.

VALORACIÓ: l'interès d'aquest edifici rau en el fet arquitectònic per conformar un dels típics passatges o voltes del centre històric de la vila de Cardona i en el seu significat històric i social com a rectoria, esdevenint en un tot amb el conjunt d'edificis parroquials.

R-02/2

NOTICIA HISTÒRICA: l'any 1138, el sagristà de Sant Vicenç, Arnau, i el capellà de Sant Miquel, Bernat Guillem, concediren a Guillem Goyos la meitat de «*ipsium cellarium nostrum quod habemus in Mercatallum Cardone de ipsum miganum*» aval qui ibi est factum de tapia. L'any 1248, Guillem, capellà de Cardona, amb el consens i la voluntat de l'abat i Capítol de canonges de Sant Vicenç, va concedir a Pere de Santa Fe, sabater, i als seus, el celler que tenia al Mercat, davant la porta de l'església de Sant Miquel. L'any 1276, Ramon de Fonollet va vendre a Ramon de Fortesa, rector de Sant Miquel i als seus successors, la casa que tenia en la vila de Cardona, la qual era del domini del sagristà de Sant Vicenç i del capellà de Sant Miquel, confrontant amb el Mercat, amb la casa de Pere de Santa Fe, amb la muralla i amb el cementiri. El 3 de juliol de 1391, Bartomeu Trullars, com a hereu testamentari del difunt Pere Pallarès, es va vendre a Joana, muller del Joan de Buxonia, al servei del casal comtal de Cardona, una de les dues cases que el difunt Pere tenia al carrer Major, al costat del Mercat, la qual confrontava amb la casa del rector, amb l'altra casa que donava al Mercat, amb la casa del difunt Romeu sa Torra i amb un arc o passatge dit d'en Aguilar. Aquesta casa era, meitat per meitat, del domini del sagristà de Sant Vicenç i del capellà de Sant Miquel, sota el cens de 16 diners anuals. El preu de la banda fou de 650 sous. Posteriorment, el 2 d'abril de 1395, Pere de Terradelles i Ramon Sarra, marmessors testamentaris de la difunta Joana es van vendre la casa que aquella va comprar l'any 1391 a l'hereu de Pere Pallarès, la qual era al carrer Major, darrera la casa de la Rectoria. El comprador fou el mateix rector de Sant Miquel, Francesc de Navel, que va pagar 700 sous. L'any 1414, *lo palmà de guix* de la Rectoria amenaçava ruïna i, un any més tard, la part del Mercat es va esfondrar. Al segle XIX, el 20 de gener de 1820, en iniciar-se els treballs per tal de rebaixar el pis d'una part de la plaça del Mercat i de la Volta de la Rectoria, es van trobar a quatre pams sota terra diferents enterraments «*sin duda de cuando el cementerio que habia alrededor de la Yglesia fué convertido en plaza*», segons ens assabenta el cronista Joan Riba. L'any 1863 fou reformada la façana de la Fira; i el 1927 fou reformat tot l'edifici.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 4; J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d. Arxiu Històric de Cardona, XIII.7.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Miquel; Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

M. CASAS I NADAL, «La casa i els béns de Berenguer Sespluga, rector de Cardona (†1375)», *Cardener*, 3, 1986, p. 85-100.

A. GALERA I PEDROSA, *Diplomatari de la vila de Cardona (anys 966-1276)*, Barcelona, 1998.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

R-02/3
NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Volum general Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme. Arc: estructura portant, formalització arquitectònica, materials, textura i cromatisme INTERIOR Estructura portant Estructura funcional
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ -

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

R-03/1

DENOMINACIÓ: capella de Santa Eulàlia.

LOCALITZACIÓ: plaça de Santa Eulàlia, núm. 2. Referència cadastral 66 08-13-0.

CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Rehabilitada l'any 1972.

ESTIL: arquitectura gòtica religiosa.

AUTOR: ----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRAFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.

CONTEXT: emplaçat a l'extrem de ponent de la plaça, annexa a les edificacions mitgeres amb el carrer Escasany i que foren l'antic Hospital de Pobres, tot just a tocar de la volta o passatge homònim.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres de planta rectangular.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: planta baixa amb dues plantes superiors a manera de golfes de les edificacions adjacents.

COMPOSICIÓ: portalada ogival amb arquivoltes i timpà central.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: pedra vista (carreus escairats i morter de calç) amb arrebossat superposat.

COBERTA: volta de pedra amb elements superposats fruit de modificacions posteriors.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.

UTILITZACIÓ ACTUAL: públic (edifici de culte).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Bisbat de Solsona.

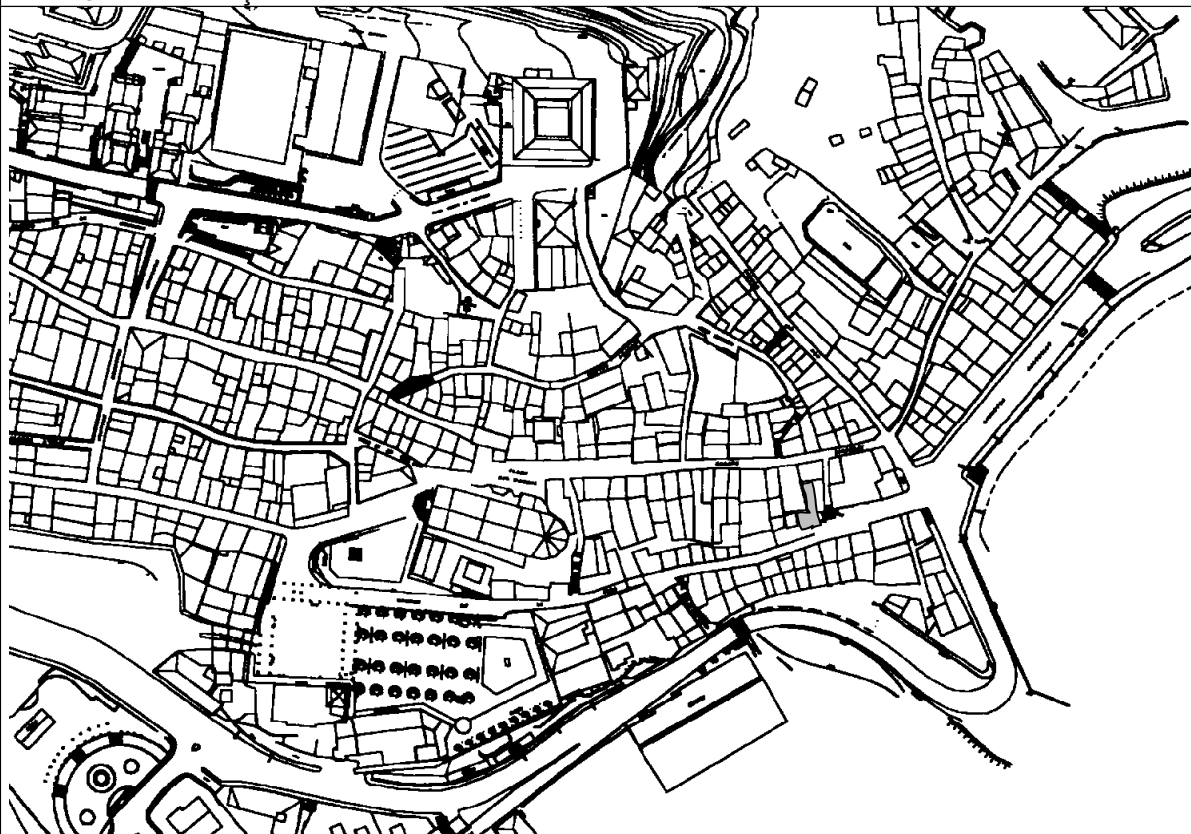
VALORACIÓ: edifici de gran interès històric per ser la capella de l'antic Hospital de Pobre, essent un dels elements més representatius de l'embranchida urbanística que va viure la vila en el decurs del segle XIV amb els nous eixamplaments, la construcció del nou circuit de muralles, de l'església parroquial de Sant Miquel, de la desapareguda capella de Santa Magdalena i de la capella de Sant Llorenç.

NOTICIA HISTÒRICA: al testament de Blanca, muller de Pere Bartomeu, habitant de la vila de Berga, i filla de Cardona, ordenat el 6 de juny, es llegaven diferents objectes d'ús quotidià com llits, màrfeques i llençols per a l'hospital de pobres de la vila, així com 5 sous per als ornaments de l'altar de la capella de Santa Eulàlia de dit hospital (*capelle Sancte Eulalie dicti hospitalis quinque solidos qui dentur in ornamentis altaris dicte capelle*). És a dir, segons aquesta referència Santa Eulàlia era la capella de l'hospital de pobres. Però, des de quan? La resposta a la nostra pregunta ens la dona el testament del prevere Bernat Bestorra, ordenat el 15 de juliol, on s'ordenava un llegat inespecificat a repartir entre la capella de Sant Domènec Confessor construïda en l'església de Sant Miquel i la capella de Santa Eulàlia, aleshores edificada de nou en la vila de Cardona (*capelle Sancte Eulalie nunc hedifficate de novo in villa Cardone*), per tal que es compressin unes rendes per a l'oli que havia de cremar en les llànties de totes dues capelles. Segons les esmentades referències testamentàries, Santa Eulàlia es va bastir entorn l'any 1348 com a capella de l'hospital de pobres. Posteriorment, en el decurs de la segona meitat del segle XIV, acolliria la fundació de dos beneficis eclesiàstics simples: un primer, instituït l'any 1356 pel prevere Guillem Boldó, sota l'advocació de santa Eulàlia en l'altar i capella homònima de Santa Eulàlia Verge, la qual segons se'ns diu era bastida al costat de l'hospital de pobres (*in capella Sancta Eulalia Virginis constructa in villa Cardona iuxta hospitalis pauperum ipsius ville*); i un segon, fundat en una data incerta, pel prevere Jaume Codina, oriünd de Cardona i beneficiat en la Seu de Barcelona. Ja en el segle XV, l'11 de desembre de 1447, Guillem Boldó, prevere beneficiat en l'església de Sant Miquel i del benefici fundat en la capella de Santa Eulàlia pel seu avi-oncle Guillem Boldó, va instituir una missa de requiem en aquesta capella a celebrar tots els diumenges de l'any i dies festius pel rector i preveres de Sant Miquel; i el 18 de setembre de 1493, Guillem Boldó, va fundar una missa diària. La capella es va mantenir en culte fins el segle XIX, l'any 1840, quan fou abandonada, utilitzant-se com a magatzem de llenya. Segons ens assabenta el cronista Joan Riba, l'any 1862, Jeroni Franch, paborde de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona i oriünd de Cardona, com a obtentor d'un dels beneficis fundats a Santa Eulàlia, la va restaurar amb el suport dels veïns i devots, que sufragaren l'obra, bastint-se un cor o tribuna i fent-se un retaule amb antigues taules provinents de la Col·legiata custodiades pel canonge Montaner. En el decurs dels fets revolucionaris del juliol de 1936, la capella fou assaltada i saquejada, essent restaurada novament, l'any 1972, pels veïns de la barriada.

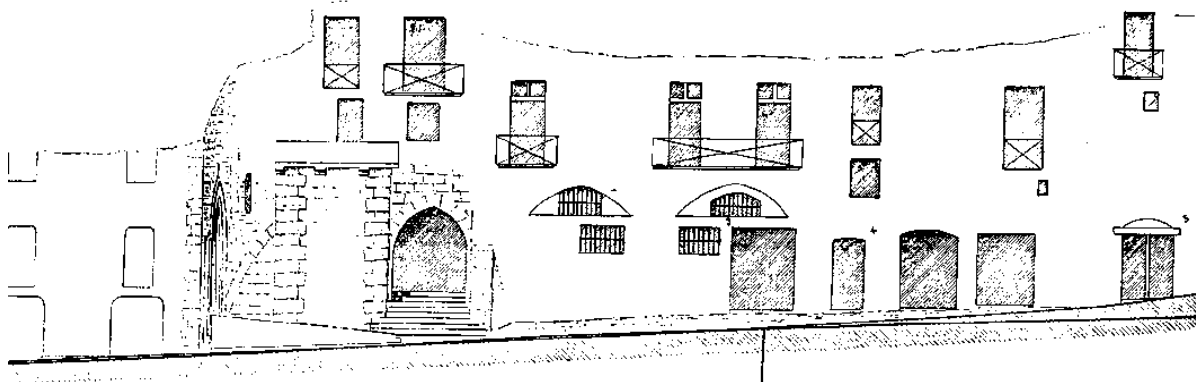
BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.
 A. GALERA I PEDROSA, «L'hospital de pobres de l'almoïna de la canònica de Sant Vicenç a la vila de Cardona», *Mil anys d'assistència hospitalària a la vila de Cardona. L'hospital-residència Sant Jaume (segles XI-XX)*, Cardona, 1995, p. 11-98.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7; XXIV. Anys 1865.

R-03/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)**ÀMBIT DE PROTECCIÓ****EXTERIOR**

Façana: formalització, materials, textura i cromatisme

INTERIOR

Estructura portant

Formalització arquitectònica

Elements ornamentals

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

R-04/1

DENOMINACIÓ: la Santíssima Trinitat (El Pare Etern)

LOCALITZACIÓ: carrer Nou, s/n.

CRONOLOGIA: segle XIX.

ESTIL: arquitectura religiosa.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

CONTEXT: capelleta bastida en l'extrem del carrer Nou, tot just on comença el camí o carrer de Comabella, sota l'advocació de la Santíssima Trinitat.

DESCRIPCIÓ GENERAL: oratori.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: -----

TIPOLOGIA: -----

COMPOSICIÓ: -----

ESTRUCTURA: nínxol practicat a la paret.

MATERIALS: pedra vista i maçoneria blanquejada.

COBERTA: -----

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: l'oratori en si mateix.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.

UTILITZACIÓ ACTUAL: pública (edifici de culte).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Bisbat de Solsona.

VALORACIÓ: petita capella o oratori que més enllà del seu interès arquitectònic, s'ha de valorar pel seu caràcter religiós i per la seva voluntat d'embelliment públic.

R-04/2

NOTICIA HISTÒRICA: segons el Sr. Montoriol, la seva existència s'ha de relacionar amb la construcció en el decurs de la segona meitat del segle XIX del nou cementiri extramurs de la vila en l'indret de la capella de la Trinitat, fet aquest que va suposar el seu enderroc, raó per la qual és possible que el culte a la Trinitat es traslladés al dit oratori. Aquest oratori prenia especial importància en la processó del Corpus: durant aquesta festa, bellament guarnit pels veïns del carrer, el Santíssim reposava en l'oratori i era incensat

BIBLIOGRAFIA:

J. SERRA VILARÓ, «L'església i parròquia de Sant Miquel de Cardona», *Història de Cardona*, llibre IV, Tarragona, 1962.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl no urbanitzable. Sistema de parcs i jardins urbans (clau P)

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

Volum general

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

Edificis Públics

(P)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

P-01/1

DENOMINACIÓ: L'Ajuntament.	
LOCALITZACIÓ: plaça de la Fira , núm. 1. Referència cadastral 22 06-12-0 (02-23-4-5).	
CRONOLOGIA: segle XIV. Refet de nou l'any 1944.	
ESTIL: historicista.	
AUTOR: Adolf Florensa, arquitecte.	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1950.	
	
CONTEXT: edifici emplaçat en l'àrea meridional de la Fira, sobre el recinte murat que delimitava la vila en aquest sector i al bell mig d'aquest espai públic, esdevenint el seu referent central juntament amb el conjunt d'edificis parroquials de Sant Miquel.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici aïllat de planta rectangular	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (Arxiu Històric de Cardona); planta baixa (magatzem i oficines); i dues plantes superiors (oficines).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades amb mides que varien segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: maçoneria arrebossada i estucada amb pedra vista als portals i finestrals.
COBERTA: a dues aigües amb cabirons de fusta i teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: pública (casa de la vila).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: pública; Ajuntament de Cardona.	
VALORACIÓ: edifici que, més enllà del seu interès arquitectònic, presenta una vàlua històrica i social donada la seva significació com a casa de la vila.	

NOTICIA HISTÒRICA: a la primera meitat del segle XIV, en l'indret on actualment es troba l'edifici de l'Ajuntament, hi hagué el casal de Berenguer de Santpedor, que l'any 1339 va fundar el benefici de les Onze Mil Verges en l'església de Sant Miquel, el patronat del qual havia de ser per als seu hereus i els successors en la propietat d'aquella casa. Posteriorment, la casa va pervenir a mans de Pere Pinyet; de Francesc Rovira; d'Antoni Domènech; de Miquel Morera; i de Joan Olzina i els seus hereus que la van vendre al a la Universitat. Tanmateix, el duc de Cardona va recórrer la venda per raó de senyoria. Finalment, el 3 de gener de 1629, Caterina Fernández de Córdoba i de Figueroa, muller del duc Enric Ramon Folc de Cardona, venia als Cònsols la casa coneguda com *el Palau* que tenia en la vila de Cardona, a lloc dit «*plassa del Firal*», la qual limitava a l'est, part amb la dita plaça i part amb la muralla, a migdia, part amb la dita plaça, part amb l'hort de Caterina Rotger i part amb el camí que anava des de la vila fins les Salines, a l'oest amb el dit camí i de nou amb la muralla, i al nord amb la plaça de la Fira. A partir de llavors, les actes del Consell, dit altrament *la Vint-i-quatrena*, reflecteixen les reunions dels Consellers en la casa de la vila on es congregaven amb so de trompa i repic de campana. Així mateix, sabem que, l'any 1706, el pintor Joan Jordi va restaurar vuit quadres vells situats a les parets de la sala de la casa de la vila. Al 1716 es va obrar la façana de l'edifici, considerada *de pesimo gusto* pels cronistes vuitcentistes de la vila. Un segle després, l'any 1842 es va construir dins l'edifici un teatre per a cinc-cents persones que va desaparèixer entre els anys 1847-1849 en ser destinat l'edifici de l'Ajuntament a caserna de les tropes governamentals que lluitaven contra les partides carlistes. L'any 1853 es van portar a terme millores com ara una sala i disposar regularment les finestres de la façana. Entre els anys 1941 i 1944 es va reedificar de nou l'edifici, modificant substancialment el vell casal comprat l'any 1624. El nou projecte, concebut per l'arquitecte Adolf Florensa i finançat mercè a un donatiu de 600.000 pta. de l'industrial Compte i Viladomat, recolzava la façana meridional de l'edifici damunt la muralla així com la seva estructura damunt els baixos de l'anterior edifici, consistents en una ampla sala amb tres arcs diafragmàtics. El 15 de setembre de 1941 es va posar la primera pedra, essent inaugurat i beneït en el decurs de la Festa Major de l'any 1944.

BIBLIOGRAFIA:

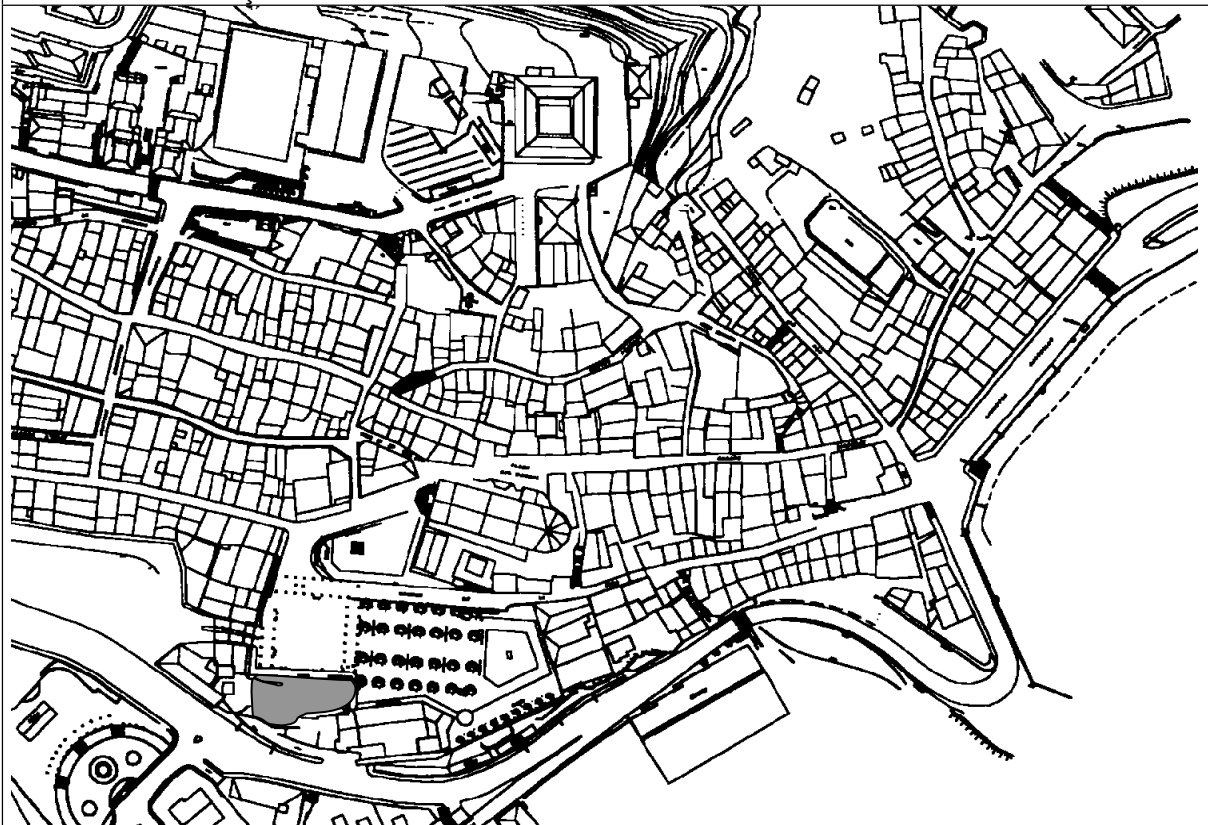
Arxiu Històric de Cardona, I.1.1; XVII.1.

J. CODINA I COSTA, *Pasado y presente de la villa de Cardona*, Martorell, 1977.

A. GALERA I PEDROSA, «Fundacions de beneficis eclesiàstics en l'església parroquial de Sant Miquel de Cardona entre els anys 1310-1411», *I Congrés d'Història de l'Església Catalana*, I, Solsona, 1993, p. 357-368

J. CODINA I COSTA, *Pasado y presente de la villa de Cardona*, Martorell, 1977.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, VI.2.1 Any 1945.

Arquitecto Director

Don Adolfo Florensa
Trafalgar, 6 - Barcelona

Aparejador

Don Ramón Picas Clotet
Mayor, 20 - Cardona

Contratista

Ramón Picas Boixadera
Mayor, 20 - Cardona

Carpintería

Ramón Clusellas Ballarà
Flores, 13 y 16 - Cardona

Cerrejería

José Bessa Reitg
Pl. Valle, 4 - Cardona

Yesería Artificial y Mosaicos

Juan Vilalta Ferrer
Dochs, 22 - Manresa

Piedras y Mármoles

José Andreu Casanovas
Circunvalación, 6 - Manresa

Lampistería y Electricidad

Antonio Clusellas Colillas
Mayor, 29 - Cardona

Pintura

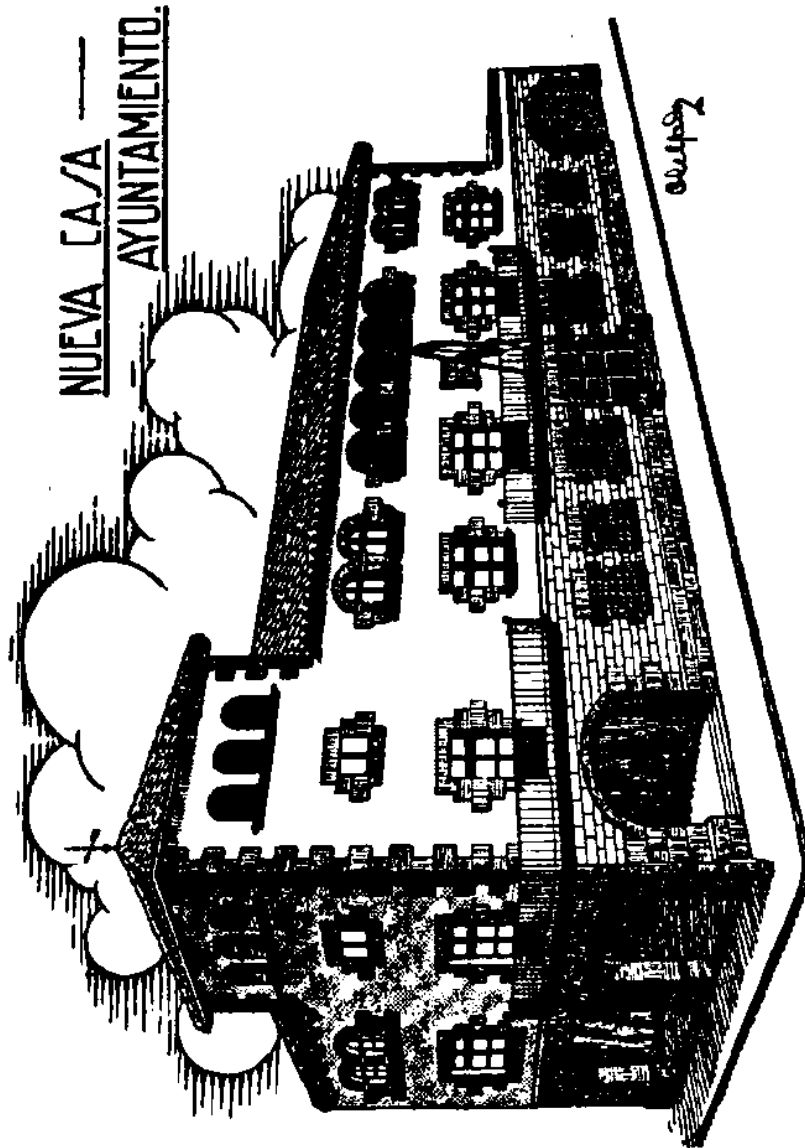
José Roselló Romén
S. Miguel, 11 - Cardona

Estucos

José Pi Vila
Castillejos, 275 - Barcelona

Mobiliario

José Mingot
Balmaes, 87 - Barcelona

Donativo de Don José Compte y Viladomat

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema d'equipaments

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general,
Façanes: formalització, textura i cromatisme
Coberta

INTERIOR

Estructura funcional
Escala principal

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

P-02/1

DENOMINACIÓ: porxades, baixos i magatzems d'Aimines.

LOCALITZACIÓ: plaça de la Fira, núms. 14-19.

CRONOLOGIA: anys 1860 i 1861. Reformada els anys 1966 i 1967.

ESTIL: historicista.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1900.

CONTEXT: element definidor dels espais públics per excel·lència de la vila de Cardona moderna, la Fira de dalt i la de baix, que segueix l'eix determinat pel carrer homònim de la Fira.

DESCRIPCIÓ GENERAL: soterranis.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada

TIPOLOGIA: una planta (oficines, magatzems, garatges i bar).

COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: carreus de pedra escairada.

COBERTA: volta de canó.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (oficines, magatzems, garatges i bar).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Associació del Fons d'Aimines.

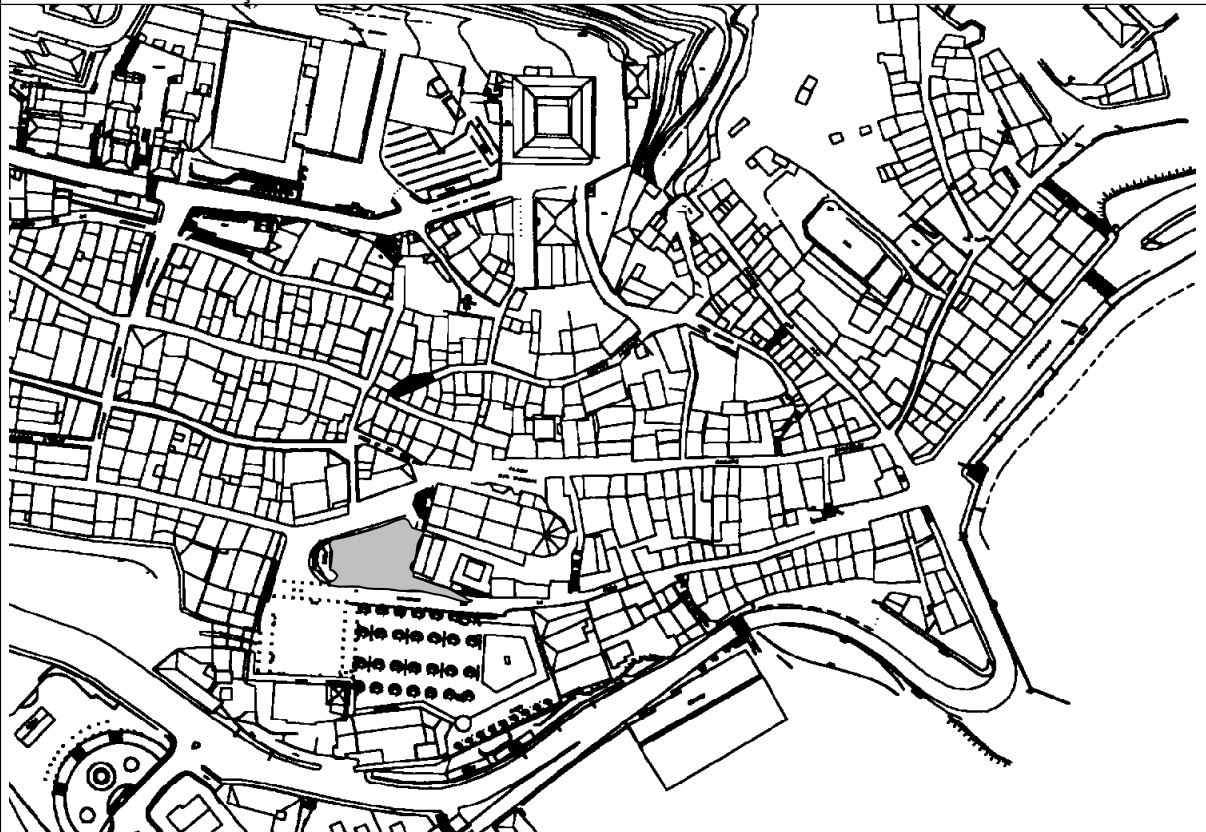
VALORACIÓ: conjunt de magatzems soterranis que, més enllà del seu interès arquitectònic com a element definidor i integrador de l'espai públic de la Fira, presenta un valor històric i social com a testimoni de les activitats de la Junta d'Aimines en la vila.

NOTICIA HISTÒRICA: l'any 1346, el vescomte Hug II va donar als Consellers de la vila les dues torres de pedra que hi havia en el pati nomenat de la Fira, per a que les pedres d'aquestes s'utilitzessin en l'obra de la nova església (*dirruere illas duas torres que sunt versus patium de la Fira iuxta ferias seu ortum Guillelmi de Aquilario et cetera. et sciendi facere seu tallari lapides ad opus operis ecclesie Sancti Michaelis*). El juliol de 1849, en fer-se obres a la Fira de Dalt van aparèixer els fonaments d'una de les dues torres, la qual mesurava de corda uns 212 pams. El gener de 1859, es va acordar la reordenació de la plaça de la Fira, costejant les obres amb els diners de la Junta Administrativa del Fons d'Aimines. Paral·lelament, es va procedir a l'enderroc de quatre cases situades al carreró d'en Cortada, dit també del Bou, que tancaven la plaça de les Cols o de Santa Eulàlia per la banda NE. Segons el cronista Ramon Puig i Molins, el 30 de març de 1859, «*se empieza el derribo de cuatro casas al pie de la subida al castillo para abrir una calle hasta la puerta de la carretera, formando apeadero de carruajes*. Joan Riba ens assabenta que l'enderroc d'aquelles cases *ha tenido dos objetos a saber, el que se ha hecho merito y el de con la misma piedra formar el ensanche de la plazuela del mercado de los granos sita al frente de la casa Casades sobre la plaza de la Fira. El derribo de estas casas ha importado 2.645 reales junto con la traslacion de la piedra a la plaza de la Fira, ya citada, y limpieza de escombros a cargo de Jose Robira, maestro albañil, que fue el mayor postor en dicha dicha licitació, el 27 de marzo anterior*. Segons el Ramon Puig i Molins, el juliol de 1859, *se empieza la construcción de la nueva plaza-mercado de la Fira que ha de extenderse desde la capilla de Nuestra Señora de los Dolores hasta el pórtico de Casa Thomasa, formando fachada en el paseo de la Fira y dejando subterrneos el hueco que contenia las fuentes*». I va ser arran d'aquelles obres, en la zona propera de la capella dels Dolors, que, al gener de 1861, es van trobar els fonaments de l'altra torre: els que la van trobar, la situaven davant de la sorgida l'any 1849, entorn una distància de 24 pams, i no en restava completa la seva base. Finalment, el 7 de desembre de 1861, es va fer públic el plec de condicions de la subhasta de les obres per enllestir la nova plaça i la Fira. Les obres es van enllestir l'any 1862, amb l'acabament del terra i pis de la nova plaça. La fesomia actual es deu a les reformes practicades en la plaça i baixos, endarrerint les portes dels diferents magatzems per tal d'encabir-hi el pas sotacobert rematat en ambdós extrems per la font i l'escala d'accés a la Fira de Dalt.

BIBLIOGRAFIA:

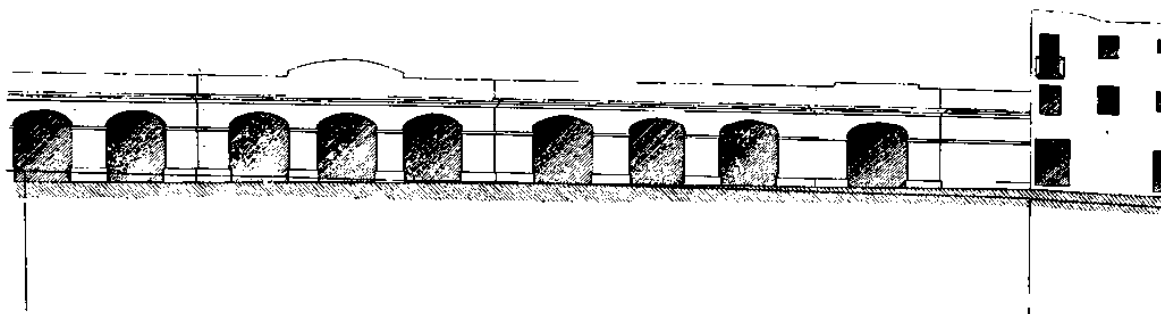
Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.
 Arxiu Històric de Cardona, I.1.1; I.3.1.1; I.3.2.3; XXI.1, (R. PUIG I MOLINS, *Efemérides de Cardona*, llibre III).
 A. FUENTES MARTÍNEZ, «Apunts per a una història de la Junta d'Aimines de Cardona», *Cardener*, 4, 1987, p. 151-184.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

P-02/3

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1865.

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema d'equipaments

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general, formalització, textura i cromatisme

Galeria d'arcs

INTERIOR

Estructura portant i formalització arquitectònica

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

P-03/1

DENOMINACIÓ: el Centro (abans *els Mossegues* o *Casino Unión Cardonense*).

LOCALITZACIÓ: plaça de la Fira, núm. 21. Referència cadastral 24 06-12-0 (02-23-4-5).

CRONOLOGIA: any 1916. Reformat l'any 1947.

ESTIL: modernista.

AUTOR: Domènec Sugrañes, Arquitecte; Josep Alsina Costa, contractista.

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric, XXIV. Entorn 1930.

CONTEXT: emplaçat en l'àrea meridional de la plaça de Fira, tot just sobre l'espai definit pel recinte murat, i a tocar de l'edifici de l'Ajuntament, fent façana amb la plaça.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: soterrani (cinema) i una única planta (bar).

COMPOSICIÓ: obertures arrenclerades.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: maçoneria arrebossada i pintada.

COBERTA: a dues aigües amb teula àrab.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.

UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (bar).

PROTECCIÓ EXISTENT: -----

RÈGIM JURÍDIC: Joan Company Cols.

VALORACIÓ: ultra del seu interès social com a cinema i teatre, la façana principal d'aquest edifici és un dels millors testimonis de l'arquitectura modernista en l'àrea del Cardener.

NOTICIA HISTÒRICA: local social de la que fou *Sociedad Casino Unión Cardonense* integrada per Manuel Sala i Marés, Eligi Martínez García, Ramon Ferrer i Oliva i Pere Riu i Villaró. La seva construcció es va portar a terme al llarg de l'any 1916. El 31 de gener, el Consistori municipal va tractar la sol·licitud de construir un casal per a casino i teatre, el qual s'havia de bastir en la Fira, annexa a la muralla i a continuació de l'edifici de l'Ajuntament. En el debat que es va produir entre els membres del Consistori «*el concejal Sr. Flotats manifiesto que a su entender no habia de haver inconveniente alguno en que este edificio que se desea construir descanse encima de la muralla, puesto que una vez edificado seria más limpio el sitio y más estético que en la actualidad*»; l'1 de febrer, els membres de la societat acordaven amb el contratista Josep Alsina i Costa la construcció del nou edifici «*sobre los terrenos sitos al pie de la muralla de la plaza de la Constitución de esta villa contiguos a la Casa Consistorial*», segons projecte de l'arquitecte Domènec Sugrañes que contemplava saló de ball, escenari de teatre i biblioteca, havent d'enllestir abans del mes d'agost. L'edifici i Societat foren inaugurats el 13 d'agost de 1916, amb un cost total de l'obra de 31.194 pta., funcionant en règim d'arrendament. Fou inaugurat per la companyia teatral d'Enric Borràs i Assumpció Casals amb l'obra d'Àngel Guimera *Terra Baixa*. Des d'aquell mateix any, l'edifici exercí a més de com a saló-teatre, també com a cinema que rebria el nom de Calin, renom que tenien els germans Joan i Pere Silvestre que eren els empresaris que l'exploaven. Aleshores el local no tenia la configuració actual, en no existir l'amfiteatre: hi havia una platea amb llotges a cada banda i una grada de fusta al fons. L'accés es feia mitjançant una àmplia escala de cargol emplaçada al costat oposat a l'actual.. La primera reforma consistí en treure la grada, construint-se l'amfiteatre amb llotges a ambdós costats que arribaven a l'escenari. Anys després, les llotges foren suprimides del tot, engrandint-se l'amfiteatre i bastint-se un nou vestíbul d'entrada que anul·lava l'escala de cargol, a més de la construcció dels vestíbuls laterals. Posteriorment, la propietat esdevindria a mans de Joan i Antoni Company Claret que, el 17 d'abril de 1947, sol·licitava el corresponent permís municipal per a «*levantar las paredes circundantes del escenario del local de nuestra propiedad [...] a fin de colocar el tejado a la altura del que cubre el Centro Recreativo, habilitándolo este espacio a vivienda*».

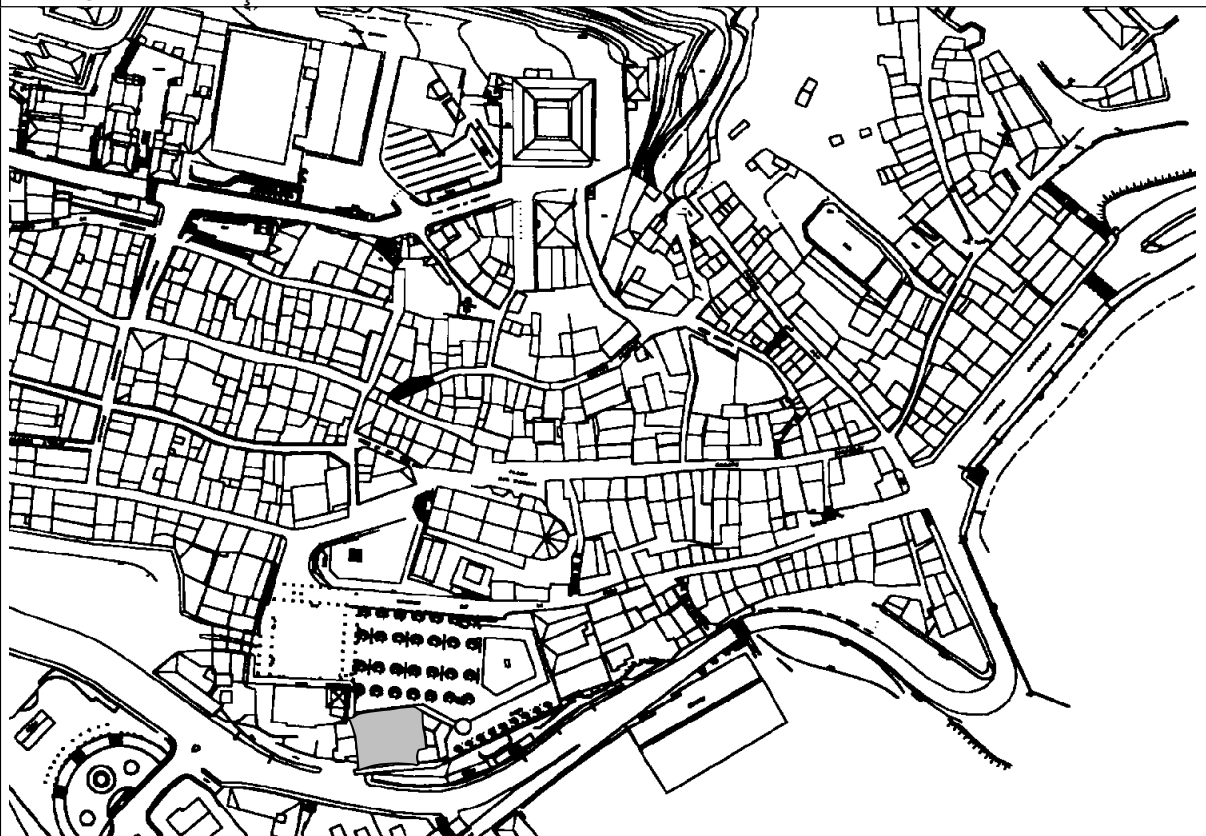
BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.1.1; VI.2.1 (programa Festa Major any 1991); XIII.7.

Arxiu Patrimonial Família Sala.

A. GALERA I PEDROSA, «Redescobrir Cardona. El *Casino Unió Cardonina* o *Cardonense*, una obra desconeguda de Domènec Sugrañes (1916)», *Dovella*, 83/84, Manresa, Centre d'Estudis del Bages, 2002, p. 26-32.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema d'equipaments
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Volum general Façanes: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals INTERIOR Estructura portant Estructura funcional Elements ornamentals
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ -

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

P-04/1

DENOMINACIÓ: escola de la Mare de Déu del Carme (antiga casa Martí).

LOCALITZACIÓ: carrer Cambres, núm. 15. referència cadastral 9 6-12-0 (02-23-4-5)

CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada els anys 1801, 1887 i 1940.

ESTIL: -----

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

CONTEXT: emplaçada al tram central del carrer de Cambres, en la seva part meridional, tot just davant el carrer del Doctor Merlí, en una de les àrees de creixement del nucli primigeni de la vila.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada

TIPOLOGIA: soterrani, planta baixa i tres de superiors (col·legi).

COMPOSICIÓ: obertures regulars amb mides que varien segons l'alçària de la planta

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: maçoneria arrebossada i pintada amb portalades i finestrals de les plantes baixa, primera i segona planta a pedra vista.

COBERTA: plana a manera de terrat.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: portals de la façana nord i finestrals a pedra vista de la façana sud.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.

UTLITZACIÓ ACTUAL: privada.

PROTECCIÓ EXISTENT: -----

RÈGIM JURÍDIC: Fundació Vila Medieval Cardona.

VALORACIÓ: l'interès d'aquest edifici rau des d'una perspectiva històrica i social en els seus orígens com a casal que fou d'un dels fills il·lustres de la vila, Ramon Martí d'Eixalà, i en la seva transformació en un centre d'ensenyament religiós des del segle passat.

P-04/2

NOTICIA HISTÒRICA: casal que fou d'ençà el 1801 la casa pairal dels Martí d'Eixalà, nissaga de Doctors en lleis i advocats, establerta en la vila en el decurs de la segona meitat del segle XVIII, com a procuradors del duc de Cardona. Fill d'aquesta casa fou Ramon Martí d'Eixalà (Barcelona, 1808-Madrid, 1857), jurisconsult i filòsof, catedràtic de la Universitat de Barcelona i Diputat al Congrés. En morir, la casa resta a mans de la seva vídua. Segons el cronista Joan Riba, l'any 1862, es va fer un oratori en la casa Martí. Posteriorment, l'any 1887, fou venuda a Paulà del Puig, mare de les Carmelites de la Caritat que havien deixat l'Hospital de Sant Jaume, establint en aquesta casa la seva residència i centrant les seves activitats en l'ensenyament. Per aquesta raó el vell casal dels Eixalà fou reconvertit en escola i habitatge de les germanes, a més d'una capella situada en la planta baixa sota l'advocació de la Mare de Déu del Carme. En el decurs de la Guerra Civil (1936-19139), l'edifici fou incautat pel Comité Revolucionari Antifeixista i destinat com a seu de la UGT.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.
 A. M. ALONSO FERNÁNDEZ, *Historia documental de la Congregación de las Hermanas de la Caridad*, 1968.
 A. BACH, *Història de Cardona*, Barcelona, 1992.
 D. MARTÍNEZ I MUÑOZ, «Organització municipal i economia de Cardona durant la Guerra Civil (1936-39)», *Cardener*, 1, Cardona, 1983, p. 139-159.
 J. SERRA VILARÓ, «L'església i parròquia de Sant Miquel de Cardona», *Història de Cardona*, llibre IV, Tarragona, 1962

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

P-04/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Casc antic (clau 1)

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme

INTERIOR

Estructura portant

Estructura funcional

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

P-05/1

DENOMINACIÓ: Els Catòlics.

LOCALITZACIÓ: plaça del Vall, núm. 24. Referència cadastral 1 05-12-3 (02-16).

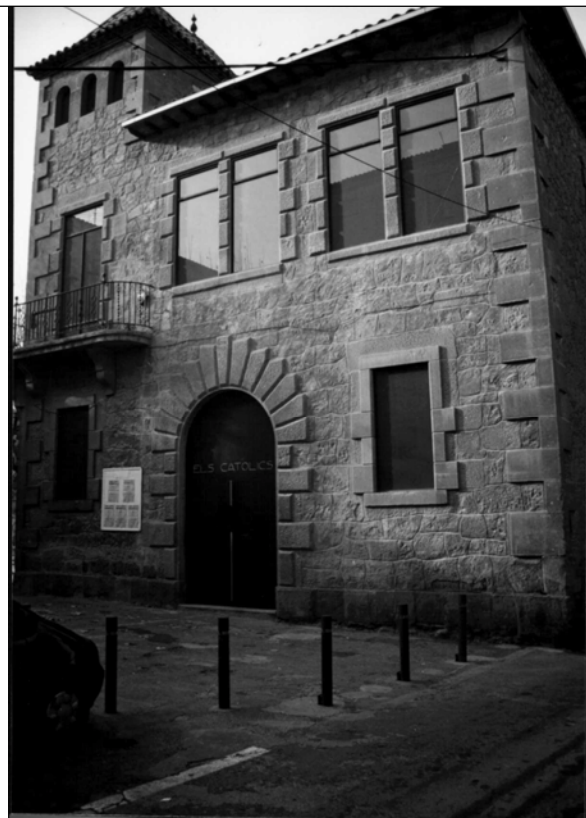
CRONOLOGIA: segles XIX-XX.

ESTIL: neoclàssic-modernista.

AUTOR: Isidro Velázquez, arquitecte major del rei Ferran VII; Marià Riu, de Cardona, mestre d'obres. Restaurat per Antoni González Moreno-Navarro, arquitecte.

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1920.

CONTEXT: situat en l'àrea occidental de la vila, en l'indret conegut com el Vall, entre els carrers de Cambres, Creu i Sant Miquel, també conegut com el Vall de l'Estudi per localitzar-se en aquest indret la casa que la Universitat utilitzava com a estudi.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici isolat.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: irregular.

TIPOLOGIA: baixos; una planta (teatre).

COMPOSICIÓ: obertures de diferents mides segons l'alçada .

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: pedra vista i baranes de ferro forjat a la balconada.

COBERTA: a dues aigües.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.

UTLITZACIÓ ACTUAL: teatre municipal.

PROTECCIÓ EXISTENT: -----

RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona.

VALORACIÓ: més enllà del seu interès històric, aquest edifici esdevé en símbol de la vitalitat cultural de Cardona com a centre de les representacions teatrals i d'altres actes efectuats per les diferents associacions de la vila.

NOTICIA HISTÒRICA: entre els anys 1792-1794, l'abat i els canonges de la col·legiata secular de Sant Vicenç foren expulsats del recinte canonical per ordre dels militars, transformant-se l'església de Sant Vicenç en un magatzem. Per aquesta raó, l'abat Lorenzo Ortiz de Zárate i els canonges van optar per construir una nova església col·legiata dins la vila. Entre els anys 1804 i 1805 es van iniciar les gestions davant la Reial Cambra i el duc de Medinaceli, patró de la col·legiata. Finalment, la Reial Cambra de Castellà va donar la seva aprovació al projecte amb data del 17 de desembre de 1817, així com l'Acadèmia de San Fernando que va aprovar els plànols de l'obra feta per l'arquitecte major del rei Isidre Velázquez. La nova església s'havia de fer en una zona poc edificada que hi havia a l'extrem de ponent dels dos carrers de Cambres i tot just damunt la Vall de l'Estudi. La seva construcció va comportar la destrucció d'algunes cases d'aquesta zona de la vila, la qual cosa fou motiu d'oposició i polèmica per part d'alguns dels propietaris que es resistiren a vendre les seves cases als canonges. Finalment, per la via de l'expropiació forçosa, es van haver d'enderrocar vuit cases. El 4 de febrer de 1825, es va clavar una creu al lloc de construcció i es va beneir la primera pedra. Dos anys després, el 4 de febrer de 1827, el bisbe de Solsona va consagrar la nova església. Aquesta petita capella era només una part de l'ambiciós projecte que s'havia de construir a la Vall de l'Estudi, corresponent a la sagristia de l'església. L'annexió, però, de la col·legiata de Sant Vicenç a la comunitat de preveres de Sant Miquel que, l'any 1842, decretà per Reial Ordre el regent del Regne, i la posteriorment confirmació de la unió feta l'any 1851 arran el Concordat entre Espanya i la Santa Seu, es traduïren en la fi d'aquell ambiciós projecte. L'obra feta de la nova col·legiata persistí com a centre d'una petita parròquia fins que, l'any 1896, fou suprimida, essent utilitzada per mossèn Anicet Homs i Cots com a escola de minyons. En el decurs d'aquells anys, l'edifici seria objecte de les primeres transformacions: l'any 1886, es sol·licitava el permís municipal corresponent per a ampliar l'edifici, segons un projecte del mestre d'obres Marià Riu; i l'any 1912, es feia el mateix per a fer les reformes necessàries per tal d'instal·lar una màquina de cinema. L'any 1916, el Patronat Obrer de Sant Josep (fundat l'any 1909) es va traslladar a l'edifici, esdevenint aquest el centre de les seves activitats culturals; teatre, cant, cinema, etc. En el decurs de la Guerra Civil (1936-1939), l'edifici fou incautat pel Comité Revolucionari Antifeixista i destinat com a seu de la CNT. Adquirit a l'Arxiprestat de Cardona per l'Ajuntament, ha estat reformat i restaurat, entre 1989 i 1993, pel Servei Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7.

A. BACH, *Història de Cardona*, Barcelona, 1992.

D. MARTÍNEZ I MUÑOZ, «El cinema a Cardona. Els inicis», *Butlletí Patronat Municipal de Museus de Cardona*, 9, Cardona, 1993, p. 25-28.

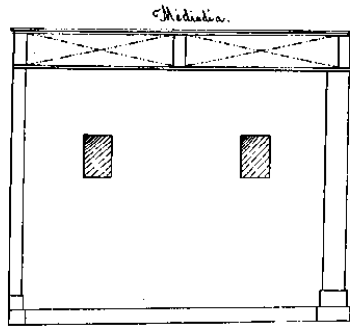
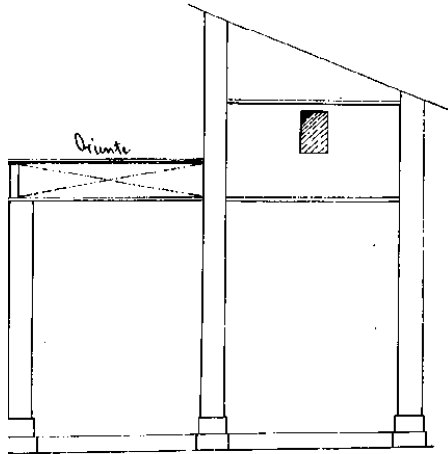
PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Anys 1886 i 1912.

Planes de la obra nueva de la Yglesia que fué Colegio de Cardona.

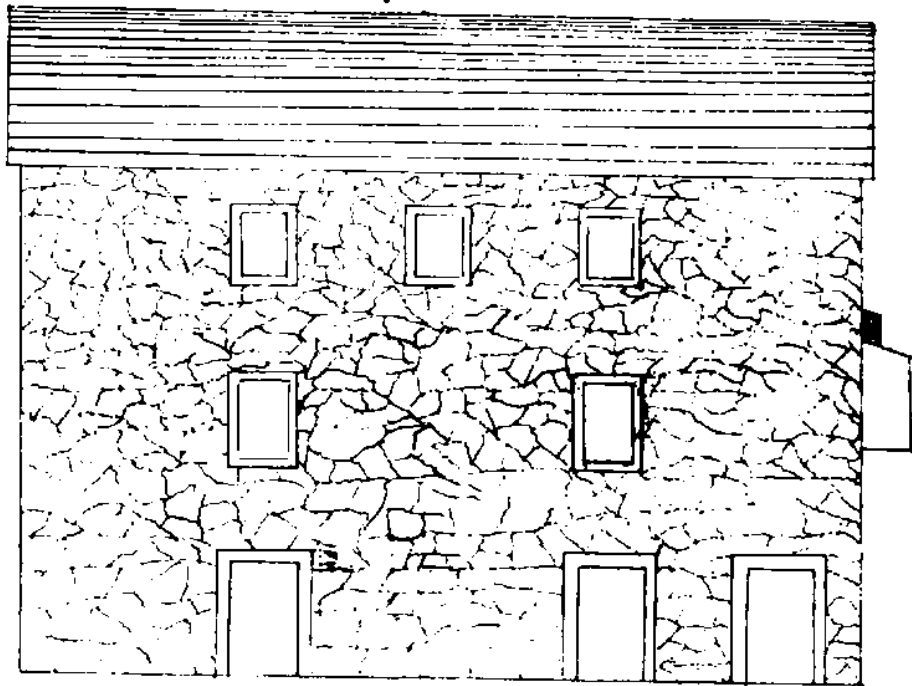
Aprobado por el Sr. Ayuntamiento de Cardona el día 18 de Julio de 1886

Escala 1:100 M²

Compañía de Seguros, 1886
Arquitecto D. J. M. de O. B. de O.

Fachada lateral y salida de capilla.

Escala 1:100 M²

El propietario
J. Ferradell, Casa Regent

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema d'equipaments

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general

Façanes: formalització materials, textura i cromatisme

INTERIOR

Estructura portant

Estructura funcional

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

P-06/1

DENOMINACIÓ: Casa del cavaller o del donzell Gibert.

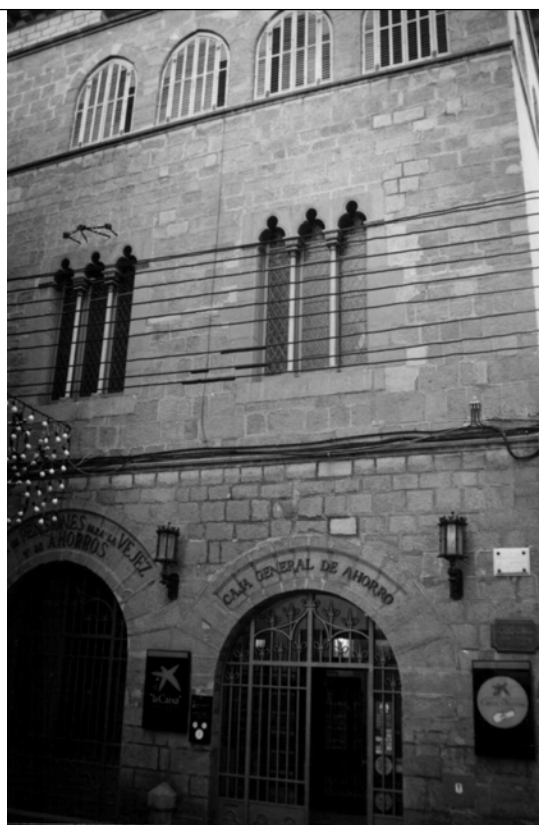
LOCALITZACIÓ: carrer Major, núm. 35/37. Referència cadastral 1 06-13-5 (02-12).

CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada l'any 1932.

ESTIL: neogòtic.

AUTOR: Agustí Domingo Verdaguer, arquitecte.

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

CONTEXT: situat en l'extrem occidental del carrer Major, conformant la intersecció entre el dit carrer i el de Doctor Merlí amb l'inici del carrer de Sant Miquel, en un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila de Cardona en el decurs dels segles XIII-XIV.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); planta baixa (oficines); i dues plantes superiors (biblioteca i habitatge).

COMPOSICIÓ: obertures arrencgerades disposades regularment segons l'alçària de les plantes.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: pedra vista (carreus escairats i morter de calç).

COBERTA: a dues aigües amb cabirons i teula àrab.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.

UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (serveis, biblioteca i habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT: ----

RÈGIM JURÍDIC: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona.

VALORACIÓ: malgrat les reformes contemporànies de les quals ha estat objecte i que li han donat l'actual fesomia neogòtica, el Palau o Casa Gibert és un dels millors exponents de les residències que habitaren les famílies nobiliàries establertes en la vila de Cardona entre els segles XIV-XVIII.

NOTICIA HISTÒRICA: l'any 1543, se'ns fa referència a la casa de Miquel de Gibert, burgès de Cardona, situada al carrer Major. El 16 de març de 1677, visita Cardona el príncep de Parma, que llavors era Virrei i Capità General del Principat, en companyia del marquès de Leganes, capità general de cavalleria, el fill del Condestable de Castella, i el duc de Normanville, Mestre de Camp General, per veure la sal i altres antigalles de la vila, passant la nit a la casa que era del señor de Gibert, que si havia aparellada per sa altesa. A la fi del segle XVII, entorn 1690, la casa de Miquel Gibert, donzell, situada al carrer Major, «molt vella. Consisteix en una entrada, dos aposents, un estable, lloc per a tenir botas, dos altres aposents, dalt un recibidor, sala [...]». Aquest Miquel de Gibert va tenir una filla per hereva, maridada amb un Mujal de Torà, raó per la qual la seva heretat universal fou per a Joan Antoni Mujal i Gibert, segons acte del notari Ermenter Font, el 18 de desembre de 1718. Joan Antoni fou doctor i Catedràtic en lleis a la Universitat de Cervera, fet aquest que explica el progressiu allunyament de la família de la vila per establir-se a Torà i Cervera, i la venda de la casa pairal de Cardona: el 29 d'agost de 1770, Joan Antoni es va vendre a Joan Mas, fuster de la vila de Cardona, una part de la casa, la que feia façana amb el carrer Cambres Sobirà (actual carrer de les Flors), pel preu de 300 lliures. A mitjan segle XIX, el cronista Ramon Puig i Molins deia el següent de la casa dels Gibert: «Su casa es la de la calle Mayor que hace esquina con la subida del Doctor Merli, bajada a la calle de Cambras, y que se vendió por don Carlos de Grassot y ahora posehe Celedonio Casals y cuyo segundo piso esta sirviendo de Salón de Baile. Se componia de tres casas, una de ellas que en el siglo pasado servia de cárcel pública hasta 1827». L'any 1868, el mateix cronista deia: «Actualmente esta dividida en tres casas y una de ellas a fines del siglo pasado y primeros del actual servia de cárcel pública hasta el año 1827». Igualment, el cronista Joan Riba observava com l'any 1857 «se ha formado un gran salón en la casa dita del cavallero Gibert». Per la seva part, Joan Serra Vilaró escrivia el següent: «Pujol, señores de la baronia del Pujol de Planes, que tenian su palacio en la casa esquina de la calle Mayor y del Dr. Merli en la que hace pocos años fue destruido el hermoso claustro gótico que la embellecia; Encara hi haviam vist els arcs ogivals del pati de l'escalinata». Reformada l'any 1933 com a seu de la delegació de la Caixa de Pensions.

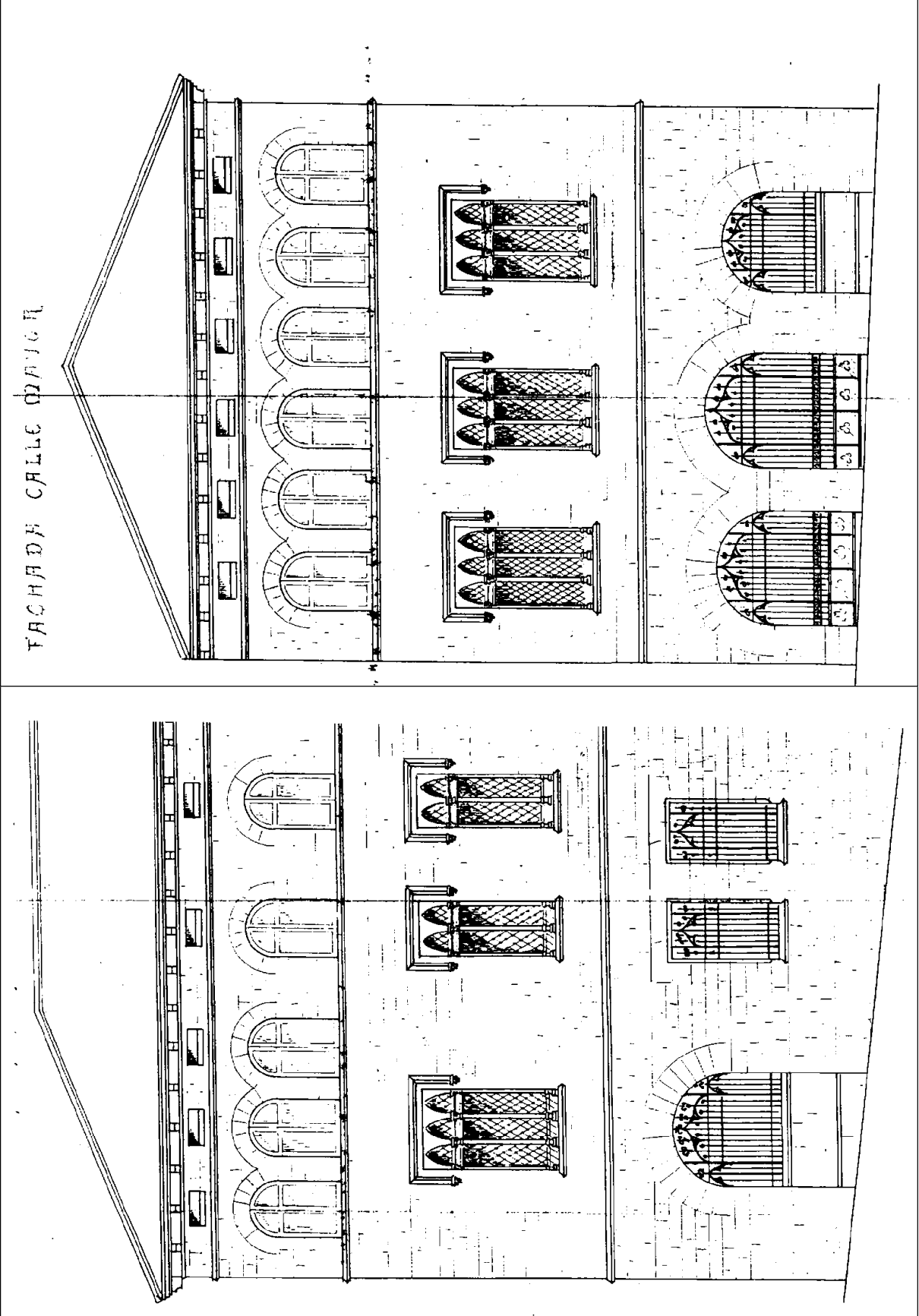
BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.
 Arxiu Històric de Cardona, XIII.7; XXI.1 (R. PUIG I MOLINS, *Efemérides de Cardona*, llibre III).
 J. SERRA VILARÓ, «L'església i parròquia de Sant Miquel de Cardona», *Història de Cardona*, llibre IV, Tarragona, 1962.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1933.

P-06/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema d'equipaments
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Volum general Façanes: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals Coberta INTERIOR Estructura portant Estructura funcional
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ -

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

P-07/1

DENOMINACIÓ: Els Radicals.	
LOCALITZACIÓ: carrer de la Creu, 12. Referència cadastral 26 05-13-6 (02-11).	
CRONOLOGIA: 1917.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: immoble emplaçat al tram mitjà del carrer de la Creu, davant les façanes meridionals de les cases del carrer de Sant Miquel, tot just en una àrea emprada històricament com a horts dels vilatans i no edificada fins al període contemporani.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici aïllat.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (indústria); i dues plantes (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades i coronades per un ràfec a manera de cornisa.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: arrebossat i ferro forjat a les baranes dels balcons.
COBERTA: a dues aigües amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (indústria panificadora).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -----	
RÈGIM JURÍDIC: PANCAR, S.A.	
VALORACIÓ: edifici que més enllà del seu valor arquitectònic, té una valor històric i socials com a element representatiu d'una de les associacions culturals, socials i polítiques que proliferaren a començament del present segle.	

P-07/2

NOTICIA HISTÒRICA: el diumenge, 7 d'octubre de 1708, Josep Alabert, pagès de la vila de Cardona, venia a Joan Ribera, fuster i mestre de cases de la dita vila, un hort clos per parets de cabuda un quarta d'ordi que té dina la vila, al carrer que antigament deien de Capdevila i llavors lo carrer de la Creu, confrontant a l'E amb l'hort de Jerònim Reitg, al S i l'W amb el dit carrer, i al N part amb l'hort de l'hereu de Joan Bonet, que llavors posseïa Francesc Daurella i Maria Daurella i Manganell, cònjuges, i part amb l'hort dels hereus de Joan Thomasa. Aquest hort li pertanyia per venda feta el 13 de maig de 1702 per Lluís Alzina i Garriga, pare, i Josep Alzina i Garriga, fill, del terme de Castelladral (i a ells com a hereus del seu avi i besavi, respectivament, Jaume Alzina i Garriga, que fou hereu del reverent Cristòfol Massaners, natural de Castelladral i rector de la seva parròquia, segons testament ordenat el 22 d'agost de 1610; i a dit Cristòfol per compra-venda feta als marmessors del difunt Joan Santdiumenge, teixidor de lli de la vila de Cardona, segons document fet el 6 de març de 1609). En l'acte de venda es possava de manifest que *la bassa que es construhida en lo hort de dit Hermenter Reitg es mitgera ab lo hort que de present vos vench, valent-se y usant loa amos y possessors de dits dos horts de la aygua que es conduheix en dita bassa per regar los matexos comunament*. El preu de la venda fou de 78 lliures. Fou en aquest àrea lliure d'edificacions i destinada a horts, on, l'any 1917, els Radicals (societat propera al partit radical d'Alejandro Lerroux, que havia estat constituïda l'any 1916 amb finalitats polítiques, de música coral i d'esbarjo), compraren uns terrenys i edificaren un casal de nova planta amb els diners obtinguts en un premi de loteria. Segons informació del Sr. Antoni Fidalgo, a la planta baixa hi havia un cinema-teatre dedicats també a d'altres activitats: mitins, carnestoltes, etc. La resta de l'edifici era ocupat per oficines i arxius. L'any 1931, amb l'arribada de la República, el local passà a mans d'Esquerra Republicana. Posteriorment, i un cop acabada la Guerra Civil, l'edifici fou incautat per Falange Española. L'any 1948, seria venut en pública subhasta a un particular, que el mateix dia, feia venda a favor del Sr. Jané (2/3 parts) i del Sr. Company (1/3 part).

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Miquel.
A. BACH, *Història de Cardona*, Barcelona, 1992.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

P-07/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general

Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme

INTERIOR

-

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

P-08/1

DENOMINACIÓ: Casal de Graells.

LOCALITZACIÓ: carrer Graells, núm. 37-39-41. Referència cadastral 3/4/5 08-14-1 (03-08).

CRONOLOGIA: segle XIV-XX.

ESTIL: arquitectura gòtica civil.

AUTOR: ----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.

7. - CARDONA. - Casa señorial de siglo IV

CONTEXT: emplaçat al capdavall del carrer de Graells, a la seva banda nord, en l'àrea de confluència amb el camí o carrer de Comabella, essent una dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila en el decurs dels segles XIII-XIV.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: planta baixa i dues plantes superiors (habitatge).

COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades segons l'alçària de les façanes.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: pedra vista (carreus escairats amb morter de calç).

COBERTA: a dues aigües amb teula àrab.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT:

RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona (2/3 parts, números 37-39) i Antonio Barco Migueles (1/3 part, número 41).

VALORACIÓ: casal gòtic, l'estructura i composició del qual esdevé paradigma de l'arquitectura civil pròpia dels estaments benestants d'època medieval en la vila de Cardona, només comparable a l'edifici de cal Moliner Vell (antiga Casa Font).

NOTICIA HISTÒRICA: a manca d'estudis més aprofundits sobre l'evolució de la seva propietat i de la seva morfologia, només podem constatar que vers el 1720, el conjunt de l'habitatge d'època medieval ja apareix dividit en les tres propietats que han derivat fins el present, dues a mans de l'Ajuntament de Cardona i una tercera a mans d'Antoni Barco. En l'actualitat, es procedeix a la rehabilitació del conjunt sota titularitat pública per part del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya amb l'objectiu d'acollir la nova seu de l'Arxiu Històric de Cardona.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.2.3.

A. GALERA I PEDROSA, «Redescobrir Cardona: les pintures murals del casal de Graells», *Dovella*, 68, Manresa, Centre d'Estudis del Bages, 2000, p. 15-26.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT.

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Sistema d'equipaments

ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Volum general Façanes: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals INTERIOR Estructura portant Estructura funcional Elements ornamentals
--

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

Rehabilitació interior i exterior

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Rehabilitació com a edificació unitària

Edificis civils

(U)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-01/1

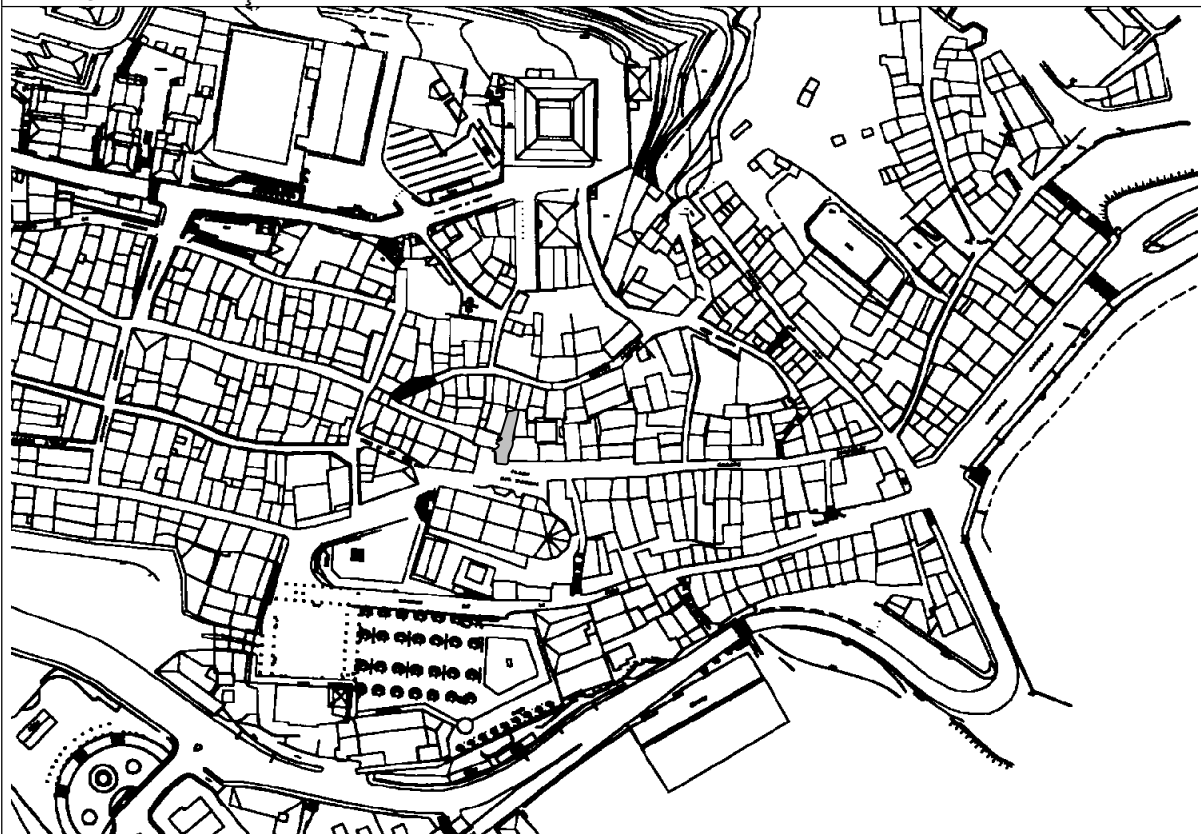
DENOMINACIÓ: Casa Sala (antiga casa Casades, Tries i Calvet) i oratori de Nostra Senyora de Montserrat.	
LOCALITZACIÓ: plaça del Mercat, núm. 1. Referència cadastral 42 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XII-XX. Reformada els anys 1751 i 1892.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: ----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.	
	
CONTEXT: emplaçat a la façana nord de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, amb la galeria coberta a manera de porxadades per l'aixopluc de les activitats comercials, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç); tres plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: a la planta baixa pedra vista (carreus escairats) i a la resta arrebossada i pintada.
COBERTA: a una vessant amb cabirons de fusta i teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la galeria coberta o porxada, l'oratori de Nostra Senyora de Montserrat i la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Ramon Sala Bertran	
VALORACIÓ: edifici que, per la seva composició de façana, esdevé un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat.	

NOTICIA HISTÒRICA: el 10 de setembre de 1510, Gabriel Tàrrega venia a Vicenç Calvet la casa que abans fou de Jaume (Arbores?), situada *al for del Mercat*, que era del domini del sagristà cens de mig diner (segons se'ns fa constar el successor de Vicenç en la propietat de la casa fou Miquel Calvet i a dirt Miquel, Celdoni Calvet, segons capítols matrimonials signats l'any 1540). Posteriorment, la casa esdevindria propietat de la família Trias. Així, el 14 d'octubre de 1648, Josep Tries, adroguer, venia a carta de gràcia a Joan Santgermà, apotecari, una part de la casa que tenia al Mercat, que amb la resta feia de cens a Sant Vicenç 1 diner. La casa fou recuperada per dit Josep el 20 de setembre de 1652. El 27 de setembre de 1685, els procuradors de Josep Tries van vendre una casa situada al Mercat a favor de Miquel Casades. El 15 d'octubre de 1688, Miquel Casades va vendre a carta de gràcia el celler de la seva casa a Elena Torrecasana, pel preu de 50 lliures. El 5 de setembre de 1706, Elena va fer revenda del celler a favor de Miquel Casades pel preu de 50 lliures. El 6 de desembre de 1751, Domènec Sala, apotecari, comprava la casa que fou del difunt Miquel Casades per execució de Cort. Aquesta casa era del domini del Capítol a cens d'1 malla. Aleshores ençà aquesta casa ha estat propietat de la família Sala.

BIBLIOGRAFIA:

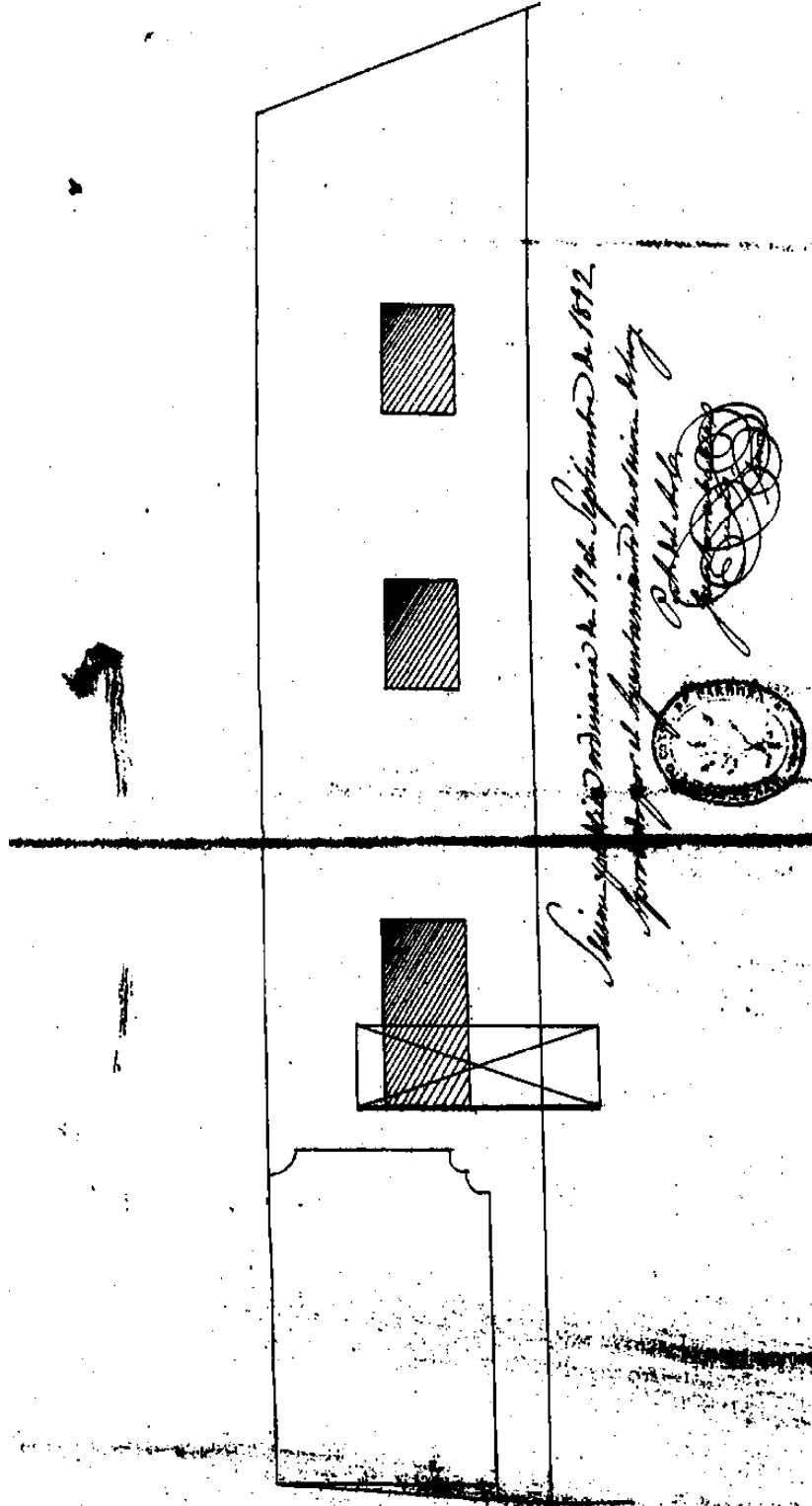
Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1892.

Projecte de remodelacion de la forxada lateral de
la casa de D.ª Abatole Combelli Volà de Sola.

	U-01/4
NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)	
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Façana: formalització, materials, textura i cromatisme Galeria d'arcs en planta baixa Oratori de Nostra Senyora de Montserrat INTERIOR Arc diafragmàtic i estructura portant.	
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES	
-	
PROPOSTES D'ACTUACIÓ	
-	

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-02/1

DENOMINACIÓ: Casa Perejan (abans casa Rovira).	
LOCALITZACIÓ: plaça del Mercat, núm. 2; carrer del Pujolet, 18. Referència cadastral 21 08-13-0	
CRONOLOGIA: segles XII-XX.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.	
	
<p>CONTEXT: emplaçat a la façana nord de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, amb la galeria coberta a manera de porxadades per l'aixopluc de les activitats comercials, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (oficines); i tres plantes superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: a la primera planta pedra vista (carreus escairats amb morter de calç) i a la resta arrebossada i pintada.
COBERTA: mixta amb coberta plana a manera de terrat i a una vessant amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la galeria coberta o porxada i la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (oficines i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Caixa d'Estalvis de Catalunya.	
VALORACIÓ: edifici que, per la seva composició de façana, esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat.	

U-02/2

NOTICIA HISTÒRICA: immoble que es correspon a les cases núms. 2 i 3 de la plaça, les quals abans foren juntament amb els núms. 4, un edifici únic conegut amb el nom de Casa Rovira, residència d'aquesta nissaga de mercaders enriquits i ennoblits. El 21 de juliol de 1529, Joan Amorós, prevere, i Celedònia, esposa de Gabriel Canaleta, venien a Francesc Rovira, mercader, unes cases i botigues situades al carrer Major i al Mercat, davant l'església de Sant Miquel de Cardona. Les cases eren del domini de la sagristia de Sant Vicenç a cen d'un ou de gallina; l'obrador de les demés cases (Gabriel Camp) paguaven 1 diner; «*lo cap alt enves Miquel Calvet*» pagaven una candela d'1 diner; i la part de sobre es té pel domini de l'abat i del preceptor. Confrontaven d'una part amb el carrer, de l'altra amb el dit Camp, de l'altra amb el carrer de sobre i de l'altre amb la casa de Miquel Calvet. L'11 de novembre de 1637, Gaspar de Rovira i Jossa venia a Jaume Tries i Francesc Tries una casa en la plaça del Mercat que era del domini de la Col·legiata a cens d'1 sou. Confrontava al E amb la casa d'Antoni Flotats, al S amb el carrer del Mercat, al W amb la casa de dit Tries (que abans fou de Pau Calvet) i al N amb el carrer de Dalt. Segons se'ns fa notar aquesta casa fou dividida després en tres: els núms. 2, 3 i 4 de la plaça. En relació a la primera, sabem que l'any 1658, els procuradors de Josep Tries van vendre una casa situada al Mercat a Miquel Escolà, cirurgià; el 1685, els marmessors de Miquel Escolà van vendre la casa a favor de Gaspar Torrescasana (entorn l'any 1690, la casa de Joan Torrescasana, llavors a mans de la seva vídua Elena) consistia «*en una entrada, un saller; a mitja escala un petit aposento fosch; al primer sostre una sala, una cuyna, y un aposento; al segon sostre un aposento bo, altre de molt petit y una estable que trau porta al carrer de dalt, y al costat esta un petit aposento fosch que serveix per tenir palla; al tercer sostre un porxo a teulada seca y seguidament tres petits aposentos y sobre dos de estos un porxo a teulada seca*», amb un valor de 250 lliures); l'any 1748, la casa fou venuda a favor de Francesc Soldevila, prevere; el 1798, els marmessors de Soldevila, van vendre aquesta casa a Bonaventura Vidal, perxer, pel preu de 2.010 lliures; ja en el segle XIX, l'any 1860, era propietat de Bonaventura Vidal, passant després a mans de la seva vídua Mercedes Soler. Respecte a la segona, el (10 o el 20) d'agost de 1643, els curadors dels fills pubills de Jaume Tries venien a Josep Vidal, apotecari de Cardona, i a Francesc Solà, sastre, una casa amb un hort, situada al Mercat i que pertanyia a la dels Rovira, sota cens d'1 sou. La meitat de la casa resta a mans del sastre Francesc Solà, pagant 6 diners, i l'altra meitat, més l'hort, a mans de l'apotecari Vidal, pagant altres 6 diners. L'any 1648, Francesc Solà venia a un tal Cuca, pagès, una casa situada al carrer de na Morrala, que abans fou part de la casa dels Rovira, a cens de 2 diners. I el 1688, la casa Sola del Mercat fou empenyada a en Vidal pel termini de cinc anys. Ja en el segle XIX, l'any 1860, era propietat de Joan Prat.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-02/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Façana a la plaça del Mercat: formalització, materials, textura i cromatisme Galeria d'arcs en planta baixa INTERIOR Estructura portant
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ -

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-03/1

DENOMINACIÓ: casa Rovira.	
LOCALITZACIÓ: plaça del Mercat, núm. 4. Referència cadastral 41 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XII-XX. Rehabilitada l'any 1986.	
ESTIL: arquitectura gòtica - renaixentista civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.	
	
<p>CONTEXT: emplaçat a la façana nord de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, amb la galeria coberta a manera de porxadades per l'aixopluc de les activitats comercials, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (magatzem i comerç); i tres plantes superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrengrades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats i morter de calç).
COBERTA: a una vessant amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la galeria coberta o porxada i la façana; a l'interior, l'escala noble, el claustre renaixentista de planta quadrangular i tres nivells, motlures decoratives dels finestrals i portals i la campana del foc a terra de la sala principal.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Joan Hernández Castillo.	
<p>VALORACIÓ: part de la que fou casa pairal o palau dels Rovira, nissaga de mercaders enriquets i ennoblits, senyors del castell de Sant Climenç (Solsonès), que encara conserva part de la seva concepció original, fet aquest que fa d'aquest edifici un exemple únic de l'arquitectura renaixentista del segle XVI en l'àmbit català, endemés que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat.</p>	

NOTICIA HISTÒRICA: immoble que juntament amb els núms. 2 i 3 de la plaça, fou un edifici únic conegut amb el nom de Casa Rovira, residència d'aquesta nissaga de mercaders enriquits i ennoblits. El 21 de juliol de 1529, Joan Amorós, prevere, i a Celedònia, esposa de Gabriel Canaleta, venien a Francesc Rovira, mercader, unes cases i botigues situades al carrer Major i al Mercat, davant l'església de Sant Miquel de Cardona. Les cases eren del domini de la sagristia de Sant Vicenç a cens d'un ou de gallina; l'obrador de les demás cases (Gabriel Camp: el 9 de novembre de 1566, Magdalena, esposa de Gabriel Camp, venia a Lluç Merola una casa situada al carrer del Mercat que era del domini de Sant Vicenç a cens de 6 diners, confrontant a l'E amb la casa de Pere Goncer, al S amb el dit carrer, a l'W amb la casa del Senyor Rovira i al N amb dit Rovira) pagaven 1 diner; *lo cap alt enves Miquel Calvet* pagaven una candela d'1 diner; i la part de sobre es té pel domini de l'abat i del preceptor. Confrontaven d'una part amb el carrer, de l'altra amb el dit Camp, de l'altra amb el carrer de sobre i de l'altre amb la casa de Miquel Calvet. L'11 de novembre de 1637, Gaspar de Rovira i Jossa venia a Jaume Tries i Francesc Tries una casa en la plaça del Mercat que era del domini de la Col·legiata a cens d'1 sou. Confrontava al E amb la casa d'Antoni Flotats, al S amb el carrer del Mercat, al W amb la casa de dit Tries (que abans fou de Pau Calvet) i al N amb el carrer de Dalt. Segons se'ns fa notar aquesta casa fou dividida després en tres: els núms. 2, 3 i 4 de la plaça. En relació al darrer, sabem que, el (10 o el 20) d'agost de 1643, els tutors dels fills pubills de Jaume Tries venien a Josep Vidal, apotecari de Cardona, i a Francesc Solà, sastre, una casa amb un hort, situada al Mercat i que pertanyia a la dels Rovira, sota cens d'1 sou. La meitat de la casa, més l'hort, resta a mans de l'apotecari Vidal. L'any 1647, Josep Vidal venia a Francesc Coma, paraire, una casa situada al Mercat que abans fou de la casa Rovira. L'any 1650, Francesc Coma va vendre a Francesc Anglarill una casa al carrer del Mercat, en les voltes, que pertanyia a la casa de Rovira, confrontant a l'E amb la casa d'Antoni Flotats, al S amb el carrer del mercat, a l'W amb la casa de Josep Vidal i al N amb la casa de dit Flotats. Ja en el segle XIX, la casa era pròpia de Gil Garriga i de Paula Grau. Segons el cronista Joan Riba aquesta casa era una de les notables de la vila: *«Dicha casa tenia y conserva aún, aunque en parte ya mutilado, unos claustros obra al parecer del siglo trece bastante curiosa (con motivo de haberse trasladado sus dueños a Barcelona y dado esta en arriendo, y hecho varias obras a gusto del que la ocupa, no se puede ya ver nada de lo que justamente llamaba la atención». De varias noticias adquiridas por conducto de los mas ancianos del pueblo, resulta que la mencionada casa debe de haber sido uno de aquellos hospitales, o establecimiento de asilo, donde acudian los peregrinos transeuntes; y esto lo apoya la particularidad que se deja notar sobre el dintel de una de las puertas de sus habitaciones, donde en un escudo se veían varias conchas de relieve, hace pocotodavía (ya no existe dicho medallón; lo malograron haciendo obras».*

BIBLIOGRAFIA:

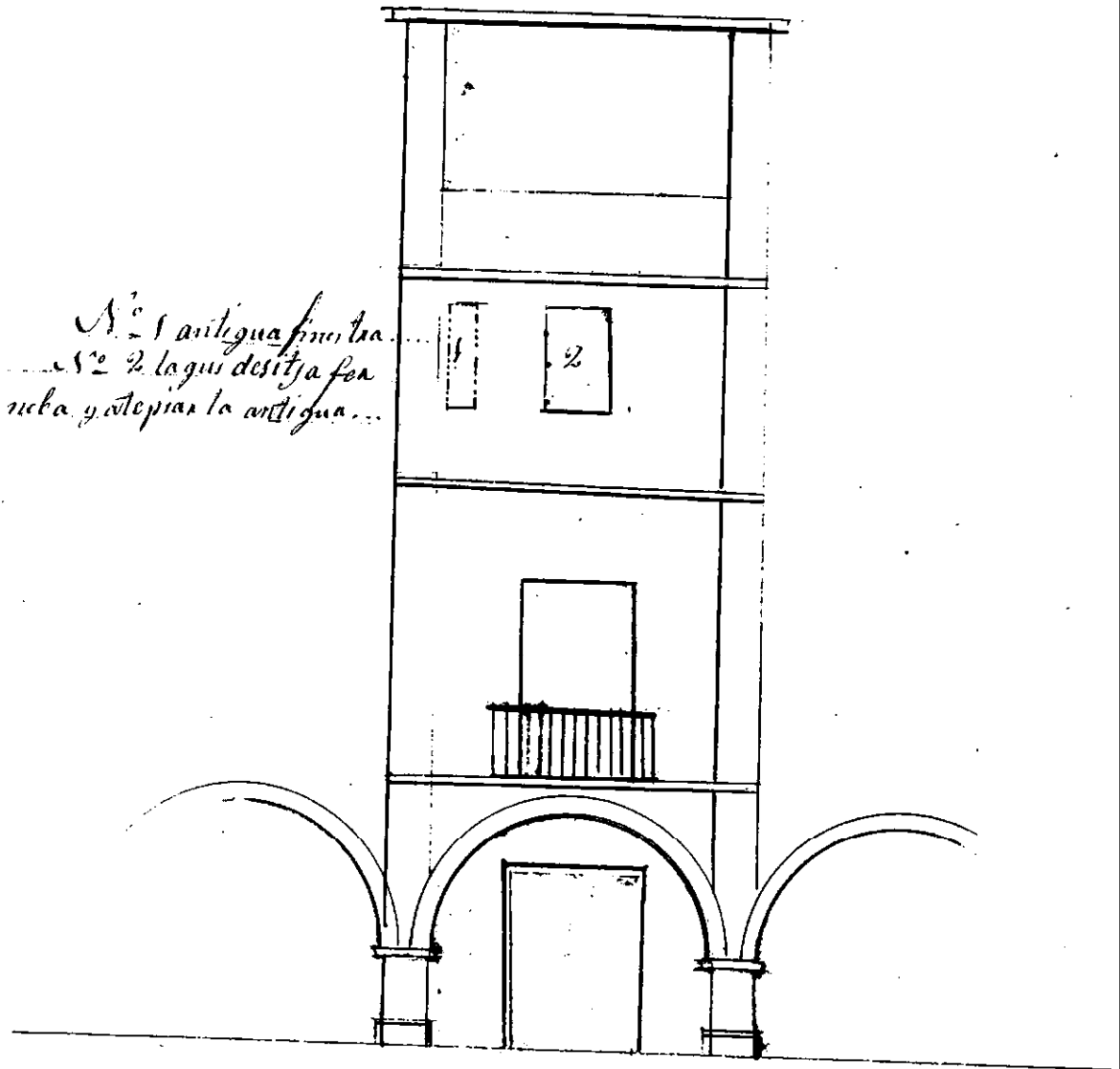
Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27; , J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.).

A. GALERA I PEDROSA, «Redescobrir Cardona. La Casa Rovira del Mercat (segles XVI-XVII)», *Dovella*, 68, Manresa, Centre d'Estudis del Bages, 2002, p. 27-36.

CROQUIS D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Sense data.

N.º 1 antigua finestra
 N.º 2 la que desitja fenestra y atepiar la antigua...

5 10 20 30 Palms

Perfil y elevacion de la Casa de Gil garriga del mercat.

U-03/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p> <p>EXTERIOR</p> <p>Façana: formalització, materials, textura i cromatisme</p> <p>Galeria d'arcs en planta baixa</p> <p>INTERIOR</p> <p>Escala principal</p> <p>Patí i claustre renaixentista</p> <p>Elements ornamentals en obertures</p> <p>Elements ornamentals pictòrics</p> <p>Foc a terra</p>
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES
-
PROPOSTES D'ACTUACIÓ
-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-04/1

DENOMINACIÓ: casa la Noya.

LOCALITZACIÓ: plaça del Mercat, núm. 5. Referència cadastral 40 08-13-0.

CRONOLOGIA: segles XII-XX. Reformada l'any 1862.

ESTIL: arquitectura gòtica civil.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.

CONTEXT: emplaçat a la façana nord de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, amb la galeria coberta a manera de porxadades per l'aixopluc de les activitats comercials, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: planta baixa i primera (bar); plantes segona i tercera (habitatge); i golfes.

COMPOSICIÓ: obertures regulars arrengrades segons l'alçària de les plantes.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: a la planta baixa els pilars i els arcs de la porxada a pedra vista (carreus escairats i morter de calç) i a la resta arrebossada i pintada.

COBERTA: a dues aigües amb teula àrab.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la galeria coberta o porxada i la façana.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (bar i habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Montserrat Busquets Baylina.

VALORACIÓ: edifici que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat.

U-04/2

NOTICIA HISTÒRICA: el 30 de març de 1661, Miquel Escolà venia a Joan Garrigó una casa al Mercat, la qual era del domini de Sant Vicenç a cens de 2 diners. Posteriorment, passaria a mans de la seva vídua, Cecília Garrigó, confrontant aleshores la dita casa per l'E amb la Pere Viladomat, casat amb la pubilla Flotats, al S amb el carrer i plaça, a l'W amb la casa de l'apotecari Vidal i al N amb les cases del carrer de dalt. Ja en el segle XIX, l'any 1860, era propietat d'Isidre Gras que, segons el cronista Joan Riba, l'any 1862, va reformar la façana, obrant de nou els dos arcs de sota la casa.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27; J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-04/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façana: formalització, materials, textura i cromatisme
--

Galeria d'arcs

INTERIOR

Estructura portant.

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-05/1

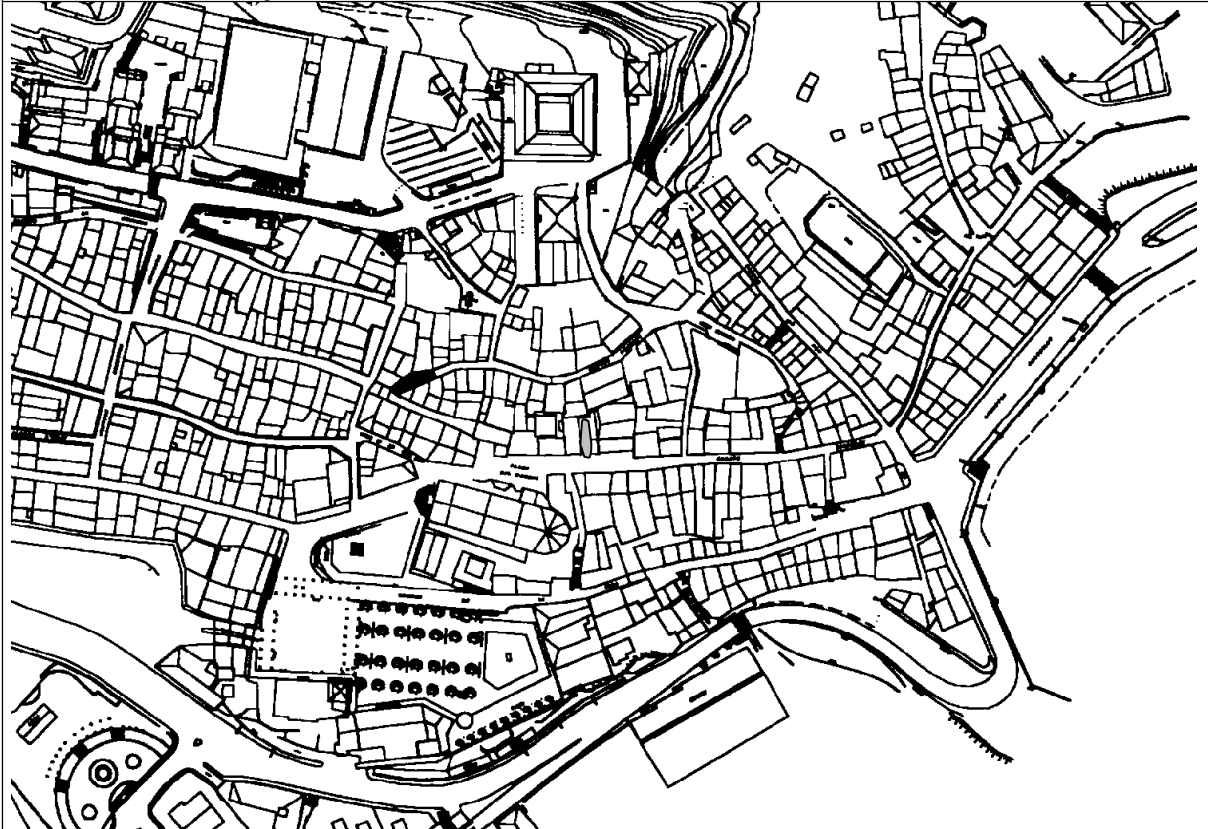
DENOMINACIÓ: ---	
LOCALITZACIÓ: plaça del Mercat, núm. 6. Referència cadastral 39 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XII-XX. Reformada l'any 1863.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.	
	
<p>CONTEXT: emplaçat a la façana nord de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, amb la galeria coberta a manera de porxadetes per l'aixopluc de les activitats comercials, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (magatzem i comerç); tres plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: a la planta baixa els pilars i els arcs de la porxada a pedra vista (carreus escairats i morter de calç) i a la resta maçoneria arrebossada.
COBERTA: plana a manera de terrat combinada amb teulada a una vessant amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la galeria coberta o porxada i la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Joaquim Davins Company.	
VALORACIÓ: edifici que, per la seva composició de façana, esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat.	

U-05/2

NOTICIA HISTÒRICA: aquesta casa fou comprada l'any 1642 per la família Flotats i arran el matrimoni de la pubilla Flotats passà a mans de Pere Viladomat, negociant, essent del domini de Sant Vicenç a cens de 8 diners i confrontant a l'E amb la casa dels pubills Sunyer, al S amb el carrer i plaça, a l'W amb la casa de la vídua Cecília Garrigó i al N amb la casa i casalot que el mateix Viladomat tenia al carrer de dalt. Ja en el segle XIX, l'any 1860, era pròpia de Jeroni Ribot (que, l'any 1863, sol·licitava el corresponent permís municipal per a reformar la façana de casa seva), passant després a Maria Ribot que, l'any 1885, la va vendre a Àngel Clotet (que, aquell mateix any, demana permís per bastir les portes de casa seva per la part de fora).

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; XIII.7.

CROQUIS D'EMPLAÇAMENT

U-05/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façana: formalització, materials, textura i cromatisme
--

Galeria d'arcs

INTERIOR

Estructura portant.

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-06/1

DENOMINACIÓ: ---	
LOCALITZACIÓ: plaça del Mercat, núm. 7. Referència cadastral 38 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XII-XX. Reformada l'any 1856.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.	
	
<p>CONTEXT: emplaçat a la façana nord de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, amb la galeria coberta a manera de porxadetes per l'aixopluc de les activitats comercials, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (magatzem i comerç); tres plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: maçoneria arrebossada.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la galeria coberta o porxada i la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT:	
RÈGIM JURÍDIC: Francesc Xavier Tort Guals.	
VALORACIÓ: edifici que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat.	

NOTICIA HISTÒRICA: el 5 de març de 1638, Pere Viladomat venia a Antoni Sunyer, sastre una casa al Mercat, el domini de la qual era de Sant Vicenç a cens de 8 diners, confrontant a l'E amb la casa Flotats, al S amb el carrer i plaça, a l'W amb la casa de Celdoni Coma, capeller, i al N amb un casalot propietat de dit Sunyer situat sobre la dita casa i que arribava fins el camí de Comabella. I aquell mateix dia, Gaspar Rovira i el seu fill Joan Baptista venien a dit Antoni un corral sobre la seva casa del Mercat; dit corral era del domini de Sant Vicenç i els pertanyia per compra feta, el 9 de gener de 1554, per Joan Rovira a Caterina Goncer i Vicenç Goncer, el seu fill, confrontant a l'E amb la restant part del corral del dit venedor, al S amb la casa del dit venedor, a l'W amb la casa de Gabriel Camp, i al N amb el carrer de Comabella (El 9 de juliol de 1576, Jerònima, esposa de Giralt de Freixenet, venia a Jaume Goncer una casa situada al carrer del Mercat, en las plaça, que era del domini de Sant Vicenç.). El 25 de març de 1700, el pubill Sunyer es va vendre dit corral a Josep Combellas. El 29 d'agost de 1802, Antoni Santcrisòfol i Combellas, pagès de la vila de Cardona, venia a Celdoni Puig i Abad, prevere i canonge de la Col·legiata de Sant Vicenç, una casa amb un portal obert a la plaça o carrer del Mercat, franca en alou, que confrontava a l'E i al N amb la casa que posseïen els hereus i successors de Joan Quer, sabater, al S amb la plaça o carrer del Mercat, i al W amb la casa que posseïa Caterina Vilajosana i Llorenç, vídua de Domènec Vilajosana, adroguer i candeler de cera. Li pertanyia com a hereu universal de la seva mare Isabel Combellas, esposa que fou en darreres noces de Francesc Villaró, i en primeres d'Andreu de Sant Crisòfol, los dos pagesos de la vila, segons el testament ordenat el 9 de desembre de 1795; a la dita Isabel li pertanyia com a filla única i hereva universal del difunt Josep Antoni Combellas, pagès; i aquest per antiga possessió dels seus avantpassats. El preu de la venda fou de 312 lliures, 10 sous. En l'any 1860, era pròpia de Ramon Tort que, l'any 1856, sol·licitava la llicència municipal per a modificar la façana de casa seva.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; XIII.7.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Miquel, L.

PLÀNOL D'EMPLACAMENT

U-06/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façana: formalització, materials, textura i cromatisme
--

Galeria d'arcs

INTERIOR

Estructura portant.

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-07/1

DENOMINACIÓ: -----	
LOCALITZACIÓ: plaça Mercat, núm. 8. Referència cadastral 26 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XII-XX. Reformada l'any 1932 segons plànols de Ramon Picas, mestre d'obres.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçat a la façana nord de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, amb la galeria coberta a manera de porxadades per l'aixopluc de les activitats comercials, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç); i tres plantes superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: maçoneria arrebossada.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT	
RÈGIM JURÍDIC: Josep Guix Serra.	
VALORACIÓ: edifici que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat.	

U-07/2

NOTICIA HISTÒRICA: el 10 de març de l'any 1650, Celdoni Coma, capeller, i el seu fill Joan compraven una casa al Mercat, *al cap devall de la volta*, el domini de la qual era de Sant Vicenç a cens de 3 sous, i confrontava a l'E part amb la casa Malet i part amb la casa de Josep Soler, al S amb el carrer i plaça, a l'W amb la casa Sunyer i al N amb un hort propietat també de dit Coma (que confrontava a l'E amb l'hort de Soler, al S amb la casa de dit Coma, a l'W amb un casalot de dit Sunyer i al N amb el camí de Comabella mitjançant una paret). Una part de la dita casa resta a mans de Josep Soler, a cens de 6 diners a lliurar juntament amb la casa de dit Coma, confrontant aquella part de la casa per l'E amb la casa Malet, pel S amb el carrer, per l'W amb la part de casa de dit Coma i al N amb el seu hort. A la fi del segle XVII, entorn l'any 1690, trobem que Josep Llorenç, especier, posseïa una casa al Mercat que consistia *en una entrada y botiga y peu pla una rebotiga y un saller; al primer sostre una sala en la qual fa lo foch y peu pla un petit aposento; al segon sostre un aposento y un corredor que va a la estable que trau porta al carrer de dalt; y al tercer sostre un porxo, part del qual és a teulada seca*, amb un valor de 260 lliures, confrontant a l'E amb la casa d'Elisabet Combellas, al S amb el carrer i plaça, a l'W part amb la casa de Magí Flotats i part amb la de Francesc Sunyer i al N amb el carrer del Mercat superior; la casa d'Elisabet Combellas, vídua, consistia *en una entrada, una petita botiga, saller y estable petita; a mitja escala un petit aposento; al primer sostre una sala, una cuyna y un aposento; al segon sostre un porxo a teulada seca y un corralot*, amb un valor de 220 lliures, confrontant a l'E amb la casa de Celdoni Valls, prevere i canonge, al S amb el carrer i plaça, a l'W amb la casa de Josep Llorenç i al N amb el carrer de na Morrala; al costat de la casa del canonge Valls trobem la casa de Joan Balius, botiguer de draps, que consistia *«en una entrada, botiga, saller, una petita estable; y sobre dita estable un petit aposento; al primer sostre una sala, una cuyna y un recibidor; al segon sostre un porxo a teulada seca y un aposento y a tres grauhons un altre aposento y sobre aquest lo vacuo sota la teulada»*, amb un valor de 400 lliures, confrontant a l'E amb la casa de Joan Carreras, al S amb el carrer i plaça, a l'W amb la casa del canonge Valls i al N amb un hort propietat de dit Balius. Ja en el segle XIX, en l'any 1860, era pròpia de Miquel Casades i Josep Coma. L'any 1932, Rosa Ferrer, sol·licitava la corresponent llicència d'obres per aixecar un pis més la casa de la seva propietat.

BIBLIOGRAFIA:

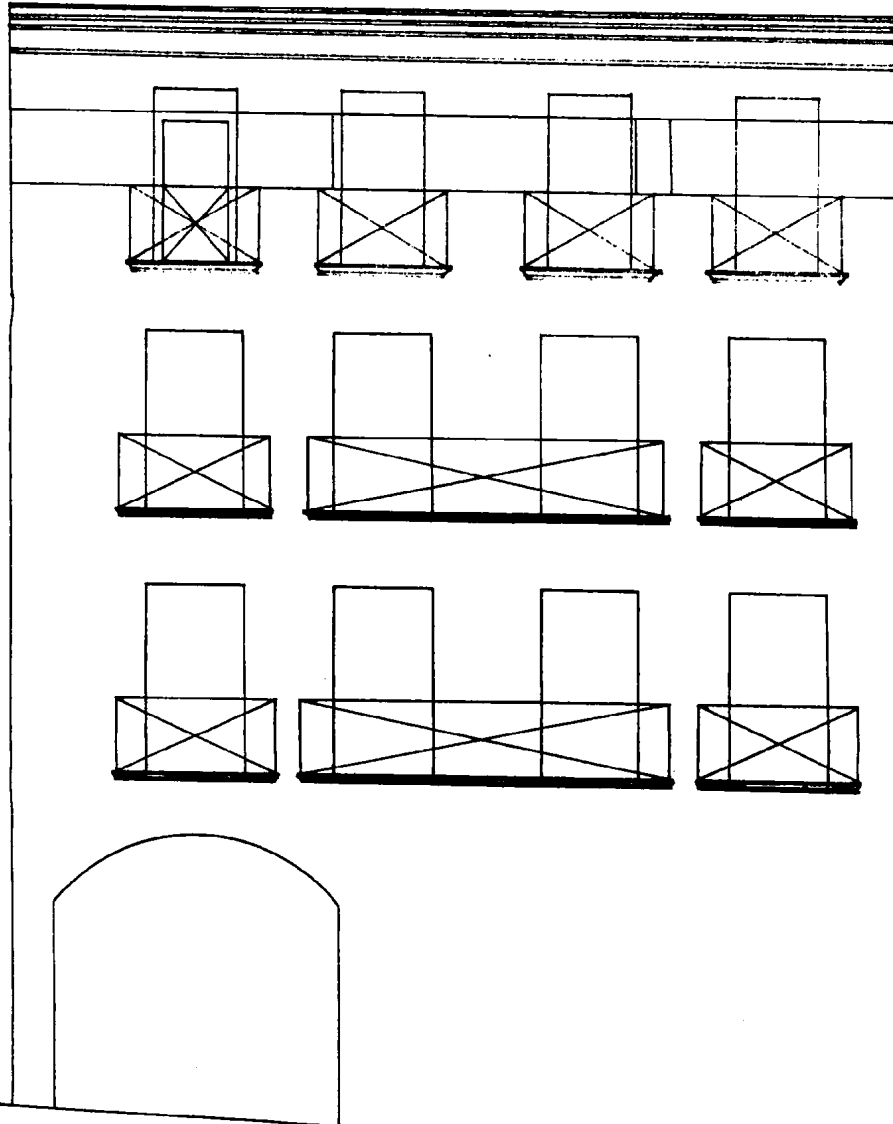
Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3; XIII.7.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1932.

FAÇANA DE LA CASA PROPIETAT
DE D^a
ROSA FERRER.

ESCALA 1:50.

CARDONA JULIOL 1932.

LA Propietaria. El Facultatiu.

R. om. Ferrer. Haniy Vilas

U-07/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façana: formalització, materials, textura i cromatisme
--

Galeria d'arcs

INTERIOR

Estructura portant.

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-08/1

DENOMINACIÓ: -----

LOCALITZACIÓ: plaça Mercat, núm. 9. Referència cadastral 37 08-13-0.

CRONOLOGIA: segles XII-XX.

ESTIL: -----

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

CONTEXT: emplaçat a la façana nord de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, amb la galeria coberta a manera de porxades per l'aixopluc de les activitats comercials, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: planta baixa (comerç); i quatre plantes superiors (habitatge).

COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: maçoneria arrebossada.

COBERTA: -----

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Filomena Grau Guitart.

VALORACIÓ: edifici que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat.

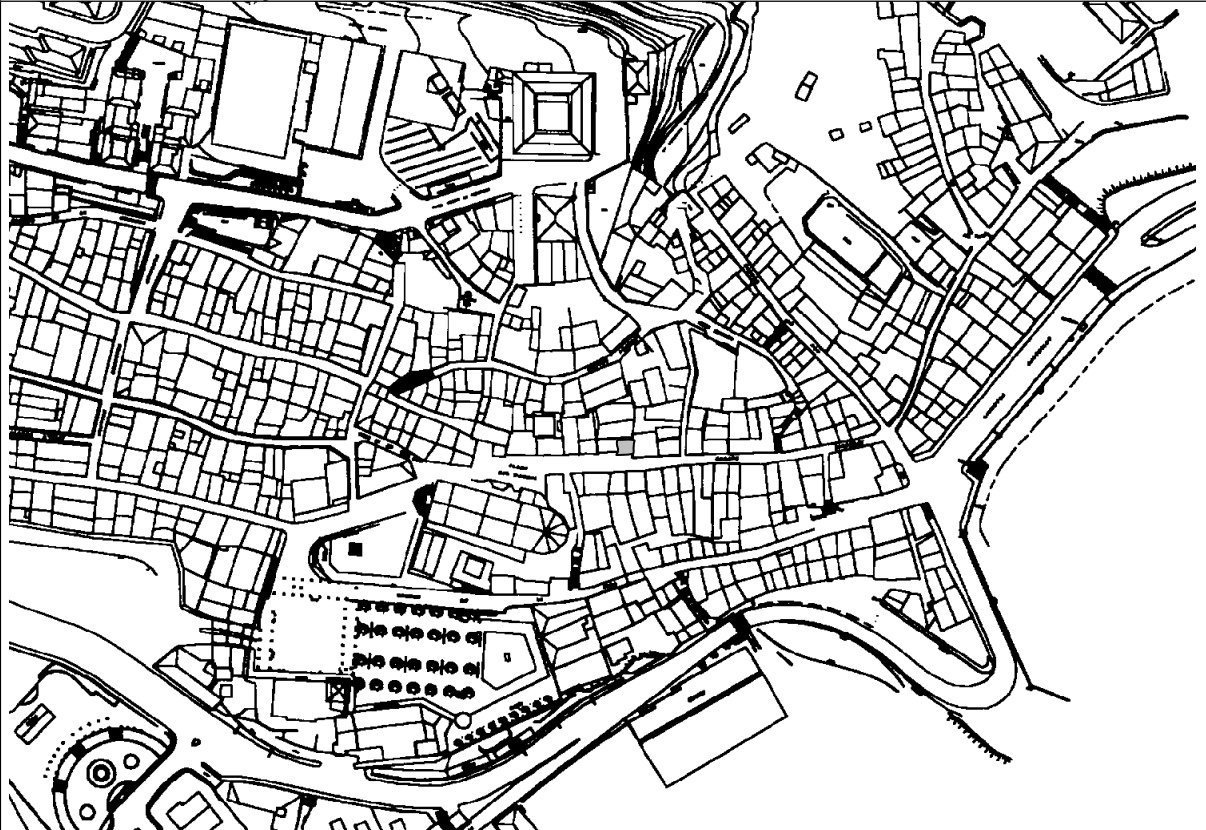
U-08/2

NOTICIA HISTÒRICA: el 10 de març de l'any 1650, Celdoni Coma, capeller, i el seu fill Joan compraven una casa al Mercat, *al cap devall de la volta*, el domini de la qual era de Sant Vicenç a cens de 3 sous, i confrontava a l'E part amb la casa Malet i part amb la casa de Josep Soler, al S amb el carrer i plaça, a l'W amb la casa Sunyer i al N amb un hort propietat també de dit Coma (que confrontava a l'E amb l'hort de Soler, al S amb la casa de dit Coma, a l'W amb un casalot de dit Sunyer i al N amb el camí de Comabella mitjançant una paret). Una part de la dita casa resta a mans de Josep Soler, a cens de 6 diners a lliurar juntament amb la casa de dit Coma, confrontant aquella part de la casa per l'E amb la casa Malet, pel S amb el carrer, per l'W amb la part de casa de dit Coma i al N amb el seu hort. A la fi del segle XVII, entorn l'any 1690, trobem que Josep Llorenç, especier, posseïa una casa al Mercat que consistia *en una entrada y botiga y peu pla una rebotiga y un saller; al primer sostre una sala en la qual fa lo foch y peu pla un petit aposento; al segon sostre un aposento y un corredor que va a la estable que trau porta al carrer de dalt; y al tercer sostre un porxo, part del qual és a teulada seca*, amb un valor de 260 lliures, confrontant a l'E amb la casa d'Elisabet Combellas, al S amb el carrer i plaça, a l'W part amb la casa de Magí Flotats i part amb la de Francesc Sunyer i al N amb el carrer del Mercat superior; la casa d'Elisabet Combellas, vídua, consistia *«en una entrada, una petita botiga, saller y estable petita; a mitja escala un petit aposento; al primer sostre una sala, una cuyna y un aposento; al segon sostre un porxo a teulada seca y un corralot»*, amb un valor de 220 lliures, confrontant a l'E amb la casa de Celdoni Valls, prevere i canonge, al S amb el carrer i plaça, a l'W amb la casa de Josep Llorenç i al N amb el carrer de na Morrala; al costat de la casa del canonge Valls trobem la casa de Joan Balius, botiguer de draps, que consistia *«en una entrada, botiga, saller, una petita estable; y sobre dita estable un petit aposento; al primer sostre una sala, una cuyna y un recibidor; al segon sostre un porxo a teulada seca y un aposento y a tres grauhons un altre aposento y sobre aquest lo vacuo sota la teulada»*, amb un valor de 400 lliures, confrontant a l'E amb la casa de Joan Carreras, al S amb el carrer i plaça, a l'W amb la casa del canonge Valls i al N amb un hort propietat de dit Balius. Ja en el segle XIX, en l'any 1860, era pròpia de Miquel Casades i Josep Coma. L'any 1932, Rosa Ferrer, sol·licitava la corresponent llicència d'obres per aixecar un pis més la casa de la seva propietat.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3; XIII.7.

CROQUIS D'EMPLAÇAMENT.

U-08/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façana: formalització, materials, textura i cromatisme
--

INTERIOR

Estructura portant.

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

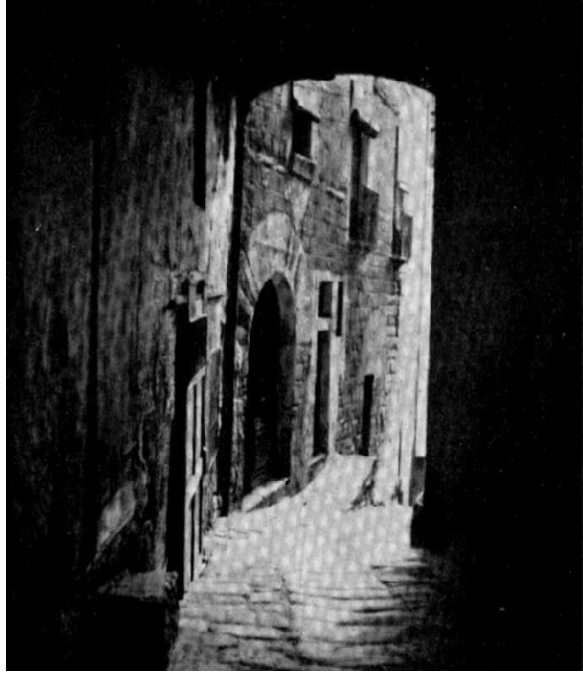

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-09/1

DENOMINACIÓ: volta i Casa d'en López (abans Cassot, Carreras i Quer), també dit Volta del Rampanat.	
LOCALITZACIÓ: plaça del Mercat, núm. 14. Referència cadastral 46 08-13-0	
CRONOLOGIA: segles XII-XX.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: ----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Any 1930.	
	
CONTEXT: emplaçat a la façana sud de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç); tres plantes superiors (habitatge i traster); i golfes.	COMPOSICIÓ: tribuna adossada a la façana de les plantes primera i segona rematada a la tercera en balconada amb obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega i construït en part sobre vial i sustentat per una estructura d'arcs botants.	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats amb morter de calç) amb arrebossat superposat.
COBERTA: ----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la volta o passatge i la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: pública (el passatge) i privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT:	
RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona i Anna Guitart López.	
VALORACIÓ: habitatge que es recolza i conforma un dels típics passatges o voltes del centre històric de la vila de Cardona que permetien la comunicació travessera en direcció perpendicular de nord a sud entre els carrers principals, endemés que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat.	

U-09/2

NOTICIA HISTÒRICA: el 15 de juny de 1620, Joan Terme, apotecari, venia a Agustí Quer una casa situada al Mercat la qual era del domini de Sant Vicenç a cens de 2 candeles dinals. El 4 de juny de 1658, Anna Quer es venia a Francesc Pere Carreras una casa situada al carrer del Mercat amb dues portes obertes al carrer, una al mateix Mercat i l'altra a la volta annexa a la dita casa, la qual era del domini de Sant Vicenç a cens d'1 sou, confrontant a l'E part amb la casa Aynés i part amb la casa Font, al S *ab lo carraró que baxa del Marcat a la Fonteta*, a l'W amb la casa i galeria de l'honorable Francesc Trias i Salvany, de Manresa, i al N amb el carrer o plaça del Mercat. En relació amb això, ens consta que en el seu testament, Anna Quer, esposa d'Agustí Quer, negociant i absent de la vila de Cardona, des de feia 30 Anys, trobant-se sana, llegava a la seva neboda, Agnès Ribera la casa i celler que tenia en la vila de Cardona, al costat de la plaça dita del Mercat, però sense mobles ni vi, només la casa i les botes i vaixells del celler i sota la condició d'acollir a la seva germana Elisabet Torrabruna. A la fi del segle XVII, entorn l'any 1690, era propietat dels successors del difunt Magí Cassot i consistia «*en una entrada, un saller y una estable; al primer sostre una sala y un aposento petit; al segon sostre dos aposentos y un porxo a teulada seca*», valorada en 230 lliures, confrontant a l'E i S amb la casa Aynés, a l'W amb la casa de Pere Joan Combellas i al N amb el carrer i plaça. Ja en el segle XIX, l'any 1860, aquesta casa era de Ramon López. L'any 1946, Josefa López Llambes sol·licitava la llicència municipal per a bastir una tribuna a la façana de casa seva.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.2.3.

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Miquel, T.

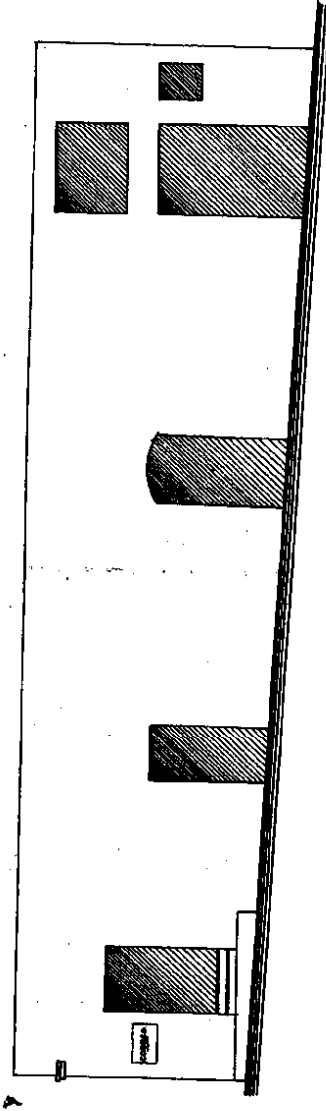
CROQUIS D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1878.

Arco de Lopez

Con la nueva puerta marcada de color carmin.
que D. Joan. Caus solicita abrir.

Escala de 1 por 100.

Cardona El Arquitecto 1878.
Joan de Caus

U-09/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum original de l'edificació</p>

<p>Façana original: formalització, materials, textura i cromatisme</p>
--

<p>Volta de l'edifici</p>

<p>INTERIOR</p>

<p>Celler</p>

<p>Pati interior i claustre gòtic.</p>
--

<p>Elements ornamentals portes i obertures.</p>

<p>Estructura portant.</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Supressió dels elements afegits a la façana

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-10/1

DENOMINACIÓ: Casa Villaró (abans Riba, Combellas, Tries, Salvany i Llobet).

LOCALITZACIÓ: plaça del Mercat, núm. 15. Referència cadastral 45 08-13-0.

CRONOLOGIA: segles XII-XX. Reformada els anys 1856, 1886 i 1946.

ESTIL: -----

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1890.

CONTEXT: emplaçat a la façana sud de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: soterrani; planta baixa (comerç); dues plantes superiors (habitatge); i golfes.

COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: pedra vista (carreus escairats amb morter de calç) amb arrebossat superposat.

COBERTA: a una vessant amb teula àrab.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Francisco Muñoz Crespo.

VALORACIÓ: edifici que, per la seva composició de façana, esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat.

U-10/2

NOTICIA HISTÒRICA: al començament del segle XVII aquesta casa era propietat de la família Llobet que, el 9 d'agost de 1604, la va vendre a Benet Salvany, essent del domini de Sant Vicenç a cens d'1 diner i confrontant a l'E amb la casa de Pere Carreras, al S *ab la volta y carreró que baixa de la dita plaça del Marcat a la Fonteta* i part amb l'església de Sant Miquel, a l'W part amb la dita església i part amb l'indret on es mesurava i venia el blat i al N amb *el carrer públich del Marcat que baixa als 4 cantons*. Posteriorment passaria a mans de la família Trias arran el matrimoni entre l'honorable Francesc Tries, de la ciutat de Manresa, i de Caterina Salvany. A la fi del segle XVII, entorn el 1690, era propietat de Pere Joan Combellas, traginer, i consistia en *una entrada o botiga, un saller y un estable; al primer sostre una sala en la qual fa lo foch; a mitja escala un aposento; al segon sostre un aposento, un pastador; al tercer sostre un aposento y un porxo a teulada seca*, valorada en 280 lliures, confrontant a l'E amb la casa dels successos de Francesc Cassot, al S amb l'església, a l'W i N amb el carrer i plaça. A mitjan segle XIX, aquesta casa era de Francesc Riba (que l'any 1856 demana la llicència municipal per a fer nova la façana); l'any 1860, d'Antoni Esquiús; i l'any 1865 de Josep Villaró (que l'any 1886 demana el permís per a bastir el cos annex al campanar parroquial).

BIBLIOGRAFIA:

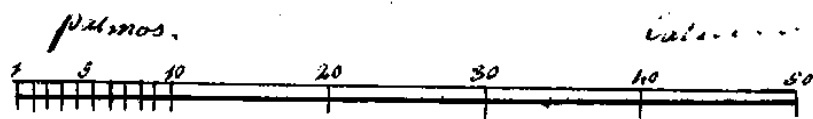
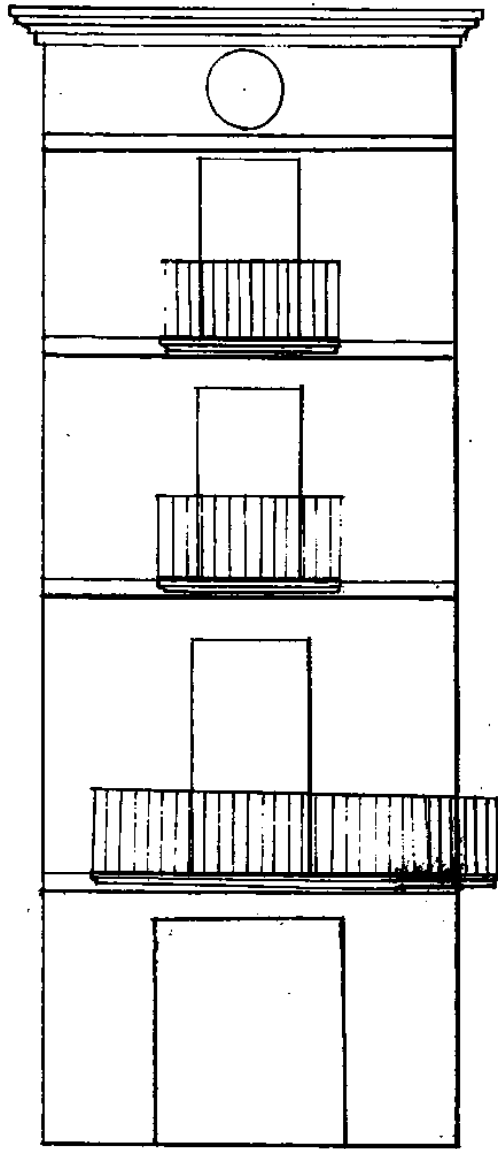
Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.
Arxiu Històric de Cardona, I.3.2.3; XIII.7.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1856.

Frontispicio principal de la casa de Juanjo Ribá, situada en la Plaza del Mercado n.º 17.

U-10/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general

Façana: formalització, materials, textura, cromatisme i elements decoratius

INTERIOR

Celler

Estructura portant.

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-11/1

DENOMINACIÓ: Casa Caus (abans Aynés).	
LOCALITZACIÓ: plaça del Mercat, núm. 13. Referència cadastral 47 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XII-XX.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1890.	
	
<p>CONTEXT: emplaçat a la façana sud de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (traster); planta baixa (comerç i magatzem); dues plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrengrades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats amb morter de calç) amb arrebossat superosat; oratori amb elements ceràmics ornamentals.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana i l'oratori.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge)	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Ramona Vila Casoliba.	
VALORACIÓ: edifici que, per la seva composició de façana, esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat, preservant encara en aquesta restes de la seva arquitectura gòtica original.	

U-11/2

NOTICIA HISTÒRICA: el 5 de juny de 1620, en Pedrol, apotecari, venia a Pere Aynés una casa situada al Mercat, la qual era del domini de Sant Vicenç a cens de 10 diners (o una candela dinal), confrontant a l'E amb la casa del capità Puig, al S amb la casa Font, a l'W amb la casa Quer i al N amb el carrer i plaça. En aquesta casa hi havia una cisterna interior, a la part de ponent, i obria porta per l'estable al carreró que baixava a la Fonteta. Posteriorment, aquesta casa passà a mans del Doctor Magí Aynés que, el 10 de desembre de 1691, comprava a Pere Carreras cinc pams de la sala de casa seva, per tal d'ajuntar-les amb la sala de casa seva. Ja en el segle XIX, l'any 1860, aquesta casa era de Josefa Caus, heretant-la a favor de Francesc Caus que, els anys 1876, 1883 i 1884, sol·licitava els corresponents permisos municipals per a modificar les façanes principal, posterior i lateral de la seva casa.

BIBLIOGRAFIA:

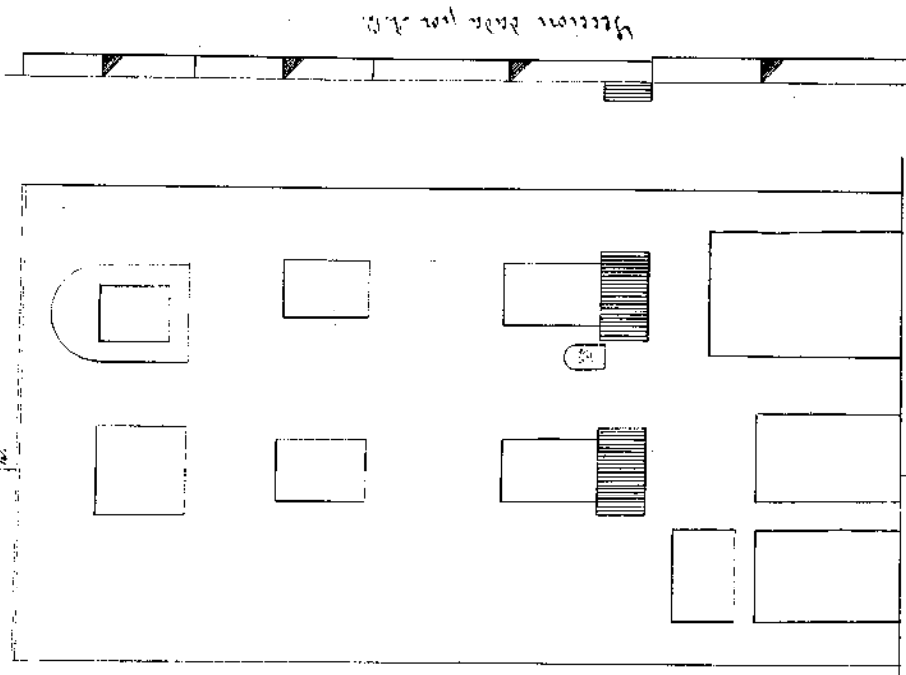
Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; XIII.7.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1876 i 1883.

Projecte de reforma en la casa de
9 principals situada en la plaça del Jurado i situada en el n.º 15.

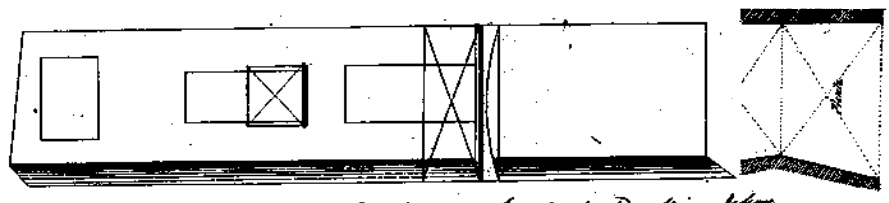

Seccions d'alt per dreta

Comissió de promoció en arts i
18 de febrer de 1876.

1876 i 1883
P. P. de la Plaça del Jurado i a n.º 15
H. Giménez i Torralba
C. de Cardona
1876

Projecte de un projecte de reforma i millora per el Jurado de

Aprobado por el Ayuntamiento de Cardona
Cardona 16 de Diciembre 1876
H. Giménez
Arquitecto

Comissió de Promoció en Arts i
18 de febrer de 1876

U-11/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Volum general Façana: formalització, materials, textura, cromatisme i elements decoratius INTERIOR Estructura portant.

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-12/1

DENOMINACIÓ: Casa Flotats (abans Franch, Puig i Coma).	
LOCALITZACIÓ: plaça del Mercat, núm. 12. Referència cadastral 48 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XII-XX.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
<p>CONTEXT: emplaçat a la façana sud de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (oficines); dues plantes superiors (habitatge i traster); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats amb morter de calç) amb arrebossat superposat.
COBERTA: a dues aigües amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: dolent.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (oficines bancàries en desús i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT:	
RÈGIM JURÍDIC: Josep Flotats Marbà.	
VALORACIÓ: edifici que, per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat, preservant encara en aquesta restes de la seva arquitectura gòtica original.	

U-12/2

NOTICIA HISTÒRICA: el 4 de gener de 1658, el capità Puig es venia a Francesc Franch la casa que abans fou de Pau Coma, situada al Mercat, la qual era del domini de Sant Vicenç, confrontant a l'E amb la casa Riu, al S amb les cases del carrer de la Fonteta, a l'W amb la casa Aynés i al N amb el carrer i plaça. Entorn l'any 1690, la casa del Doctor Francesc Franch, valorada en 450 lliures, consistia *en una entrada, botiga, celler, estable, lloch per posar palla, lloch per tenir llenya, a mitja escala té un estudi de dos petits aposentos; en lo primer sostre un recibidor, sala, cuyna, exida y tres aposentos; en lo segon, quatre petits aposentos y espays sota teulada seca*, confrontant a l'E amb la casa de Francesc Riu, prevere, al S amb les cases de Macià Boixadera i dels successors de Josep Flotats, a l'W amb la casa de Magí Aynés i al N amb el carrer i plaça. Ja en el segle XIX, l'any 1860, aquesta casa era propietat de Pere Riu; l'any 1865 de Maria Riu; i l'any 1882 de Pere Riu i Torruella.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-12/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum general</p>

<p>Façana: formalització, materials, textura, cromatisme i elements decoratius</p>
--

<p>INTERIOR</p>

<p>Estructura portant.</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-13/1

DENOMINACIÓ: casa Riu	
LOCALITZACIÓ: plaça del Mercat, núm. 11. Referència cadastral 49 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XII-XX.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçat a la façana sud de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XII-XIV l'espai públic del Mercadal o Mercat, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, essent rellevada com centre vital de la vila en segles següents per l'eixamplament de la Fira.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç i magatzem); dues plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats amb morter de calç) amb arrebossat superposat.
COBERTA: a dues aigües amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Josep Vilardell Argerich.	
VALORACIÓ: edifici que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic del Mercat, preservant encara en aquesta restes de la seva arquitectura gòtica original.	

U-13/2

NOTICIA HISTÒRICA: en la segona meitat del segle XVII, aquesta casa era propietat de la família Riu. L'1 de desembre de 1640, Lluïsa Riu, vídua de Joan Riu, Doctor en medicina, i Francesc Riu, prevere, venien a la Comunitat de Preveres de Sant Miquel un censal mort de preu 80 lliures i de pensió anual 4 lliures, obligant per això mateix la casa que tenien al carrer Major de la vila, per hom anava de la plaça del Mercat a la de les Cols, que era del domini de Sant Vicenç a cens de 16 diners, confrontant per l'E amb la casa de Francesc Cort, al S amb la casa de Miquel Coll, a l'W amb la casa de Maria Anna Coma i al N amb el dit carrer (segons se'ns diu la meitat d'aquell censal, 2 lliures, foren carregades a Josep Thomasa, paraire, quan va comprar el Prat amb data del 30 de maig de 1661, lluint-lo el 16 de novembre de 1677; les altres dues lliures les continuava pagant Francesc Tries per la casa). Ja en el segle XIX, l'any 1860, aquesta casa era pròpia de Josep Bacardit i Masana, passant, l'any 1872, a la seva vídua.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-13/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum general</p>

<p>Façana: formalització, materials, textura, cromatisme i elements decoratius</p>
--

<p>INTERIOR</p>

<p>Estructura portant.</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-14/1

DENOMINACIÓ: -----	
LOCALITZACIÓ: carrer Escasany, núm. 5. Referència cadastral 29 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XI-XX.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
<p>CONTEXT: emplaçat en el carrer Escasany, (antic carrer del Mercat o carrer Major del Mercat), en la seva banda nord i dins el conjunt d'edificacions que, entre els segles XI i XII, conformaren l'antic camí que portava fins l'església de Sant Miquel i el Mercadal com el principal vial del nucli primigeni de la vila de Cardona.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç); i cinc plantes superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: : a la planta baixa peces de marbre superposades i maçoneria arrebossada.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: pública (el passatge) i privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT:	
RÈGIM JURÍDIC: Domènec Canal Badia.	
<p>VALORACIÓ: edifici que es recolza i conforma un dels típics passatges o voltes del centre històric de la vila de Cardona que permetien la comunicació travessera en direcció perpendicular de nord a sud entre els carrers principals. Així mateix, per trobar-se al carrer Escasany, antic carrer Mercat, veritable eix axial del nucli primigeni de la vila de Cardona, i malgrat les modificacions patides en època moderna, ha de rebre una atenció especial a l'hora de possibles reformes donat que pot conservar encara algun element històric i arquitectònic d'interès.</p>	

NOTICIA HISTÒRICA: l'any 1088, arran la dotació de l'hospital de pobres i pelegrins fundat l'any 1083 per Ramon Folc I, els marmessors d'aquest van afegir als llegats ordenats pel difunt vescomte els censos o delmes i les lleudes de les cases que eren bastides o havien de ser bastides al costat nord del camí que menava vers l'església de Sant Miquel (després anomenat carrer del Mercat i designat modernament carrer Escasany), així com les que hi havia al camí que anava a la font (*et addimus ei ipsum censum vel decimam et ipsam leddam quod exierit de ipsas mansiones qui sunt vel erunt iuxta viam qui pergit ad ecclesiam Sancti Michaelis, illas qui sunt ad partem Aquilonis, sicut via vadit ad fontem*). El 4 de desembre de 1644, Antoni Abad i el seu fill Tomàs, ambdós Doctor en medicina, compraven la casa que fou propietat de la família Salinas, essent del domini de Sant Vicenç a cens de 2 sous i confrontant a l'E amb la casa de Marc Ribas, paraire, al S amb el carrer, a l'W amb part amb la casa Jordana i part *ab lo carraró qui munta del dit carrer al Hospital que y ha una volta*, i al N amb l'hort de dita casa. A la fi d'aquest segle, entorn l'any 1690, la casa del Doctor Tomàs Abad, consistia «*en una entrada, dos botigas y saller de embotar vi; al primer sostre una sala y dos aposentos escurs; y al segon sostre tres aposentos y una cuyna peu pla estasble y sobre vacuos sota la teulada*», amb un valor de 175 lliures, i confrontava a l'E amb la casa de Marc Ribas, al S amb el carrer, a l'W amb la casa Jordana i al N amb un hort propietat de dit Abad. Ja en el segle XIX, l'any 1860, la trobem a mans de Ramon Rull, passant després a mans de la seva vídua que se la vendria a Domènec Estorch. El 7 de novembre de 1895, el dit Domènec se la va vendre a Ramon Rotllan, prevere de Cardona. El 14 de juliol de 1896, els hereus del difunt Ramon Rotllan, segons testament ordenat i atorgat l'1 de setembre de 1892, prenen inventari de la casa que fou de difunt, situada al carrer del Mercat, núm. 5, amb una superfície de 42 m² «*compuesta de entrada, amarijo, horno de pan cocer contiguo, de un primer piso con sala, cocina y tres dormitorios, de un segundo y tercero con las mismas dependèncias que el primero y de un desván*». Llindava a l'E amb la casa dels hereus de Pere Rocamadó, al S amb el dit carrer, a l'W amb el carreró que puja a Comabella i part amb la casa de Ramon, llavors de Marià Riu, i pel N o darrera part amb el dit carreró i amb la casa de Rocamadó. El preu era de 2.620 pessetes.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Miquel, T.

A. GALERA I PEDROSA, «L'hospital de pobres de l'almoïna de la canònica de Sant Vicenç a la vila de Cardona», *Mil anys d'assistència hospitalària a la vila de Cardona. L'hospital-residència Sant Jaume (segles XI-XX)*, Cardona, 1995, p. 11-98.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-14/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)**ÀMBIT DE PROTECCIÓ****EXTERIOR**

Façana: formalització, materials, textura i cromatisme

Volta de l'edifici

INTERIOR

Estructura portant.

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-15/1

DENOMINACIÓ: -----	
LOCALITZACIÓ: carrer Escasany, núm. 7. Referència cadastral 30 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XI-XX. Reformada els anys 1857 i 1892.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçat en el carrer Escasany, (antic carrer del Mercat o carrer Major del Mercat), en la seva banda nord i dins el conjunt d'edificacions que, entre els segles XI i XII, conformaren l'antic camí que portava fins l'església de Sant Miquel i el Mercadal com el principal vial del nucli primigeni de la vila de Cardona.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç i magatzem); cinc plantes superiors (oficines-habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: a la planta pedra vista i maçoneria arrebossada i pintada a la resta.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i oficines).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Maria Guitart López.	
VALORACIÓ: edifici que per trobar-se al carrer Escasany, antic carrer Mercat, veritable eix axial del nucli primigeni de la vila de Cardona, i malgrat les modificacions patides en època moderna, ha de rebre una atenció especial a l'hora de possibles reformes donat que pot conservar encara algun element històric i arquitectònic d'interès.	

NOTICIA HISTÒRICA: l'any 1088, arran la dotació de l'hospital de pobres i pelegrins fundat l'any 1083 per Ramon Folc I, els marmessors d'aquest van afegir als llegats ordenats pel difunt vescomte els censos o delmes i les lleudes de les cases que eren bastides o havien de ser bastides al costat nord del camí que menava vers l'església de Sant Miquel (després anomenat carrer del Mercat i designat modernament carrer Escasany), així com les que hi havia al camí que anava a la font (*et addimus ei ipsum censum vel decimam et ipsam leddam quod exierit de ipsas mansiones qui sunt vel erunt iuxta viam qui pergit ad ecclesiam Sancti Michaelis, illas qui sunt ad partem Aquilonis, sicut via vadit ad fontem*). El 14 d'octubre de l'any 1601, Marc Ribas, paraire comprava una casa al carrer Mercat, el domini de la qual era de Sant Vicenç a cens de 6 sous, si bé que l'any 1645 es vendria una part d'aquesta casa a favor de Josep Murtra, àlies Purgatori. La part de casa de Ribas confrontava a l'E amb l'altra part de Murtra, al S amb el carrer, a l'W amb la casa de Tomàs Abat i al N part amb el seu hort i part amb l'hort del Doctor Abat mitjançant una paret. L'altra part de casa de Murtra confrontava a l'E amb la casa de la vídua de Tomàs Rubies i de la seva filla, vídua de Sant Cristòfol, al S amb el carrer, a l'W amb la part de casa de Ribas i al N part amb el seu hort i part amb l'hort de Ribes. A la fi del segle XVII, entorn l'any 1690, la casa pròpia de Marc Ribas consistia en *una entrada y un taller per embotar vi; y al primer sostre una saleta y cuyna; y al segon sostre dos aposentos y sobre un porxo y peu pla un estable y lloch per tenir palla*, amb un valor de 100 lliures, i confrontant a l'E amb la casa d'Antoni Murtra, al S amb el carrer, a l'W amb amb la casa Abad i al N amb un hort propietat de dit Ribes. Ja en el segle XIX, l'any 1860, era propietat de Pere Rocamado que, segons ens assabenta el cronista Joan Riba, féu reformes en la façana l'any 1857. Respecte a la façana posterior del carrer Escorxador trobem que l'any 1892, Esteve Clotet Capsada sol·licitava la llicència d'obres per a reformar-la.

BIBLIOGRAFIA:

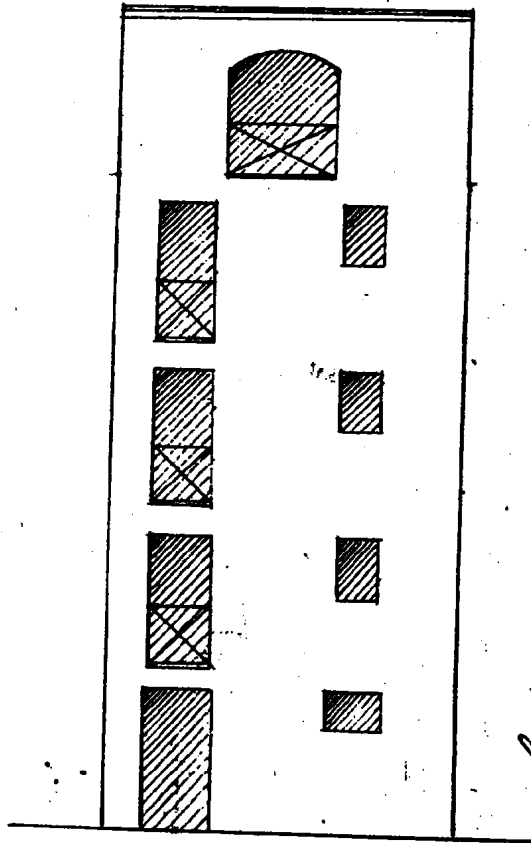
Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27; J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d. Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3; XIII.7.
A. GALERA I PEDROSA, <<L'hospital de pobres de l'almoïna de la canònica de Sant Vicenç a la vila de Cardona>>, *Mil anys d'assistència hospitalària a la vila de Cardona. L'hospital-residència Sant Jaume (segles XI-XX)*, Cardona, 1995, p. 11-98.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1892.

Projecte de reforma de la façana
de la casa de D. Esteban Clotet
n.º 1, en la calle del Molador.

Señal pública número 25. Aprobado 1892.
Aprobado por el Ayuntamiento en sesión de hoy.
Card. M. L. L. L.
[Signature]

[Signature]

Cardona 27 de Julio 1892.

[Signature]

U-15/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Façana: formalització, materials, textura i cromatisme</p>

<p>Volta de l'edifici</p>

<p>INTERIOR</p>

<p>Estructura portant.</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-15/1

DENOMINACIÓ: -----	
LOCALITZACIÓ: carrer Escasany, núm. 7. Referència cadastral 30 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XI-XX. Reformada els anys 1857 i 1892.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçat en el carrer Escasany, (antic carrer del Mercat o carrer Major del Mercat), en la seva banda nord i dins el conjunt d'edificacions que, entre els segles XI i XII, conformaren l'antic camí que portava fins l'església de Sant Miquel i el Mercadal com el principal vial del nucli primigeni de la vila de Cardona.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç i magatzem); cinc plantes superiors (oficines-habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: a la planta pedra vista i maçoneria arrebossada i pintada a la resta.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i oficines).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Maria Guitart López.	
VALORACIÓ: edifici que per trobar-se al carrer Escasany, antic carrer Mercat, veritable eix axial del nucli primigeni de la vila de Cardona, i malgrat les modificacions patides en època moderna, ha de rebre una atenció especial a l'hora de possibles reformes donat que pot conservar encara algun element històric i arquitectònic d'interès.	

NOTICIA HISTÒRICA: l'any 1088, arran la dotació de l'hospital de pobres i pelegrins fundat l'any 1083 per Ramon Folc I, els marmessors d'aquest van afegir als llegats ordenats pel difunt vescomte els censos o delmes i les lleudes de les cases que eren bastides o havien de ser bastides al costat nord del camí que menava vers l'església de Sant Miquel (després anomenat carrer del Mercat i designat modernament carrer Escasany), així com les que hi havia al camí que anava a la font (*et addimus ei ipsum censum vel decimam et ipsam leddam quod exierit de ipsas mansiones qui sunt vel erunt iuxta viam qui pergit ad ecclesiam Sancti Michaelis, illas qui sunt ad partem Aquilonis, sicut via vadit ad fontem*). El 14 d'octubre de l'any 1601, Marc Ribas, paraire comprava una casa al carrer Mercat, el domini de la qual era de Sant Vicenç a cens de 6 sous, si bé que l'any 1645 es vendria una part d'aquesta casa a favor de Josep Murtra, àlies Purgatori. La part de casa de Ribas confrontava a l'E amb l'altra part de Murtra, al S amb el carrer, a l'W amb la casa de Tomàs Abat i al N part amb el seu hort i part amb l'hort del Doctor Abat mitjançant una paret. L'altre part de casa de Murtra confrontava a l'E amb la casa de la vídua de Tomàs Rubies i de la seva filla, vídua de Sant Cristòfol, al S amb el carrer, a l'W amb la part de casa de Ribas i al N part amb el seu hort i part amb l'hort de Ribes. A la fi del segle XVII, entorn l'any 1690, la casa pròpia de Marc Ribas consistia en *una entrada y un taller per embotar vi; y al primer sostre una saleta y cuyna; y al segon sostre dos aposentos y sobre un porxo y peu pla un estable y lloch per tenir palla*, amb un valor de 100 lliures, i confrontant a l'E amb la casa d'Antoni Murtra, al S amb el carrer, a l'W amb amb la casa Abad i al N amb un hort propietat de dit Ribes. Ja en el segle XIX, l'any 1860, era propietat de Pere Rocamado que, segons ens assabenta el cronista Joan Riba, féu reformes en la façana l'any 1857. Respecte a la façana posterior del carrer Escorxador trobem que l'any 1892, Esteve Clotet Capsada sol·licitava la llicència d'obres per a reformar-la.

BIBLIOGRAFIA:

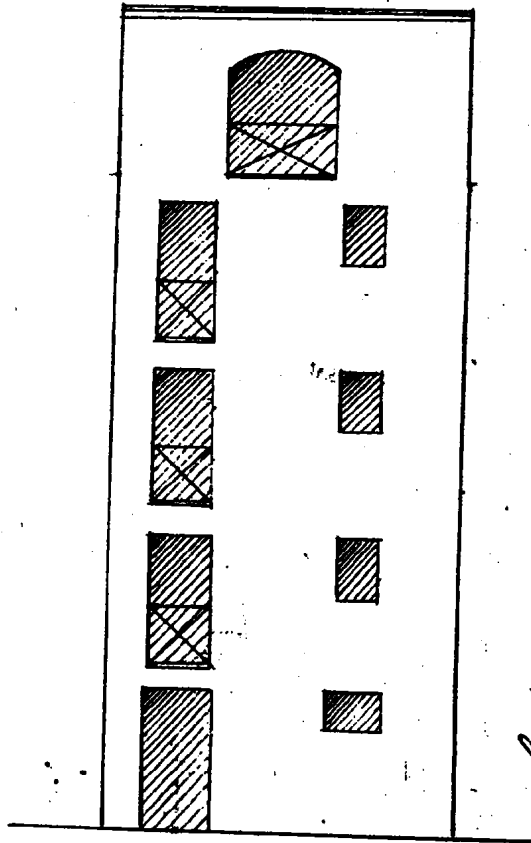
Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27; J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d. Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3; XIII.7.
A. GALERA I PEDROSA, <<L'hospital de pobres de l'almoïna de la canònica de Sant Vicenç a la vila de Cardona>>, *Mil anys d'assistència hospitalària a la vila de Cardona. L'hospital-residència Sant Jaume (segles XI-XX)*, Cardona, 1995, p. 11-98.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1892.

Projecte de reforma de la façana
de la casa de D. Esteban Clotet
n.º 1, en la calle del Molador.

Señal pública número 25. Aprobado 1892
Aprobado por el Ayuntamiento en sesión de hoy
Card. M. L. L. L.
[Signature]

[Signature]

Cardona 27 de Julio 1892.

[Signature]

U-15/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Façana: formalització, materials, textura i cromatisme</p>

<p>Volta de l'edifici</p>

<p>INTERIOR</p>

<p>Estructura portant.</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-16/1

DENOMINACIÓ: Ca l'Estruch.

LOCALITZACIÓ: carrer Escasany, 16. Referència cadastral 56 08-13-0.

CRONOLOGIA: segles XI-XX.

ESTIL: arquitectura gòtica civil.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.

CONTEXT: emplaçat en el carrer Escasany, (antic carrer del Mercat o carrer Major del Mercat), en la seva banda sud i dins el conjunt d'edificacions que, entre els segles XII-XIII, urbanitzaren l'espai situat entre l'Hospital de Pobres i l'església de Sant Miquel i el Mercadal, configurant el vial que portava fins a l'esmentada església com el principal vial del nucli primigeni de la vila de Cardona.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: planta baixa (comerç); dues plantes superiors (habitatges); i golfes.

COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: pedra vista (carreus de pedra escairats i morter de calç).

COBERTA: -----

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Ramon Estruch Serra.

VALORACIÓ: edifici o part corresponent a un antic casal que per si mateix és un dels millors exemples d'arquitectura gòtica civil existents en la vila de Cardona, només comparable a cal Moliner Vell (antiga Casa Font) i a la Casa Graells.

NOTICIA HISTÒRICA: es desconeixen.

BIBLIOGRAFIA:

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES:**ÀMBIT DE PROTECCIÓ****EXTERIOR**

Façana: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals

INTERIOR

Estructura portant.

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-17/1

DENOMINACIÓ: Casa Martínez.

LOCALITZACIÓ: carrer Escasany, núm. 24. Referència cadastral 60 08-13-0.

CRONOLOGIA: segles XI-XX.

ESTIL: arquitectura romànica i gòtica civil.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.

CONTEXT: emplaçat en el carrer Escasany, (antic carrer del Mercat o carrer Major del Mercat), en la seva banda sud, en l'àrea corresponent al que hom després anomenaria com a la plaça de la vila (actual plaça de Santa Eulàlia), veritable nucli primigeni de la vila, i a tocar del conjunt d'edificacions que, entre els segles XII-XIII, urbanitzaren l'espai situat entre l'Hospital de Pobres i l'església de Sant Miquel i el Mercadal, configurant el vial que portava fins a l'esmentada església com el principal vial del nucli primigeni de la vila de Cardona.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: planta baixa (comerç i magatzem); tres plantes superiors (habitatge).

COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.

ESTRUCTURA: -----

MATERIALS: maçoneria arrebossada.

COBERTA: -----

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS:

ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT:

RÈGIM JURÍDIC: Anna Maria Sunyer Riat i Ramon Sunyer Vilanova.

VALORACIÓ: edifici que, tot i les intervencions modernes de les quals ha estat objecte, presenta un especial interès per les possibles restes que encara pugui conservar en relació a l'edifici adjacent de l'hospital de pobres i la capella de Santa Eulàlia.

U-17/2

NOTICIA HISTÒRICA: el 15 de febrer de 1126, Pere Molner es va vendre a Joan de Clariana unes cases que tenia a la vila de Cardona al costat de l'hospital, confrontant per l'E amb les cases de Bernat Mercer, al S amb el ferragenar de Ramon Calvet, a l'W amb l'hospital i al N amb el carrer. El 12 de març de 1402, Joan de Niubó, senyor del castell de Freixenet, venia a Joan sa Fàbrega, pellicer de Cardona, una casa i una galeria que passava per sobre el carrer Major del Mercadal, confrontant amb la casa de la vídua de Ramon sa Noguera, amb l'hospital i amb l'escala que anava a la Bestorra (actual carrer de l'Escorxadó). El 13 de gener de 1472, els marmessors testamentaris dels difunt Antoni Rotger, apotecari, van vendre una casa situada al carrer Major a Joan Conill, canonge de Sant Vicenç, la qual era del domini de Sant Vicenç a cens de 2 gallines a lliurar al prior i almoïner. Confrontava d'una part amb l'hospital, de l'altra amb la capella de Santa Eulàlia, de l'altra amb la plaça de Santa Eulàlia, de l'altra amb la casa de Lleonart sa Torra i de l'altra amb el carrer Major. Anys després, el 1505, en restituir i refundar de nou la missa de Santa Maria dels dissabtes, el cambrer Joan Conill va voler que la dita casa fos subhastada amb l'objectiu de destinar el seu valor a la dotació de la missa. Aleshores la casa confrontava amb el carrer Major, amb la casa de l'Hospital, amb la casa del honrat Çatorra, amb la casa d'en Mas i amb la plaça de Santa Eulàlia. L'any 1506, el sagristà de Sant Vicenç va vendre la dita casa a Rafael Conill que va consignar-la al censal mort de preu 100 lliures venut aquell mateix dia a la missa dels dissabtes. La casa confrontava aleshores amb el carrer, amb la casa de Vicenç Merola, blanquer, amb la casa de l'Hospital i amb la capella de Santa Eulàlia. Posteriorment, fou venuda a Pere Ballarà, passant després a mans de Vicenç Ballarà, que la llegar a la Comunitat de Preveres. L'any 1572, els preveres de Sant Miquel se la van vendre a Joan Asamort, confrontant aleshores amb l'hospital, amb la casa de dit Assamort, amb la capella de Santa Eulàlia i el porxo damunt de dita capella. En el decurs del segle XVII aquesta casa passaria a mans de Josep Martínez, Doctor en drets, i l'any 1690 consistia en «una entrada, botiga y aposento, dos vacuos y un saller; al primer sostre un recibidor, sala y cuyna, una altra petita sala y dos aposentos y un pesant que munta al porxo y lo mateix porxo, un petit pastador; y sobre dit sostre un aposento y vacuo y sobradit aposento altre vacuo a teulada seca», amb un valor de 140 lliures, confrontant a l'E amb la casa de Celdoni Coll, al S amb la plaça de Santa Eulàlia, a l'W amb la casa del Doctor Cots i al N amb el carrer del Mercat. Ja en el segle XIX, l'any 1860, la trobem a mans de Josep Escolà.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.

Arxiu Històric de Cardona, I.3.2.3.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

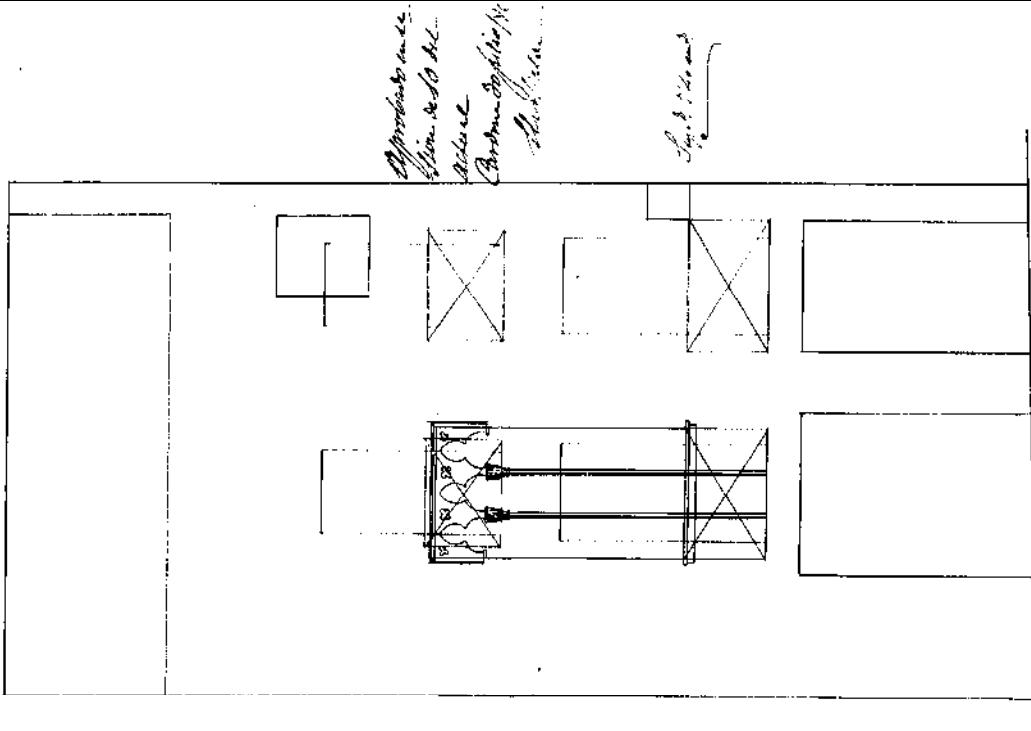
A. GALERA I PEDROSA, «L'hospital de pobres de l'almoïna de la canònica de Sant Vicenç a la vila de Cardona», *Mil anys d'assistència hospitalària a la vila de Cardona. L'hospital-residència Sant Jaume (segles XI-XX)*, Cardona, 1995, p. 11-98.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

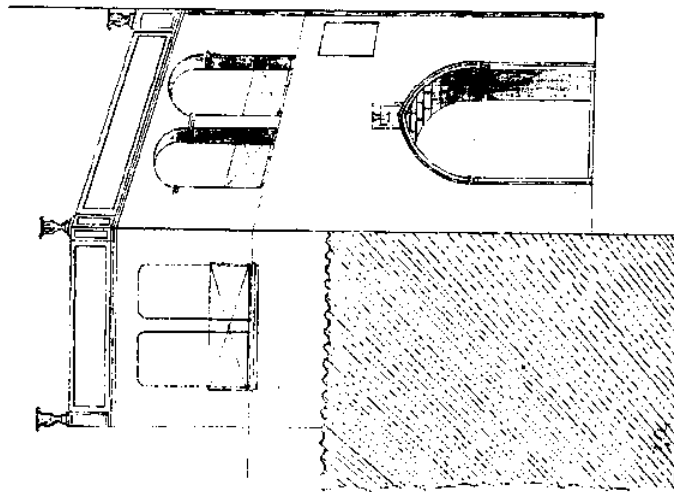

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1860.

Projecte de reforma de aboques sol·licitat per Jori Vidal
sit. en la casa col·lectiva de Cardona n.º 11.

Projecte de reforma en las fachadas posteriores de la casa de
D. José Escala, sita en la Plaza de las Flores.

ESCALA 1:100

El propietario
José Escala

U-17/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general

Façanes: formalització i materials

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

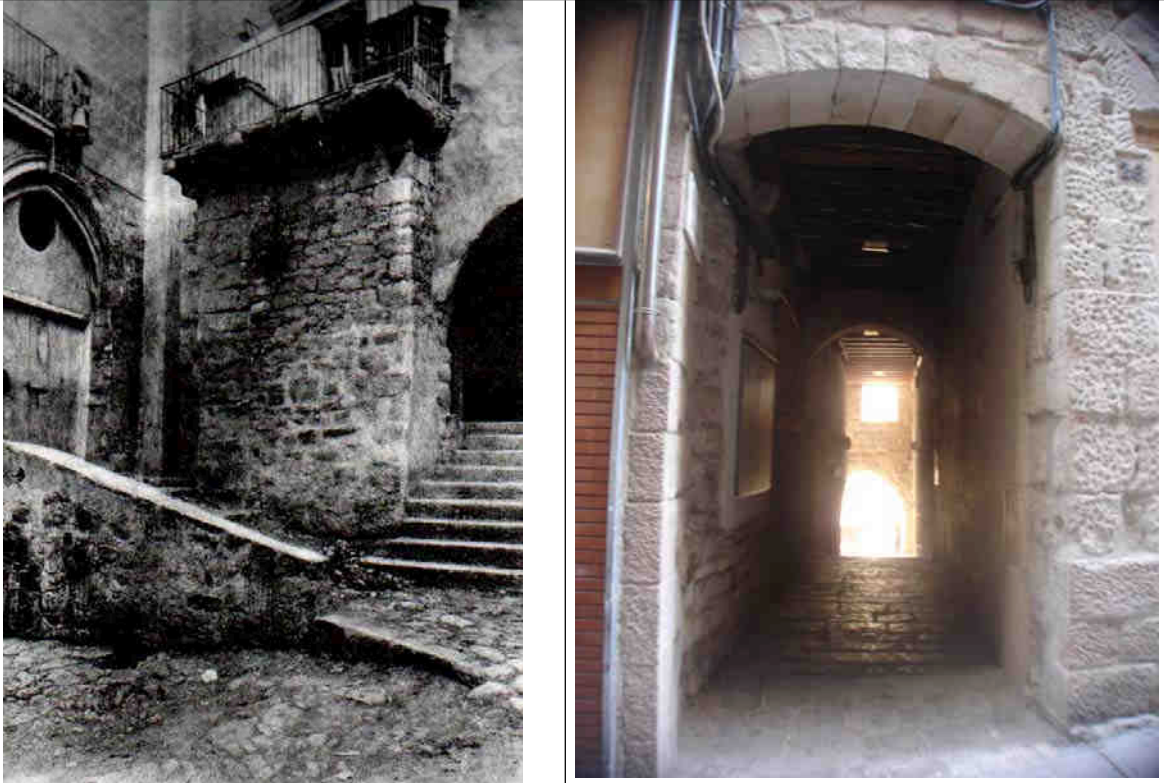
PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-18/1

DENOMINACIÓ: volta i passatge de Santa Eulàlia (abans dit del Sastre).	
LOCALITZACIÓ: carrer Escasany, núm. 26. Referència cadastral 61 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XI-XX. Reformada l'any 1856.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçat en el carrer Escasany, (antic carrer del Mercat o carrer Major del Mercat), en la seva banda sud, en l'àrea corresponent al que hom després anomenaria com a la plaça de la vila (actual plaça de Santa Eulàlia), veritable nucli primigeni de la vila, a tocar de l'Hospital de Pobres, recolzant-se i configurant el passatge que permet la comunicació transversal entre la plaça i dit carrer.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç i magatzem); una planta superior (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega i construït en part sobre vial i sustentat per una estructura d'arcs botants.	MATERIALS: pedra vista (carreus de pedra escairats i morter de calç) amb arrebossat superposat.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: pública (el passatge) i privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT:	
RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona i Miquel Daurella Planas.	
VALORACIÓ: habitatge que es recolza i conforma un dels típics passatges o voltes del centre històric de la vila de Cardona que permetien la comunicació travessera en direcció perpendicular de nord a sud entre els carrers principals, de gran interès pel fet de preservar restes de la seva arquitectura gòtica original que caldria relacionar amb l'edifici adjacent de l'Hospital de Pobres i la capella de Santa Eulàlia.	

U-18/2

NOTICIA HISTÒRICA: el 15 de febrer de 1126, Pere Molner es va vendre a Joan de Clariana unes cases que tenia a la vila de Cardona al costat de l'hospital, confrontant per l'E amb les cases de Bernat Mercer, al S amb el farraginar de Ramon Calvet, a l'W amb l'hospital i al N amb el carrer. Aquell mateix any, l'esmentat Joan de Clariana va partir en peregrinació vers el Sant Sepulcre de Jerusalem. Per això mateix, abans d'anar-se'n, el 26 d'abril, va redactar testament. En aquell s'establia que si moria durant el viatge, les cases que havia comprat l'any anterior a Pere Molner, les quals eren « *in villa Cardona iuxta ospitale* », fossin donades a l'almoina de la canònica de Sant Vicenç. Dit Joan va retornar del seu viatge, doncs l'any 1166 el trobem com a prevere i rector de la parròquia de Sant Serni de Clariana, i amb data del juliol de 1166, es va vendre a Pere Miró les cases que tenia a la vila de Cardona, a prop de l'hospital, les quals havia comprat de Pere Mulner i de la seva muller Ermessenda, confrontant a l'E amb les cases dels fills de Bernat Mercer, al S amb el farraginar de Bernat de Guàrdies, a l'E amb l'hospital i al N amb el carrer. A la fi del segle XVII, entorn l'any 1690, aquesta casa era pròpia de Celdoni Coll, sabater, i consistia en « *una entrada; al primer sostre una sala en que fa lo foch; y después sobre un aposento; y después lo vacuo de la teulada* », amb un valor de 30 lliures, confrontant a l'E i S amb la casa de Celdoni Pomer, a l'W amb la casa del Doctor Martínez i al N amb el carrer del Mercat. Ja en el segle XIX, l'any 1860, era pròpia de Joan Cort, prevere, que la posseïa per heretament del seu pare des de l'any 1874.

BIBLIOGRAFIA:

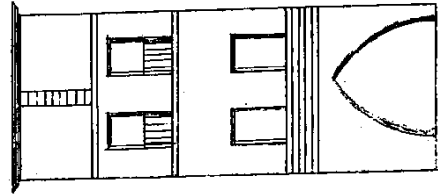
Arxiu Històric de Cardona, I.3.11.1; I.3.2.3.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

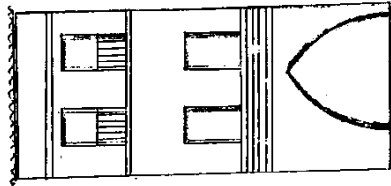

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1856.

Figurat amb la mur
 que s'ajuda a la mur
 que s'ajuda a la mur
 que s'ajuda a la mur

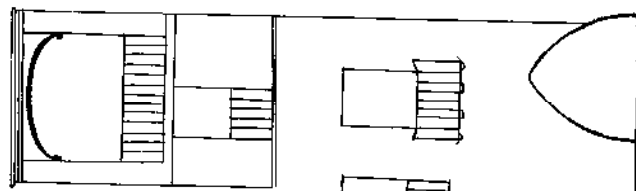
Comanda en
 de 10 de Juny 1856.
 [Signature]

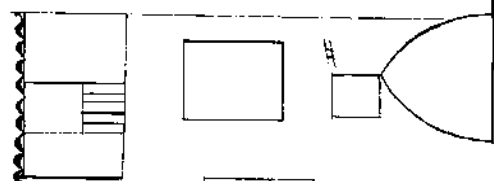
Figurat amb la mur
 que s'ajuda a la mur
 que s'ajuda a la mur
 que s'ajuda a la mur

levantament que deu a la bondat marcada en
 la senyal i y si amb una sola peça en la porta
 superior de ella en cas d'acord de la mur
 que s'ajuda a la mur que s'ajuda a la mur

Comanda de l'arquitecte [Signature]

Figurat amb la mur
 que s'ajuda a la mur
 que s'ajuda a la mur
 que s'ajuda a la mur

Figurat amb la mur
 que s'ajuda a la mur
 que s'ajuda a la mur
 que s'ajuda a la mur

U-18/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme</p>
--

<p>Volta de planta baixa</p>

<p>INTERIOR</p>

<p>Estructura portant</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-19/1

DENOMINACIÓ: -----	
LOCALITZACIÓ: carrer Escasany, núm. 30-plaça de Santa Eulàlia, núm. 3. Referència cadastral 63 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XII-XX. Reformada els anys 1883-1885 per Marià Riu, mestre d'obres. Façana de la plaça de Santa Eulàlia reformada l'any 1997.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçat en l'espai corresponent a la banda sud del carrer Escasany (antic carrer del Mercat o carrer Major del Mercat) i a la façana nord de la plaça de Santa Eulàlia, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XI-XIII l'espai públic de la plaça de la vila (actualment Santa Eulàlia), amb la galeria coberta a manera de porxadetes per l'aixopluc de les activitats comercials, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, juntament amb la plaça del Mercat.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (garatge, magatzem, comerç); tres plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: maçoneria arrebossada.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: façana del carrer Escasany, regular; façana de la plaça Santa Eulàlia, bo.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT:	
RÈGIM JURÍDIC: Montserrat Clotet Bernadich.	
VALORACIÓ: edifici que per trobar-se adjacent a la plaça de la vila i a l'antic Hospital de Pobres, i malgrat les modificacions patides en època moderna, ha de rebre una atenció especial a l'hora de possibles reformes per la possibilitat de conservar encara algun element històric i arquitectònic d'interès.	

NOTICIA HISTÒRICA: immoble que es correspon als edificis núms. 30 i 32 del carrer Escasany (abans Mercat 28-30) i núm. 3 de la plaça de Santa Eulàlia (abans núms. 3-4). El 27 de juny de 1502, l'abat i canonges de Sant Vicenç es van vendre a Vicenç Merola i al seu fill Jaume, de la vila de Cardona i d'ofici blanquers, la casa que posseïen per raó de la donació feta pel difunt mercader Leonard sa Torra a la canònica, la qual es trobava en la vila de Cardona, al carrer del Mercat. En la venda s'inclouïa les tines de vi i les piques d'oli que hi havia en la part baixa de la casa, però no la botiga de la casa, la qual era al costat de la botiga de la casa de Joan Guàrdies, paradador de panys de la vila. Aquella casa llindava amb la casa de dit Joan Guàrdies, amb la plaça de Santa Eulàlia, amb la casa que fou del difunt Ponç Antoni Rotger, apotecari, i llavors propietat del canonge-cambrer Joan Conill, i amb el passatge que comunicava la plaça de Santa Eulàlia amb el carrer del Mercat (*et cum carrerono que puxe de la dita plassa de Santa Eulàlia hi ix al dit carrer Maior*). El preu de la venda fou de 1.620 sous. A la fi del segle XVII, trobem que les dues cases restaven a mans de Gili Reig, traginer, i de Celdoni Pomer, prevere. La primera consistia en «una entrada, estable y seller; al primer sostre una sala en que fa lo foch, al segon sostre un aposento y un passadís per anar a un porxo de sol, y después lo vacuo de la teulada», amb un valor de 80 lliures, confrontant a l'E i S amb la casa de Maurici Mollet, a l'W amb la casa de Celdoni Pomer i al N amb el carrer del Mercat. La segona consistia en «una entrada, estable y lloch per tenir botas; al primer sostre una sala, cuyna y tres aposentos; al segon sostre lo vacuo de la teulada», amb un valor de 125 lliures, confrontant a l'E amb la casa de Gili Reig, al S amb la plaça de les Cols, a l'W amb la casa de Celdoni Coll, sabater, i al N amb el carrer del Mercat. Ja en el segle XIX, l'any 1860, i pel que fa al núms. 30-32 del carrer Mercat i 3 de Santa Eulàlia eren propietat de Miquel Villaró (en la qual, i segons el cronista Joan Riba, l'any 1857, es va obrir una fonda), passant després a pertànyer a Fèlix Villaró que la vendria a Josep Sala Closa. Respecte a la núm. 4, era pròpia d'Antoni Badia. Els anys 1883 i 1885, Josep Sala sol·licitava, respectivament, les corresponents llicències municipals per a reformar les façanes del carrer Mercat (núms. 28-30) i plaça de les Cols (núm. 3).

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3; XIII.7.

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27; J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.

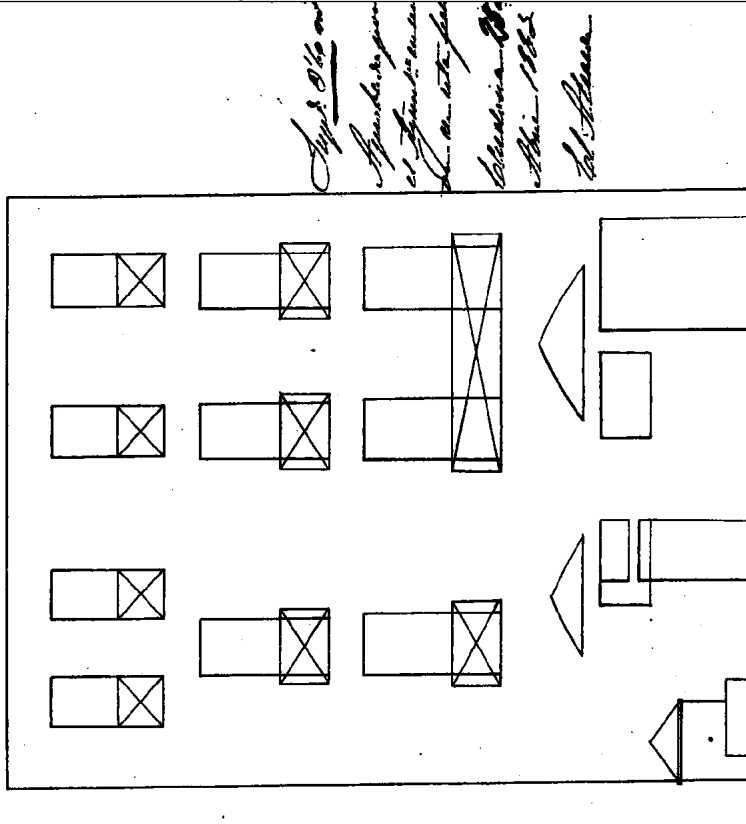
Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

CROQUIS D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Anys 1883-1885.

Proyecto de reforma en la fachada de la casa de D. José Sala y Blasi, sita en la Plaza beta n.º 5.

Jose Sala
Arquitecto
el 18 de Mayo
de 1883
Barcelona
Año 1883
El Arquitecto

Escala de 1 por 100

Carigona 11 Abril de 1883
Mano de Jose Sala y Blasi

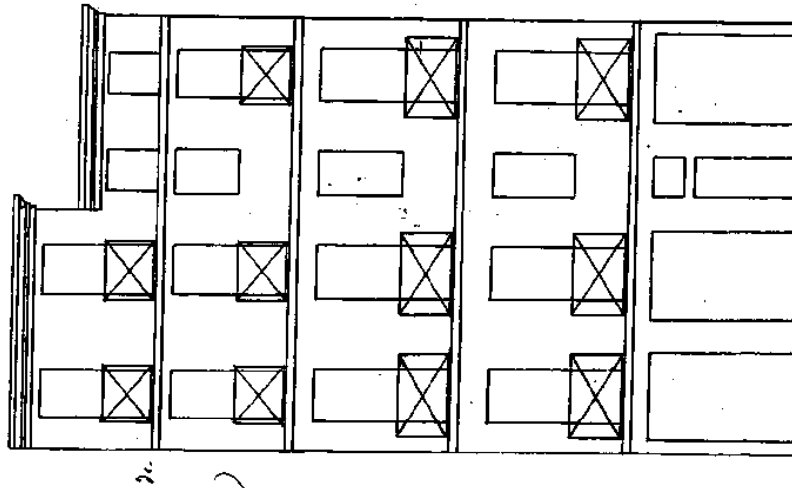

Proyecto

DE LA

FACHADA DE LA CASA DE D JOSÉ SALA Y CLOSA

Situada en la calle del Mercado 28 y 30

rehabilitado en sesión de 14 de

Abril de 1883.

Alfredo Salas

Escala de 1 por 100

Mano de Jose Sala y Blasi

Carigona 11 Abril de 1883

Mano de Jose Sala y Blasi

U-196/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-20/1

DENOMINACIÓ: -----

LOCALITZACIÓ: plaça de Santa Eulàlia, 12. Referència cadastral 1 09-13-7 (02-26).

CRONOLOGIA: segle XII-XX. Reformada l'any 1866.

ESTIL: arquitectura gòtica civil.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

CONTEXT: emplaçat a la façana sud de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XI-XIII l'espai públic designat com la plaça de Cardona (actualment de Cardona), amb la galeria coberta a manera de porxadetes per l'aixopluc de les activitats comercials, esdevinguda en el decurs de la baixa Edat Mitjana en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants, juntament amb la plaça del Mercat.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: planta baixa (comerç); tres plantes superiors (habitatge); i golfes.

COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: pedra vista i maçoneria arrebossada.

COBERTA: a una vessant amb teula àrab.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la galeria coberta o porxada i la façana.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge en desús).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Alfonso Roca Serra, Encarna Urgelles Bertrina i Magdalena Pares Mata.

VALORACIÓ: edifici que per trobar-se a la plaça de Santa Eulàlia, veritable nucli primigeni de la vila, i malgrat les modificacions patides en època moderna (café *Mundial*, café *Español* i local social de la Creu Roja), ha de rebre una atenció especial a l'hora de possibles reformes donat que pot conservar encara algun element històric i arquitectònic d'interès. Així mateix, per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic.

U-20/2

NOTICIA HISTÒRICA: a la fi del segle XVII, entorn l'any 1690, trobem que la casa de Damià Vilar, habitada per ell mateix, consistia «en una entrada y estable, un quarto en que se fa foch y un aposento petit y sobre dos aposentos y una cuyna y dalt dos vacuos sota la teulada», valorada en 60 lliures, confrontant a l'E amb la casa de Magí Cassot, al S amb la casa de Joan Balius, a l'W amb la casa de Celdoni Bartomeu i al N amb la plaça. En el segle XIX, l'any 1860, pertanyia a Antoni Puig, àlies *Onclet*. Segons el cronista Joan Riba, l'any 1866, al costat del forn, segons es puja al castell, es va fer nova la façana de la casa de Esteve de Sant Llorenç, dita *Onclet*, augmentant-se la façana. Segons mossèn Riba, aquesta casa era una de les primeres que «*empezarón a edificarse en la villa*».

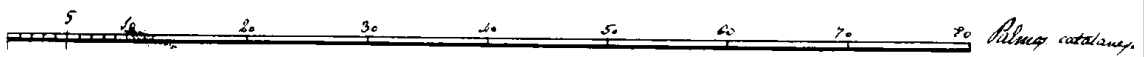
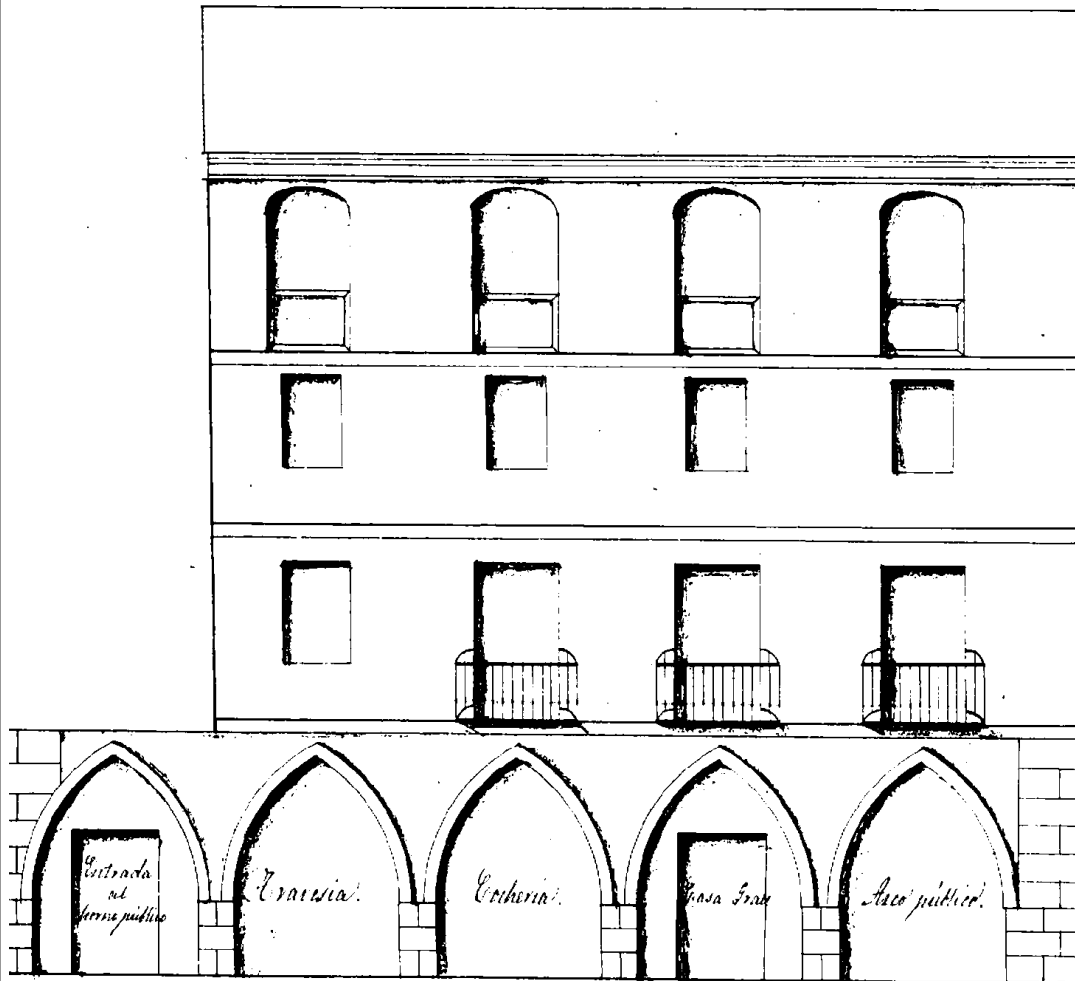
BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3; XIII.7, XVII.1.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT.

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Anys 1865 i 1866.

Perfil y elevacion de la casa de Antonio Piny, sita en la calle de la Justitia.

U-20/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Galeria d'arcs en planta baixa

INTERIOR

Estructura portant del soterrani i de la planta baixa

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Recuperació de la porxada en planta baixa

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-21/1

DENOMINACIÓ: Casa Franch (abans casa Aguilar i Garrigosa).	
LOCALITZACIÓ: carrer de la Fira, núm. 2; plaça de la Fira, s/n. Referència cadastral 26 06-12-0 (02-23-4-5).	
CRONOLOGIA: segles XII-XX. Reformada l'any 1958.	
ESTIL: ----	
AUTOR: ----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Any 1920.	
	
CONTEXT: emplaçat en l'extrem oriental de la Fira, també conegut als segles XIII-XIV com el carrer inferior de Garrigosa, d'Aguilar i més modernament de la Fonteta (en relació a la font homònima existent al carrer travesser que enllaçava amb el portal de Barcelona), en l'espai delimitat pel vial públic i el tram de muralla que tancava la vila pel sector meridional, i enfront el carreró de l'Església, dins el perímetre del que fou nucli primigeni de la vila.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); planta baixa (magatzem i comerç); quatre plantes superiors (comerç i habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les façanes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: maçoneria arrebossada.
COBERTA: a dues aigües amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: restes arquitectòniques soterrani i planta baixa, i portal.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Joan i germà Ratera i Badia.	
VALORACIÓ: edifici que abans fou la casa pairal d'una de les famílies benestants de la vila, els Franch, que malgrat les transformacions de les quals ha estat objecte en el període recent, encara conserva testimonis arquitectònics que testimonien la importància d'aquest immoble.	

U-21/2

NOTICIA HISTÒRICA: l'indret on es localitzava la casa Franch fou des del segle XII, l'àrea residencial dels Ros de Garrigosa, una de les famílies més benestants de la vila, donant nom al carrer inferior de Garrigosa (actual carrer de la Fira). Posteriorment, en el decurs de la segona meitat del XIII, aquelles cases perveniren a mans dels Bertran. L'any 1328, Guillem d'Aguilar va comprar a Guillem Bertran les cases que aquest tenia al carrer de Garrigosa sota el domini directe de la sagristia de Sant Vicenç a cens anual de 3 parells de gallines (que des de l'any 1346, foren eximits de pagar «*in et super hospicio et vico inferiori de Garrigosa pro ut est de dicto hospicio a amunt verssus patium de la Fira et super eorundem vici et hospicii exitis*»). Les cases i patis que foren de Guillem d'Aguilar van ser heretades per la seva filla Antònia, maridada amb el cavaller Berenguer d'Oluja, senyor del castell de Vergòs (Segarra). Aquest, com a procurador de la seva muller, es va vendre, el 5 de setembre de 1422, una casa i hort al prevere Antoni Cases. Entre els anys 1446 i 1624, la casa passaria a mans de les famílies Navel, Mas, Sala, Ferrer, Ribalta i Fabrès. El 16 de novembre de 1624, Joan Fabrès la va vendre al prevere Lluís Balaguer, pel preu de 925 lliures. Finalment, el 2 de setembre de 1650, els marmessors del difunt mossèn Balaguer es van vendre la casa en pública subhasta al millor postor. El comprador fou Joan Ramon Franch, pagès de Vilandeny. De llavors ençà aquesta fou la casa dels Franch, que esdevindria en una de les famílies més benestants de la vila. A la fi del segle XVII, entorn 1690, la casa consistia «*en un patí, un recibidor, un petit claustro, una sala y quatre aposentos en un dels quals se fa lo foch y sota aquestos un salter sens fustans y un vacuo que serveix de estable; al primer sostre un corredor, un aposento ab tres vacuos a teulada seca*», valorada en 220 lliures, confrontant aleshores per l'E amb la casa del prevere Joan Blasi, al S amb un hort de la seva propietat, a l'W amb un altre hort de la seva propietat i al N amb el carrer de la Fonteta. Ja en el segle XIX, el cronista Joan Riba ens assabenta de les millors fetes en la casa l'any 1867 que consistiren en una nova escalinata i pintar façanes. La casa fou reformada totalment, en el decurs del present segle.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.

Arxiu Històric de Cardona, I.3.2.3; XIII.7.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Miquel. Fons Sant Miquel, secció, W/3, núm. 8.

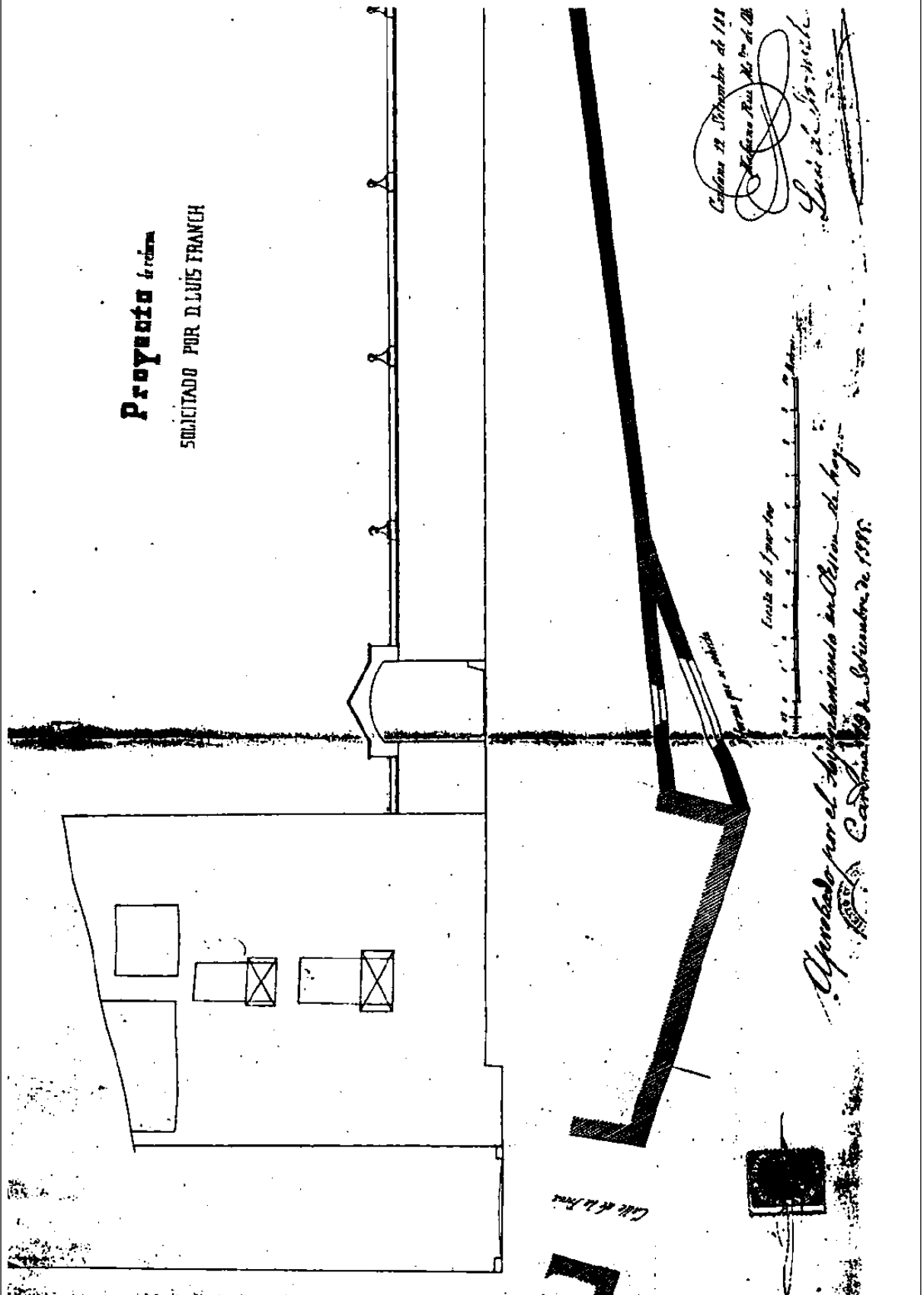
A. GALERA I PEDROSA, *Diplomatari de la vila de Cardona (anys 966-1276)*, Barcelona, 1998.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1885.

Proyecto de edificación
SOLICITADO POR D. LUIS FRANCH

U-21/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Volum general Façanes: formalització, materials i textura INTERIOR Restes arquitectòniques soterrani (celler) Restes arquitectòniques planta baixa
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ -

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-22/1

DENOMINACIÓ: Casa Bros (antic hospici del monestir de Serrateix).	
LOCALITZACIÓ: carrer de la Fira, núm. 6. Referència cadastral 27 06-12-0 (02-23-4-5).	
CRONOLOGIA: segles XII-XX. Reformada l'any 1851.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçat en el tram inicial del carrer de la Fira també conegut als segles XIII-XIV com el carrer inferior de Garrigosa, d'Aguilar i més modernament de la Fonteta (en relació a la font homònima existent al carrer travesser que enllaçava amb el portal de Barcelona), molt a prop de la seva intersecció amb el carrer de l'Església i el passatge de la casa d'en Viñas, en l'espai delimitat pel vial públic i el tram de muralla que tancava la vila pel sector meridional, dins el perímetre del que fou nucli primigeni de la vila.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); planta baixa (magatzem i garatge); tres plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: maçoneria arrebossada.
COBERTA: a dues aigües amb cabirons de fusta i teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Manuel Sala Queralt.	
VALORACIÓ: edifici, que tot i les transformacions modernes que ha patit, s'ha de valorar pel seu significat històric i social com a hospici que fou en la vila del proper monestir benedictí de Santa Maria de Serrateix (Viver i Serrateix, Berguedà) fins el segle XIX.	

U-22/2

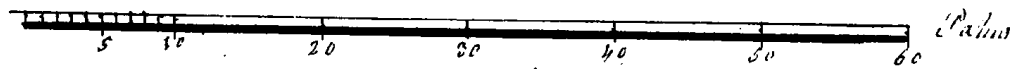
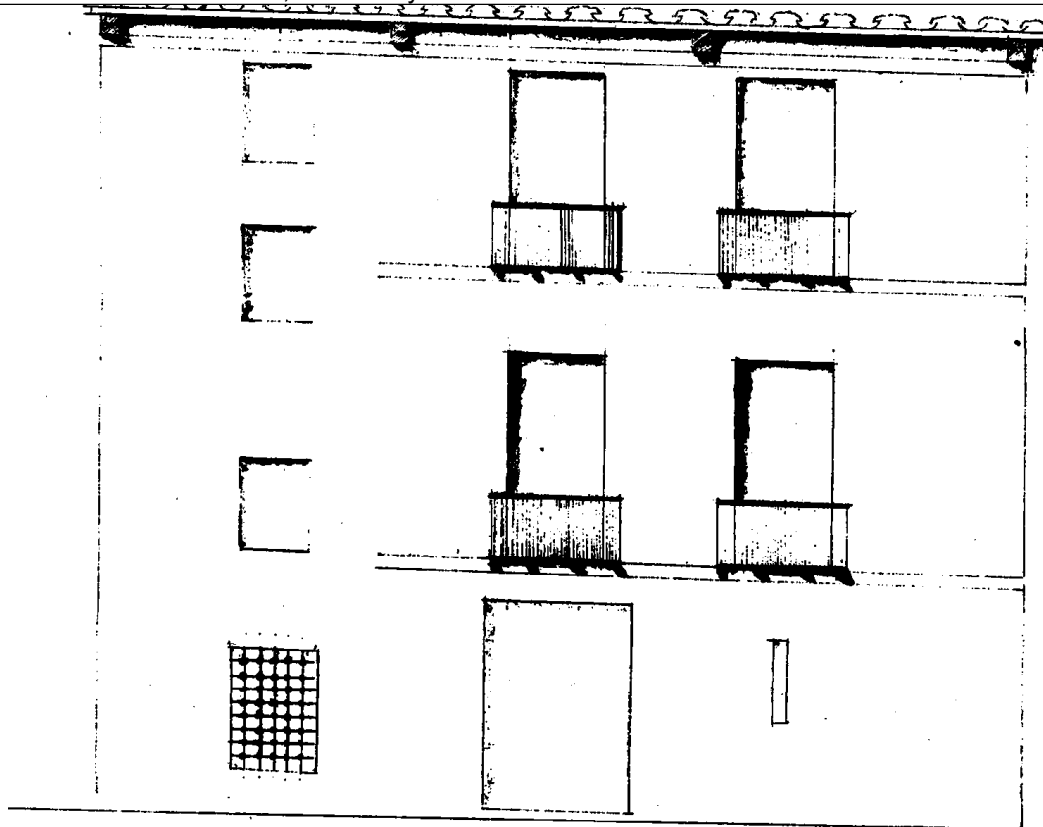
NOTICIA HISTÒRICA: el cronista Ramon Puig i Molins ens assabenta que, l'any 1851, fou arrancada una làpida de la casa de Josep Bros, casa que havia estat del canonge Sala, al carrer de la Fonteta (actual carrer de la Fira), que contenia unes armes que semblaven del monestir de Serrateix i amb una inscripció que deia *Domus hospitii monasterii de Serrateix (1741)*. Aquest Josep Bros era l'administrador del duc de Medinaceli a Cardona i posseïa una casa situada al carrer de la Fira núm. 4. Posteriorment, aquesta casa va ser executada pel Jutjat de 1ª instància de Berga i venuda per aquest a Casilda de Gayolà i Vilà . Arran del casament de la seva filla Celestina amb Josep Piquer i Rosal, la casa fou aportada en dot segons capítols matrimonials signats l'any 1891. L'any 1895, dit Josep procedia a la seva venda a favor d'Eduard Combellas i Casas, mestre de cases veí de Barcelona.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; XIII.7; XXI.1 (R. PUIG I MOLINS, *Efemérides de Cardona*, llibre III).
Arxiu Patrimonial Família Sala.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1851.

Perfil y elevación de la casa de D. Jose Bros del calle de la fortaleza.

*Plano presentado en 3.ª let.ª y concedido el planicio,
edifican el día 4 del mismo.*

*Plano de 1.ª let.ª del 58 lo ha retirado el autor por haberse
la construcción.*

U-22/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

--

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-23/1

DENOMINACIÓ: passatge del carrer de la Fira (Cal Viñas).	
LOCALITZACIÓ: carrer de la Fira, núms. 10-11. Referència cadastral 29 06-12-0 (02-23-4-5).	
CRONOLOGIA: segle XII-XX. Reformat l'any 1860.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçat en el tram inicial del carrer de la Fira, també conegut als segles XIII-XIV com el carrer inferior de Garrigosa, d'Aguilar i més modernament de la Fonteta (en relació a la font homònima existent al carrer travesser que enllaçava amb el portal de Barcelona), en l'àrea de confluència amb el carrer de l'Església i el de la Fonteta, en l'espai delimitat pel vial públic i el tram de muralla que tancava la vila pel sector meridional, dins el perímetre del que fou nucli primigeni de la vila.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa i tres plantes superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega amb un passatge enlairat que es recolza en un embigat de fustams.	MATERIALS: pedra vista i maçoneria arrebossada.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el passatge o galeria aèria.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Isidre Molner Segarra..	
VALORACIÓ: habitatge que es recolza i conforma una de les típics passatges o voltes del centre històric de la vila de Cardona a conseqüència, en aquest cas, de la ocupació aèria del vial públic.	

U-23/2

NOTICIA HISTÒRICA: a mitjan segle XIX, l'any 1860, les cases núm. 8 i 11, i el passatge que totes dues conformaven sobre el carrer de la Fira, eren pròpies d'Antoni Viñas, heretant-les després Gabriel Viñas.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1.

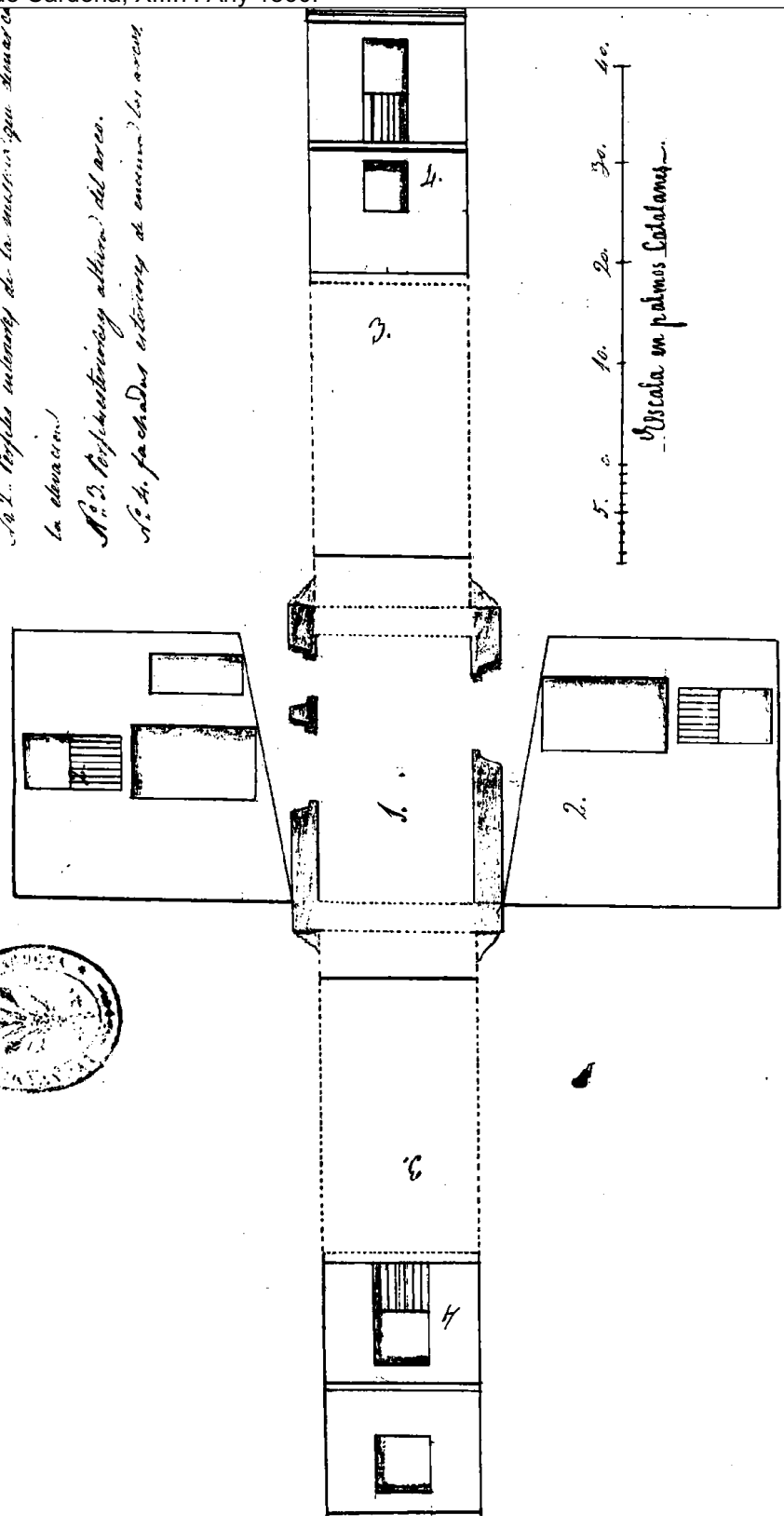
PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1860.

Explicación:

Arquitectura en seúm da 18 agost de 1860

- N.º 1. Planta del arco de la casa de don J. Ferrer.*
- N.º 2. Perfil exterior de la misma que muestra la elevación.*
- N.º 3. Perfil interior y altura del arco.*
- N.º 4. Fachadas interiores de encima de los arcos.*

Comandante de Ingenieros D. J. Ferrer

U-23/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Volum general Façana: formalització, materials, textura i cromatisme INTERIOR Estructura portant
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ -

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-24/1

DENOMINACIÓ: Casa del Marquès de Castellvell.	
LOCALITZACIÓ: carrer de la Fira, núm. 16-carrer de la Fonteta, núm. 3. Referència cadastral 19 09-13-7 (02-26).	
CRONOLOGIA: segles XII-XX.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: ----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçada en el tram central del carrer de la Fira, també conegut als segles XIII-XIV com el carrer inferior de Garrigosa, d'Aguilar i més modernament de la Fonteta (en relació a la font homònima existent al carrer travesser que enllaçava amb el portal de Barcelona), en la seva banda meridional, en l'espai delimitat pel mateix carrer i l'interval de la muralla, essent el vial que enllaçava la plaça de la vila (actual Santa Eulàlia amb l'àrea de la Fira, dins el perímetre del que fou nucli primigeni de la vila.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); planta baixa i dues plantes superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista i maçoneria arrebossada.
COBERTA: a dues aigües amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Josep Fornes Cots.	
VALORACIÓ: casal que fou propietat dels marquesos de Castellvell, tractant-se d'un notable exemple d'arquitectura gòtico-renaixentista que s'ha d'emmarcar en el conjunt d'edificacions d'aquest període existents en aquest carrer i al casal dels Rovira a la plaça del Mercat.	

U-24/2

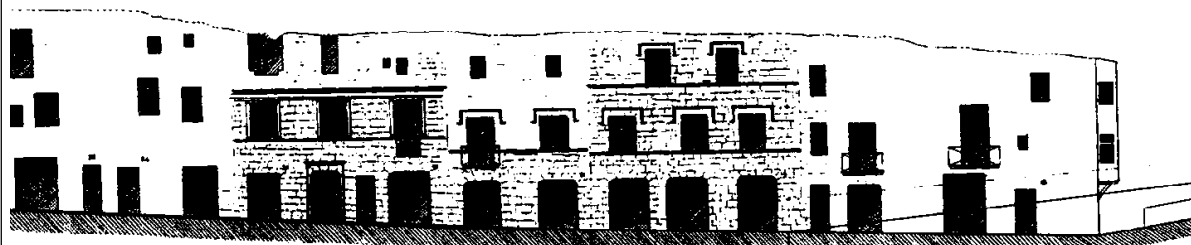
NOTICIA HISTÒRICA: a mitjan segle XIX, l'any 1860, el marquès de Castellvell tenia un casal al carrer de la Fonteta.

BIBLIOGRAFIA:
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1865.

U-24/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façana: formalització, materials, textura i cromatisme
--

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-25/1

DENOMINACIÓ: -----	
LOCALITZACIÓ: carrer de la Fira, núm. 22. Referència cadastral 16 09-13-7 (02-26).	
CRONOLOGIA: segles XII-XX.	
ESTIL: arquitectura renaixentista civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçada en el tram central del carrer de la Fira, també conegut als segles XIII-XIV com el carrer inferior de Garrigosa, d'Aguilar i més modernament de la Fonteta (en relació a la font homònima existent al carrer travesser que enllaçava amb el portal de Barcelona), en la seva banda meridional, en l'espai delimitat pel mateix carrer i l'interval de la muralla, essent el vial que enllaçava la plaça de la vila (actual Santa Eulàlia amb l'àrea de la Fira, dins el perímetre del que fou nucli primigeni de la vila.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (garatge i magatzem); planta baixa i dues plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats i morter de calç).
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Joan Alsina Massana.	
VALORACIÓ: notable exemple d'arquitectura gòtico-renacentista que s'ha d'emmarcar en el conjunt d'edificacions d'aquest període existents en aquest carrer i al casal dels Rovira a la plaça del Mercat.	

U-25/2

NOTICIA HISTÒRICA: a mitjan segle XIX, l'any 1860, aquesta casa era propietat de Joan Grau. El juliol de 1867, sol·licitava de l'Ajuntament el corresponent permís per a reformar la façana.

BIBLIOGRAFIA:

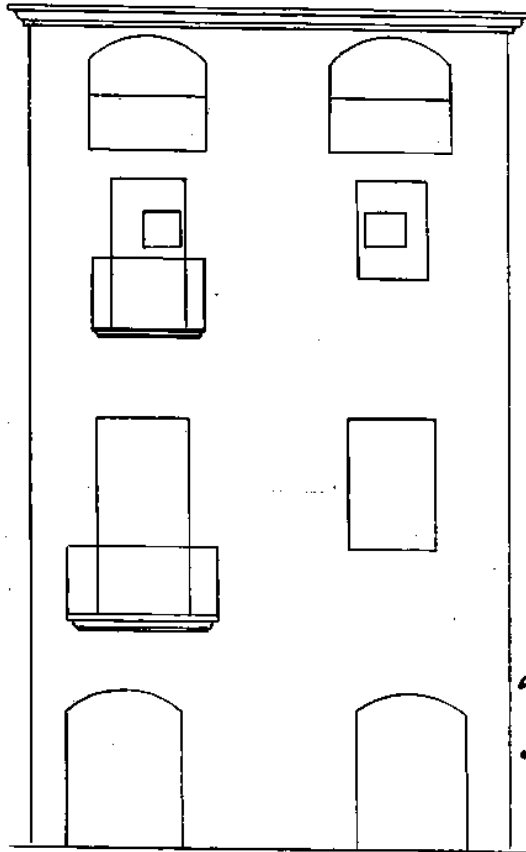
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; XIII.7.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

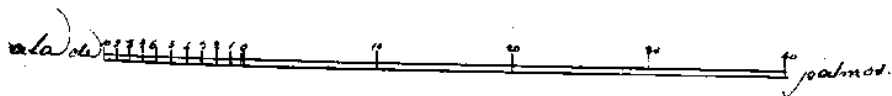
Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1867.

Projecte de reforma en una passada i col·le de la fàbrica de S. M.

L. Tulló Jauf

 Secretariado
 de Arquitectos Prov.
 de Cataluña
 D. Juan M. de P.

Cardona - d' Tulló de 1867
 Per no saber de occide
 el interior de aquestes. *L. Tulló Jauf*
 Antoni d.

U-25/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Façana: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals INTERIOR Estructura portant
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ -

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-26/1

DENOMINACIÓ: -----	
LOCALITZACIÓ: carrer de la Fira, núm. 24. Referència cadastral 15 09-13-7 (02-26).	
CRONOLOGIA: segles XII-XX.	
ESTIL: arquitectura renaixentista civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçada en el tram central del carrer de la Fira, també conegut als segles XIII-XIV com el carrer inferior de Garrigosa, d'Aguilar i més modernament de la Fonteta (en relació a la font homònima existent al carrer travesser que enllaçava amb el portal de Barcelona), en la seva banda meridional, en l'espai delimitat pel mateix carrer i l'interval de la muralla, essent el vial que enllaçava la plaça de la vila (actual Santa Eulàlia amb l'àrea de la Fira, dins el perímetre del que fou nucli primigeni de la vila.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (magatzem); dues plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats i morter de calç) i maçoneria arrebossada.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Joan Agut Pujol.	
VALORACIÓ: notable exemple d'arquitectura gòtico-renacentista que s'ha d'emmarcar en el conjunt d'edificacions d'aquest període existents en aquest carrer i al casal dels Rovira a la plaça del Mercat.	

U-26/2

NOTICIA HISTÒRICA: a mitjan segle XIX, l'any 1860, aquesta casa era propietat de Manuel Serra.

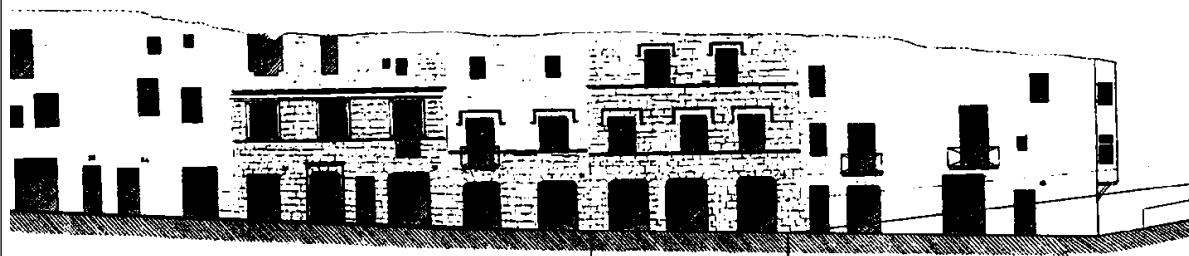
BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1865.

U-26/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façana original: formalització, materials, textura i cromatisme

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-27/1

DENOMINACIÓ: -----	
LOCALITZACIÓ: carrer de la Fira, núm. 26. Referència cadastral 14 09-13-7 (02-26).	
CRONOLOGIA: segles XII-XX. Reformada l'any 1851.	
ESTIL: arquitectura renaixentista civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçada en el tram central del carrer de la Fira, també conegut als segles XIII-XIV com el carrer inferior de Garrigosa, d'Aguilar i més modernament de la Fonteta (en relació a la font homònima existent al carrer travesser que enllaçava amb el portal de Barcelona), en la seva banda meridional, en l'espai delimitat pel mateix carrer i l'interval de la muralla, essent el vial que enllaçava la plaça de la vila (actual Santa Eulàlia amb l'àrea de la Fira, dins el perímetre del que fou nucli primigeni de la vila.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (magatzem i habitatge); planta baixa i dues superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats i morter de calç) i maçoneria arrebossada.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT:	
RÈGIM JURÍDIC: Tiburci Freixas Vila.	
VALORACIÓ: notable exemple d'arquitectura gòtico-renaixentista que s'ha d'emmarcar en el conjunt d'edificacions d'aquest període existents en aquest carrer i al casal dels Rovira a la plaça del Mercat.	

U-27/2

NOTICIA HISTÒRICA: a mitjan segle XIX, l'any 1860, aquesta casa era propietat de Ramon Solà.

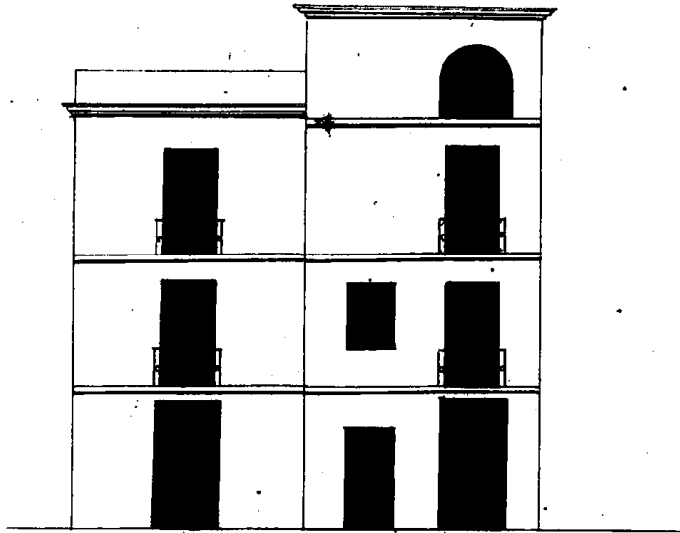
BIBLIOGRAFIA:
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Anys 1851.

Fachada de la casa que desea construir Ramon Sala en la Calle de la Fonteta, correspondiente al Num 218.

Comarcho en 4 de Julio 1851

Escala de *varas Castellanas.*

U-27/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Nucli urbà. Casc antic (clau 1)
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Façana: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals INTERIOR Estructura portant
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ -

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-28/1

DENOMINACIÓ: -----	
LOCALITZACIÓ: carrer de la Fonteta, núm. 4; carrer de la Fira, núm. 12. Referència cadastral 30 06-12-0 (02-23-4-5).	
CRONOLOGIA: segles XII-XX.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçada en el carrer de Fonteta, que prenia el nom de la font homònima aquí existent, enfront de la casa del marquès de Castellvell, i a tocar del portal de Barcelona, altrament conegut com de la Coromina o de Sant Antoni de la Coromina; d'en Fortesa; i de Nostra Senyora de la Pietat, en l'espai delimitat pel carrer homònim de la Fira i el tram de muralla que tancava la vila pel sector meridional, dins el perímetre del que fou nucli primigeni de la vila..</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); planta baixa (comerç i habitatge); tres plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrengrades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: acabats de la façana a pedra vista i la resta arrebossada i pintada.
COBERTA: a dues aigües amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana (portalada i llindes finestres) i el nínxol de l'oratori de Nostra Senyora de la Pietat.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
REGIM JURÍDIC: Teresa Oliva Vilajosana.	
VALORACIÓ: edifici que per trobar-se al carrer de la Fonteta, i malgrat les modificacions patides en època moderna, ha de rebre una atenció especial a l'hora de possibles reformes donat que pot conservar encara algun element històric i arquitectònic d'interès en relació al vial públic, les muralles i el portal, endemés que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'esmentat carrer.	

U-28/2

NOTICIA HISTÒRICA: a la fi del segle XVII, entorn el 1690, una casa situada al carrer de la Fonteta, pròpia del Doctor Ermenter Vilorbina, llogada a Ermenter Serra, confrontava l'E amb el carrer del portal de Barcelona, al S amb la casa de Bartomeu Planes, a l'W amb la casa dels successors de Pere Joan Corretja i al N amb el carrer de la Fonteta. A mitjan segle XIX, l'any 1860, aquesta casa pertanyia a Antoni Llambes.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-28/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façana: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals
--

Oratori

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

--

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-29/1

DENOMINACIÓ: cal Moliner Vell (abans Casa Font).	
LOCALITZACIÓ: carrer de l'Església, núm. 5-carrer de la Fira núm. 5-7. Referència cadastral 77 i 78 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XII-XX.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: ----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Any 1930	
	
CONTEXT: emplaçat al capdavall del carreró de l'Església, fent cantonada amb el carrer de la Fira, al bell mig del nucli primigeni de la vila.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (celler, traster i magatzem); planta baixa i una de superior (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades segons l'alçaria de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista (carreus escairats i morter de calç) i tàpia.
COBERTA: a dues aigües amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge en desús).	
PROTECCIÓ EXISTENT:	
RÈGIM JURÍDIC: Marc Torras Guals.	
VALORACIÓ: edifici que fou la casa pairal dels Font, nissaga benestant de mercaders, notaris i Doctor en dret que per si mateix és un dels millors exemples d'arquitectura gòtica civil existents en la vila de Cardona, només comparable al palau Graells.	

U-29/2

NOTICIA HISTÒRICA: aquest immoble es correspon a tres cases, això és, la núm. 5 del carrer de l'Església, i els núms. 5 i 7 del carrer de la Fira, essent totes tres la casa pairal dels Font, una de les famílies benestants de la vila. A mitjan segle XIX, l'any 1860, el casal del carrer de l'Església era propietat de Anselm Palero (i després de Bernardí Palero), essent venuda després a en Caus (que després va vendre a Ramon López Font) i Ramon Sala; pel que fa al núm. 5 era propietat de Josep Villaró, i el núm. 7 de Josep Bros (venuda després a Miquel Merlí).

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; XIII.7; XXI.1.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum general</p>

<p>Façanes: formalització, materials, textura , cromatisme i elements ornamentals</p>

<p>INTERIOR</p>

<p>Celler</p>

<p>Pati interior i claustre gòtic</p>

<p>Elements ornamentals portes i obertures</p>
--

<p>Estructura portant</p>

INTERVENCIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-30/1

DENOMINACIÓ: el Portalet i la Casa Riba (antic Museu de Sal).

LOCALITZACIÓ: plaça de la Fira, núm. 3. Referència cadastral 20 06-12-0 (02-23-4-5).

CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada els anys 1860, 1900 i 1994.

ESTIL: influències modernistes.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1890.

CONTEXT: situada a l'extrem oest de la plaça, aquest edifici es recolza i conforma un dels portals menors de l'antic recinte murat de la vila, el Portalet de la vila, a l'hora que forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XIV-XVI l'espai públic de la Fira, esdevinguda en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: planta baixa i quatre superiors (habitatge).

COMPOSICIÓ: obertures regulars arreglades segons l'alçària de les plantes.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: maçoneria arrebossada i pintada.

COBERTA: plana a manera de terrat.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el portal i la façana principal.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.

UTLITZACIÓ ACTUAL: pública (el portal) i privada (l'habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona i Maria Sala Vila.

VALORACIÓ: el Portalet esdevé en un element definidor de l'espai públic de la Fira com a vial d'accés, endemés del significat històric i social de l'edifici que s'assenta damunt d'aquest com a seu que fou de l'antic museu de sal de mossèn Joan Riba.

NOTICIA HISTÒRICA: l'any 1457, trobem esmentat per primera vegada *el portalet de la Fira* que, a versemblança del portalet de la vall de Capdevila, donaria sortida vers els camins de les Salines, la font de Canconill i els Collars. L'any 1501, Pere Camp va comprar unes feixes de terra *dejus lo portalet de la Fira*. I, l'any 1539, trobem com un hort era al costat del Portalet i del camí que anava a la font de Canconill. El 8 d'octubre de 1566, Benet Prat va vendre a mossèn Sunyer una casa al portal de la Fira que confrontava amb la plaça, portal i muralla, essent del domini del Precemptor de Sant Vicenç a cens de 4 diners. El 4 d'agost de 1652, Joana Caldorella, vídua, i Francesc Tries i la seva esposa Francesca venien a Pere Tor, traginer, una casa situada al cap de la Fira, la qual era del domini de Sant Vicenç a cens de 4 diners, confrontant a l'E amb la plaça, al S i l'W amb la muralla i al N per baix amb el camí i per dalt amb la casa de Joan Pujol, àlies Lleonart, pel preu de 175 lliures. El 21 d'agost de 1653, Joan Pujol, àlies lo Lleonart, comprava una casa al portal de la Fira que abans fou d'un tal Tapies, el domini de la qual era de Sant Vicenç a cens de 4 diners. El 17 de març de 1675, Caterina Pujola, àlies Lleonarda, vídua de Joan Pujol, venia a Josep Quadreny, obrador de sal, una casa situada al cap de la Fira, el domini de la qual era de Sant Vicenç, confrontant a l'E amb la plaça, al S amb la muralla, a l'W amb la muralla i al N amb el portal. A la fi del segle XVII, entorn l'any 1690, Joan Pujol, Ferrer, posseïa una casa a la Fira que consistia «*en una petita entrada y una estable petita; al primer sostre una sala, una cuyna y una cambra; al segon sostre dos aposentos y sobre aquestos hi ha lo porxo a teulada seca; y a quatre o sinch grahons de la botiga hi ha un petit aposento*», valorada en 150 lliures, confrontant a l'E amb la plaça, al S amb la casa dels hereus de Josep Quadreny, a l'W amb *la carrera prop lo portal de las Salinas* i al N amb la casa de la vídua de Miquel Garrigó. En el decurs de la Guerra de Successió, l'any 1711, el portal de la Fira va ser reduït d'amplària, davant el temor d'un atac de les tropes felipistes, deixant només un petit portell per a rebre les comunicacions. En relació a la seva funció, Domènec Costa i Bafarull deia que era «*para baxar por el atajo a la salinas e ir a algunas viñas*»; així mateix, i segons una memòria del governador del castell, Clemente Santocildes, feta l'any 1853, el Portalet era la porta «*por donde salian los antiguos condes a sus salinas*». Ja en el segle XIX, l'any 1860, la casa era propietat de Joan Riba, prevere i capellà castrense del castell, que reformaria la façana aquell mateix any i que donaria cabuda en aquella al seu museu del sal. Després de la mort de mossèn Riba, la casa va pervenir propietat d'Antoni Planas que, l'any 1900 i 1901, sol·licitava les corresponents llicències municipals per a reformar les façanes.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, núm. 24.

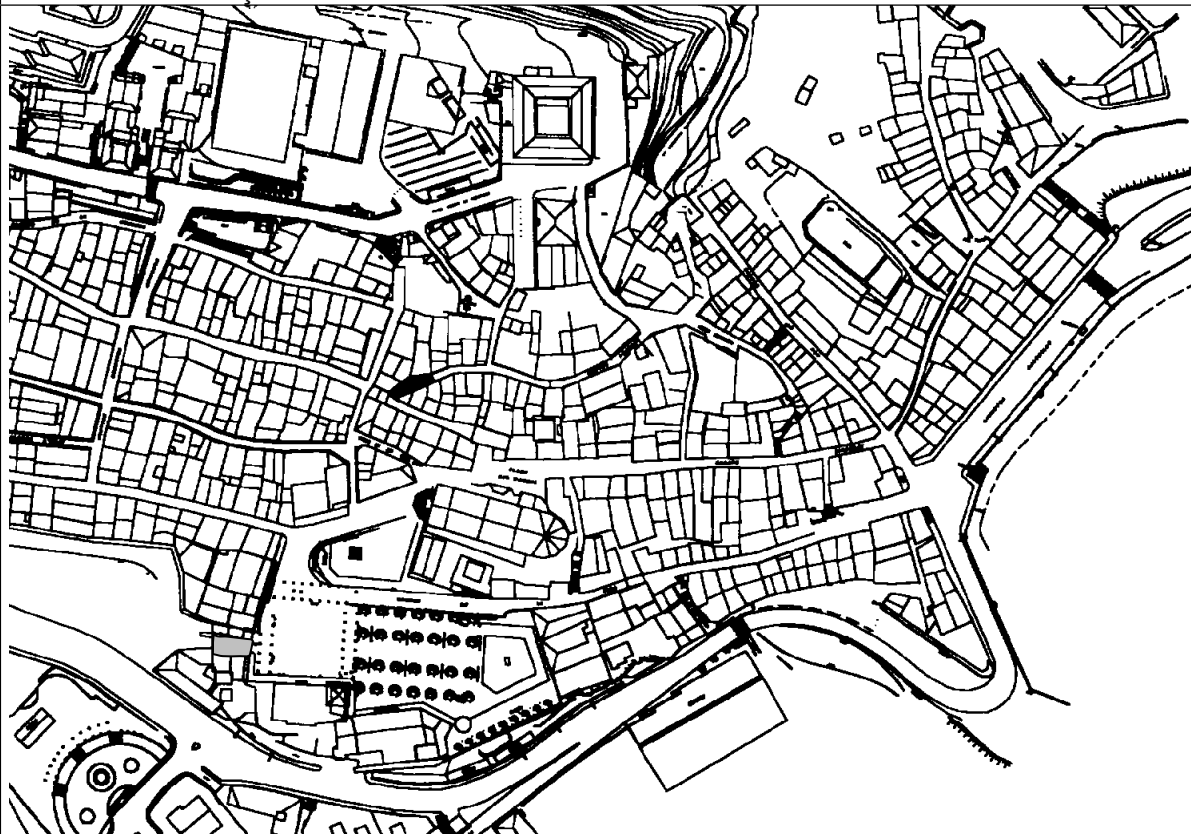
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3; VII.1.3; XIII.7; XXI.1 (J. RIBA, *Mamotreto Cardonense*, s.d.)

D. COSTA Y BAFARULL, *Memorias de la ciudad de Solsona y su iglesia*, 2 vols., Barcelona, 1959.

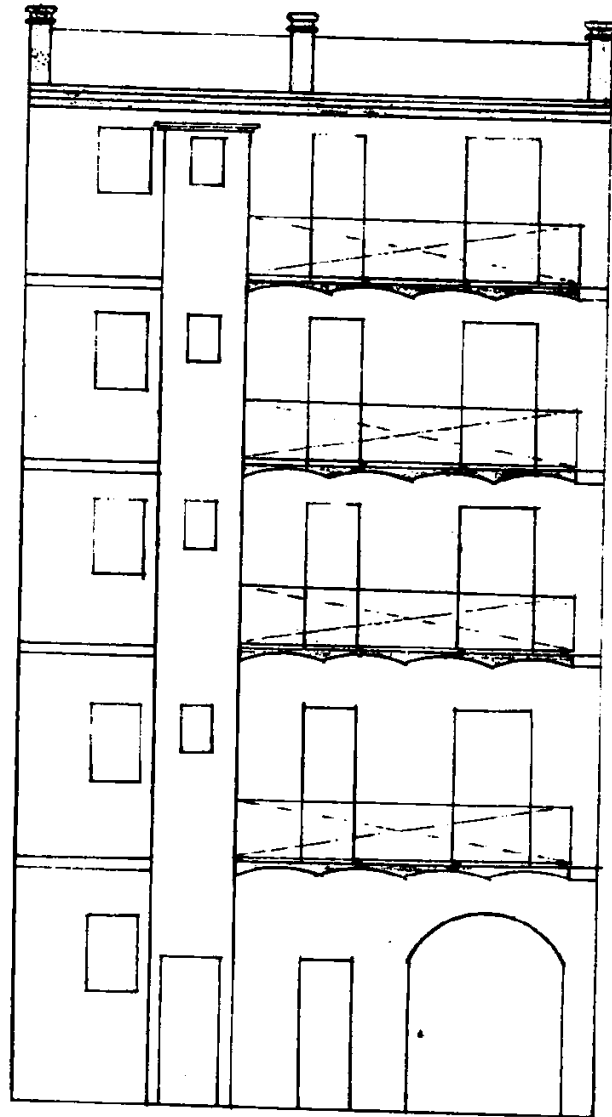
J. RIBA I FIGOLS, *Museo de Sal Gema*, Cardona, 1861.

J. SERRA VILARÓ, «La vila, el veïnat i els castells», *Història de Cardona*, llibre II 1ª part, Tarragona 1968.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT.

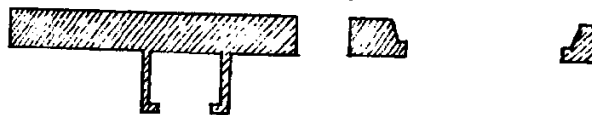

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1901.

Escala 1/100. Altres.

Planta.

El propietari,
Antoni Planas

U-30/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Volum general Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme Galeria d'arcs en planta baixa INTERIOR Estructura portant
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ -

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-31/1

DENOMINACIÓ: -----	
LOCALITZACIÓ: plaça de la Fira, núm. 4. Referència cadastral 19 06-12-0 (02-23-4-5).	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada entorn l'any 1902.	
ESTIL: historicista.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.	
	
<p>CONTEXT: situada a l'extrem oest de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XIV-XVI l'espai públic de la Fira, amb la galeria coberta a manera de porxades, esdevinguda en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa i quatre plantes superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrengrerades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: la façana de maçoneria arrebossada.
COBERTA: plana a manera de terrat.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: porxada i façana principal.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT	
RÈGIM JURÍDIC: Antoni Prat i Horta.	
VALORACIÓ: edifici que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic de la Fira.	

U-31/2

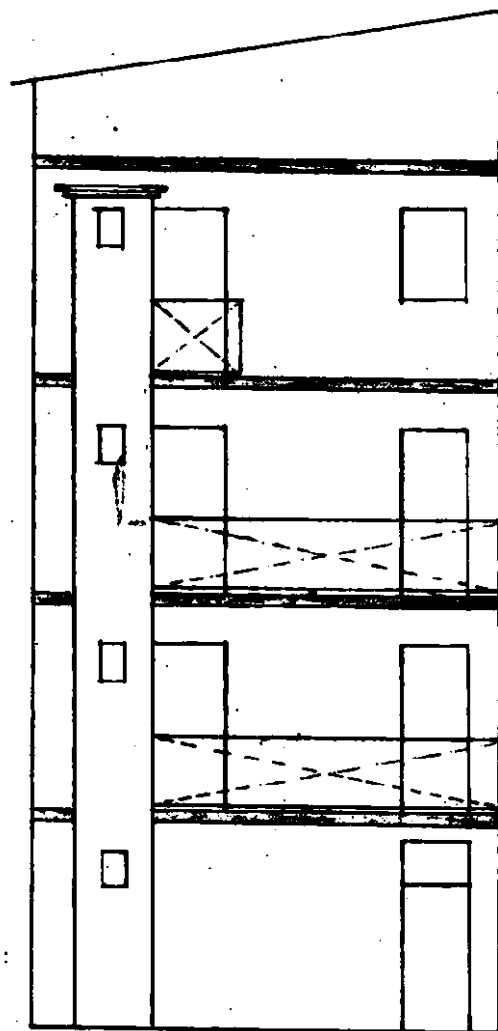
NOTICIA HISTÒRICA: a la fi del segle XVII, entorn l'any 1690, aquesta casa pertanyia a la vídua de Celdoni Garrigó i «consistia en una entrada, saller y estable; dalt una sala y dos aposentos; y al més alt un porxo que si posan ambrasos», valorada en 100 lliures, confrontant a l'E amb la plaça, al S amb la casa de Joan Pujol, a l'W amb la casa del Doctor Castellet i al N amb la mateixa casa. Ja en el segle XVIII, l'any 1772, la trobem a mans de Francesc Ametller, apotecari. I al segle XIX, l'any 1860, era propietat de Salvador Puig i després de Josep Puig que, l'any 1902, sol·licitava el corresponent permís municipal per a modificar la façana lateral de casa seva.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3; XIII.7.

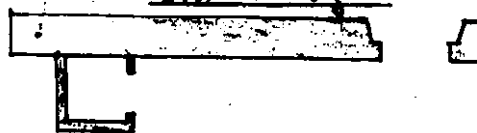
PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1902.

Escala 1:100.

Planta baja.

El propietari
José Puig

U-31/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)**ÀMBIT DE PROTECCIÓ****EXTERIOR**

Volum general

Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme

Galeria d'arcs en planta baixa

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-32/1

DENOMINACIÓ: Casa Castellet

LOCALITZACIÓ: plaça de la Fira, núm. 5. Referència cadastral 18 06-12-0 (02-23-4-5).

CRONOLOGIA: segles XIV-XX.

ESTIL: -----

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.

CONTEXT: situada a l'extrem oest de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XIV-XVI l'espai públic de la Fira, amb la galeria coberta a manera de porxades, esdevinguda en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); planta baixa (oficines bancàries); i tres plantes superiors (habitatge).

COMPOSICIÓ: obertures regulars que s'arreglen segons l'alçària de les plantes.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: la façana de maçoneria arrebossada i pintada.

COBERTA: plana a manera de terrat.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la porxada i la façana principal.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.

UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Joan Parera Casas.

VALORACIÓ: edifici que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic de la Fira.

U-32/2

NOTICIA HISTÒRICA: immoble que, en el decurs dels segles XVII i XIX, fou la casa dels Castellet, una de les famílies benestants de la vila. En l'any 18U-32, era propietat d'Ermenter Castellet i l'any 1865 de Francesc Suaña que, l'any 1873, la va vendre a Pere Fígols. Segons el cronista Joan Riba, aquesta casa era la d'en Castellet i fou reformada entorn el 1850. Així mateix, l'any 1868, Josep Canal, pagès de Cardona, va traslladar el cafè que tenia als baixos d'aquesta casa a un nou edifici bastit en l'hort de casa seva situada al carrer Mercat. L'any 1879, Pere Fígols sol·licitava la corresponent llicència del Consistori per a reformar la façana posterior de la seva casa.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3; XIII.7.

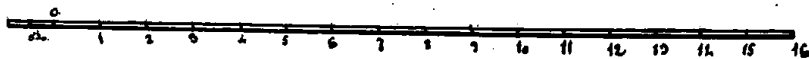
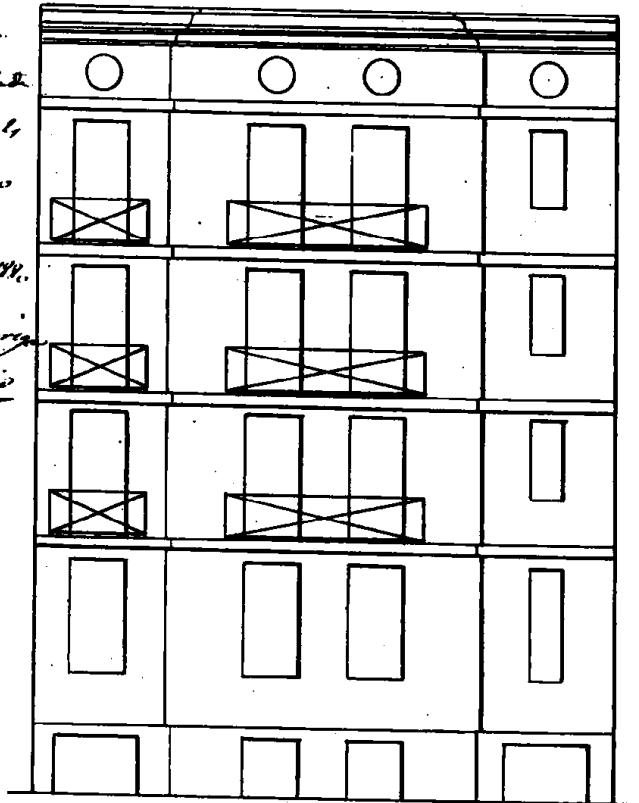
PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1879.

Proyecto de reedificacion de la fachada posterior de la casa
de
D. Pedro Figuls. *Inscripción n.º 5*

Aprobada la un-
tonización solicitada
por D. Pedro Figuls
en sesión de 70 Mayo
de 1860.
Car. de 26-A. 2.º M.

Arquitecto
Benigno

Pedro Figuls

Cardona 21 Agosto 1879
Benigno

U-32/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)**ÀMBIT DE PROTECCIÓ****EXTERIOR**

Volum general

Façana a plaça: formalització, materials, textura i cromatisme

Galeria d'arcs en planta baixa

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-33/1

DENOMINACIÓ: Casa Thomasa.	
LOCALITZACIÓ: plaça de la Fira, 6. Referència cadastral 17 06-12-0 (02-23-4-5).	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada els anys 1864 i 1995.	
ESTIL: neoclàssic-historicista.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.	
	
CONTEXT: situada a l'extrem oest de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XIV-XVI l'espai públic de la Fira, amb la galeria coberta a manera de porxadades, esdevinguda en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants dels quals els Thomasa en són un bon exemple.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (magatzem; comerç, oficines i tallers d'impressió); tres plantes superiors (habitatge); i àtic.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista als pilars i arcs de la porxada; la façana de maçoneria arrebossada i estucada a la façana.
COBERTA: plana a manera de terrat.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la porxada i la façana principal.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç, tallers d'impressió i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: -----	
VALORACIÓ: edifici que per la seva composició de façana esdevé en un dels millors exemples de l'arquitectura de la segona meitat del segle XIX en la vila de Cardona.	

U-33/2

NOTICIA HISTÒRICA: l'actual immoble de la que ocupa la Casa Thomasa, la casa pairal d'una de les famílies més benestants de la vila, nissaga de mercaders, notaris i juristes, es correspon en realitat a dues cases: la que fou propietat de mossèn Bages i la pròpia dels Thomasa. La primera, situada entre la casa Castellet i la dels Thomasa, va pertànyer a l'esmentat mossèn Antoni Bages, rector de Fondarella, per passar a ser després del notari Antoni Mitjans, essent comprada finalment pels Thomasa. Respecte a la casa dels Thomasa, ens consta que al segle XVI era de Gabriel Olzina, prevere i oficial del bisbe a Cardona per passar després a mans d'un tal Coll fins que, el 15 de gener de 1U-335, els Thomasa la compraren. Aquesta seria la casa que a la fi del segle XVII, entorn 1690, posseïa Raimunda Thomasa, vídua, la qual consistia «*en una entrada y estable y una botiguetas; dalt una sala y cuyna y tres aposentos; dalt un vacuo a teulada seca*», amb un valor de 100 lliures, confrontat a l'E amb la plaça, al S amb la casa de mossèn Bages, a l'W amb part de la casa de dit Bages i al N amb la casa de Joan Badia. Ja en el segle XIX, l'any 1860, ambdues cases integrades en una de sola coneguda com la casa Thomasa, pertanyien al notari Joaquim Thomasa. L'any 1863, l'esmentat Joaquim sol·licitava el corresponent permís municipal per a reformar la façana principal de la seva casa. Posteriorment, la casa fou heretada pel seu fill Josep Maria Thomasa, notari a Solsona i a Manresa, que la vendria al baró d'Abella.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 24.

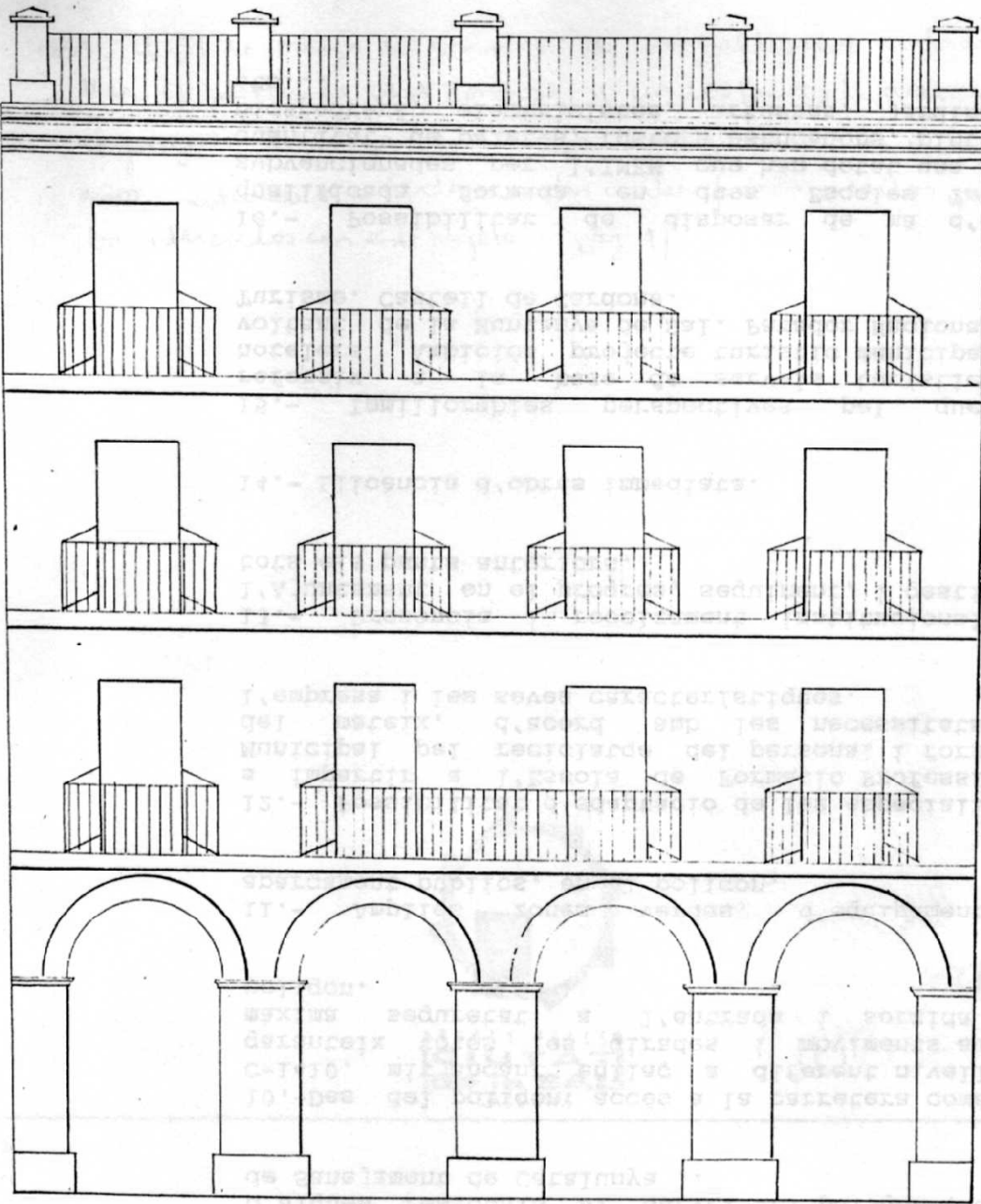
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3; XIII.7.

A. GALERA I PEDROSA, «Redescobrir Cardona. La Casa Thomasa de la Fira (segles XVIII-XIX)», *Dovella*, 80/81, Manresa, Centre d'Estudis del Bages, 2003.

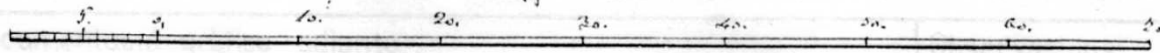
PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1864.

Decoracion en balcones. Cort.

U-33/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum general</p>

<p>Façana principal: formalització, materials, textura i cromatisme</p>

<p>Galeria d'arcs en planta baixa</p>

<p>INTERIOR</p>

<p>Estructura portant</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-34/1

DENOMINACIÓ: Casa Subirà o del Baró d'Abella.	
LOCALITZACIÓ: plaça de la Fira, núm. 7; carrer de Cambres, núm. 1. Referència cadastral 16 06-12-0 (02-23-4-5).	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.	
	
<p>CONTEXT: situada a l'extrem oest de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XIV-XVI l'espai públic de la Fira, amb la galeria coberta a manera de porxadades, esdevinguda en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); planta baixa (comerç); i tres plantes superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades regularment segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pilars de les porxadades de pedra; la façana de maçoneria arrebossada i pintada.
COBERTA: a dues aigües amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la porxada i la façana principal (amb l'escut de la casa d'Abella).
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Salvador Tomàs Pujol.	
VALORACIÓ: edifici que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic de la Fira, endemés del seu significat històric i social com a casal que fou dels baró d'Abella, una de les famílies benestants de la vila en el decurs de la segona meitat del segle XIX.	

U-34/2

NOTICIA HISTÒRICA: el 10 de gener de 1408, Joan Ferrer va permutar la part d'una casa que tenia al Mercat, la qual havia comprada a Ramon de Castellolí, senyor del castell de Jorba, i que antigament fou de Bernat Negre i Berenguer de Graells (aquesta part de casa confrontava amb la casa de Guillemoneta de Mercer, amb la casa de Jaume del Mas, amb el Mercat i amb l'altra part de la casa de fou de Ramon de Castellolí), i era del domini del sagristà de Sant Vicenç, amb la casa que Pere ses Guàrdies, apotecari nascut a la vila de Cardona i llavors ciutadà de Barcelona, tenia en la vila de Cardona. La casa de dit apotecari havia estat comprada a Joan ses Guàrdies, fill i hereu del difunt Bernat ses Guàrdies, hostaler, i es trobava al carrer de Cambres i a la Fira, juntament amb un portal annexa a la casa que donava a la Fira, confrontant amb el carrer de Cambres, amb la casa d'Antoni Verner, baster, amb una altra casa de dit Joan ses Guàrdies i el portal amb la Fira (*in vico nuncupato la Cambre et de la Fira et cum quondam portico cum eodem hospicio contiguo sito versus Firam quod affrontatur cum vico de Cambres et cum hospicio Anthonii Vernet, basterii, et cum quondam alio hospicio ipsi Johanni residuo et porticum cum Fira*). La part de la Fira era del domini del comte de Cardona i la part del carrer de Cambres del benefici de Santa Eulàlia (l'any 1356, el prevere Guillem Boldó va el benefici que havia instituït a la capella de Santa Eulàlia amb una censada al carrer Cambres). L'any 1523, ens trobem que aquesta casa era propietat d'Agustí Farrer, descendent de Joan, i confrontava per la part de la Fira amb el pati que hi havia entre la casa i la bassa d'aigua de la Fira, pel darrera amb la casa de Pere de Fontestar, per la part superior o nord amb el carrer de Cambres, i per la part inferior o meridional amb la casa de Gabriel Olzina, prevere i oficial del bisbe d'Urgell a Cardona. L'any 1772, la casa es trobava repartida en dues propietat de les famílies Badia (la que feia façana amb la Fira) i de la família Foraster (la que ho feia amb el carrer Cambres). Ja en el segle XIX, l'any 1860, la casa era propietat Francesc Xavier de Subirà, baró d'Abella. L'1 de juliol de 1883, l'esmentat Francesc Xavier sol·licitava de l'Ajuntament la corresponent llicència per a modificar la façana lateral de la seva casa, la que donava al carrer Cambres. Posteriorment, l'any 1896, es va portar a terme la reforma de la façana principal. Finalment, l'any 1899, l'Ajuntament concedia la llicència a favor de Carles Subirà Iglesias per a poder tancar la porta de la seva casa núm. 7 de la plaça de la Fira, la qual donava sortida al carrer Cambres. Arran els fets revolucionaris de l'estiu de 1936, la casa fou assaltada i saquejada, fent-se mal bé les pintures que decoraven els seus salons.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.
Arxiu Històric de Cardona, I.1.1; I.3.2.3; I.3.1.1; XIII.7.

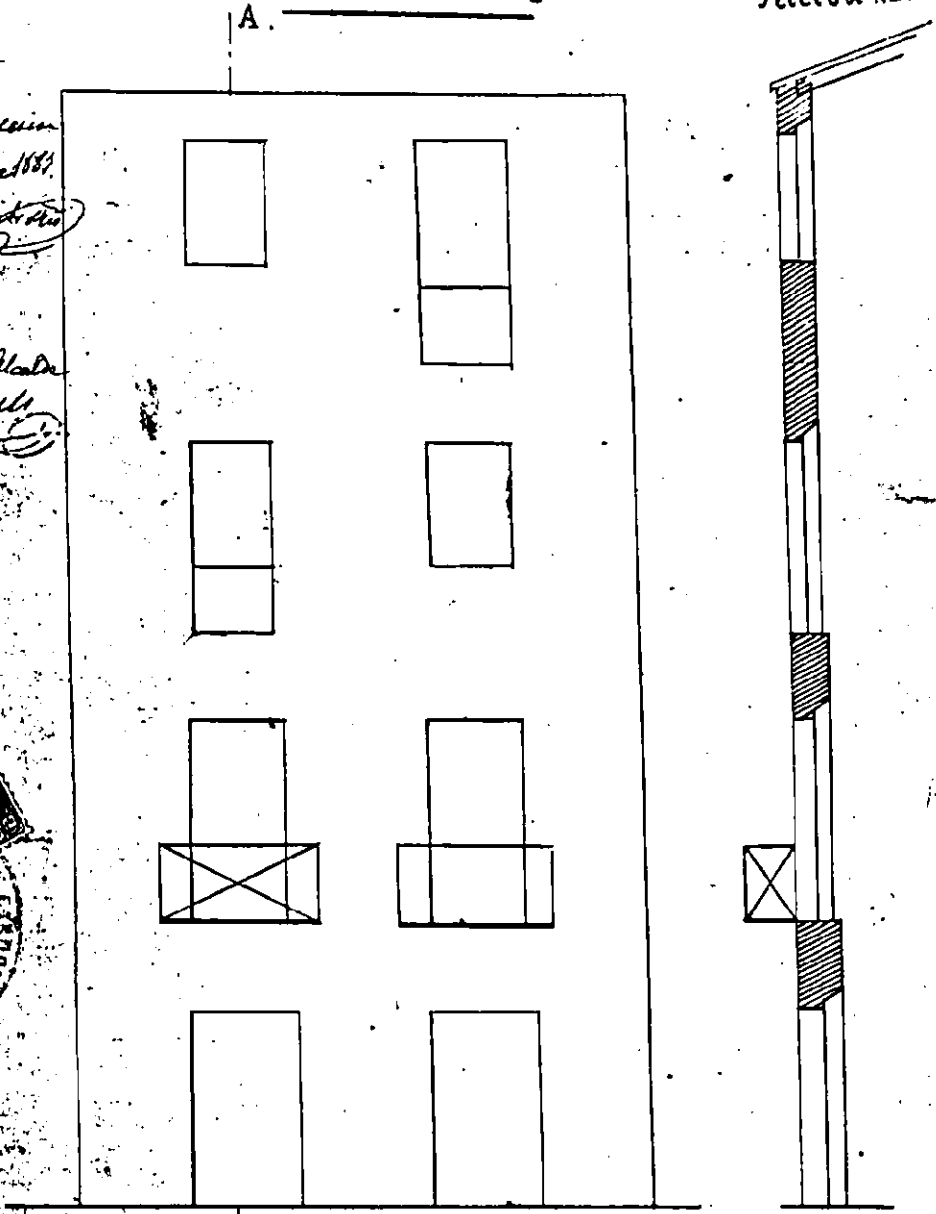
PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

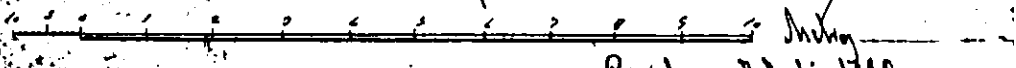
Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1883.

● Proyecto de reforma en la fachada de la casa de D. Juan J. de Yuba
situada en la calle de Comaltes de esta villa Ycción AB.

rebatido en sesión
de Julio de 1883.
loc. (illegible)
N.º 11.
Firma de (illegible)
1883 (illegible)

B. Vista del portico.

Cardona 7 Julio 1883.
Juan J. de Yuba
(illegible signature)

U-34/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Volum general Façana principal: formalització, materials, textura i cromatisme Galeria d'arcs en planta baixa INTERIOR Celler Estructura portant
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ -

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-35/1

DENOMINACIÓ: Casa López.

LOCALITZACIÓ: plaça de la Fira, núm. 8. Referència cadastral 12 06-12-3 (02-19).

CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada l'any 1854.

ESTIL: -----

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.

CONTEXT: situada a la banda nord de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XIV-XVI l'espai públic de la Fira, amb la galeria coberta a manera de porxades, esdevinguda en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: -----

COMPOSICIÓ:

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de carrega.

MATERIALS:

COBERTA: -----

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la porxada.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT:

RÈGIM JURÍDIC: -----

VALORACIÓ: edifici que per conformar la galeria coberta o porxada del sector nord de la plaça, esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic de la Fira.

U-35/2

NOTICIA HISTÒRICA: a la fi del segle xvii, entorn l'any 1690, la casa del successors de Miquel Fornells, aleshores llogada a Joan Oms, situada a la plaça de la Fira i valorada en 70 lliures, consistia «en una entrada petita, una estable; al primer sostre una sala y una cuyna y un aposento; al segon sostre un vacuo ab teulada seca», confrontant a l'E amb la casa dels Olzina, al S amb la plaça, a l'W amb la casa d'Antoni Murtra i al N amb la casa dels Olzina. Segons mossèn Joan Riba, l'any 1854, es van fer dues botigues als *suportales* de la Cúria o casa de mossèn Miquel López, prevere, acabant-se el 10 de juny. Entre els expedients d'obres conservats del segle xix i conservats a l'Ajuntament, s'hi troba el plànol d'una sol·licitud, on no consta la data, feta per Ramon López per tal de modificar la façana de la casa núm. 7 de la Plaça de la Constitució (actual Fira). Les obres a fer consistien en cegar les dues porxades de la segona planta i fer una petita finestra i un balcó.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.

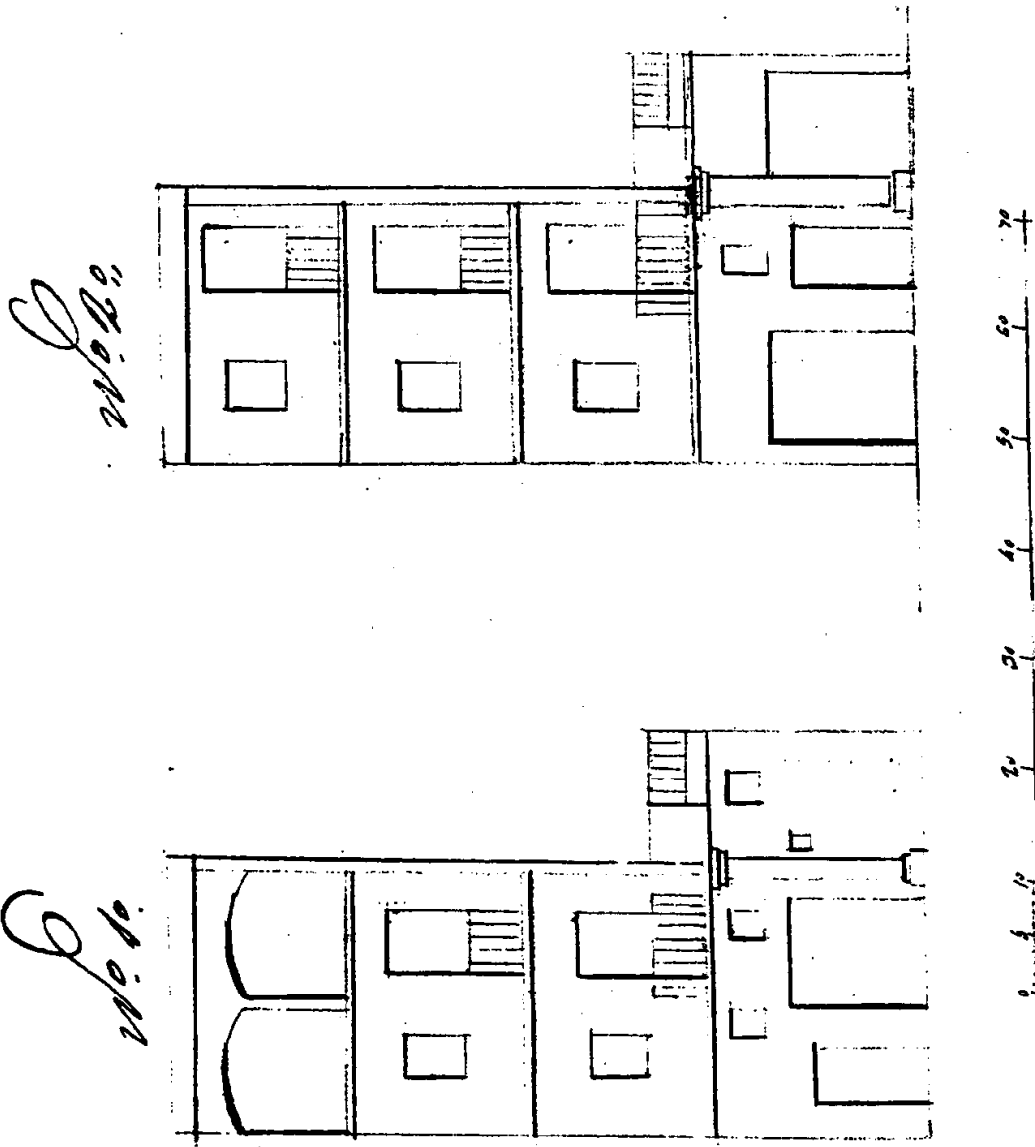
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3, XIII.7.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1854

Llançat & Ferrer, arquitectes, Plaça
 de la Font, núm 9.
 La planta en planta de la casa
 esfaçada, com el seu
 Garatge

U-35/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Volum general Façana: formalització, materials, textura i cromatisme Galeria d'arcs en planta baixa INTERIOR Estructura portant
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ -

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-36/1

DENOMINACIÓ: la Cúria Ducal i Casa Olzina-Puig.	
LOCALITZACIÓ: plaça de la Fira, núm. 9; carrer de les Flors, núm. 3. Referència cadastral 10 06-12-3 (02-19).	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada els anys 1747, 1861-18U-38 i 1950.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.	
	
CONTEXT: situada a la banda nord de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XIV-XVI l'espai públic de la Fira, amb la galeria coberta a manera de porxadetes, esdevinguda en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (oficines bancàries, comerç i magatzem); i quatre plantes superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades regularment segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pilars de les porxadetes de pedra vista i la façana de maçoneria arrebossada.
COBERTA: plana a manera de terrat.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la porxada i elements decoratius de l'interior de la casa.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (oficines, bar i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Carme Vendrell Soler.	
VALORACIÓ: casal que malgrat les intervencions arquitectòniques contemporànies que han malmès la seva fesomia, presenta un gran interès des de la perspectiva històrica i social de la població com a seu que fou de la Cúria Ducal o cort del senyor, des d'on els seus oficials administraven les rendes i la justícia senyorial) i com a casal pairal dels Olzina-Puig una de les famílies més benestants de la vila entre els segles XVI-XIX.	

U-36/2

NOTICIA HISTÒRICA: l'immoble que fou des del segle XVII la seu de la cort o Cúria del duc i casa dels Olzina, una de les famílies benestants de la vila, nissaga de mercaders, notaris i juristes, restava conformat per tres cases unides en una de sola: *la casa vella que és la del portal principal*, passà a mans de Joan Olzina, mercader, com aportació dotal de la seva esposa Francesca Canals, segons capítols matrimonials signats l'any 1607; la segona, *la casa de la part del carrer de dalt*, que fou comprada per Joan Olzina l'any 1628; i la tercera, *la part de casa de part de llevant (que són los quartos nous)*, va ser comprada per Joan Olzina i de Capdevila, juntament amb Joan Vilà, cirurgià, a Joan Francesc Franch i de Capdevila, Doctor en lleis, l'any 1710, la qual consistia en tota la casa que posseïa fins a la cantonada del carrer, *devallada de na Planes*, que abans havia estat d'Antoni de Capdevila i abans de Miquel Torrabadella, paraire, fent-se divisió entre tots dos compradors i restant a favor dels Olzina la part de ponent *ab la facultat de obrir un portal al carrer de na Planes ab lo passadís de nou palms de amplària*. Aleshores la casa dels Olzina, habitada per Francesc Amat, consistia en *una botiga, estable y salle; a dalt una sala y cuyna y dos aposentos al primer sostre tot peu pla y ha un pasadís per anar a l'altre aposento; al segon sostre y haa dos aposentos dal y dos porxos*, amb un valor de 150 lliures, confrontant a l'E amb la casa de Joan Vila, al S amb la plaça, a l'W amb la casa dels successors de Miquel Fornells i al N amb el carrer dit de las Flors. L'any 1747, Joan Olzina i Malet va portar a terme la reforma de totes tres cases i fou aleshores quan *allargà lo frontispici y posà los pilons que existeixen sota lo balcó*, mitjançant llicència atorgada pel duc amb data del 31 de maig de 1747, refermada amb una segona circular del duc del 21 de juliol de 1761. Segons el cronista Joan Riba, l'any 1861, es va reconstruir el terrat de la casa Puig. I al 1865, es va alçar un pis més, es va arrebossar i estucar (*pintar al fresco*). En aquest sentit, el 5 de maig de 18U-38, Ramon Puig i Molins sol·licitava el corresponent permís municipal per a modificar la façana en la part alta d'aquesta, això era, cegar els tres porxos del primer pis per a fer una finestra central i dos balcons laterals. Anys després, el 17 de novembre de 1929, Patrocini Puig, demanà l'autorització per a ensorrar el terrat que donava a la plaça i tornar-lo a fer. El 28 de setembre de 1950, Ramon Oliva Feixas, habitant de la casa Oliva del terme de Vallmanya, com a propietari de la casa núm. 9 de la plaça, aleshores en reconstrucció, va demanar el permís per avançar la façana d'aquesta, ocupant l'espai del terrat. El permís li fou donat el 15 de juny de 1951.

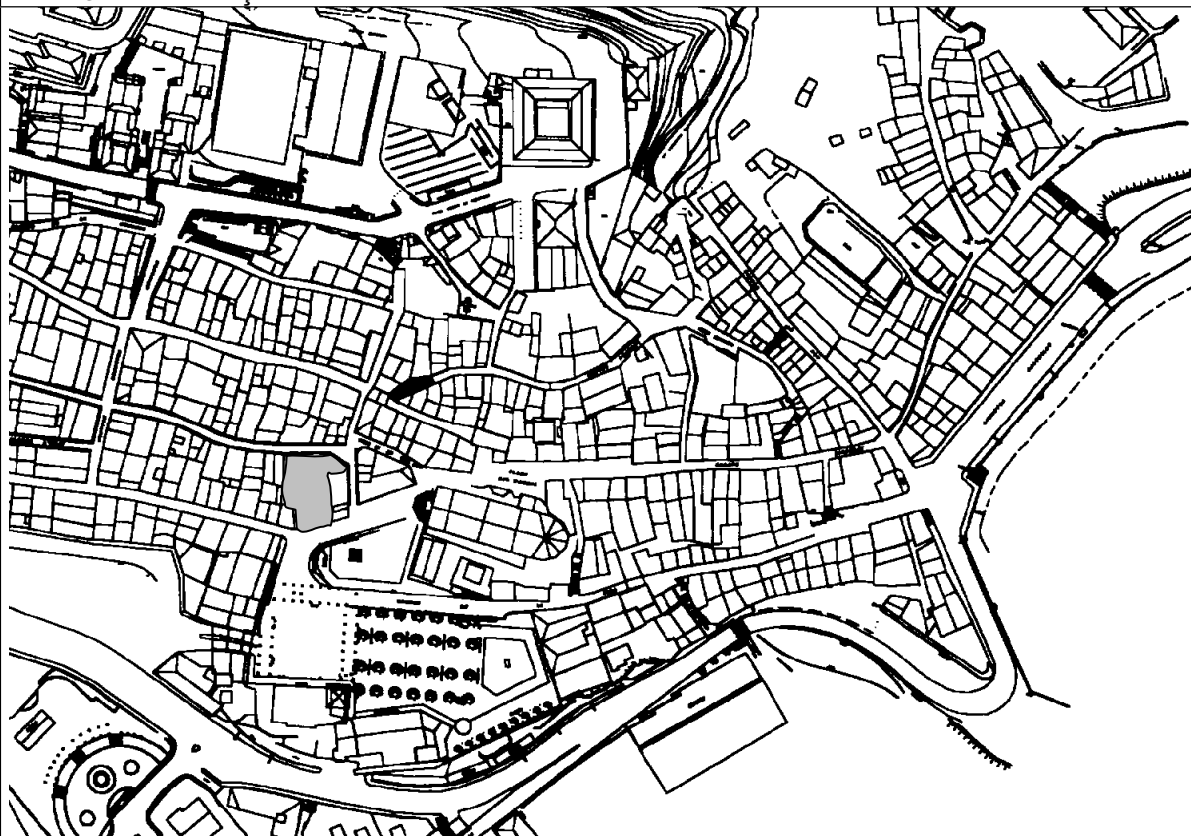
BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3, XIII.7.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

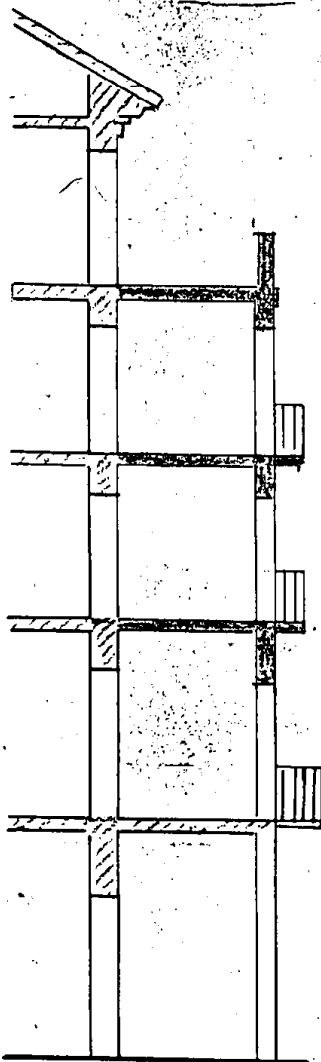
PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

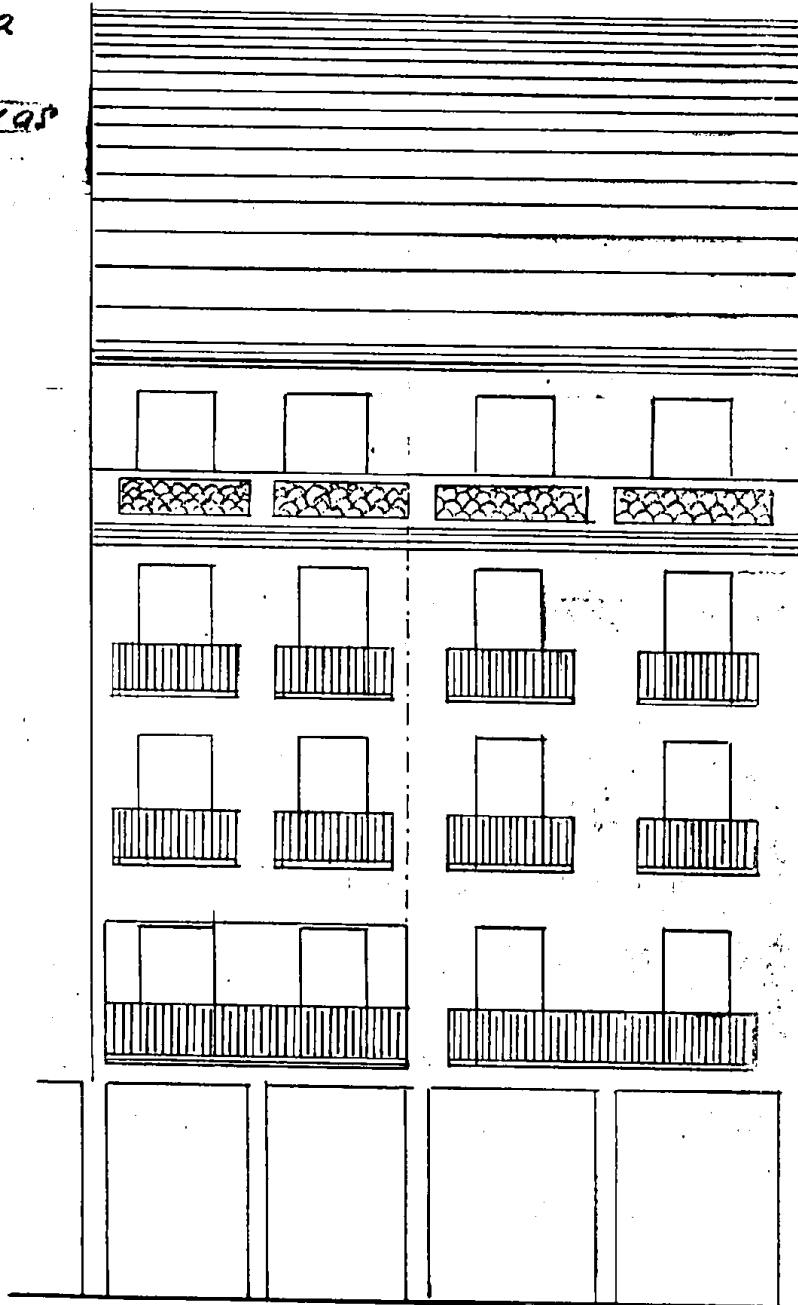
Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1951 .

*Projecte de Reforma
de la casa de
D. Ramon Oliva Feixas*

- E. 1:100 -

- Seccidn -

- Fachada -

U-36/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum general original</p>

<p>Façana principal: formalització, materials, textura i cromatisme</p>

<p>Galeria d'arcs en planta baixa</p>

<p>INTERIOR</p>

<p>Celler</p>

<p>Elements ornamentals interiors</p>

<p>Estructura portant</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Supressió dels elements afegits

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-37/1

DENOMINACIÓ: Casa Bofill.	
LOCALITZACIÓ: plaça de la Fira, s/n; carrer del Convent, núm. 1. Referència cadastral 11 06-12-3 (02-19).	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada els anys 1892 i 1929.	
ESTIL: tribuna amb influències modernistes.	
AUTOR: Marià Riu, mestre d'obres; Antoni Picas Clotet, mestre d'obres.	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1880.	
	
CONTEXT: situada a la banda nord de la plaça, forma part del conjunt d'habitatges que definiren entre els segles XIV-XVI l'espai públic de la Fira, amb la galeria coberta a manera de porxades, esdevinguda en el centre per excel·lència de la vila i punt de concentració de les cases dels vilatans més benestants.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç); i quatre plantes superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades segons l'alçària de les plantes, destacant la tribuna en planta primera que abasta l'amplada de la façana i culmina en la planta segona en balconada.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: carreus de pedra vista als pilars de la galeria coberta; a la façana principal maçoneria arrebossada i pintada; a la façana lateral pedra vista.
COBERTA: plana a manera de terrat amb solució mixta que combina teulada a una vessant amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la porxada i la façana principal.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Patrocini Ballarà Serra.	
VALORACIÓ: edifici que per conformar la galeria coberta o porxada del sector nord de la plaça, esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic de la Fira.	

U-37/2

NOTICIA HISTÒRICA: l'any 1710, Joan Francesc Franch i de Capdevila, Doctor en lleis, venia a Joan Olzina i de Capdevila i a Joan Vilà, cirurgià, la casa que posseïa en la Fira fins a la cantonada del carrer, *devallada de na Planes*, que abans havia estat d'Antoni de Capdevila i abans de Miquel Torrabadella, paraire, fent-se divisió entre tots dos compradors i restant a favor dels Olzina la part de ponent *ab la facultat de obrir un portal al carrer de na Planes ab lo passadís de nou palms de amplària*. Aleshores la casa de Joan Vila, valorada en 60 lliures, consistia *en una entrada, una botiga peu pla de dita entrada, un aposentet que serveix per posar palla, la estable dividida de dita entrada, celler; després al primer sostre la sala, cuyna y dos aposentets; al segon sostre tres aposentos, un dels quals serveix de pastador, peu pla una exida y després lo vacuo de la teulada*, confrontant a l'E amb el carrer superior que puja de la Fira al carrer Major, al S amb la dita plaça, a l'W amb la casa dels Olzina i al N amb la casa dels successors de Celdoni Garrigó, prevere. Ja en el segle XIX, el 26 d'agost de 1887, com a propietari de la casa núm. 11 de la plaça de la Constitució (la Fira), Ramon Bofill, sol·licitava poder col·locar les portes del seu local-farmacia per la part de fora. El 7 de juny de 1892, Agustina Homs, vídua de Ramon Bofill, donat el greu estat de conservació de la façana lateral de la casa de la seva propietat, plaça de la Constitució núm. 11, cantonada amb el carrer del Convent, va demanar el poder refer-la de nou. Per últim, el 27 de novembre de 1929, Antoni Ballarà Corominas, comerciant, com a propietari de la casa núm. 11 de la plaça de la Constitució, va demanar el corresponent permís per a reformar la façana i bastir una tribuna. El permís li fou donat el 23 de gener de 1930.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3, XIII.7.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

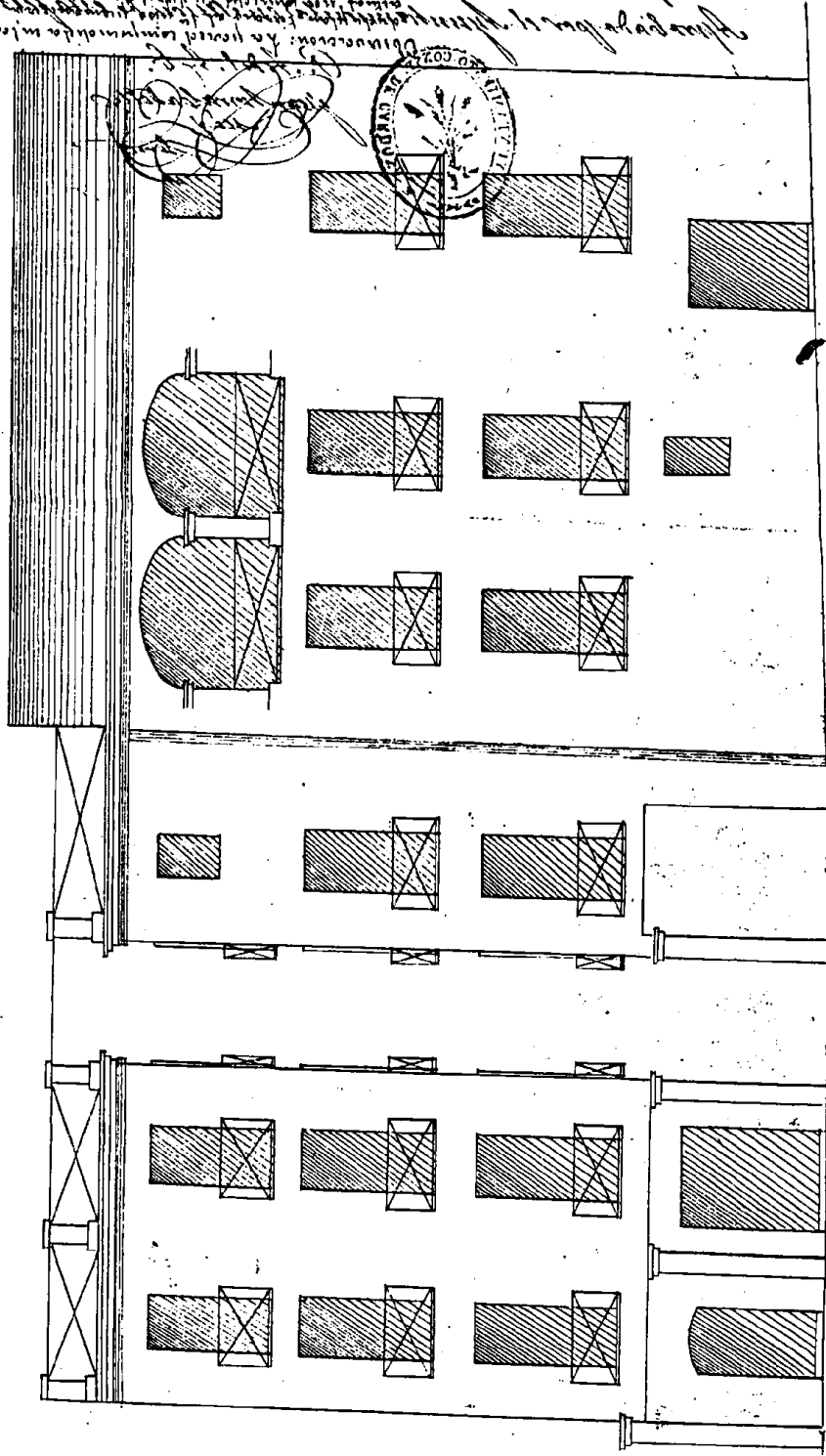

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1892.

Proyecto de reedificación que comprende desde el 1º piso al tejado de la fachada lateral de la casa de D. Agustina Ibónis Sra. de Solís.

Fachada principal

Fachada lateral

Colocacion: En el nivel superior de las fachadas lateral
 y principal se colocaran los siguientes elementos:
 1º En la fachada principal se colocaran tres
 ventanas de 1.50 metros de anchura y 1.20
 de altura, con un espacio de 0.50 metros
 entre ellas y 0.20 metros de los muros.
 2º En la fachada lateral se colocaran
 dos ventanas de 1.50 metros de anchura y
 1.20 de altura, con un espacio de 0.50
 metros entre ellas y 0.20 metros de los
 muros.

Cardona 9 de Julio de 1892.
 Agustina Ibónis

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 Metros

1.50 metros

U-37/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum original</p>

<p>Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme</p>
--

<p>Galeria d'arcs en planta baixa</p>

<p>INTERIOR</p>

<p>Celler</p>

<p>Estructura portant</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Restauració façana lateral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-38/1

DENOMINACIÓ: Casa Sitjes.	
LOCALITZACIÓ: plaça del Vall, núm. 1. Referència cadastral 20 04-12-0 (01-08).	
CRONOLOGIA: segles XV-XX.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: immoble emplaçat a l'extrem de ponent de l'indret conegut com el Vall, tot just sobre el dipòsit de la font homònima.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici aïllat.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: irregular.
TIPOLOGIA: baixos (coberts i garatges); i dues plantes (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures de diferents mides segons les plantes amb un coronament de fusta.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: façana arrebossada amb baranes de ferro forjat als balcons.
COBERTA: a dues aigües amb cabirons de fusta i teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: Catàleg i Pla Especial de Protecció del Patrimoni.	
RÈGIM JURÍDIC: Joan Sitjes Carbonell.	
VALORACIÓ: edifici que s'ha de valorar no tan sols pel conjunt arquitectònic, sinó que també s'ha de fer com un dels casals pairals de la vila i per la relació històrica que ha mantingut amb la font del Vall.	

NOTICIA HISTÒRICA: edifici que fou la casa pairal de la família Torrescasana, originària del mas homònim del terme de Matamargó i un cop establerta en la vila pertanyent al grup de vilatans benestants. Fill d'aquesta nissaga fou Joan Antoni Torrescasana, i Udet, Doctor en dret, auditor de guerra i catedràtic de la Universitat de Cervera. En aquest sentit, i en relació a la font del Vall, que es troba sota la casa, sabem que, l'any 1729, el Comú manà a Joan Torrescasana l'aturada de les obres que portava a terme sobre l'*enxup* de la font per ser perjudicials a la dita font. Tanmateix, l'esmentat Joan al·legà que tenia permís concedit en l'any 1727 i 1728 per construir sobre l'*enxup*. Al Comú, però, no constava aquesta llicència, raó per la qual, l'any 1729, el Jutge sentencià que les obres no continuessin. Finalment, el 31 de gener de 1735, es va determinar que podria continuar l'obra sota la condició de deixar l'espai d'1 pam d'alçària sobre la volta de l'*enxup* de la font de manera que no pogués entrar ningú des de la casa. El 20 de juny de 1741, es va pregonar per la vila la prohibició de veure en la font situada al terreny de Torrescasana, anomenat de la Torre d'en Catllar, a instància d'aquest, si bé els Regidors del Comú estaven en contra. El 27 de juny de 1785, s'advertia a Joan Antoni Torrescasana l'obligació d'arrancar els arbres fruiters plantats damunt la conducció de l'aigua que passaven per sota la seva propietat, ja que aquests podien ser perjudicials al curs de les aigües. Posteriorment, en el decurs del segle XIX, la casa passaria a mans de la família Sitjes, de la casa Vallbona de Torroella, els actuals propietaris.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.1.1; XVIII.1.

J. SERRA VILARÓ, «La vila, el veïnat i els castells», *Història de Cardona*, llibre II 1ª part, Tarragona, 1968.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum general</p>

<p>Façanes: formalització, materials, textura, cromatisme i vinculació amb l'espai urbà</p>

<p>Jardi</p>

<p>INTERIOR</p>

<p>Estructura portant</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-39/1

DENOMINACIÓ: Cal Perico (abans <i>La Veleria</i>)	
LOCALITZACIÓ: plaça del Vall, núm. 18; carrer de l'Abat, s/n. Referència cadastral 1 06-12-1 (02-17).	
CRONOLOGIA: 1863.	
ESTIL: neoclàssic.	
AUTOR: Marià Potó, facultatiu municipal.	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Entorn 1900.	
	
<p>CONTEXT: situat en l'àrea occidental de la vila, en l'indret conegut com el Vall, entre els carrers de Cambres, Creu i Sant Miquel, també conegut com el Vall de l'Estudi per localitzar-se en aquest indret la casa que la Universitat utilitzava com a estudi. Espai amb edificació perimetral no unitària, amb alçàries irregulars i zones sense construir.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (restaurant); 4 plantes superiors (local i habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars distribuïdes segons les plantes
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: maçoneria arrebossada i estucada amb les cantonades a pedra vista, i finestres a obra vista.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Maria Carné Carbonell (C/ París, 30-Barcelona).	
VALORACIÓ: la vàlua d'aquest edifici rau des del punt de vista arquitectònic en la seva composició unitària i des del punt de vista històric-social com a element que testimonia l'embranchida industrial de la vila a la darrera del segle XIX.	

U-39/2

NOTICIA HISTÒRICA: L'any 1840, el Govern va fer construir quatre forns de pa a la plaça del Vall de l'Estudi, tot just davant la nova col·legiata intramurs, amb capacitat per a fer 24.000 per fornada, els quals havien de servir per abastar les tropes del castell. Segons el cronista Ramon Puig i Molins, al mes de maig de 1840, «la Hacienda militar hace construir tres hornos en el patio que habia de ser colegiata en la plaza actual (1852) llamada del Vall». Posteriorment, el Govern va vendre aquella parcel·la amb els forns a Josep Guitart que, amb data del 3 de febrer de 1863, va sol·licitar el permís del Consistori per procedir a l'enderroc dels forns i construir en el seu lloc una casa-fàbrica. Tot just un dia després, el 4 de febrer, es van enderrocar els tres forns i es van iniciar els fonaments del nou edifici. Les obres d'aquest començaren al mes següent, el dia 5 de març. A la fi del segle XIX i començament del XX, el primer pis de l'edifici va ser la seu social del *Casino Cardonense*, anomenat també *Casino dels Senyors*. L'any 1941, la planta baixa de l'edifici serà ocupada per l'Hostal Perico, a càrrec de Pere Davins. L'estiu de l'any 1979, es va declarar un incendi a les golfes, raó per la que es va haver de modificar l'àtic i la teulada.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7.

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.

A. BACH, *Història de Cardona*, Barcelona, 1992.

J. SERRA VILARÓ, «La vila, el veïnat i els castells», *Història de Cardona*, llibre II 1ª part, Tarragona, 1968.

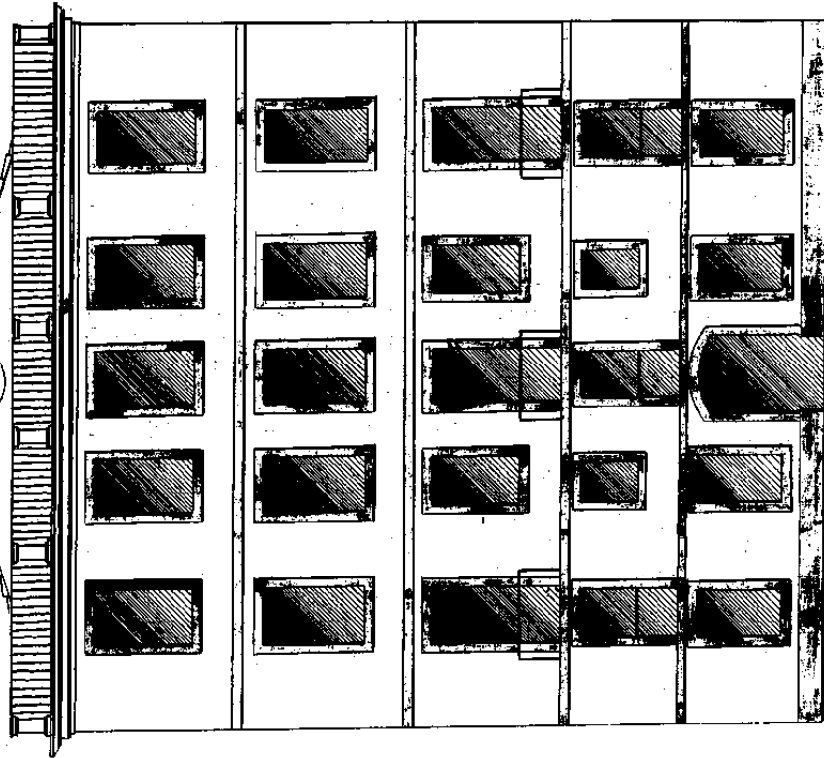
PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1863.

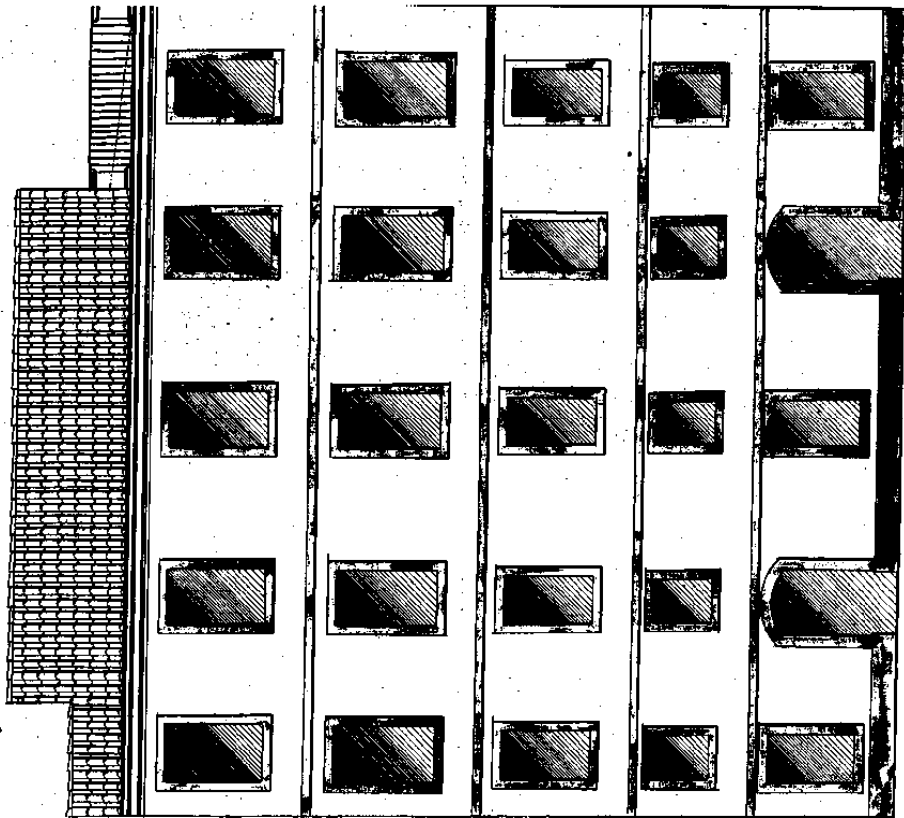
VILLA I
CASA-FABRICA

Fabrica principal

DONA

Èsric Guisard. Fabrica secund.

U-39/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general

Façanes: formalització, materials, textura, cromatisme i homogeneïtat

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Restauració de façanes amb recuperació d'obertures originals
--

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-40/1

DENOMINACIÓ: Casa de l'Abad.	
LOCALITZACIÓ: carrer de l'Abat, núm. 1. Referència cadastral 06-12-1 (02-17).	
CRONOLOGIA: entorn 1820.	
ESTIL: neoclàssic.	
AUTOR: ----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: immoble que defineix la xarxa viària en el tram central del sector de Cambres, tot just en la intersecció entre els carrers de Cambres, Doctor Merlí i Abad, en un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç); i una planta superior (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars amb idèntica mesura a totes les plantes i balcons amb baranes de ferro forjat..
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: maçoneria arrebossada i pedra vista als portals i a les cantonades.
COBERTA: a dues aigües amb cabirons de fusta i teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Josep Camps Fíguls.	
VALORACIÓ: l'interès d'aquest edifici rau des del punt de vista arquitectònic en la seva unitat de conjunt i des del punt de vista històrico-social en el fet que és l'únic element conlòs de la que havia de ser nova Col·legiata de Sant Vicenç intramurs de la vila.	

NOTICIA HISTÒRICA: Entre els anys 1792-1794, l'abat i els canonges de la col·legiata secular de Sant Vicenç foren expulsats del recinte canonical per ordre dels militars, transformant-se l'església de Sant Vicenç en un magatzem. Des de llavors fins a començaments del segle XIX, abat i canonges van residir en diferents esglésies i capelles del terme i vila, com la capella de la Santíssima Trinitat i el convent de Sant Didac. Per aquesta raó, l'abat Lorenzo Ortiz de Zárate i els canonges van optar per construir una nova església col·legiata dins la vila. Entre els anys 1U-424 i 1U-425 es van iniciar les gestions davant la Reial Cambra i el duc de Medinaceli, patró de la col·legiata. Finalment, la Reial Cambra de Castellà va donar la seva aprovació al projecte amb data del 17 de desembre de 1817, així com l'Acadèmia de San Fernando que va aprovar els plànols de l'obra feta per l'arquitecte major del rei Isidre Velázquez. El 4 de febrer de 1825, es va clavar una creu al lloc de construcció i es va beneir la primera pedra. Dos anys després, el 4 de febrer de 1827, el bisbe de Solsona va consagrar la nova església. Aquesta petita capella era només una part de l'ambiciós projecte que s'havia de construir a la Vall de l'Estudi, corresponent a la sagristia de l'església. L'annexió, però, de la col·legiata de Sant Vicenç a la comunitat de preveres de Sant Miquel que, l'any 1842, decretà per Reial Ordre el regent del Regne, i la posteriorment confirmació de la unió feta l'any 1851 arran el Concordat entre Espanya i la Santa Seu, es traduïren en l'estroncament d'aquell ambiciós projecte: de l'església només es va edificar la sagristia. Tanmateix, fruit de la voluntat de l'abat Ortiz de Zárate i dels esmerços amb calers propis es va bastir l'edifici que havia de ser la residència de la dignitat abacial, conegut popularment com la Casa o Palau de l'Abat. Un cop mort l'abat, l'any 1833, la casa fou administrada pels seus marmessors. Ens consta que aquest edifici fou la seu social de l'associació cultural *Circulo Cardonense*, fundada l'any 1868 i en activitat fins el 1879. Finalment, l'edifici fou comprat per Joan Casals.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1.

A. BACH, *Història de Cardona*, Barcelona, 1992.

J. CASAS I NADAL, «Breus notes sobre l'origen del Palau Abacial d'Ortiz de Zárate, de l'edifici Els Catòlics i del Patronat Obrer de Sant Josep de la vila de Cardona», *Butlletí del Patronat Municipal de Museus*, núm. 4, Cardona, 1986, p. 70-73.

R. PLANES I ALBETS, «Sobre el procés d'enrunament de la col·legiata de Cardona al segle XVIII i unes notes biogràfiques de l'abat (1784-1833) Ortiz de Zárate», *Butlletí del Patronat Municipal de Museus*, núm. 4, Cardona, 1986, p. 65-69.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-40/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum general</p>

<p>Façanes: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals (carreus en cantonades)</p>
--

<p>INTERIOR</p>

<p>Estructura portant</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Restauració de façanes

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-41/1

DENOMINACIÓ: Casa Merli.	
LOCALITZACIÓ: plaça del Vall, núm. 17; carrer de l'Abat, s/n.; carrer del Doctor Merlí, núm. 1; carrer de les Flors, núm. 11. Referència cadastral 2 06-12-1 (02-17).	
CRONOLOGIA: segles XVIII-XX.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: casal que configura la illa que defineix els carrers Doctor Merlí, Flors i Abad en relació amb la plaça del Vall, en un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila de Cardona.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: irregular.
TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); planta baixa i dues plantes superiors (habitatge); golfes.	COMPOSICIÓ: obertures no arrenclerades amb diferents mides
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: tàpia i maçoneria arrebossada, amb elements ceràmics superposats en la façana est (carrer del Doctor Merlí).
COBERTA: a dues vessants amb cabirons de fusta i teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge en desús).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Josefa Badia Grau.	
VALORACIÓ: edifici que més enllà del seu interès arquitectònic, pren valor com a casa pairal dels Merlí, nissaga d'hisendats i Doctors en medicina, un fill dels quals dóna nom a un dels carrers que la circumval·len.	

U-41/2

NOTICIA HISTÒRICA: edifici que fou la casa pairal dels Merlí, una de les famílies més benestants de la vila de Cardona en el decurs dels segles XVIII i XIX. Fill d'aquesta casa, fou el Doctor Ramon Merlí i Feixes (1763-1838), el tercer dels vuit fills del també Doctor en medicina Miquel Merlí. Ramon va exercir alguns anys com a metge militar, per fer després de metge en algunes comarques, primer a Cardona i després a Vic, per passar finalment una vintena d'any a Barcelona, tenint una certa notorietat com a membre de l'Acadèmia de Medicina i autor d'un llibre (*Arte de detener y aniquilar las epidemias y el verdadero secreto para no contagiarse en tiempo de peste*, Barcelona, 1U-435). En aquest sentit, amb una visió moderna, fou un dels impulsors de les disposicions que obligaven a treure els cementiris de les esglésies parroquials de les viles i ciutats. En aquest sentit, quan fou Regidor del Comú entre els anys 1809-1U-430, Cardona va traslladar el cementiri parroquial del centre de la població (l'anomenat Cementiri Clos) fins una zona d'extramurs situada a la Serra, fora muralles. En reconeixement a la seva memòria i a la seva obra, l'Ajuntament li va dedicar el carrer on es trobava la seva casa pairal, la pujada que comunicava els carrers de Cambres amb el carrer de Sant Llorenç/Sant Miquel. El 24 de maig de 1884, Antoni Merlí sol·licitava de l'Ajuntament el corresponent permís per ampliar el portal de la seva botiga situada al carrer del Doctor Merlí, a més de bastir dos balcons, un en la façana d'aquest carrer i l'altre a la façana lateral del carrer de les Flors 11.

BIBLIOGRAFIA:

J. CORBELLA, «Nota sobre el Dr. Ramon Merlí i Feixes (1763-1838) metge de Cardona», *Miscel·lània d'Estudis Bagencs*, 1, Manresa, 19U-43, p. 91-102.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

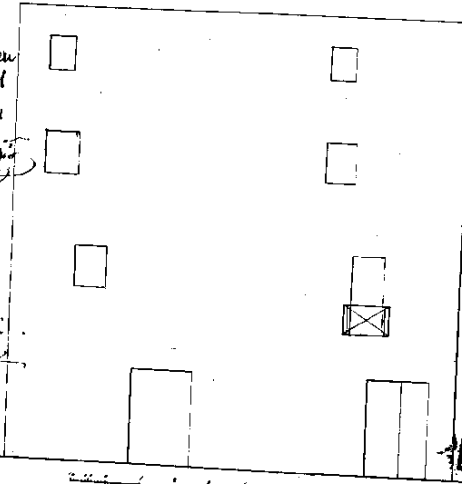

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1884.

Edifici en la Calle del Doctor Merli, numerada de nº 1.

Aprobado en
sesion de 31
Mayo 1884
Madrugada

yo M^e
El Alcalde
Antonio Merli

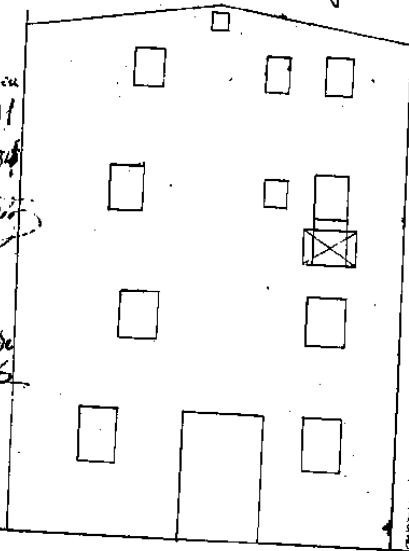
Antonio Merli

El edificio de la Calle del Doctor Merli, numerada de nº 1.

Proyecto de reforma en la fachada de la casa de
D. Antonio Merli, sita en la calle de las Flores nº 1.

Aprobado en
sesion de 31
Mayo de 1884
Madrugada

yo M^e
El Alcalde
Antonio Merli

Antonio Merli

El edificio de la Calle del Doctor Merli, numerada de nº 1.

U-41/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum general</p>

<p>Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme</p>
--

<p>INTERIOR</p>

<p>Celler</p>

<p>Arcs diafragmàtics botiga</p>

<p>Estructura portant</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

<p>Supressió d'elements afegits en façana</p>

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

<p>Rehabilitació interior</p>

<p>Restauració de façanes amb recuperació d'obertures originals</p>

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-42/1

DENOMINACIÓ: Ca l'Antigas.

LOCALITZACIÓ: carrer Major, núm. 1-plaça del Mercat, s/n. Referència cadastral 12 08-13-0.

CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada els anys 1863, 1887 i 1896.

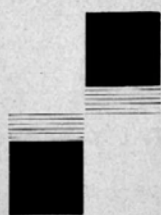
ESTIL: -----

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

Arxiu Històric de Cardona, XXIV. Any 1927.

Vda. A. BOIX ANTIGAS

MAJOR, 1
(Plaça del Mercat)

CARDONA

CONTEXT: emplaçat a l'extrem de ponent del Mercat, tot just a l'inici del carrer Major i al costat de l'arc o volta de Montserrat (abans d'Aguilar), entre el nucli primigeni de la vila i els nous ravals d'expansió baix-medievals.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: planta baixa (comerç); tres plantes superiors (habitatge); i golfes.

COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes; la planta primera forma un voladís amb estructura de fusta.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: maçoneria arrebossada.

COBERTA: a una vessant amb cabirons de fusta i teula àrab.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: les façanes.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT:

RÈGIM JURÍDIC: Josep Boix Gras.

VALORACIÓ: immoble damunt el qual es recolzen les arcades de la volta o passatge de Montserrat, una dels vials sota-cobert tan característics del centre històric, el qual s'integra i conforma el paisatge urbà de la plaça del Mercat en la seva transició vers el carrer Major.

U-42/2

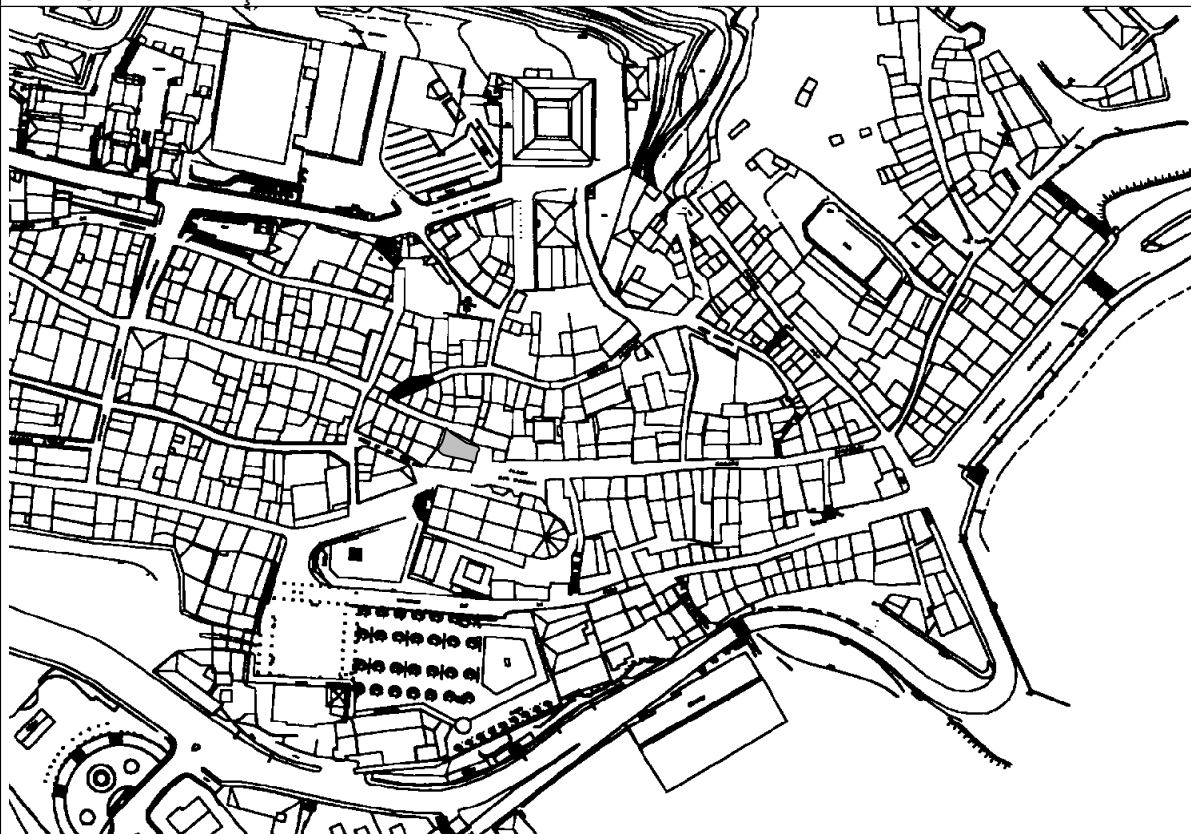
NOTICIA HISTÒRICA: El 3 de juliol de 1391, Bartomeu Trullars, com a hereu testamentari del difunt Pere Pallarès, es va vendre a Joana, muller del Joan de Buxonia, al servei del casal comtal de Cardona, una de les dues cases que el difunt Pere tenia al carrer Major, al costat del Mercat, la qual confrontava amb la casa del rector, amb l'altra casa que donava al Mercat, amb la casa del difunt Romeu sa Torra i amb un arc o passatge dit d'en Aguilar (*illud hospicium ex illis duobus hospicii que dictus deffunctus cum vivebat et ego nomine ipsius habeo in villa Cardone illud videlicet quod est in vico Maiori iuxta Mercatum dicte ville prout affronta de una parte in hospicio rectorie et de alia in hospicio mei residuo verssus Mercatum et de alia in hospicio Romei za Torra, condam, et cum quondam arch d'en Aguilar*). Aquesta casa era, meitat per meitat, del domini del canonge-sagristà de Sant Vicenç i del capellà de Sant Miquel, sota el cens de 16 diners anuals. El preu de la vanda fou de 650 sous. Posteriorment, el 2 d'abril de 1395, Pere de Terradelles i Ramon Sarra, marmessors testamentaris de la difunta Joana, muller de Joan de la Boxonia, de la casa del comte i trompeta d'aquest, es van vendre la casa que aquella va comprar l'any 1391 a l'hereu de Pere Pallares, la qual era al carrer Major, darrera la casa de la rectoria (*in villa Cardone in vico Maiori retro videlicet hospicium rectorie ecclesie Sancti Michaelis Cardone*). Aquella casa confrontava amb la dita rectoria, amb la casa de Bartomeu Trullars, hereu del difunt Pere Pallarès, la qual mira dona al Mercat (*quod est versus Mercatum dicte ville*), amb la casa de Romeu sa Torra, amb un arc de la casa de Guillem d'Aguilar, i amb el dit carrer Major. El comprador fou el mateix rector de Sant Miquel, en Francesc de Navel que va pagar 700 sous. El 17 de setembre de 1471, Gabriel Avinento venia a Pere Tàrrega, barber, una casa situada al carrer Major, a prop de la plaça del Mercat, confrontant amb la casa del comprador, amb la casa de la Rectoria, amb la casa de Francesc Pons i amb el dit carrer. Dita casa era sota el domini del sagristà de Sant Vicenç i el rector de Sant Miquel. El 2 de juny de 1531, Ermenter Tàrrega venia a Ramon Noalles una casa situada al cap del Mercat a cens de 10 diners entre el sagristà i el rector, que confrontava amb el Mercat, amb la Rectoria, amb la casa de Pere Graells, prevere, i amb una altra casa de dits venedors. Ja en el segle XIX, l'any 1860, era propietat de Joan Felip Vidal, heretant-la, l'any 1874, el seu fill Roc Vidal. El 16 d'abril de 1887, Roc Felip, sol·licitava de l'Ajuntament la corresponent llicència per a practicar algunes obertures a la façana lateral de la seva casa del carrer Major núm. 1; i el 5 de setembre de 1896, el mateix, demana el permís municipal per a fer noves obertures a la façana de la seva casa.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; XIII.7.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç de Cardona, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Anys 1887 i 1896.

Proyecto de reforma solicitado por D Roque Telp

*aprobado por el
 yuntamiento en
 sesión de esta fecha.
 ordena 23 Abril 1887.
 El Alcalde*

3 de Julio

*Señalados los puntos dichos
 Roque Telp*

*Guanyado 29 Agosto 1896
 Antonio Miquel
 20*

*El Ayuntamiento de Cardona
 23 de Abril 1887
 D. Roque Telp*

U-42/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme

INTERIOR

Celler

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-75/1

DENOMINACIÓ: ---	
LOCALITZACIÓ: carrer Major, núm. 3. Referència cadastral 11 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	Setembre 2005
	
CONTEXT: emplaçat a l'extrem de ponent del Mercat, tot just a l'inici del carrer Major i al costat de l'arc o volta de Montserrat (abans d'Aguilar), entre el nucli primigeni de la vila i els nous ravals d'expansió baix-medievals.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç i magatzem); dues plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: maçoneria arrebossada.
COBERTA: a dues vessants amb cabirons de fusta i teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: les façanes.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: Catàleg i Pla Especial de Protecció del Patrimoni.	
RÈGIM JURÍDIC: Dolores Bastardos Tristany	
VALORACIÓ: immoble, la façana del qual conforma i esdevé en element integrador del paisatge urbà de la plaça del Mercat en la seva transició vers el carrer Major mitjançant l'arc o volta de Montserrat.	

U-75/2

NOTICIA HISTÒRICA: NOTICIA HISTÒRICA: el 17 d'agost de 1366, Bernat Castlà, sabater de la vila, com a procurador d'Elisenda, muller de Bernat de Graells, de la vila de Cardona i llavors resident a Barcelona, es va vendre a Francesc Oveiller, barber de la vila, la casa que dita Elisenda tenia en la vila, al carrer Major, la qual confrontava amb la casa de Pere Zacort (que abans fou de Pere Zabater), amb la casa que fou del difunt Romeu Desprat i llavors era de Ramon Martí, amb el carrer Major i el carrer inferior. El preu de la venda fou de 1.200 sous. Posteriorment, el 10 de setembre de 1370, Bernat des Lac, ciutadà de Barcelona, com a procurador de Guerau de Palau, llicenciat en lleis i conseller del Rei, i de la seva muller Agnès, hereva del difunt Ramon Ros, es va vendre a Ramon Porçals, sabater, la casa que els seus representats tenien a la vila de Cardona, al carrer Major molt a prop del Mercat (*in villa Cardone in vico Majori dicte ville videlizet prope forum prefate ville*), la qual confrontava amb la casa de Pere Zacort, amb la casa del Rector, amb la casa de Pere Pallarès i amb el carrer. El preu de venda fou de 1.100 sous. El 6 de gener de 1416, Lleonart sa Torra, fill i hereu universal del difunt Romeu sa Torra, i Pere sa Cort, es van vendre a Bartomeu Ponç, carnisser, les dues annexes que tenien al carrer Major, confrontant amb les cases de Guillem de Cort, amb la casa de Bernat de Costafreda, amb el carrer Major, amb el carrer de la Carnisseria (*cum vico de la Carniceria*) i amb la casa del rector. El preu de la venda fou de 3.000 sous. Ja en el segle XIX, i segons l'Amillament de 1865, la casa era propietat de Marià Puig, per passar després a mans de Maria Alamany i, en darrer terme, de Ramon Sala i Flotats.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; XIII.7.

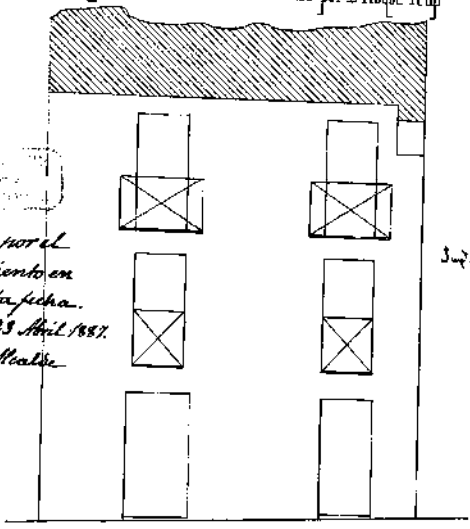
Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Anys 1887 i 1896.

Proyecto de reforma solicitado por D Roque Telp

Trabado por el
yuntamiento en
tem de esta fecha.
Ordona 23 Abril 1887.
El Alcalde

3 metros

Escalera de puntos, muros
Agua 20/2

Quinto 29 Agosto 1896
Antonio M...
No. 2

5 metros
Escalera de puntos, muros
Agua 20/2

U-75/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Casc antic (clau 1)

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme

INTERIOR

Celler

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-43/1

DENOMINACIÓ: volta de Nostra Senyora de Montserrat (abans arc i casa de n'Aguilar).	
LOCALITZACIÓ: carrer Major, núm. 2. Referència cadastral 19 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada l'any 1996.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: ----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçat a l'extrem de ponent del Mercat, tot just a l'inici del carrer Major i al costat de l'arc o volta de Montserrat (abans d'Aguilar), entre el nucli primigeni de la vila i els nous ravals d'expansió baix-medievals.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (magatzem i comerç); tres plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega i construït en part sobre vial i sustentat per una estructura d'arcs botants.	MATERIALS: a la planta baixa pedra vista i a la resta maçoneria arrebossada.
COBERTA: mixta amb coberta pla a manera de terrat i a dues aigües amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: l'arc i passatge de Montserrat i la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Ramon Sala Bertran.	
VALORACIÓ: immoble damunt el qual es recolzen les arcades de la volta o passatge de Montserrat, una dels vials sota-cobert tan característics del centre històric, el qual s'integra i conforma el paisatge urbà de la plaça del Mercat en la seva transició vers el carrer Major.	

NOTICIA HISTÒRICA: casal que fou la residència dels Aguilar, família de mercaders esdevinguda en una de les famílies més benestants de la vila, els quals construïren l'arc o passatge del seu nom. Així, el 3 de juliol de 1391, Bartomeu Trullars, com a hereu testamentari del difunt Pere Pallarès, es va vendre a Joana, muller del Joan de Buxonia, al servei del casal comtal de Cardona, una de les dues cases que el difunt Pere tenia al carrer Major, al costat del Mercat, la qual confrontava amb la casa del rector, amb l'altra casa que donava al Mercat, amb la casa del difunt Romeu sa Torra i amb un arc o passatge dit d'en Aguilar (*illud hospicium ex illis duobus hospicii que dictus deffunctus cum vivebat et ego nomine ipsius habeo in villa Cardone illud videlicet quod est in vico Maiori iuxta Mercatum dicte ville prout affronta de una parte in hospicio rectorie et de alia in hospicio mei residuo verssus Mercatum et de alia in hospicio Romei za Torra, condam, et cum quondam arch d'en Aguilar*). Aquesta casa era, meitat per meitat, del domini del canonge-sagrístà de Sant Vicenç i del capellà de Sant Miquel, sota el cens de 16 diners anuals. El preu de la venda fou de 650 sous. Posteriorment, el 2 d'abril de 1395, Pere de Terradelles i Ramon Sarra, marmessors testamentaris de la difunta Joana, muller de Joan de la Boxonia, de la casa del comte i trompeta d'aquest, es van vendre la casa que aquella va comprar l'any 1391 a l'hereu de Pere Pallares, la qual era al carrer Major, darrera la casa de la rectoria (*in villa Cardone in vico Maiori retro videlicet hospicium rectorie ecclesie Sancti Michaelis Cardone*). Aquella casa confrontava amb la dita rectoria, amb la casa de Bartomeu Trullars, hereu del difunt Pere Pallarès, la qual mira dona al Mercat (*quod est versus Mercatum dicte ville*), amb la casa de Romeu sa Torra, amb un arc de la casa de Guillem d'Aguilar, i amb el dit carrer Major. Amb el pas del temps, entre els segles XVI i XVIII, fou residència de Celdoni Noalles, de Tomàs Catllar (segons se'ns fa constar la casa d'en Callar, abans d'en Noalles, confrontava a l'E part amb la plaça del Mercat i part amb Joan Santgermà, apotecari, al S amb la Rectoria, a l'W amb Pere Joan Puig i part amb Joan Olzina, i al N amb el carrer de Dalt), dels Salvat (negociants de Berga), del canonge Pasqual Vilar, i dels Abad. Ja en el segle XIX, la trobem a mans de Ramon Abad (1845) i de Maria del Pilar de Subirà i Abad (1860) que heretà la casa a favor de Pere Tarrés, advocat de Barcelona. Tal volta, dit Tarrés se la vendre l'any 1884 a Francesc de Paula Gatell Cusidó. Posteriorment, el dit Gatell se la va vendre a Jaume Boixadera, passant després a mans d'Onofre Serra i Orriols que féu venda d'aquesta, el 26 d'agost de 1904, a favor de Matilde Combellas i del seu fillastre Manuel Sala.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

Arxiu Patrimonial família Sala.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-43/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general

Façana a la plaça del Mercat: formalització, materials, textura i cromatisme
--

Volta en planta baixa

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-44/1

DENOMINACIÓ: volta de Nostra Senyora de Montserrat (arc i casa de n'Aguilar).

LOCALITZACIÓ: carrer Major, núm. 2-6. Referència cadastral 13 08-13-0.

CRONOLOGIA: segle XIV-XX Reformada l'any 1863, 1868 i 1887.

ESTIL: -----

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

CONTEXT: emplaçat a l'extrem de ponent del Mercat, tot just a l'inici del carrer Major i al costat de l'arc o volta de Montserrat (abans d'Aguilar), entre el nucli primigeni del la vila i els nous ravals d'expansió baix-medievals.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: planta baixa (comerç i magatzem); i tres plantes superiors (habitatge).

COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: maçoneria arrebossada.

COBERTA: -----

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT: -

RÈGIM JURÍDIC: Joan Garriga Garriga.

VALORACIÓ: immoble damunt el qual es recolzen les arcades de la volta o passatge de Montserrat, una dels vials sota-cobert tan característics del centre històric, el qual s'integra i conforma el paisatge urbà de la plaça del Mercat en la seva transició vers el carrer Major.

U-44/2

NOTICIA HISTÒRICA: el 14 de febrer de 1377, Ramon sa Selva es va vendre a Guillem d'Aguilar, mercader de Cardona, una casa situada al carrer Major de la vila, la qual donava façana pel davant i pel darrera amb el carrer, el Major i el de la Serra (l'actual del Pujolet) i era situada entre la casa de Ramon de Porçalls i la casa del seu pare Pere d'Aguilar. El preu de la venda fou de 1.540 sous. Ja en el segle XIX, l'any 1860, aquesta casa era propietat de Miquel Felip: el 18 de juliol de 1863, Miquel Felip manifestava a l'Ajuntament el seu desitg de *renovar el techo de la bóveda de su casa cita en la calle Mayor nº 4*, per la qual cosa era menester refer també la paret de la casa núm. 1 annexe a la mateixa volta; posteriorment, el 9 de maig de 1868, Miquel Felip, demana el corresponent permís municipal per a substituir un balco de fusta situat a la façana de la seva casa del carrer Major núm. 4 per un de ferro. L'any 1877, fou comprada per Ramon Parcerisa: el 16 d'abril de 1887, Ramon Parcerisa exposava que *«en virtud de la reformas que pretende hacer en su casa, sita en la calle Mayor señalada de nº 4, se le hace indispensable tener que derribar el arco de la casa hasta el segundo piso de propiedad del recurrente al objeto de poder abrir una puerta y un balcón»*.

BIBLIOGRAFIA:

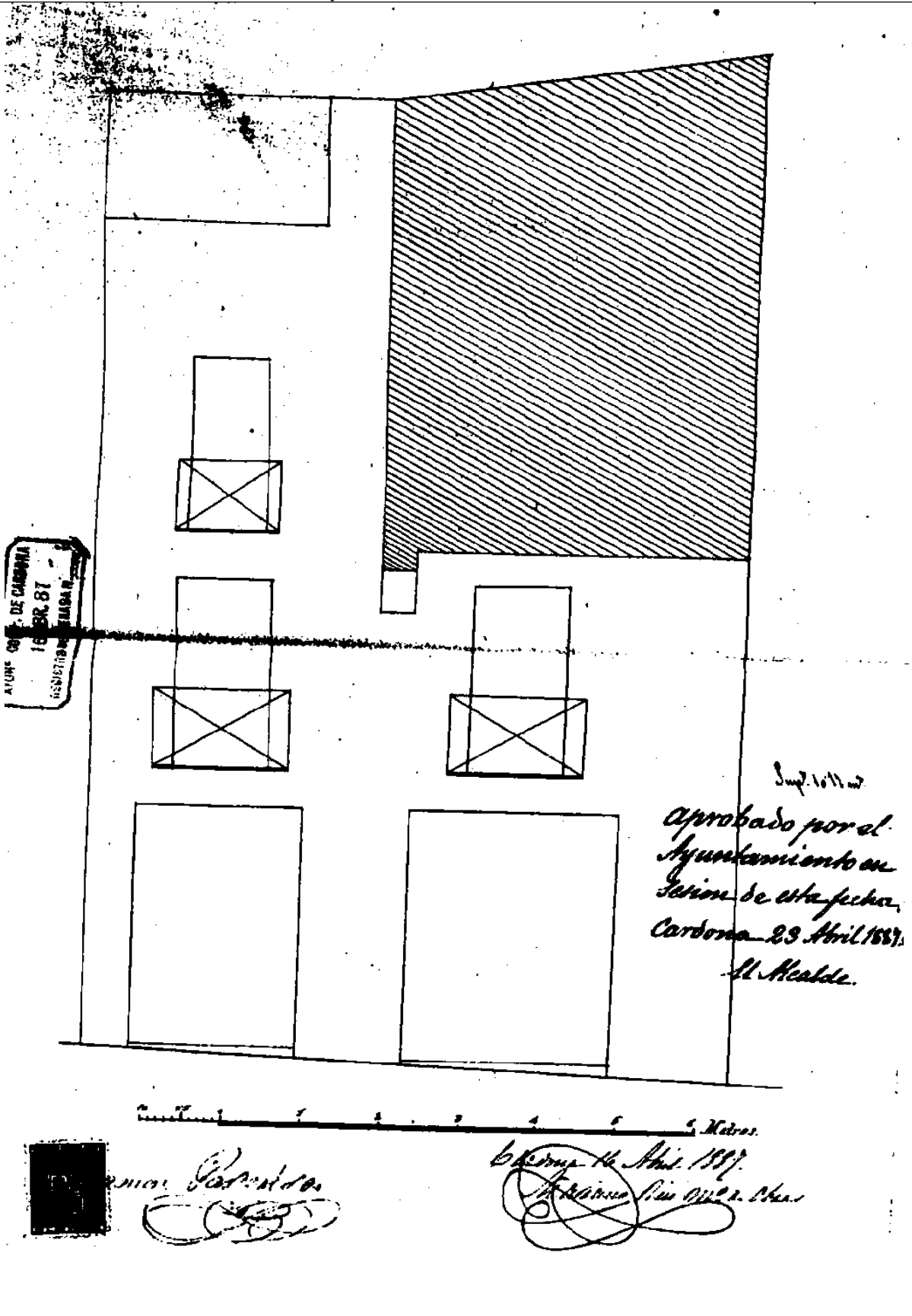
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; XIII.7.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Any 1887.

AYUNTAMIENTO DE CARDONA
 1887
 REGISTRO DE PLANO

Sup. 1611 m²
 Aprobado por el
 Ayuntamiento en
 Sesion de esta fecha.
 Cardona 23 Abril 1887.
 El Alcalde.

[Signature]
 [Redacted]

23 de Abril 1887.
[Signature]

U-44/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general

Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme

Volta en planta baixa

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-45/1

DENOMINACIÓ: Cal Fontdevi (antic passatge de n'Eixalà).	
LOCALITZACIÓ: carrer Major, núm. 11; carrer del Convent, s/n; carrer de les Flors, s/n. Referència cadastral 8 08-13-0.	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada l'any 1860.	
ESTIL: neogòtic.	
AUTOR: ----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: emplaçat en el tram central del carrer Major, en l'àrea de confluència d'aquest vial públic amb els carrers travessers del Pujolet (antic carrer de na Morrala) i de la Pujada del Convent (antic carrer de la Serra), en l'espai delimitat pel mateix carrer i el carrer inferior de les Flors, essent un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila de Cardona en el decurs dels segles XIII-XIV.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); planta baixa (comerç); tres plantes superiors (habitatge); i traster.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega amb un passatge enlairat que es recolza en un embigat de fustams.	MATERIALS: acabats façana a pedra vista i maçoneria arrebossada.
COBERTA: plana a manera de terrat en combinació amb teulada a una vessant.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el passatge i façanes.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: pública (el passatge) i privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT:	
RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona i Francesc Serra Parcerisa.	
VALORACIÓ: habitatge que es recolza i conforma una de les típics passatges o voltes del centre històric de la vila de Cardona a conseqüència, en aquest cas, de la ocupació aèria del vial públic.	

U-45/2

NOTICIA HISTÒRICA: immoble que es correspon a la casa que fou de Josep d'Eixalà (núms. 11 i 12 del carrer Major i núm. 1 del carrer Pujolet), cap d'una nissaga de Doctors en lleis i advocats, establerta en la vila en el decurs de la segona meitat del segle XVIII, com a procuradors del duc de Cardona. Així, ens consta que el viatger i cronista Francisco de Zamora va estar allotjat en la casa de Baltasar d'Eixalà, procurador jurisdiccional del ducat de Cardona, en un dels seus viatges per terres catalanes entre els anys 1782-1790. Segons el cronista Joan Riba, l'any 1864, es van obrir dues bones botigues en els baixos de la casa d'Eixalà (una de N. Espinal i l'altre del sastre Fondeví *de manera que en 1864 se ha arreglado este suportal y hecho el frontis de casa Murtra que mira a la calle*). En els anys posteriors, la casa dels Eixalà passà a mans del sastre Serra, àlies Fontdeví.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d. .
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-45/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Casc antic (clau 1)

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general

Façanes: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals

Volta en planta baixa

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-46/1

DENOMINACIÓ: Casa Combellas.	
LOCALITZACIÓ: carrer Major, núm. 17. Referència cadastral 10 06-13-5 (02-12).	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: emplaçada en el carrer Major, en la seva banda meridional, en l'espai delimitat pel mateix carrer i el carrer inferior de les Flors, essent un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila de Cardona en el decurs dels segles XIII-XIV.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (garatge); planta baixa (comerç); i tres plantes superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçaria de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: maçoneria arrebossada i estucada.
COBERTA: a dues aigües, cabirons de fusta i teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana principal en el seu conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -----	
RÈGIM JURÍDIC: Luis y Hno. González Cuadrecs.	
VALORACIÓ: edifici que s'ha de valorar en funció del seu interès arquitectònic per la seva unitat d'estil i ser un dels pocs immobles que conserva els testimonis de façana estucada, endemès del seu caràcter històricosocial com a casal pairal de la família Combellas, una de les famílies benestants de la vila.	

U-46/2

NOTICIA HISTÒRICA: aquesta fou la casa pairal dels Combellas, una de les famílies benestants de la vila de Cardona. A la fi del segle XVII, entorn l'any 1690, trobem que la vídua Magdalena Combellas tenia una casa al carrer Major, valorada en 40 lliures, que consistia «*en una entrada y una estable y un apartament per tenir llenya; al primer sostre una cuyna, dos aposentos; y un vacuo sota la teulada seca*», confrontant a l'E amb la casa de Jerònim Cristòfol, al S amb el carrer de Cambres subirà, a l'W amb la casa dels hereus de Jerònim Malet i al N amb el carrer Major. Així mateix, segons la relació cadastral de l'any 1772, la casa pertanyia i era habitada per Domènec Combellas, assaonador. Ja en el segle XIX, trobem a Ramon Combellas i Merlí, Doctor en medicina i propietari rendista de la vila, com a propietari de la casa. En morir aquest l'any 1852, la casa restà en usdefruit a mans de la seva vídua, Rosa Casas i Jordà, filla de Joan Casas, fabricant d'indianes de Barcelona. Fou aleshores, l'any 1856, i segons en assabenta el cronista Joan Riba, quan es va fer nova la façana de la casa. Un cop morta la vídua Combellas, l'any 1871, la casa fou heretada pel seu fill Joan. Aleshores la casa consistia en un edifici de 272 m², valorat en unes 8.000 pta., que incloïa la casa del carrer de les Flors núm. 12, amb 77 m² i valorada en 1.066,66 pta.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.).

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3.

J. COBELLA I CORBELLA-E. DOMÈNECH I LLABERIA, «Nota sobre les societats de frenologia de Cardona i Manresa (1843)», *XXIX, Assembla Intercomarcal d'Estudiosos*, vol. II., Cardona, 1997, p. 175-178.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general

Façanes: forma lització, materials, textura i cromatisme

INTERIOR

Celler

Pati interior i caixa d'escala

Cambra del Cimbori (segle XVII)

Sala noble (segles XVIII-XIX)

Cambra del General (segles XVIII-XIX)

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Reconstrucció dels estucats de façana

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-47/1

DENOMINACIÓ: -----	
LOCALITZACIÓ: carrer Major, núm. 19,21. Referència cadastral 9 06-13-5, 8 06-13-5, (02-12).	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçada en el carrer Major, en la seva banda meridional, en l'espai delimitat pel mateix carrer i el carrer inferior de les Flors, essent un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila de Cardona en el decurs dels segles XIII-XIV.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç); i dues plantes superiors (habitatge), i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista i maçoneria arrebossada.
COBERTA: plana a manera de terrat.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge). (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Teresa Ballarà Badia / Josefina Riera ballarà.	
VALORACIÓ: edifici o part corresponent a un antic casal que per si mateix és un dels millors exemples d'arquitectura gòtica civil existents en la vila de Cardona, només comparable a cal Moliner Vell (antiga Casa Font) i a la Casa Graells	

U-47/2

NOTICIA HISTÒRICA: a la fi del segle XVII, entorn 1690, sembla ser que aquesta era la casa dels hereus de Jerònim Malet. Ja en el segle XIX, l'any 1860, era propietat de Josep Vilajosana; i l'any 1865 de la vídua de Celdoni Vilajosana.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3.

CROQUIS D'EMPLAÇAMENT

U-47/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Façana: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals INTERIOR Estructura portant
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ Rehabilitació interior Restauració de la façana

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-48/1

DENOMINACIÓ: -----	
LOCALITZACIÓ: carrer Major, núm. 25. Referència cadastral 5/6 06-13-5 (02-12).	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRAFICA:	
	
<p>CONTEXT: emplaçada en el carrer Major, en la seva banda meridional, en l'espai delimitat pel mateix carrer i el carrer inferior de les Flors, essent un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila de Cardona en el decurs dels segles XIII-XIV.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); planta baixa (comerç); i tres plantes superiors (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista.
COBERTA: -----	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Montserrat Giralt Porredon / Roser Pinto Clotet, Pedro-Miquel Delgado Flores, Hipòlit Aguayo Carrasco, Esteve Agut Fornells i Concepció Macià i Torres	
VALORACIÓ: edifici o part corresponent a un antic casal que per si mateix és un dels millors exemples d'arquitectura gòtica civil existents en la vila de Cardona, només comparable a cal Moliner Vell (antiga Casa Font) i a la Casa Graells	

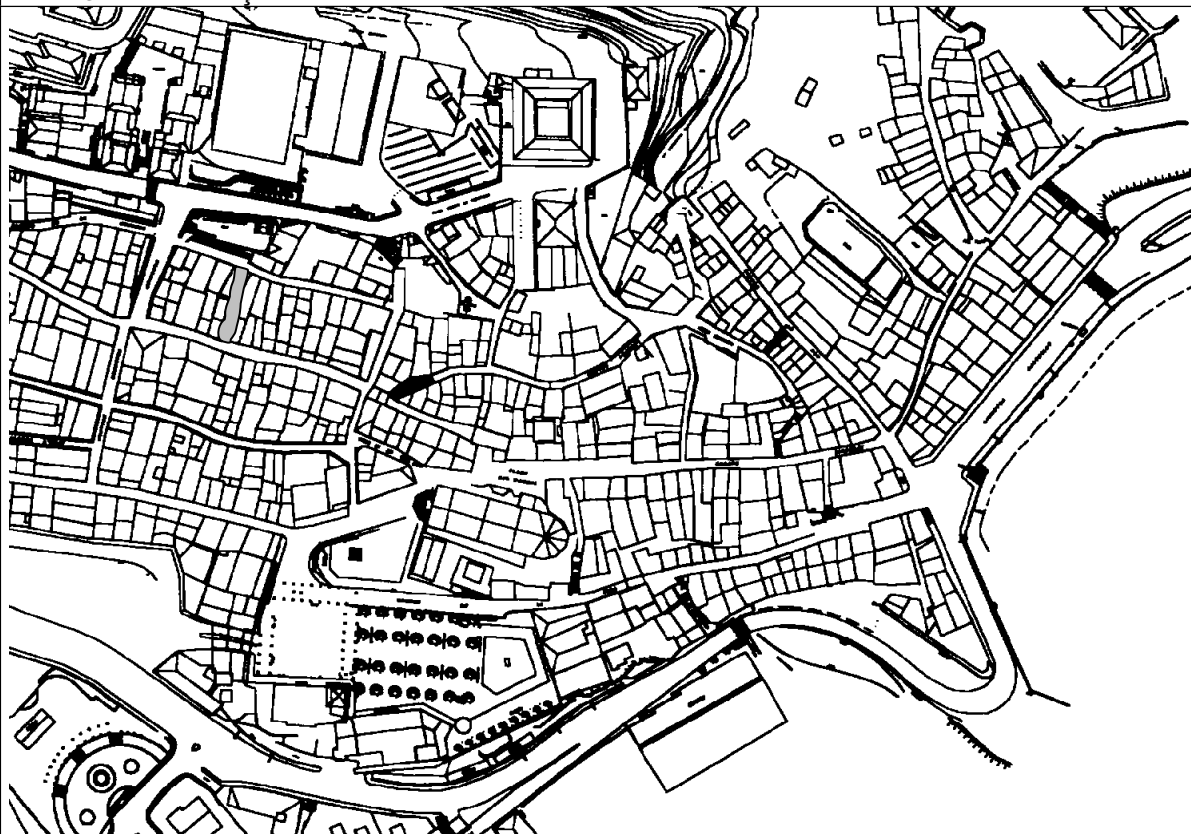
U-48/2

NOTICIA HISTÒRICA: edifici que fou el casal de la família Gàver, nissaga de cavallers i donzells establerta en la vila de Cardona en el decurs del segle XVI al servei dels ducs. L'11 de maig de 1630, Jerònim de Gàver, donzell domiciliat en la ciutat de Barcelona, venia a Miquel de Gibert, donzell domiciliat a la vila de Cardona, una casa amb dos portals situada en la dita vila, al carrer Major, pel preu de 217 lliures i 10 sous. Ja en el segle XVIII, i segons la relació cadastral de 1772, trobem que la casa restava dividida en dues, una a mans de Maria Anna Folch i Abat i l'altra a mans d'Antònia Folch. L'any 1860, una part era propietat de Felip Valls, passant a ser posteriorment dels seus hereus, fins que, l'any 1871, fou venuda a Ramon Quer i Abat. L'altra part era propietat de Ramon Riera; l'any 1865 de Ramon Enrich; i després de Dolores Torrents.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.2.3; I.3.1.1.

Arxiu Parroquial de Sant Miquel i Sant Vicenç de Cardona, Fons Sant Vicenç, Arxiu Capitular de Cardona.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum general</p>

<p>Façanes: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals</p>
--

<p>INTERIOR</p>

<p>Celler</p>

<p>Pati interior amb claustre gòtic</p>

<p>Estructura portant</p>

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

<p>Rehabilitació interior</p>

<p>Restauració de façanes</p>

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-49/1

DENOMINACIÓ: casa Subirà (abans Abad) i teatre-casino.

LOCALITZACIÓ: carrer Sant Miquel, núm. 1. Referència cadastral 19-20 05-13-6 (02-11).

CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada els anys 1854, 1866 i 1878.

ESTIL: -----.

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

CONTEXT: situada al començament del carrer de Sant Miquel, tot just es la cruïlla d'aquest amb el carrers Major i Doctor Merlí, un dels eixamplaments del nucli primigeni de la vila.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.

TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); planta baixa (magatzem, comerç i habitatge); dues plantes superiors (habitatge).

COMPOSICIÓ: obertures regulars, les mides de les quals varien segons les plantes.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: arrebossada

COBERTA: a dues aigües, cabirons de fusta i teula àrab.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.

UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT: -----

RÈGIM JURÍDIC: Pere Serena i Clotet.

VALORACIÓ: aquest immoble aplega part d'una de les cases pairals de la vila, la dels Abat (després Calasanz i Subirà), nissaga de doctors en dret i medicina, i l'edifici d'un dels primers casinos-teatres de Cardona, seu d'una de les moltes associacions político-socials existents en la vila a la darrerria del segle XIX i principi del XX.

U-49/2

NOTICIA HISTÒRICA: a la segona meitat del segle XVII, (entorn 1690) aquesta casa era propietat de Josep Abad, Doctor en medicina i membre d'una de les famílies més benestants de la vila. Concretament, se'ns diu que aquella casa era habitada pel seu propietari i que consistia en «una entrada, un aposento que serveix de estudi, un estable, dividida dita entrada, un seller petit, a mitja escala un aposento molt petit, al primer sostre una sala y resa la cuyna; y quatre aposentos al segon sostre; a teula seca», valorada en 250 lliures, confrontant a l'E amb el carrer que pujava de cambres al carrer de Sant Llorenç (després carrer Doctor Merlí), al S amb la casa dels successors d'Esteve Solsona, a l'W part amb la casa del Doctor Agustí Caldorella i part amb la casa de Celdoni Gili, i al N amb el carrer de Sant Llorenç (actualment Sant Miquel). Al Cadastre de 1772, la casa de la vídua Marianna Abat, situada al carrer de Sant Llorenç i valorada en 150 lliures, consistia en «una entrada, uns estudis, una estable, celler y un vacuo per posar llenya; al primer sostre dos salas, quatra aposentos, un aposentet y una cuyna; al segon sostre un pastador y un vacuo a teulada seca», confrontant a l'E amb el carrer que pujava del carrer de Cambres subirà al Major, al S amb un carreró que portava al Vall de l'Estudi; a l'W amb la casa de Celdoni Gili i al N amb el carrer de Sant Miquel. Ja en el segle XIX, la casa fou heretada per Josep de Calasanz de Abad, baró d'Abella (aquest Josep fou el comprador amb data del 26 de juliol de 1845 de tota la finca del convent de Sant Didac, la qual mesurava setze quarteres, i l'hort del convent, de sis quarteres). Els béns de Josep de Calasanz foren heretats per Francesc Xavier Subirà Iglesias que, l'any 1854, sol·licitava el corresponent permís per a modificar la façana de casa seva, situada al carrer aleshores ja dit de Sant Miquel; i l'any 1866, va demanar permís per a construir un saló de ball en un solar o hort de la seva propietat, situat darrera de la seva casa, en el carrer o baixada que anava des del carrer Major fins el carrer de Cambres Subirà o de les Flors. Segons el cronista Joan Riba, l'any 1866 (al mes mes de desembre), es van iniciar les obres del casino situat en la casa del baró d'Abella. Es va enllestir el setembre de 1867. El 24 de gener de 1871, es va signar un conveni entre els Subirà i una comissió de propietaris, industrials, comerciants, etc. Nomenats per una associació de veïns, com a juntes de foment per a la construcció d'un teatre al saló de ball de la casa dels Subirà. A l'abril de 1872, es va comprar tot el material de l'escenari de Sant Martí de Provençals per 5.000 rals, inclosos 60 bancs, de 50 seients cadascun, que costaren altres 300 rals. Joan Serra i Vilaró ens assabenta que el teatre es localitzava a la planta baixa de l'edifici, mentre que la planta superior era destinada a casino-biblioteca (biblioteca que seria llançada per la golfa en temps de la joventut de mossèn Serra). L'any 1878, es va modificar l'edifici amb una planta més.

BIBLIOGRAFIA:

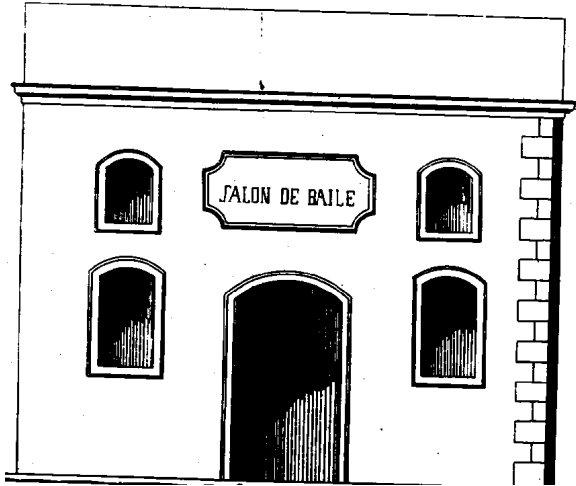
Arxiu Històric de Cardona, I.3.2.3; XIII.7; XXI.1, (R. PUIG I MOLINS, *Efemérides de Cardona*, llibre III).
 Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.).
 J. SERRA VILARÓ, «La vila, el veïnat i els castells», *Història de Cardona*, llibre II 1ª part, Tarragona, 1968.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

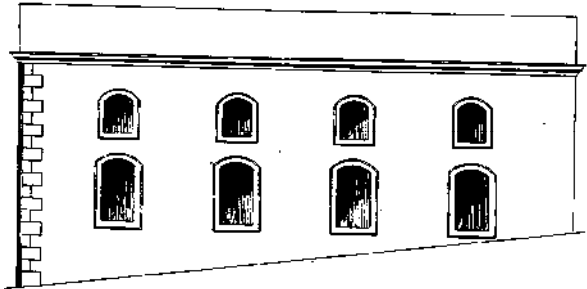

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Anys 1866.

FACHADA PRINCIPAL

FACHADA LATERAL

Arxiu Històric de Cardona. XIII.7. Any 1854

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

<p>ÀMBIT DE PROTECCIÓ</p>

<p>EXTERIOR</p>

<p>Volum general</p>

<p>Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme de les edificacions del carrer Sant Miquel 1 i 3, elements ornamentals de l'edificació del carrer Sant Miquel 3 i composició i elements ornamentals de la façanes al carrer Doctor Merli i carrer de les Flors</p>

<p>INTERIOR</p>

<p>Celler</p>

<p>Platea teatre i altres elements</p>
--

<p>Estructura portant</p>

<p>INTERVENCIIONS NECESSÀRIES</p>

<p>Consolidació de la façana de la part de l'edificació en cantonada amb el carrer Doctor Merli</p>

<p>PROPOSTES D'ACTUACIÓ</p>

<p>Restauració de les façanes, amb recuperació del cromatisme original</p>
--

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-50/1

DENOMINACIÓ: Casa Puig.	
LOCALITZACIÓ: carrer de Sant Miquel, núm. 15. Referència cadastral 13-14 05-13-6 (023-11).	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX.	
ESTIL: neoclàssic.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
CONTEXT: emplaçada en el tram central del carrer de Sant Miquel, molt a prop de la capella de Sant Llorenç, en un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (magatzem); dues plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: maçoneria arrebossada i estucada.
COBERTA: a dues aigües amb cabirons de fusta i teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Josep Bartoló Casas.	
VALORACIÓ: és un dels pocs testimonis de casa pairal de la vila, pertanyent a la família Puig, nissaga de metges i advocats, que encara conserva l'arrebossat de la façana amb els estucats originals que tan es prodigaren en el decurs dels segles XVIII i XIX.	

U-50/2

NOTICIA HISTÒRICA: aquesta es la casa pairal de la família Puig, una nissaga de Doctors en medicina i negociants establerta a la vila; Francesc Puig Vila, Doctor en medicina; Francesc Puig Boix, Doctor en medicina; Ramon Puig Torrecasana, Doctor en medicina; Antoni Puig Goncer, Doctor en medicina; i de Secundí Puig Franch, negociant establert a Barcelona. L'any 1877 una part de la casa fou venuda a Bartomeu Sala.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1.

LL. FERRER I ALOS, «La industrialització tèxtil de Cardona en el segle XIX», XXIX, Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, vol. II, Cardona, 1994, p.183-193.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-50/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
ÀMBIT DE PROTECCIÓ EXTERIOR Volum general original Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme INTERIOR Estructura portant
INTERVENCIIONS NECESSÀRIES -
PROPOSTES D'ACTUACIÓ Recuperació dels esgrafiats de façana Supressió o integració del volum afegit

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-51/1

DENOMINACIÓ: passatge i casa d'en Marbà (antiga volta d'en Gassol).	
LOCALITZACIÓ: carrer de Sant Miquel, núm. 27. Referència cadastral 9 05-13-6 (02-11).	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: immoble situat al tram mitjà del carrer de Sant Miquel, molt a prop de la que fou capella de Sant Llorenç, recolzant-se i conformant la volta o passatge anomenat d'en Marbà que donava pas des del Vall i carrer de la Creu al carrer de Sant Miquel i Sant Llorenç.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: irregular.
TIPOLOGIA: soterrani (magatzem); garatge; baixos; dues plantes (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures de diferents mides segons les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: façana arrebossada amb llindes de pedra a les finestres i baranes de ferro forjat als balcons.
COBERTA: a dues aigües amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el passatge o volta.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: pública (el passatge) i privada (l'habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona; Josep Boix Gras.	
VALORACIÓ: habitatge que es recolza i conforma un dels típics passatges o voltes del centre històric de la vila de Cardona que permetien la comunicació travessera en direcció perpendicular de nord a sud entre els carrers principals.	

U-51/2

NOTICIA HISTÒRICA: el 21 de novembre de 1593, Lluís Ferrer venia a Joan Garriga una casa situada al carrer Major, sobre la galeria d'en Gassol, que era del domini de Sant Vicenç a cens d'1 sou (preceptor). El 13 de juliol de 1640, Vicenç Garriga, sabater, venia a Francesc Calvet, una casa situada al carrer Major, a la volta d'en Gassol que davalla al vall de l'estudi, que era del domini de Sant Vicenç a cens d'1 sou, confrontant a l'E amb la casa de Genís Torra i part amb la volta, al S amb l'hort de la vídua Grau, a l'W amb la casa de Joan Vilasell, i al N amb el dit carrer. El 9 de desembre de 1647, Francesc Calvet va vendre a Josep Escolà una casa situada al carrer Major, sobre la volta d'en Gassol, a cens d'1 sou i 1 diner. Cap a la fi del segle XVII, trobem que la vídua Maria Malet posseïa un casalot derruït i inhabitable al carrer de Sant Miquel, valorat en 10 lliures, que confrontava a l'E amb la casa de Domènec Bertran mitjançant una volta, al S amb l'hort de la dita casa de Maria, a l'W amb la casa dels successors de Nicolau Fages i al N amb el carrer de Sant Miquel. En el segle XIX, i segons l'Amillament de 1865, aquesta casa, amb el núm. 23 del carrer de Sant Miquel, era propietat de la vídua de Ramon Marbà, mestre de cases de la vila de Cardona, originari de la casa Marbà, del lloc i parròquia de Sant Joan de Bergús del terme de Cardona. La propietat de la casa fou heretada per Francesc Marbà i després pel seu fill Ramon.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 27.

Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-51/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volta en planta baixa

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

--

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Redefinició volumètrica de la façana posterior
--

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-52/1

DENOMINACIÓ: Cal Bonamossa.	
LOCALITZACIÓ: carrer Sant Miquel, 50. Referència cadastral 10 05-13-0 (01-05).	
CRONOLOGIA: segle XX.	
ESTIL: influències modernistes.	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: situada al tram final del carrer de Sant Miquel, en la seva banda nord, tot just davant la cruïlla amb el carrer de la Creu, en un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alienada.
TIPOLOGIA: planta baixa (garatge); i quatre plantes superiors (habitages).	COMPOSICIÓ: determinada per la tribuna que abasta la primera i segona plantes amb obertures regulars a cadascuna d'aquestes, rematada amb un ràfec a manera de cornisa.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: planta baixa a pedra vista i la resta maçoneria arrebossada amb el remats de les cantonades a pedra vista.
COBERTA:	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge)	
PROTECCIÓ EXISTENT: -----	
RÈGIM JURÍDIC: Pilar Carné Pujol (C/ Bailén, 22-Barcelona).	
VALORACIÓ: edifici que per la seva singularitat, esdevé en un element d'interès dins la unitat arquitectònica imperant en el context del carrer de Sant Miquel.	

U-52/2

NOTICIA HISTÒRICA: segons l'Amillament de 1865, aquesta casa era propietat de Marià Gabarròs.

BIBLIOGRAFIA:
Arxiu Històric de Cardona, I.3.2.3.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façana: formalització, materials, textura, cromatisme i elements ornamentals

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

Reparació dels elements malmesos de la tribuna de façana

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-53/1

DENOMINACIÓ: Cal Barons.	
LOCALITZACIÓ: carrer de Sant Miquel, núm. 57. Referència cadastral, 2 04-12-0 (01-08).	
CRONOLOGIA: segles XVIII-XX.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: situada a l'extrem occidental de la vila, en la part superior del carrer de Sant Miquel, molt a prop del portal homònim.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (garatge); baixos (porxos i magatzem); tres plantes (habitatge).	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades segons les plantes i rematada per un ràfec a manera de cornisa.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: portalades adovellades a pedra vista i la resta arrebossat.
COBERTA: a dues aigües amb cabirons de fusta i teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: portalades d'accés.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: bo.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -----	
RÈGIM JURÍDIC: Daniel Barons Sole	
VALORACIÓ: edifici que segueix els cànons constructius dels altres habitatges del seu entorn, i malgrat no sobresortir arquitectònicament, té un caràcter simbòlic com a antiga fàbrica d'indianes reconvertida per la necessitat en hospital civil i militar de la vila.	

U-53/2

NOTICIA HISTÒRICA: segons una relació de cases de la vila de Cardona, feta a la fi del segle XVII, Manuel Camps posseïa una casa en estat de ruïna al carrer de Sant Miquel, valorada en 27 lliures, que consistia «en un passadís ab un racó que serveix de estable, una saleta que serveix de cuyna y cambra ab teula seca», confrontant per l'E i pel S amb la casa d'Agnès Soldevila, per l'W amb la casa d'Antoni Pujol, i pel N amb el dit carrer. El cronista vuitcentista Ramon Puig i Molins ens assabenta que, l'any 1820, es va habilitar una casa situada al costat esquerra del portal de Sant Miquel per tal fes d'hospital de la vila, ampliant-se l'any 1834 amb l'adquisició d'una altra casa, restant com estava l'any 1848. L'any 1831, els administradors de l'hospital confiaren l'administració interna d'aquest i l'ensenyança dels minyons de la vila i terme a les Germanes Carmelites de la Caritat. L'any 1855, en inaugurar-se el nou hospital de Sant Jaume, el del carrer de Sant Miquel va restar inhabilitat, utilitzant-se com a caserna de la Guardia Civil. Finalment, l'any 1862, fou comprada per Marià Casadas, alcalde constitucional de la vila. Després passaria a ser de la seva vídua, Antònia Lleonart Cantons, que el 22 de desembre de 1903, se la va vendre a Domènec Borrelles Capsada.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.2.3; V.3.2.

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, J. RIBA, *Mi Secretario Privado Don Constante*, s.d.

J. SERRA VILARÓ, «L'església i parròquia de Sant Miquel de Cardona», *Història de Cardona*, llibre IV, Tarragona, 1962.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-537/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general

Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme

Portals en planta baixa

INTERIOR

-

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-54/1

DENOMINACIÓ: passatge de les Rodes (passatge del carrer Sant Miquel al carrer de les Rodes).

LOCALITZACIÓ: carrer de Sant Miquel, núm. 66. Referència cadastral 1 05-13-0 (01-05).

CRONOLOGIA: segle XIV-XX.

ESTIL: -----

AUTOR: -----

IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA

CONTEXT: immoble emplaçat al cap damunt del carrer de Sant Miquel, tot just al costat de la muralla i portal major de Sant Miquel, per la banda nord, sobre el passatge que dona pas des del dit carrer al de les Rodes.

DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.

DESCRIPCIÓ FAÇANA: irregular.

TIPOLOGIA: planta baixa (magatzem); dues plantes (habitatge); i golfes.

COMPOSICIÓ: les obertures no segueixen cap proporció i són de diferents mides.

ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.

MATERIALS: pedra i tàpia arrebossats (una part amb ciment).

COBERTA: a una vessant amb cabirons de fusta i teula àrab.

ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: una de les parets de càrrega és la mateixa muralla i l'altra conforma el passatge o volta del carrer Rodes.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.

UTLITZACIÓ ACTUAL: pública (el passatge) i privada (l'habitatge).

PROTECCIÓ EXISTENT:

RÈGIM JURÍDIC: Ajuntament de Cardona i Josep Argerich Torres.

VALORACIÓ: habitatge que es recolza i conforma un dels típics passatges o voltes del centre històric de la vila de Cardona que permetien la comunicació travessera en direcció perpendicular de nord a sud entre els carrers principals.

U-54/2

NOTICIA HISTÒRICA: l'any 1391, Pere de Vilançosa tenia una casa al carrer Major que era al costat del portal que hi havia a Capdevila (*unum hospicium quod est in vico Maiori iuxta portale dicte ville in capud ipsius ville*). Segons una relació de cases de la vila de Cardona, feta a la fi del segle XVII, Pere Gorjas, jornaler, tenia una casa al carrer de Sant Miquel, valorada en 20 lliures, que amenaçava ruïna i consistia *en una petita entrada y sobre yna cuyneta y un aposentet*, confrontant per l'E amb la casa d'Antoni Pujol, pel S amb el carrer de Sant Miquel, per l'W amb la muralla i pel N amb «*un barranch qui puja a la muralla*». Ja en el segle XVIII, la mateixa casa, era valorada al Cadastre en 40 lliures, i consistia «*en una petita entrada que serveix per jument y lo sostre que és demun dita entrada una molt petita sala y peu pla una cambra molt xica, la qual cambre té dit sostre a desobra y a la petita sala y ha és la teulada seca*», confrontant per l'W amb la muralla «*ab un casolot de Theresa Pasqual*» i pel N amb el carrer de la Creu (?). Segons l'Amillament de 1865, aquesta casa era propietat de Ramon Pujals, essent venuda l'any 1869 a Marià Casades, que, l'any 1903, la va vendre a Ramon Argerich.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.2.3.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-54/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volta en planta baixa

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

Consolidació global de l'edificació i, en especial, de la volta que comunica el carrer Sant Miquel amb el de les Rodes
--

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-55/1

DENOMINACIÓ: Quatre Cantons.	
LOCALITZACIÓ: carrer Graells, núm. 1-carrer Nou, núm. 2. Referència cadastral 23 09-14-0 (03-08).	
CRONOLOGIA: segle XIV-XX.	
ESTIL: -----	
AUTOR: -----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
CONTEXT: emplaçat al capdamunt del carrer de Graells, a la seva banda nord, en l'àrea de confluència amb el carrer Nou, en un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila en el decurs dels segles XIII-XIV.	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: soterrani (traster); planta baixa (magatzem); una planta superior (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrencades segons l'alçària de les plantes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: maçoneria arrebossada.
COBERTA: a una vessant amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: la façana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: degradat.	
UTILITZACIÓ ACTUAL: privada (habitatge en desús).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Dolors Freixas Vila.	
VALORACIÓ: edifici que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic dels Quatre Cantons.	

U-55/2

NOTICIA HISTÒRICA: a la fi del segle XVII, entorn 1690, Joan Clusa posseïa i habitava una casa al carrer de Graells que consistia «*en una entrada o botiga y sobre una sala que serveix de cuyna ab dos aposentos petits sota y més amunt un corralet y espay per fabricar*», valorada en 40 lliures, confrontant a l'E amb la casa de Pere Joan Olzina, al S amb el carrer de Graells, a l'W amb el carrer Nou i al N amb la casa de Joan Tàrrega. Posteriorment, entorn l'any 1740, trobem que la casa que havia estat d'un tal Combellas, serrador, i llavors era de Francesc Clusa, àlies Nebiteri, com a hereu de mossèn Francesc Clusa, prevere i beneficiat en l'església de Sant Miquel, situada part en el carrer Nou i part al carrer de Graells, confrontava a l'E part amb el carrer de Graells i part amb la casa de Domènec Bertran, paraire, al S part amb els Quatre Cantons i part amb el carrer Nou, a l'W amb la casa d'Antoni Tàrrega, àlies Boxeda (Antoni Tàrrega, àlies Boxeda, serraller, posseïa una casa al carrer Nou, que abans havia estat de Macià Prat i abans d'aquest de Jaume Clusa, paraire, àlies Plexana. Segons una escriptura de venda d'aquesta casa feta el 16 de febrer de 1687, l'indava a l'E part amb la casa de Domènec Bertran, paraire, i part amb la de mossèn Francesc Clusa, al S amb el dit Clusa, a l'W amb el carrer Nou i al N amb la casa d'Onofre Grifell, àlies Barbeta) i al N part amb la casa de Domènec Bertran i part amb el corral de la casa de dit Bertran. Ja en el segle XIX, l'any 1860, l'immoble era propietat de Joan Homs; després, l'any 1865, d'Antònia Otzet, passant després a Francesc Otzet Homs, essent comprada per Ramon Cots.

BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 23.
Arxiu Històric de Cardona, I.3.1.1; I.3.2.3.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

U-55/3

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Façanes: formalització, materials

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

-

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LA VILA DE CARDONA

U-56/1

DENOMINACIÓ: Quatre Cantons.	
LOCALITZACIÓ: carrer Graells, núm. 2; avinguda del Rastrillo, núm. 11. Referència cadastral 10 09-14-0 (03-12).	
CRONOLOGIA: segles XIV-XX. Reformada els anys 1887 i 1890.	
ESTIL: arquitectura gòtica civil.	
AUTOR: ----	
IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA	
	
<p>CONTEXT: emplaçat al capdamunt del carrer de Graells, a la seva banda nord, en l'àrea de confluència amb l'antic carreró d'en Cortada (dit altrament d'en Fortesa i del Bou, que era un dels passatges o voltes del centre històric de la vila de Cardona que permetien la comunicació travessera en direcció perpendicular de nord a sud entre els carrers principals, essent enderrocant l'any 1859 amb l'obertura del nou vial del Rastrillo) i amb la plaça de Santa Eulàlia, en un dels ravals de creixement del nucli primigeni de la vila en el decurs dels segles XIII-XIV.</p>	
DESCRIPCIÓ GENERAL: edifici entre mitgeres.	DESCRIPCIÓ FAÇANA: alineada.
TIPOLOGIA: planta baixa (comerç i oficina); tres plantes superiors (habitatge); i golfes.	COMPOSICIÓ: obertures regulars arrenclerades segons la distribució de les façanes.
ESTRUCTURA: la tradicional de parets de càrrega.	MATERIALS: pedra vista a la façana del carrer Graells i la resta arrebossada i pintada.
COBERTA: combinació de coberta plana a manera de terrat i a una vessant amb teula àrab.	ELEMENTS ARQUITECTÒNICS: el conjunt de façanes que conformen els Quatre Cantons.
ESTAT DE CONSERVACIÓ: dolent.	
UTLITZACIÓ ACTUAL: privada (comerç i habitatge).	
PROTECCIÓ EXISTENT: -	
RÈGIM JURÍDIC: Encarna Urgelles Bertrina.	
VALORACIÓ: edifici que per la seva composició de façana esdevé en un element integrador i definidor de la fesomia de l'actual espai públic dels Quatre Cantons, endemés de l'interès que presenta en relació a la façana principal del carrer Graells, on s'endevinen encara restes d'arquitectura gòtica.	

U-56/2

NOTICIA HISTÒRICA: a la fi del segle XVII, entorn 1690, el Doctor Ermenter Vilorbina posseïa una casa al carrer de Graells, llogada a Joan Capdevila amb un lloguer anual de 14 lliures, que consistia «en una entrada y seller; en lo primer sostre una sala ab una cuyna y un aposento; al segon sostre una sala y cuyna y un aposento petit apartament; al tercer un aposento y lo demás vacuos ab teulada seca», amb un valor de 130 lliures, confrontant a l'E amb el carreró d'en Cortada, al S i a l'W amb els Quatre Cantons i al N amb el carrer de Graells. Annexa a la casa de dit Vilorbina hi havia una altra pròpia de Josep Sala, llogada a Joan Girabanques, traginer, amb un lloguer anual de 10 lliures, que consistia «en una entrada, establa, en dita entrada seller; al primer sostre la sala, cuyna y un aposento; al segon sostre hi ha dos aposentos, un dels quals es dirruit; al tercer sostre un porxo y puesto per posar palla a teulada seca», amb un valor de 200 lliures, confrontant a l'E amb el carreró d'en Cortada, al S amb la casa d'Antoni Bertran, a l'W amb la casa del Doctor Vilorbina i al N amb el carrer de Graells. Ja en el segle XIX, l'any 1860, aquest immoble pertanyia a Antònia Olzet, passant després a mans de Francesc Otzet Homs que, l'any 1886, se'l va vendre a Joan Bartrina Serra. Dit Bartrina sol·licitaria l'any 1887 la llicència d'obres per a reformar la façana lateral de la seva casa; i l'any 1890 per a fer-ho en les façanes del carrer Graells i Rastrillo.

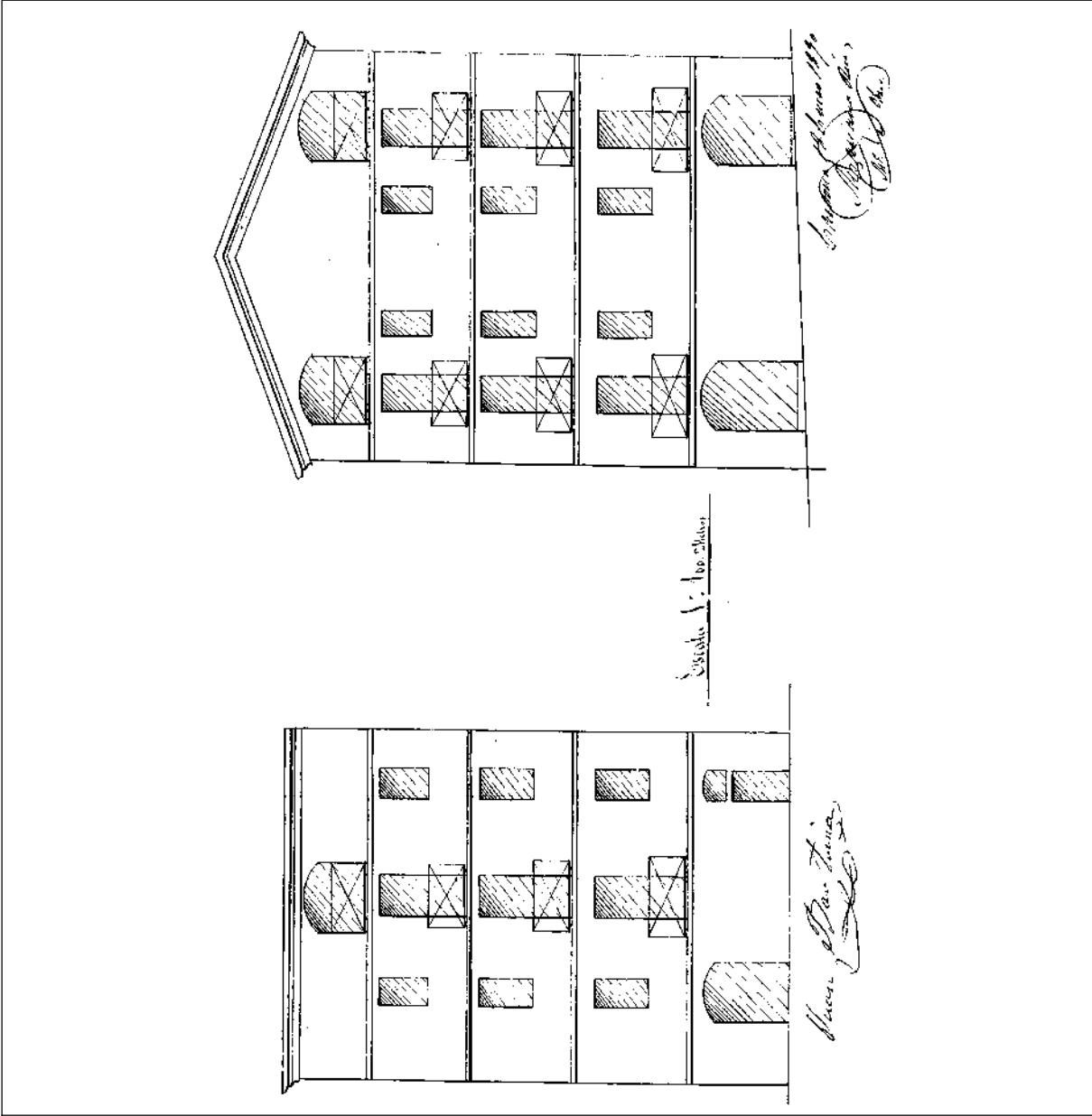
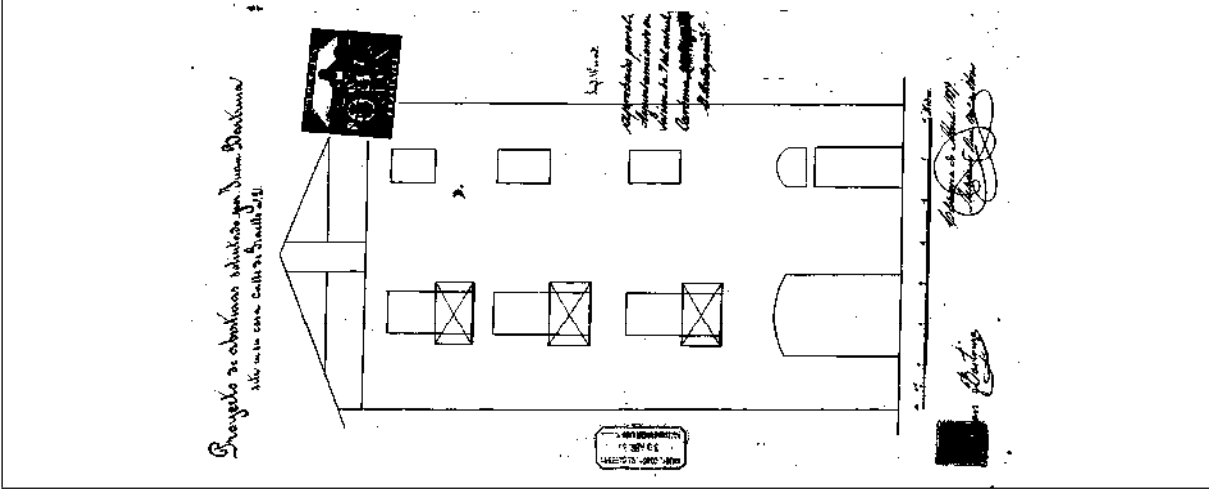
BIBLIOGRAFIA:

Arxiu Històric de Cardona, I.3.2.3; XIII.7.
Arxiu Diocesà de Solsona, Fons Cardona, núm. 23.

PLÀNOL D'EMPLAÇAMENT

Arxiu Històric de Cardona, XIII.7. Anys 1887 i 1890.

U-56/4

NORMATIVA DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES: Sòl urbà. Nucli antic (clau 1)
--

ÀMBIT DE PROTECCIÓ

EXTERIOR

Volum general

Façanes: formalització, materials, textura i cromatisme

INTERIOR

Estructura portant

INTERVENCIIONS NECESSÀRIES

-

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Supressió dels elements afegits sobre el volum original
